

СЛОВНИК СТАРО- СЛОВ'ЯНСЬКО- УКРАЇНСЬКИЙ

Любомир Белей, Олег Белей

СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК

Художнє оформлення:

Лада Маруняк

Науковий редактор:

Дмитро Гринчишин,
провідний науковий співробітник відділу української мови
Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Рецензенти:

Лобода В. В., д-р філологічних наук, професор (Київ)
Сабадош І. В., д-р філологічних наук, професор (Ужгород)

Белей, Любомир; Белей, Олег

Б 43 Старослов'янсько-український словник. — Львів: Свічадо, 2001. — 332 с.
ISBN 966-561-223-9

«Старослов'янсько-український словник» – навчальний перекладний словник, покликаний допомогти вивчати оригінальні старослов'янські тексти. Реєстр словника – близько 9 тис. слів – з належною повнотою репрезентує лексичний склад найдавніших старослов'янських пам'яток. Реєстровими словами виступають як апелятиви (повнозначні, службові слова, вигук), так і власні назви. .

Призначений для філологів та богословів, студентів та семінаристів.

ББК 81.416.1-4

Б 0403000000-15 Без оголошення
561-2001

ISBN 966-561-223-9

© Монастир Монахів Студитського Уставу,
Видавничий відділ «Свічадо», 2001

ПЕРЕДМОВА

Старослов'янська мова – це традиційний та обов'язковий лінгвістичний курс у системі вузівської підготовки українців і славистів. Це й зрозуміло, бо старослов'янська мова, зафіксована численними пам'ятками X-XII ст., є першою (найдавнішою) літературною мовою слов'ян, яка слугує одним із найавторитетніших і найнадійніших джерел для історичних мовознавчих студій. Та було б прикрою помилкою вбачати значення старослов'янської мови лише у винятковій її джерелознавчій ролі. Адже для українців старослов'янська мова стала передусім отілесненням, першим словесним виразом найвищих духовних цінностей – християнського віровчення.

Духовна культура українців значною мірою сформувалася під впливом конфесійної літератури, писаної старослов'янською мовою. У минулому старослов'янські Псалтир чи Євангеліє були першими, а часто і єдиними книжками, з яких наші предки черпали мудрість та життєву насагу:

Козацька школа, крита очеретом,
благенькі стіни, плетені з лози,
на піввікна заплющена заметом,
три лави, стіл, Псалтир і образи

(Л.Костенко «Маруся Чурай»).

Вельми показово, що саме старослов'янський Псалтир став, як відомо, чи не єдиною шкільною лектурою нашого національного пророка Тараса Шевченка, яку той ще хлопчиною наполегливо опановував під керівництвом сільського дяка Совгира і яка зрештою вивела його, упослідженого кріпака, до вершин у царстві людського духа.

На жаль, в історії української культури роль та значення старослов'янської мови та її українського церковнослов'янського варіанта не лише належно не поціновано, а й навіть певною мірою зігноровано. Майже упродовж двох століть українська культура, собі на шкоду, легковажно жертвує власною старослов'янською спадщиною, наполегливо орієнтуючись лише на широнародні джерела. Українці,

приневолені тягарем російськоімперського рабства, необачно переоцінили однобоке глузування І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка зі старослов'янської мови, чим прирекли себе на практично повне «нановотворення» літературної мови. У пошуках щиронародних основ нової літературної мови більшість українських літераторів, мовознавців ХІХ – поч.ХХ ст. так і недобачила вишуканої краси вже українського, з походження старослов'янського слова, яке вражає шляхетною величчю філігранної витонченості думки і почуття, наприклад, у Шевченковій творчості останнього періоду:

Все упованіє моє
На тебе, мій пресвітлий раю,
На милосердіє твоє,
Все упованіє моє
На тебе, мати, возлагаю.
Святая сило всіх святих!
Пренепорочная, благая! (...)
Воззри, Пречистая, на їх...

У радянській Україні просторікувати жарти Тетерваковського та Пістряка стали популяризувати аж надто запопадливо, бо, вважалося, саме в такий спосіб можна дієво боротися з виразником «релігійного мракобісся» – старослов'янськими конфесійними текстами. Наслідком однобокого ставлення до старослов'янської мови стала не лише її цілковита архаїзація та маргіналізація, а й відчуження набутків старослов'янської словесності (у т. ч. й українського походження) від новітнього українського культурного процесу.

Не диво, що на такому культурно-історичному тлі в українських вузах старослов'янська мова слугує таким собі мовним препаратом, придатним лише для анатомічних студій у галузі історичної фонетики та граматики слов'янських мов. Жоден сучасний підручник «Старослов'янської мови», виданий в Україні, не описує старослов'янської лексики. За фактичної відсутності старослов'янсько-українських словників дуже проблематичним є повноцінний аналіз та переклад старослов'янських текстів, а відтак серйозне вивчення старослов'янської мови як на рівні плану вираження, так і на рівні плану змісту.

Щоб реалізувати такий актуальний заклик І. Дзюби «усвідомити українську культуру як цілість», конче необхідно, серед інших завдань, переглянути упереджено-байдухе ставлення до старослов'янської

словесності, належно оцінивши її роль та місце в історії української культури. Лише так можуть бути створені належні передумови для залучення набутків старослов'янської словесності української традиції в орбіту сучасного культуротворення українців.

Звернення до старослов'янських *ad fondes* української словесності неможливе без реформування існуючої вузівської практики викладання старослов'янської мови, яке, на нашу думку, має проявитися у належному вивченні старослов'янської лексичної системи, специфіки старослов'янського словотвору, а також у всебічному опрацюванні оригінальних старослов'янських текстів. Щиро сподіваємося, що пропонований словник слугуватиме нашою скромною лептою у реалізації окреслених завдань, гостра актуальність яких не викликає найменших сумнівів.

Принципи побудови словника. Структура словникової статті.

«Старослов'янсько-український словник» – навчальний перекладний словник, покликаний допомогти студентам-славістам, теологам вивчати оригінальні старослов'янські тексти. Реєстр словника – близько 9 тис. слів – з належною повнотою репрезентує лексичний склад найдавніших старослов'янських пам'яток. Реєстровими словами виступають як апелятиви (повнозначні, службові слова, вигуки), так і власні назви. Власні назви представлені головним чином етнонімами, власними назвами церковних свят, книг, а також власними назвами біблійних та євангельських осіб, без точної ідентифікації їх денотатів не може бути й мови про адекватне сприйняття старослов'янського тексту.

Своєрідними додатками до словника, зумовленими призначенням цієї праці, слугують: покажчик «Із топонімії Святого Письма», «Список скорочених написань у старослов'янських текстах X-XII ст.», «Старослов'янська парадигматика в таблицях».

Реєстрові слова подаються лише у повному написанні. Найуживаніші правописні, фонетичні та морфемні варіанти реєстрового слова подаються – за допомогою системи умовних позначень – в одній словниковій статті, а граматичні та словотворчі варіанти слів – у різних статтях. Так, варіантні орфограми реєстрового слова передаються за допомогою знаків () або /. Пор.: агарѣ/янинъ (агарѣнинъ та агарянинъ), алек(ъ)торъ (алекѣторъ та алекторъ).

Значення реєстрових слів-апелятивів передається шляхом перекладу українською мовою. Старослов'янські слова, які позначають реалії

та поняття, пов'язані з історією християнства, а також власні назви не лише перекладаються (передаються), а й тлумачаться у короткій довідці культурно-історичного чи богословського характеру, яка подається курсивом після знаку*. За усталеною лексикографічною практикою слова-омоніми подаються у різних статтях і позначаються при цьому арабськими цифрами.

Особливого значення ми надавали граматичній характеристиці реєстрових слів. Багатовікова українська та слов'янська традиція викладання старослов'янської мови, лексикографічне опрацювання старослов'янської лексики при вивченні (визначенні) граматичного значення, особливостей словозміни старослов'янських слів спирається здебільшого на сучасне слов'янське мовне чуття. Однак старослов'янська мова як хронологічно, так і просторово (генетично) досить таки віддалена від сучасної української мови, а тому мовне чуття українця часто виявляється безпорадним при визначенні не лише лексичного значення старослов'янського слова, а й основних його граматичних значень, особливостей парадигматики тощо. Тому у кожній словниковій статті зазначається належність реєстрового слова до частини мови, а для іменників та дієслів визначається відповідно рід та вид. Щоб полегшити процедуру визначення давніх основ іменників, класів дієслів, родових та структурних прикметникових форм, ми не обмежуємося традиційною подачею реєстрового слова у вихідній формі, а подаємо т.зв. основні форми відмінюваних та дієвідмінюваних слів.

Основними формами змінних слів вважаємо такі словоформи, які дозволяють безпомилково визначити базові формотворчі основи реєстрового слова. Так, для старослов'янських іменників, окрім форми називного відмінка однини, основною вважаємо й форму давального відмінка множини, оскільки у флексії цієї відмінкової форми міститься колишній детермінатив, що дозволяє визначити давню основу іменника. Наприклад: **вода,-амъ; градъ,-омъ; сынъ,-ъмъ; гость,-ъмъ; камы,-меньмъ; слово,-весьмъ; лоша,-атъмъ; нма,-еньмъ; мати,-теръмъ; любви,-ъвамъ**. При цьому слід мати на увазі, що ініціаль флексій давального відмінка множини – це колишні детермінативи: *ā,*jā>а,я; *ō,*jō>о,к; *ī>ь; * ŭ>ъ; *en>ен; *es>ес; *et>ѣт; *eg>ер; *ū>ъв. Основними формами старослов'янських прикметників кваліфікуємо всі родові (повні й короткі) форми називного відмінка, оскільки за ними легко визначити структурний тип прикметника та варіант відмінювання.

Наприклад: малъ, -а, -о (-ыи, -ая, -ок) та синь, -я, -к (-ии, -яя, -кк). Основними формами старослов'янського дієслова, окрім форми інфінітива, вважаємо ще першу та третю особи однини теперішнього часу: неозначена форма дієслова та форма третьої особи однини теперішнього часу спрощують процедуру визначення двох базових (основних) формотворчих основ дієслова – основи інфінітива, або основи минулого часу та основи теперішнього часу, які легко виділити шляхом відкидання інфінітивного суфікса -ти та, відповідно, особового закінчення -тъ. Форма першої особи однини теперішнього часу хоча і не є інформативною щодо базових формотворчих основ старослов'янського дієслова, проте і її вважаємо основною формою дієслова, бо в її структурі широко представлені різнотипні морфологічні зміни, а тому подача цієї форми допоможе уникнути численних помилок при вивченні старослов'янського дієвідмінювання.

Джерельна база словника

Джерельною базою для нашого словника послужили цілий ряд як мовних (перекладних, тлумачних, історичних) словників, що опрацьовують старослов'янську лексику Х-ХІІ ст., так і енциклопедичні видання, присвячені історії християнства, а саме:

1. Белей Л. Короткий старослов'янсько-український граматичний словник. – Ужгород, 1990.
2. Библиейская энциклопедия. – Свято-Троице-Сергиевая Лавра, 1996.
3. Біблійний атлас: Наочний посібник для цікавих до Біблії. – К.: Сетекс – ЛТД, 1994.
4. Anton Grabner-Haider (ред.). Praktyczny słownik biblijny. – Warszawa 1995.
5. Дешиця М. Малий український церковно-історичний словник. – Львів: Основа, 1994
6. Дьяченко Г. Полный церковно-славянскій словарь. – Москва, 1899.
7. о. Катрій Ю. Я. ЧСВВ. Пізнай свій обряд! Літургійний рік Української католицької церкви (б. м. та р. в.).
8. Костів К. Словник-довідник біблійних осіб, племен і народів. – К.: Україна, 1995
9. Краткій словарь шести славянскихъ языковъ (русскаго съ церковнославянскимъ, болгарскаго, сербскаго, чешскаго и польскаго) / Под. ред. Ф. Миклошича. – С.-Петербургъ-Москва-Вѣна, 1885.

10. Николић С. Старословенски језик. Примери са речником.– Д. П.– Београд: Научна книга, 1988.

11. Охріменко М. Короткий старослов'янсько-український словник.– Вінниця, 1957.

12. Словарь древнерусского языка (XI-XIV вв.): В 10 т./ Гл.ред. Р. И. Аванесов.– Москва, 1988-1997.

13. Словник біблійного богослов'я.– Львів: Місіонер, 1996.

14. Словарь старославянского языка восточнославянской редакции XI-XIII вв. Проспект.– К.: Наук. думка, 1987.

15. Срезневский И.И. Материалы для словаря древне-русского языка по письменным памятникам: В 3 т. – Санкт-Петербург, 1893-1912.

16. Станівський М.Ф. Старослов'янська мова.– Львів, 1964.

17. Старобългарски речник. Встъпителен том.– София: 1984.

18. Oxford bible atlas. Sekond Edition.– London-New-York-Toronto, 1974.

19. Slovník jazyka staroslověnského: Sv. 1,3-50/ Hl. red. J. Kurz.– Praha: Academia, 1958-1999.

Старослов'янська азбука
словѣньска азъбоука

А, Б, В, Г, Д, Є, Ж, З, С, И, І, К, Л,
М, Н, О, П, Р, Ѓ, Т, ОУ, Ф,
Х, Ѡ, ШТ, Ч, Ў, Ш, Ъ, Ы, Ь,
Ѣ, Ю, Я, ѐ, ѡ, ѣ, ѡ,
Ѣ, Ѥ, Ѧ, Ѧ, Ѧ

А

а	спол.–	але; а; і, й, та;притому; якщо
абнк	присл.–	зразу ,негайно
ав(ь,в)а	невідм.–	авва – <i>*звертання юдеїв до священиків, проповідників; звертання до єпископа чи патріарха у сирійській та коптській Церквах; у Новому Завіті - Бог-Отець. Букв. 'батьку'</i>
авнтн(сА), -вляж(сА), -внтъ(сА)	док.–	див. явнтн(сА)
авлятн(сА), -вляж(сА), -вляктъ(сА)	недок.–	див. являтн(сА)
авраамъ, -а	sing. t., ч.–	Авраам – <i>*ім'я, яке одержав старозаповітній Аврам, коли Бог уклав з ним заповіт-союз; букв. 'батько багатьох народів'</i>
аврамъ, -омъ	ч.–	Аврам; перше ім'я Авраама
агарѣ/янинъ, -омъ	ч.–	мусульманин, бедуїн – <i>*етнонім утворено від імені наложниці Авраама (агарь), яка народила Ізмаїла, прабатька мусульман</i>
агньць, -кмъ	ч.–	агнець, – <i>*символічне ім'я Ісуса Христа; частина євхаристійної просфори; однорічне ягня, що його споживали юдеї під час Пасхи; ягня</i>
агна, -аТЬмъ	с.–	ягня
агньць, -я, -є	прикм.–	який належить ягнятi; ягнячий
адовънъ, -а, -о(-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	пекельний
адъ, -омъ 1	ч.–	пекло
адъ 2	ч.–	ад, <i>* підземний світ, місце перебування померлих</i>
адъскъ, -а, -о(-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	див. адовънъ
ає/кръ, -омъ	ч.–	повітря
ає/крънъ, -а, -о(-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	повітряний
азавтани	вигук.–	вигук букв. ' ти менс покинув'
азъ 1	займ.–	я
азъ 2		назва першої літери азбуки

анице, -ємъ	с.—	див. янце
акафистъ, -омъ	ч.—	акафист— <i>*богослуження, яке служитъ стоячи; букв. несідальний</i>
акридъ, -омъ	ч.—	саранча
акровоустня, -ямъ	ж.—	невиконання юдейського обряду обрізування нижньої плоти
акрогоничъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	наріжний (камінь)
акротомъ, -омъ	ч.—	камінь; скеля
акъсносѣ	невідм.—	аксіос — <i>*виголос при свяченні священнослужителів; букв. 'достойний'</i>
акы/н	спол.—	як; мовби, немовби
алавастръ, -омъ	ч.—	алебастрова посудина
алекс/ѡандриянинъ, -омъ	ч.—	олександрієць, мешканець Олександрії
алек(ъ)торъ, -омъ	ч.—	півень
алелоуия	вигук	алилуя — <i>*приспів у богослужбових текстах букв. 'прославляйте Ягве'</i>
алъгоуи, -кмъ	ч.—	алоє
алъдин, -ямъ	ж.—	човен
алъканник, -кмъ	с.—	голодування; піст
алъкати, -ъчиж, -ъчетъ	недок.—	голодувати; постити
алънин, -ямъ	ж.—	лань
алътаръ, -кмъ	ч.—	олтар, вівтар
алъча, -амъ	ж.—	голод; піст
алъчь, -кмъ	ч.—	див. алъча
алъчьба, -амъ	ж.—	піст; голодування, голод
алъчьбънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	постницький; пісний
алъчьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	голодний
амемоурмнин, -ямъ	ч.—	халіф
аметоустъ, -омъ	ч.—	аметист
аминь(ъ)	вигук -	амін, істинно; <i>*букв. 'нехай так буде'</i>
амъбона, -амъ	ж.—	див. амъвонъ
амъвонъ, -омъ	ч.—	амвон, проповідальниця — <i>*місце в церкві</i>
анагностъ, -омъ	ч.—	анагност, читець
аналавъ, -омъ	ч.—	аналав — <i>*елемент монашого одягу</i>
анат/дѣма 1	вигук —	анафема — <i>*вигук букв. «будь проклятий»</i>

анатдема, -амъ 2	ж. –	прокляття; анафема – <i>*церковне покарання, відлучення від Церкви</i>
ангелообразънъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	ангельський; подібний до ангела
ангелъ, -омъ	ч. –	ангел – <i>*безтілесна розумна істота</i>
ангелъ, -я, -є	прикм. –	ангелів
ангельскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	ангельський
анкура, -амъ	ж. –	якір
антидори, -амъ	ж. –	антидори – <i>*иматочки свхаристійної просфори, які роздають вірним по закінченні Літургії</i>
антипасха, -амъ	ж. –	Томина неділя – <i>*перша неділя після Великодня</i>
антифонъ, -омъ	ч. –	антифон – <i>*структурний елемент деяких богослужень</i>
антихрѣстъ, -омъ	ч. –	антихрист – <i>*одиничне або збірне окреслення сил, ворожих Христові</i>
антраѣтъ, -омъ	ч. –	рубін
анѣтнпатъ, -омъ	ч. –	намісник (імператора), віцеконсул
апокалипси (съ)	невідм. –	Апокаліпсис, Одкровеніє, або Об'явлення апостола і євангелиста св. Йоана
апокалипскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	апокаліптичний
апостола, -амъ	ж. –	проповідниця Божого слова
апостолнъ, -омъ	ч. –	папа
апостолъ, -омъ	ч. –	апостол; посланець; Апостол, – <i>*богослужбова книга, що містить деякі новозавітні тексти: Діяння Апостолів, Соборні послання Апостолів та Послання Ап. Павла</i>
апракосъ, -омъ	ч. –	апракос – <i>*Євангеліє, упорядковане за календарним принципом для читання на богослуженнях</i>
априль, -кмъ	ч. –	квітень
арнани, -омъ	pl. t., ч. –	аріани, – <i>*прихильники Арія, який заперечував божество Ісуса Христа</i>

арма, -амъ	ж.—	колісниця
артава, -амъ	ж.—	артава — <i>*міра сипучих речовин = 55,8 літра</i>
артофоръ, -омъ	ч.—	див. кивотъ
архангелъ, -омъ	ч.—	архангел
архинеписко/оупъ, -омъ	ч.—	архиепископ
архнератиконъ, -омъ	ч.—	архисратикон — <i>*богослужбова книга, яка призначена для єпископського богослужіння</i>
архнерен, -кмъ	ч.—	першосвященик;
архнстратигъ, -омъ	ч.—	архисрей, єпископ верховний полководець; архистратиг, — <i>*титул архангела Михайла як вождя небесних сил</i>
архисунагогъ, -омъ	ч.—	настоятель синагоги; глава церковної общини
архитриклинъ, -омъ	ч.—	розпорядник на бенкеті; весільний староста
асарин, -ямъ	ч.—	див. ассарин
аспалътъ, -омъ	ч.—	смола
аспида, -амъ	ж.—	гадюка, змія
аспидъ, -омъ	ч.—	див. аспид
ассарин, -ямъ	ж.—	асарій, дрібна монета
афедронъ, -омъ	ч.—	клоака
аѳинненскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ое)	прикм.—	афінський
аѳинѳи, -кмъ	ч.—	афінянин
аште	спол., част.—	якщо
ацєръ, -омъ		ч.— ящірка
ацѳ	спол.—	а все ж, хоча
ашоу/ють	присл.—	безпричинно; даремно, марно

Б

БАБА, -АМЪ	ж.—	баба, бабуся; баба-повитуха; нянька
БАВОРЪ, -АМЪ	ж.—	Баварія; баварці
БАГЪРЯ/ЪНИЦА, -АМЪ	ж.—	багрянця; пурпуровий одяг
БАГЪРЯ/ЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)	прикм.—	багрянтий; пурпуровий; червоний
БАЛНН, -ЯМЪ	ч.—	лікар
БАЛОВАННН, -КМЪ	с.—	лікування; ліки
БАЛЬСТВО, -ОМЪ	с.—	див. БАЛОВАННН
БАНЯ, -ЯМЪ	ж.—	лазня; купіль
БАТОГЪ, -ОМЪ	ч.—	нагайка, батіг
БАЯТН, БАЯЖ, БАКТЪ	недок.—	говорити, розраджувати; ворожити, чарувати
БЕЗ(Ъ)	прийм.	без
БЕЗАКО(НЕ)ННН, -КМЪ	с.—	беззаконня — <i>*діяння протилежне Божому Закону</i> ; гріховність; неправда; злочин
БЕЗАКОНЬНННЪ, -КМЪ	ч.—	беззаконник; безбожник; негідник; злочинець
БЕЗАКОНЬНОВАТИ, -НОУЖ, -НОУКЪ	недок.—	чинити беззаконня; грішити
БЕЗАКОНЬНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)	прикм.—	незаконний; гріховний; безправний
БЕЗ(Ъ)БОЖНН, -КМЪ	с.—	безбожжя
БЕЗ(Ъ)БРАЧЕННН, -КМЪ	с.—	безшлюбність
БЕЗ(Ъ)БОУКЪВЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)	прикм.—	неписьменний
БЕЗ(Ъ)БЪДЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)	прикм.—	безпечний
БЕЗ(Ъ)ВЪШЪТЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)	прикм.—	безтілесний
БЕЗ(Ъ)ВРЪМЕНННН, -ННЖ, -ННТЪ	недок.—	не мати часу; бути поза часом
БЕЗ(Ъ)ВРЪМЕНЬНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)		той, який поза часом, непідвладний часові; несвоєчасний
БЕЗ(Ъ)ГЛАСЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОЄ)	прикм.—	німий; тихий, мовчазний
БЕЗ(Ъ)ГОДНН, -КМЪ	с.—	незручний час
БЕЗ(Ъ)ГОДЪСТВНН, -КМЪ	с.—	див. БЕЗ(Ъ)ГОДНН
БЕЗ(Ъ)ГРАДЪНННЪ, -ОМЪ	ч.—	безпритульний

БЕЗ(Ъ)ГРѢШЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	безгрішний
БЕЗ(Ъ)ДАРСЬСТВЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	невдячний
БЕЗ(Ъ)ДОБЬ	присл.-	марне
БЕЗ(Ъ)ДѢНА, -АМЪ	ж.-	безодня, провалля
БЕЗ(Ъ)ДѢНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	бездонний
БЕЗ(Ъ)ЖЕНЕЦЬ, -КМЪ	ч.-	неодружений, холостяк
БЕЗІСТЪЛѢНИК, -КМЪ	с.-	нетлінність
БЕЗАБѢТНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	той, хто не старіє; непідвладний часу
БЕЗМАЛѢНИК, -КМЪ	с.-	тиша
БЕЗМАЛЪСТВООВАТИ, -ВОУЖ, -ВОУКЪТЪ	недок.-	бути смиренним; мовчати
БЕЗМЪЗДЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	безсеребренник
БЕЗМЯЖЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	який (яка) живе без чоловіка (дружини)
БЕЗНАЧАЛЬНО	присл.-	без початку
БЕЗОКОВАТИ, -КОУЖ, -КОУКЪТЪ	недок.-	бути безсоромним
БЕЗОТЪВѢТНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	бездоганный
БЕЗОЧИНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	безсоромний
БЕЗОЧЕСТВО, -ОМЪ	ч.-	нахабство; безсоромність
БЕЗ(Ъ)РОДЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	незнатного роду, простолюдин
БЕЗОУМНИК, -КМЪ	с.-	божевілья
БЕЗОУМЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	божевільний
БЕЗЪЛОБЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	незлюбивий; невинний
БЕЗЪЧАДЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	бездітний
ВЕРЪШЬ, -КМЪ	ч.-	вірш
БЕСКВАС(ЬСТВ)НИК, -КМЪ	с.-	прісний хліб; опрісноки
БЕСКВРНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	неосквернений
БЕСКОНЬЧЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	нескінченний
БЕСЛОВЕСЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	німий; нерозумний; неосвічений
БЕСПЕЧАЛЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	безпечний
БЕСПЛОДЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	безплідний; неродючий
БЕСПОСАГАН, -Я, -К	прикм.-	неодружений; незаміжня
БЕСПРАВДИК, -КМЪ	с.-	кривда, несправедливість
БЕСПРѢСМЕНИ	присл.-	див. беспрѣстани
БЕСПРѢСТАНИ	присл.-	безперестанку, постійно; невпинно
БЕСРАМНИК, -КМЪ	с.-	безсоромність
БЕСТРАШЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	безстрашний, відважний

БЕСТОУДЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	безсоромник
БЕСТОУДЬ/ЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	безсоромний
БЕСТЬЛѢНИК, -КМЪ	с.—	нетлінність
БЕСЧИНЬСТВО, -ОМЪ	с.—	безладдя
БЕСЪХРАМЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	безпритульний
БЕСЪДА, -АМЪ	ж.—	слово, розмова; мова; текст (Євангелія); проповідь
БЕСЪДОВАТИ, -ДОУѢ, -ДОУКЪ	недок.—	розмовляти, говорити; спілкуватися
БЕСЪМЕНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	без сімені (про непорочне зачаття Богородиці)
БИСЬ/ЪРЪ, -ОМЪ	ч.—	перлина
БЕШТИНИК, -КМЪ	с.—	нестриманість; сваволя
БЕШТИНОВАТИ, -НОУѢ, -НОУКЪ	недок.—	бути свавільним
БЕШТИСЛЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	незліченний
БЕШТЬСТВК, -КМЪ	с.—	безчестя; сором
БЕШТЬСТВОВАТИ, -ВОУѢ, -ВОУКЪ	недок., док.—	безчестити, збезчестити; осоромити, соромити
БЕШТЬСТЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ганебний
БЕШТАДИК, -КМЪ	с.—	бездітність; безпліддя
БЕШТАДЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	бездітний; безплідний
БЕЦЪНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	коштовний; безцінний
ВИСКОУПЪ, -ОМЪ	ч.—	єпископ
ВИТИ, БЬ/ИѢ, БЬ/ИКТЪ	недок.—	бити
ВИЧЬ, -КМЪ	ч.—	нагайка, батіг
БЛАГО, -ОМЪ 1	с.—	добра справа, добро
БЛАГО 2	присл.—	добре
БЛАГОВОЛИТИ, -ЛИѢ, -ЛИТЪ	недок., док.—	сприяти, посприяти; заохочувати, заохотити; хотіти, схотіти; благоволити
БЛАГОВОЛКНИК, -КМЪ	с.—	добра воля; доброзичливість; прихильність; благовоління
БЛАГОВОНК, -КМЪ	с.—	пахощі; аромат
БЛАГОВОНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ароматний
БЛАГОВРѢМЕНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	завчасний; доречний, вигідний, корисний
БЛАГОВѢРИК, -КМЪ	с.—	побожність, благовірність
БЛАГОВѢРНО	присл.—	побожно, благовірно; правильно
БЛАГОВѢСТВОВАТИ, -ВОУѢ, -ВОУКЪ	недок.—	див. БЛАГОВѢСТИТИ
БЛАГОВѢСТИТИ, -ВѢШТЪ, -ВѢСТИТЪ	недок.—	благовістити; приносити, повідомляти добру звістку

БЛАГОВѢСТВОВАНИКЪ, -КМЪ	с.—	Євангеліє, добра звістка
БЛАГОВѢСТВОВАТИ, -ТОУЇЖ, -ТОУЇКЪТЪ	недок., док.—	благовістити; проголошувати, проголосити, приносити, принести добру звістку
БЛАГОВѢСТНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	благовісник; євангелист
БЛАГОВѢСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	благовість
БЛАГОВѢШТЕНИКЪ, -КМЪ	с.—	добра звістка; Благовіщення, — <i>*велике богородичне нерухоме свято, яке Церква відзначає 25 березня (за нов. стилем 7 квітня) на честь вістки про втілення Божого Сина</i>
БЛАГОГОВѢННЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	побожний, благоговійний
БЛАГОГОВѢННИКЪ, -КМЪ	с.—	побожність, благоговіння; послух; страх
БЛАГОДАВЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	доброчинець
БЛАГОДАРИТИ, -РИЖ, -РИТЪ	недок.—	дякувати; прославляти, благодарити
БЛАГОДАРЬСТВНИКЪ, -КМЪ	с.—	вдячність; благодарення
БЛАГОДАРЬСТВО, -ОМЪ	с.—	доброчинність; щедрість; благодарення
БЛАГОДАТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	доброчинець
БЛАГОДАТИ, -ДАМЪ, -ДАСТЬ	док.—	зробити добродіяння
БЛАГОДАТЬ, -ЬМЪ	ж.—	благодать; доброчинність
БЛАГОДАТЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	благодатний
БЛАГОДАЯТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок.—	див. БЛАГОДАТИ
БЛАГОДОУШНИКЪ, -КМЪ	с.—	благодушність, душевний спокій
БЛАГОДѢТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	див. БЛАГОДАТЕЛЬ
БЛАГОДѢТЬ, -ЬМЪ	ж.—	див. БЛАГОДАТЬ
БЛАГОДѢТЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	благодатний; милостивий
БЛАГОДѢЯНИКЪ, -КМЪ	с.—	доброчинність
БЛАГОДѢЯТИ, -ДѢЖ, -ДѢКТЪ	недок.—	творити добро
БЛАГОИЗВОЛЕННИКЪ, -КМЪ	с.—	доброчинність
БЛАГОИЗВОЛЕНТИ, -ВОЛѢЖ, -ВОЛНЪТЪ	док.—	полюбити; побажати
БЛАГОИСПЫТАНИКЪ, -КМЪ	с.—	старанність
БЛАГОКОРЕНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	благородний; доброго роду
БЛАГОКОУШТЕНСТВО, -ОМЪ	с.—	пристойність
БЛАГОЛѢПНИКЪ, -КМЪ	с.—	краса; принадність
БЛАГОЛЮБЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	той, хто любить добро, благолюбець
БЛАГООБРАЗНИКЪ, -КМЪ	с.—	врода; пристойність

БЛАГООБРАЗНО -	присл.-	пристойно; належно
БЛАГООБРАШТЕННИК, -КМЪ	с.-	спритність; пристойна поведінка, чемність
БЛАГОПОДАТНІВЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	щедрий
БЛАГОПОТРЪВЪНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	потрібний; корисний
БЛАГОРОДІК, -КМЪ	с.-	благородство
БЛАГОСЛАВИТИ, -ВЛѢЖ, -ВИШИ	недок., док.-	благословити, поблагословити; славити, прославити, уславити; хвалити, похвалити
БЛАГОСЛОВЕСИТИ, -ВЕШѢЖ, -ВЕСНІТЪ	док.-	благословити; прославити
БЛАГОСЛОВИТИ, -ВЛѢЖ, -ВИТЪ		див. БЛАГОСЛОВЕСИТИ
БЛАГОСЛОВАННИК, -КМЪ		благословення
БЛАГОСЛОВ(А)ЕНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	благословенний; прославлений
БЛАГОСТЪЙНИ, -ЯМЪ	ж.-	доброта
БЛАГО(С)ТВОРИТИ, -РЫЖ, -РИТЪ	недок., док.-	робити, зробити, чинити, учинити добро
БЛАГОТА, -АМЪ	ж.-	див. БЛАГОСТЪЙНИ
БЛАГОУГОДИТИ, -ГОДЖѢЖ, -ГОДИТЪ	док.-	сподобатися
БЛАГОЧЪСТІВЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	побожний; богобоязливий, благочестивий
БЛАГОЧЪСТИК, -КМЪ	с.-	благочестя; побожність
БЛАГОЖУХАНІК, -КМЪ	с.-	аромат, пахощі
БЛАГЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	добрий, благий, милий
БЛАГЪЙНИ, -АМЪ	ж.-	доброта
БЛАЖЕНІКЪ, -ОМЪ	ч.-	святий, блаженний
БЛАЖЕНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	святий, блаженний; щасливий
БЛАЗНА, -АМЪ	ж.-	помилка
БЛАЗНИТИ, -ЖНѢЖ, -ЗНИТЪ	недок.-	піддавати спокусі; обдурювати
БЛАЗНЪ, -ОМЪ	ч.-	помилка; гріх
БЛАЗНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	помилковий, хибний; фальшивий; гріховний
БЛАТО, -ОМЪ	с.-	озеро; болото
БЛИЖИКА, -АМЪ	ч., ж.-	родич; свояк; родичка; своячка
БЛИЖЬНИИ, -ЯЯ, -ЕК	прикм.-	близький; близький(родич)
БЛИЗНЬЦЬ, -КМЪ	ч.-	близнюк; Близнюк - <i>*прізвисько апостола Томи</i>
БЛИЗНЬЧЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	подвійний
БЛИЗОКЪ, -ОМЪ	ч.-	див. БЛИЖИКА
БЛИЗЪ/Ь	присл.-	близько, поблизу, біля

БЛИСК/ЦАНИК, -КМЪ	с.—	сяйво, блиск
БЛИСК/ЦАТИ(СА), -КАМЪ(СА)		
-АКТЪ(СА)	недок.—	сяяти, блищати
БЛЪВОТИНА, -АМЪ	ж.—	блювотина
БЛЪШТАТИ СА, -ШТЪ(СА),		
-ШТИТЪ(СА)	недок.—	блищати
БЛ'ЕДЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	блідий
БЛЮДЕНИК, -КМЪ	с.—	зберігання; дотримання
БЛЮДО, -ОМЪ	с.—	тарілка, миска
БЛЮСТИ, БЛЮДЖ, БЛЮДЕТЬ	недок.—	дивитися, турбуватися; сторожити, пильнувати; охороняти; дотримуватися
БЛЮСТИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	сторож; охоронець
БЛАДЕНИК, -КМЪ	с.—	помилка; ересь
БЛАДЬ, -ЪМЪ	ч.—	балакун, базіка; брехня; помилка
БЛАДЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	див. БЛАДЬ
БЛАДЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	балакучий; еретичний; брехливий
БЛАСТН, БЛАДЖ, БЛАДЕТЬ	недок.—	базікати; говорити дурниці; помилятися
БЛЖДИТИ, БЛЖДЖ, -ДИТЪ	недок.—	блудити, блукати; розбещувати
БЛЖДЪ, -ОМЪ	ч.—	розпуста; подружня зрада
БЛЖДЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	розпусник
БЛЖДЬНИЦА, -АМЪ	ж.—	розпусниця, повія
БЛЖДЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	розпусний; розбещений; блудний (син)
БО	спол.—	бо, тому що; адже; же
БОГАТИТИ(СА), -АШТЪ(СА),		
-АТИТЪ(СА)	недок.—	збагачувати, збагачуватися
БОГАТИ(ЧИ)ШТЪ, -КМЪ	с.—	син багача
БОГАТЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	багатий; щедрий; рясний
БОГАТСТВО, -ОМЪ	с.—	багатство; щедрість
БОГОД/ЯВЛЕНИК, -КМЪ	с.—	явлення Бога; Богоявлення — <i>*велике нерухоме християнське свято, яке Церква відзначає 6 січня (за нов. стилем 19 січня) на честь об'явлення Пресвятої Тройці</i>
БОГОБОРНК, -КМЪ	с.—	богоборство
БОГОБОРЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	богоборець, безбожник
БОГОВНД'ЕЦЬ, -А	sing. t., ч.—	той, хто бачив Бога, боговидець — <i>*про Мойсея</i>

богоглаголивъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	той, хто говорить про Бога
богодар(кн)нк, -кмъ	с.-	дар Божий
богодъхновен(не)нъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	натхненний Богом
богодѣлатель, -кмъ	ч.-	той, хто виконує волю Божу
богодѣльно	присл.-	мило, любо Богові
боголюбивъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	люблячий Бога, побожний
боголюбець, -кмъ	ч.-	боголюбець, віруючий
богомръзъкъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	боговідступний; відкинутий Богом
богоневѣстнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	офіруваний Богові
богоносьць, -кмъ	ч.-	богоносець, той, хто носить в собі Бога
богопознаник, -кмъ	с.-	богопізнання
богоприн/кмыць, -а	sing. t., ч.-	той, хто тримав Бога на руках – <i>*про св. Симеона, який при вході до храму зустрів Марію та Йосипа з Немовлям, пророкуючи про його майбутнє Месії, мученичу смерть Ісуса і страждання Богородиці, пов'язані з цим</i>
богоразоумник, -кмъ	с.-	богопізнання
богородница, -а	sing. t., ж.-	Богородиця
богосварьникъ, -омъ	ч.-	той, хто бореться з Богом, богоборець
богослов(еств)ити, -вляж, -внтъ	недок.-	говорити про Бога; прославляти Бога
богослов(еств)ник, -кмъ	с.-	теологія, богослов'я
богословъ, -омъ	ч.-	теолог, богослов; Богослов – <i>*прізвищева назва Григорія Назіянського (326-390), Отця Церкви</i>
богословънъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	теологічний, богословський
богословъць, -кмъ	ч.-	див. богословъ
богото(ж)чънъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	обдарований Богом
богоугодънъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	приємний, милий Богові
богохранимъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	богобережений
богочъстивъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.-	богошанобливий,

БОГОЧЪТЬЦЪ, -КМЪ	ч.–	богочестивий, богобоязливий
БОГЪ, -А 1	sing. t., ч.–	побожна, богобоязлива особа
БОГЪ, -ОМЪ 2	ч.–	Бог
БОГЫНИ, -ЯМЪ	ж.–	бог, поганське божество, ідол
БОДРОСТЬ, -ЬМЪ	ж.–	богиня
БОЖНИ, -НЯ, -НИК	прикм.–	бадьорість
БОЖЬСКЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	Божий
БОЖЕСТВО, -ОМЪ	с.–	божий; божественний
БОЛЬ, -ЬМЪ	ч.–	божество
БОЛЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	хворий; біль
БОЛЬШЬМИ	присл.–	хворий
БОЛѢЗНЬ, -ЬМЪ	ж.–	більше; дуже
БОЛѢТН, -ЛѢ, -ЛНТЪ	недок.–	біль; хвороба; страждання
БОЛЯРИНЪ, -ОМЪ	ч.–	відчувати біль; хворіти
БОРЕНИК, -КМЪ	с.–	вельможа, пан, боярин
БОРЬЦЪ, -КМЪ	ч.–	боротьба
БОСТН, БОДЖ, БОДЕТЬ	недок.–	борець
БОСТЬ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	колоти рогами
БОКМНЯ, -ЯМЪ	ж.–	босий
БОКМЬСКЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	Чехія, Богемія
БОЯЗНЬ, -ЬМЪ	ж.–	чеський, богемський
БОЯТИ СЯ, БОЯСЯ СЯ, БОИТЬ СЯ	недок.–	боязнь, страх; страх
БРАВЪ, -ОМЪ	ч.–	боятися
БРАДА, -ОМЪ	ж.–	дрібна худоба
БРАДЫ, -ЪВАМЪ	ж.–	борода
БРАДѢТН, -ДѢВЪ, -ДѢКТЪ	ж.–	сокира
БРАЗДА, -АМЪ	недок.–	обростати бородою
БРАКЪ, -ОМЪ	ж.–	борозна
БРАНИТИ, -НЬ, -НИТЪ	ч.–	шлюб, весілля
	недок.–	обороняти, захищати;
		забороняти
БРАНИК, -КМЪ	с.–	змагання
БРАНЬ, -ЬМЪ	ж.–	бій, битва; суперечка; борня,
		змагання
БРАНЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.–	супротивник
БРАНЬСКЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	воєнний; військовий
БРАТН(СЯ), БОРИЖ(СЯ),		
БОРКЪТЪ(СЯ)	недок.–	боротися; воювати
БРАТНЯ, -ЯМЪ	ж.–	браття, брати; однодумці;
		братія
БРАТОЛЮБЬЦЪ, -КМЪ	ч.–	той, хто любить братів,
		братолубець
БРАТОСЪМѢСНИК, -КМЪ	с.–	шлюб брата і сестри;

брато(сѣ)твореник, -кмѣ	с. –	кровозмішування братання – * укладення між двома неспорідненими особами братського союзу
братрня, -ямѣ	ж. –	див. братня
брат(р)олюбик, -кмѣ	с. –	братолюбіє, братолюбство, любов до ближнього
брат(р)ѣ, -омѣ	ч. –	брат; ближній
братоучадѣ, -омѣ	ч. –	племінник
братици(сѣ), -чѣ (сѣ), -читѣ(сѣ)	недок. –	одружуватися
брачѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	весільний
брачѣство, -омѣ	с. –	шлюб, весілля
брашѣно, -омѣ	с. –	їжа, харчі, страва; Причастя
бронѣ, -а, -о	прикм. –	білий
броштѣнѣ, -а, -о	прикм. –	червоний, пурпуровий
брѣзда, -амѣ	ж. –	вудила
брѣзо	присл. –	швидко, прудко
брысало, -омѣ	с. –	рушник
брьвѣно, -омѣ	с. –	колода
брьник, -кмѣ	с. –	болото
брѣгѣ, -омѣ	ч. –	берег; горб, гора
брѣженник, -кмѣ	с. –	турбота, піклування
брѣжѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	береговий; горбистий
брѣзѣнѣ, -омѣ	ч. –	квітень
брѣма, -єнѣмѣ	с. –	тягар; гніт
брѣшти, -рѣгж, -рѣжетѣ	недок. –	берегти; турбуватися
брачинѣнѣ, -а, -о	прикм. –	ляне (полотно)
боуѣстѣ, -ѣмѣ	ж. –	див. боуѣство
боуѣн, -я, -к	прикм. –	дурний; божевільний
боуѣнство, -омѣ	с. –	дурість; глупота
боуѣ(в)арѣ, -кмѣ	ч. –	освічена особа; книжник
боуѣкы, -ѣвамѣ	ж. –	буква; писемність; Святе Письмо
боуѣря, -ямѣ	ж. –	буря, гроза
боуѣсловник, -кмѣ	с. –	пустослів'я, марнослів'я; базікання
бѣдѣник, -кмѣ	с. –	пильність; увага
бѣдѣти, бѣждаж, бѣдитѣ	недок. –	не спати; бути пильним, уважним
бѣхѣма/ѣ	присл. –	звичайно; зовсім, цілком; загалом; безумовно
бѣчѣла, -амѣ	ж. –	бджола
бѣшѣж	присл. –	див. бѣхѣма

БЫВАТИ, -ВАѢ, -ВАКТЪ	недок.—	наступати; виникати; бувати, знаходитися
БЫЛИК, -КМЪ	с.—	трави; зілля
БЫЛЬ, -ЬМЪ	ж.—	див. БЫЛИК
БЫСТРОСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	відвага; дотепність
БЫСТРЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	швидкий; відважний
БЫТИ, КСМЪ, КСТЪ	недок.—	бути; стати, трапитися
БЫТИК, -КМЪ	с.—	буття, існування; походження, народження
БЪРАТИ, БЕРѢ, -РЕТЬ	недок.—	брати; збирати
БЪРЬВЬНО, -ОМЪ	с.—	див. БРЬВЬНО
БЪГАТИ, -ГАѢ, -ГAKTЪ	недок.—	бігати; втікати; уникати, ухилятися
БѢДА, -АМЪ	ж.—	біда, лихо; страждання; потреба; примус; небезпека
БѢДИТИ, БѢЖАѢ, БѢДИТЬ	недок.—	примушувати; погрожувати; умовляти, переконувати
БѢДНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	каліка
БѢДНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	убогий; важкий; небезпечний
БѢЖАНИК, -КМЪ	с.—	втеча
БѢЖАТИ, -ЖѢ, -ЖИТЬ	недок., док.—	бігти, пробігти; утікати, утікти; уникати, уникнути
БѢЖ/ЗЬСТВО, -ОМЪ	с.—	втеча
БѢЛТИ, -ЛѢ, -ЛИТЬ	недок.—	білити
БѢЛОРИЗЬЦЪ, -КМЪ	ч.—	1. священник не монах; 2. мирянин
БѢЛЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	білий
БѢРОНЦЯ, -ЯМЪ	ж.—	Вероніка
БѢСИТИ СѦ, БѢШѢ СѦ, БѢСИТЬ СѦ	недок.—	біснуватися; скаженіти; шаленіти
БѢСОВАНИК, -КМЪ	с.—	біснування; скаженіння; шаленство
БѢСЪ, -ОМЪ	ч.—	біс, демон, злий дух
БѢСЬНОВАТИ СѦ, -НОУѢ СѦ, -НОУѢТЬ СѦ	недок.—	бути опанованим злим духом
БѢСЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	скажений; шалений
БѢДЖШТИН, -АЯ, -КК	прикм.—	майбутній

B

ва	займ.—	ви (двоє)
вааааъ, -а	sing. t., ч.—	Ваал — *поганське божество чоловічої статі, якому поклонялися фінікійці, вавилоняни, асирійці
ВАВЛОНЬСКЪ, -а, -о		
(-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	вавилонський
вааа, -амъ	ж.—	провина; наклеп
вааити, вааиди, вааидитъ	недок.—	скаржитися, звинувачувати; зводити наклеп
вааия, -ямъ	ж.—	пальмова гілка
вааа, -амъ	ж.—	стояча вода; фарба
ваа(а)ва, -амъ	ч.—	Варава — * злочинець, звільнення якого натовп юдеїв домігся у Пилата, коли Ісуса Христа було засуджено до страти
вааити, -риѣ, -ритъ 1	недок.—	випереджати; йти попереду; обганяти
вааити, -риѣ, -ритъ 2	недок.—	варити
вааъ, -омъ	ч.—	спека
вааъвааъ, -омъ	ч.—	чужинець, варвар
вааъвааъскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	варварський
вааъ, -ьмъ	ж.—	палац
вааъинъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	гарячий, спекотний
вааити, -риѣ, -риѣши	недок.—	див. вааити 1
вааъ	присл.—	можливо, ймовірно
вааини, -кьмъ	с.—	скульптура
ваао, -омъ	с.—	гарна погода
ваае	вигук -	ой; ох
вааеаааа	присл.—	дуже голосно, велегласно
вааини, -ия, -ни	прикм.—	великий
вааинство, -омъ	с.—	величина; велич
вааикоаушънъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	вааикоаушний
вааикоаушъпъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	пишний, чудовий
вааикъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	великий
вааичавъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	гордий; пихатий
вааичанинъ, -кьмъ	с.—	гордоші: пиха

ВЕЛИЧАТИ(СА), -ЧАЖ(СА), -ЧАКТЬ(СА)	недок.—	перебільшувати; вихвалити; гордувати; хвалитися
ВЕЛИЧНИК, -КМЪ	с.—	велич; пишність
ВЕЛИЯРЪ, -ОМЪ	ч.—	диявол
ВЕЛЬЕЖДЪ, -ОМЪ	ч.—	верблюд
ВЕЛЬДАРОВАННИК, -КМЪ	с.—	щедрість; добродійність
ВЕЛЬЗ'ЕВОЛЪ, -ОМЪ	ч.—	Вельзевул — *князь бісів, володар пекла
ВЕЛЬА'ПОТА, -АМЪ	ж.—	краса; велич
ВЕЛЬМИ	присл.—	дуже, надто
ВЕЛЬМ'ДРОВАТИ, -РОУЖ, -РОУКТЪ	недок.—	бути самовпевненим; хвалитися
ВЕЛЬР'ЧНИК, -КМЪ	с.—	вихваляння; багатослівність; пафос
ВЕЛ'ІТИ, -ЛИЖ, -ЛИТЬ	недок.—	наказувати; хотіти, бажати; дозволяти
ВЕПРЪ, -КМЪ	ч.—	кабан, вепр
ВЕРИГА, -АМЪ	ж.—	ланцюги, кайдани; верига
ВЕР'ІЯ, -ЯМЪ	ж.—	засув, замок
ВЕСЕЛИТИ(СА), -ЛИЖ(СА), -ЛИТЬ(СА)	недок.—	веселити(-ся), радіти, тішитися
ВЕСЕЛИК, -КМЪ	с.—	веселощі, радість; банкет
ВЕСЕЛОВАТИ СА, -ЛОУЖ СА, -ЛОУКТЪ СА	недок.—	див. ВЕСЕЛИТИ(СА)
ВЕСТИ, ВЕДЖ, ВЕДЕТЬ	недок., док.—	вести, довести; відводити, відвести
ВЕСТИ(СА), ВЕЗЖ(СА), ВЕЗЕТЪ(СА)	недок.—	везти; перепраляти(-ся); їхати; плисти
ВЕТЪХЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	старий; давній; ветхий
ВЕТЪШАТИ, -ШАЖ, -ШАКТЪ	недок.—	старіти
ВЕЧЕРЪ, -ОМЪ	ч.—	вечір
ВЕЧЕРНЯ, -ЯМЪ	ж.—	всчірня; вечеря; бенкет
ВЕЧЕРЯТИ, -РЯЖ, -РЯКТЪ	недок.—	вечеряти; обідати; їсти
ВЕШТЬ, -ЬМЪ	ж.—	річ; природа, характер; подія; справа
ВЕШТЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	матеріальний, тілесний
ВНВОЛТНИКАРЪ, -КМЪ	ч.—	бібліотекар
ВИДИМЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	видимий; видний
ВНДОВАТИ, -ДОУЖ, -ДОУКТЪ	недок.—	бачити; споглядати
ВНДЪ, -ОМЪ 1	ч.—	погляд; бачення
ВНДЪ, -ОМЪ 2	ч.—	див. ВИТЬ
ВНДЬЦЪ, -КМЪ	ч.—	очевидець, свідок, самовидець

ВНДѢНИКЪ, -КМЪ	с. —	бачення; видовище; вигляд, подоба; видіння, примара
ВНДѢТИ, ВИЖДЯ, ВИДИТЬ	недок., док. —	бачити, побачити; споглядати, споглянути; пізнавати, пізнати
ВИНА, -АМЪ	ж. —	причина; привід; відмовка; вина, провинна
ВИНАРЬ, -КМЪ	ч. —	виноградар
ВИНОГРАДЪ, -ОМЪ	ч. —	виноградник; виноградна лоза
ВИНОПНИЦА, -АМЪ	ч. —	пияк
ВИНЬНИКЪ, -ОМЪ	ч. —	винуватець
ВИНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК) 1	прикм. —	той, хто є причиною; винуватий; зобов'язаний
ВИНЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК) 2	прикм. —	виноградний
ВИСТ(В)ЬНО	присл. —	явно; видимо
ВИСТЬ, -ЬМЪ	ж. —	бачення, поглядання
ВИСТѢТИ, ВИШЯ, ВИСИТЬ	недок. —	висіти
ВИТАТИ, -ТАЯЖ, -ТАКТЪ	недок., док. —	мешкати, замешкати; відвідувати; відвідати; селитися; оселитися; гостити, пригостити
ВИТИ, ВИЯЖ, ВИКТЬ	недок. —	плести, сплітати
ВИХЪРЪ, -ОМЪ	ч. —	вихор
ВИЯЛИЦА, -АМЪ	ж. —	буря
ВЛАГА, -АМЪ	ж. —	волога; вологість
ВЛАДАТИ, -ДАЯЖ, -ДАКТЪ	недок. —	володарювати; панувати, володіти
ВЛАДЫКА, -АМЪ	ч. —	володар; керівництво; влада
ВЛАДЫЧНИЦА, -АМЪ	ж. —	володарка
ВЛАДЫЧЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. —	сильний, владний
ВЛАДЫЧСТВО, -ОМЪ	с. —	влада; володарство; міць, потуга
ВЛАДЫЧСТВОВАТИ, -ВОУЯЖ, -ВОУКТЪ	недок. —	див. ВЛАДАТИ
ВЛАДѢТИ, -ДѢЯЖ, -ДѢКТЪ	недок. —	див. ВЛАДАТИ
ВЛАСЕ(Ф)ИМИННЪ, -А, -О	прикм. —	богохульний
ВЛАСЕ(Ф)ИМИСАТИ, -САЯЖ, -САКТЪ	недок., док. —	богохулити; ганьбити, зганьбити; зводити, звести
ВЛАСЕ(Ф)ИМИЯ, -ЯМЪ	ж. —	наклеп
ВЛАСТЕЛИНЪ, -ОМЪ	ж. —	богохульство, блюзнірство; осуд; наклеп
ВЛАСТИ, ВЛАДЯЖ, -ДЕТЬ	ч. —	володар
ВЛАСТЬ, -ЬМЪ	недок. —	див. ВЛАДАТИ
	ж. —	міць, потуга; право; влада; керівництво, власті; царство, держава

власѣ, -омѣ	ч.—	волосина; волос; шерсть, вовна
власѣниѣ, -амѣ	ж.—	волосяниѣ, одежа з грубої овечої або верблюжої шерсті
власити, -ѣж, -читѣ	недок.—	тягнути; волочити
власитѣ, -я, -к	прикм.—	особливий; власний
власѣ, -омѣ	ч.—	вовк
власѣна, -амѣ 1	ж.—	вовна, шерсть
власѣна, -амѣ 2	ж.—	хвиля
власѣновати, -ноуѣж, -ноуѣтѣ	недок.—	заїкатися
власѣвованиѣ, -ѣмѣ	с.—	чари, ворожба
власѣвовати, -воуѣж, -воуѣтѣ	недок.—	ворожити, чарувати
власѣвѣ, -омѣ	ч.—	волхв, ворожбит, чарівник
власѣни, -ая, -ѣк	прикм.—	вовчий; хижацький
власѣчыѣ, -ѣмѣ	ч.—	будяк
власѣша, -амѣ	ж.—	ворожба; ворожіння; чари
власѣшество, -омѣ	с.—	див. власѣша
власѣшти, власѣж, власѣчетѣ	недок.—	тягнути; волочити
вода, -амѣ	ж.—	вода; води
водити, вождаѣ, водитѣ	недок.—	водити; супроводити
водоносѣ, -омѣ	ч.—	відро; глек
водоносѣ, -ѣмѣ	ж.—	див. водоносѣ
водотѣчѣ, -ѣмѣ	ч.—	потік; течія; струмінѣ води
водочрѣпѣ, -омѣ	ч.—	відро, посудина для черпання води
водѣнѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -оѣ)	прикм.—	водяний; водянистий
вождѣ, -ѣмѣ	ч.—	вождѣ; воєвода; князѣ
возити сѣ, вожѣ сѣ, возитѣ сѣ	недок.—	їхати; плисти
вонна, -амѣ	ж.—	війна
вонникѣ, -омѣ	ч.—	воїн
воннѣскѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -оѣ)	прикм.—	військовий; воєнний
воннѣство, -омѣ	ч.—	військо; воїнство; натовп; військова служба; бій; похід; військовий чин
воннѣствовати, -воуѣж, -воуѣтѣ	недок.—	воювати; боротися
вонска, -амѣ	ж.—	війна; військо
волити, -ѣж, -литѣ	недок.—	хотіти; воліти
воловѣнѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -оѣ)	прикм.—	воловий; волів
волоуѣни, -я, -к	прикм.—	див. волівѣнѣ
вольнѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -оѣ)	прикм.—	вільний; добровільний; навмисний
воля, -ямѣ	ж.—	воля; присуд; замір; намір; прихильність; згода; можливість

волк(є)	вигук-	нумо, ну ж; о; ой
вонити, -ньк, -нитъ	недок.–	приємно пахнути
воня, -ямъ	ж.–	запах; аромат; ароматичні речовини
воняник, -кмъ	с.–	аромат, запах
воняти, -яѣ, -яктъ	недок.–	див. вонити
воскъ, -омъ	ч.–	віск
воштага, -амъ	ж.–	нагайка; батіг
воквати, воюѣж, воюктъ	недок.–	воювати; битися
воквода, -амъ	ч.–	воевода; володар
воководинъ, -а, -о	прикм.–	воеводин
воководство, -омъ	с.–	чин воеводи; князювання; князівство
врабни, -ямъ	ч.–	горобець
равня, -ямъ	ж.–	нагорода; відзнака
врагъ, -омъ	ч.–	ворог; зловмисник
враженник, -кмъ	с.–	ворожіння; віщування
вражни, -ня, -ни	прикм.–	ворожий; вражий
вращда, -амъ	ж.–	ворожнеча, ворожість; злість
враждовати, -доуѣж, -доуктъ	недок.–	ворогувати; ненавидіти
вранъ, -омъ	ч.–	ворона; крук
врата, -омъ	pl. t., с.–	ворота; двері
вратарь, -кмъ	ч.–	сторож; лакей
врати(сѧ), -аштж(сѧ), -атитъ(сѧ)	док.–	повернути; повернутися; спрямувати
вратъ, -омъ 1	ч.–	колесо*– <i>знаряддя тортур</i>
вратъ, -омъ 2	ч.–	комір
вратъ, -омъ 3	ч.–	зубчаста вежа
вратъкъ, -а, -о	прикм.–	хисткий; нестійкий
врахъ, -омъ	ч.–	тік; молотьба
врачевати, -чоуѣж, -чоуктъ	недок.–	лікувати, виліковувати; бути лікарем
врачеѣство, -омъ	с.–	ліки; медицина
врачь, -кмъ	ч.–	лікар
врачьбно	присл.–	по-лікарський
врачьбѣнь, -а, -о(-ѣни, -ая, -ок)	прикм.–	здатний лікувати, виліковувати
враштати сѧ, -штаѣж сѧ, -штаткъ сѧ	недок.–	повертатися
врѣба, -амъ	ж.–	верба
врѣбѣница, -амъ	ж.–	Вербна неділя
врѣвь, -ѣмъ	ж.–	мотузка
врѣста, -амъ	ж.–	вік, життя, життєвий шлях
врѣтоградарь, -кмъ	ч.–	садівник

врѣтоградъ, -омъ	ч. –	сад; город
врѣтъ, -омъ	ч. –	сад
врѣтъпъ, -омъ	ч. –	сад; печера, вертеп
врѣтъѣти сѧ, врѣштѧ сѧ, врѣтитѧ сѧ	недок. –	крутитися, вертітися; перевертатися
врѣховьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	верховний; найвищий; той, хто очолює
врѣхосъ, -омъ	ч. –	вид саранчі, яка не вміє літати
врѣху	присл. –	уверху; уверх
врѣхъ, -ъмъ 1	ч. –	вершина; верх; тім'я
врѣхъ 2	прийм. –	над
врѣднѧ, врѣждѧ, врѣдитѧ	док. –	пошкодити; зіпсувати; поранити
врѣдъ, -омъ 1	ч. –	виразка; рана; тілесне ушкодження
врѣдъ, -омъ 2	ч. –	зайвий, непридатний; брехня
врѣдынъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	поранений; скалічений; шкідливий; ущербний
врѣждатѧ, -ждаѧ, -ждактѧ	недок. –	ранити; шкодити
врѣжденик, -кмъ	с. –	пошкодження
врѣменитѧ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	тимчасовий; минуций
врѣма, -еньмъ	с. –	час; період; зручний час
врѣтиштѧ, -кмъ	с. –	мішок; волосяниця, грубий одяг
врѣшті, врѣгж, врѣжетѧ 1	док. –	кинути; кинутися;
врѣшті, врѣхж, врѣшетѧ 2	недок. –	молотити
въ	прийм. –	у, в; до; на; через; супроти; серед, поміж; для
въбѧти, -бѧж, -бѧктѧ	док. –	вбити
въблаговолитѧ, -волюж, -волитѧ	док. –	полюбити
въбрестѧ, -редж, -редѣтѧ	док. –	ввійти (у річку, у брід)
въвадитѧ, -важдж, -вадитѧ	док. –	запрягти
въведенник, -кмъ	с. –	вступ; вхід; Введення, або Вхід у храм Пресвятої Владичиці нашої і Приснодіви Марії – <i>*християнське нерухоме богородичне свято, яке Церква відзначає 8 листопада (за нов. стилем 21 листопада), на честь при- ведення Марії у трирічному віці на службу в Єрусалимський храм</i>

въвести, -ведѣ, -детъ	док.—	привести; завести
въвлѣшти, -влѣкъ, -влѣчетъ	док.—	втягнути
въводити, -вождѣ, -водитъ	док.—	заводити; приводити
въверѣти, -върѣ, -въретъ	док.—	ввіткнути; встромити
въверѣшти, -врѣгѣ, -врѣжетъ	док.—	вкинути
въвѣсити, -вѣшѣ, -вѣситъ	док.—	повѣсити
въгаждати, -ждаѣ, -жадетъ	недок.—	догоджати; прислужувати
въгодѣнникъ, -омъ	ч.—	угодник; служитель
въгодѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	приемний; милий
въдати, -дамъ, -дастъ	док.—	віддати; віддати заміж
въдаяти, -даѣ, -дактъ	недок.—	віддавати; віддавати заміж
въдваряти сѣ, -ряѣ сѣ, -ряктъ сѣ	недок.—	осідати; перебувати; оселяти, мешкати
въдворити сѣ, -ры сѣ, -ритъ сѣ	док.—	осісти; замешкати; оселитися
въдрѣжати, -жаѣ, -жактъ	недок.—	пронизувати; прибивати;
въдрѣжити, -жѣ, -житъ	док.—	колоти, проколювати
въдѣхновенъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	пронизати; прибити;
въдѣхнѣ, -нѣ, -нетъ	док.—	проколоти
въдѣвати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	натхненний
въдѣти, -деждѣ, -деждетъ	док.—	задути; вдихнути
въжа/егати, -гаѣ, -гактъ	недок.—	одягати
въжделати, -лаѣ, -лактъ	док.—	вкласти
въжделѣнникъ, -кмъ	с.—	підпалювати; розпалювати;
въждинзати, -заѣ, -зактъ	недок.—	загорятися
въждадати, -ждаждѣ, -ждаждетъ	док.—	побажати; зажадати
въжешти, -жегѣ, -жежетъ	док.—	задання; прагнення
въжизати, -заѣ, -зактъ	недок.—	будувати, творити; повчати
въжъженникъ, -кмъ	с.—	відчути спрагу; запрагнути
въз	прийм.—	підпалити; розпалити;
възавндѣти, -виждѣ, -вндитъ	док.—	загорітися; розгорітися
възазѣрѣти, -зѣрѣ, -зѣритъ	док.—	підпалювати; розпалювати;
възаконити, -конѣ, -конитъ	док.—	розгорятися
възалкати, -лчѣ, -лчетъ	док.—	запал; вогонь
възблагословити, -блаѣ, -внтъ	док.—	замість; при, біля; вверх
възблѣднати, -лѣждѣ, -блѣднтъ	док.—	позаздрити
възбояти сѣ, -боѣ сѣ, -бонтъ сѣ	док.—	подумати (погане)
възбранити, -нѣ, -нитъ	док.—	дати закон; узаконити
възбранѣнникъ, -омъ	ч.—	проголоднітися
		прославити; поблагословити
		допуститися перелюбу
		побоятися
		перешкодити; завадити;
		відбити; відмовити
		оборонецъ, захисник

ВЪЗБРАНЯТИ, -НАЯЖ, -НАКТЪ	недок.—	перешкоджати; заваджати; відбивати; відмовляти; чинити опір
ВЪЗВРАТИ, -БОРЯЖ, -БОРКТЪ	док.—	взяти; завоювати
ВЪЗВОУДИТИ, -ВОУЖАЖ, -ВОУДИТЪ	док.—	пробудити; викликати
ВЪЗВОУЖДЕННИК, -КМЪ	с.—	пробудження
ВЪЗВОУЯНИК, -КМЪ	с.—	необачність; божевілля
ВЪЗВЪНЖАТИ, -ВЪНЯЖ, -ВЪНЕТЪ	док.—	прокинутися; пробудити
ВЪЗВЫСТРИТИ, -ВЫШТЯЖ, -ВЫСТРИТЪ	док.—	заохотити; спонукати
ВЪЗВЪРАТИ, -ВЕРЯЖ, -ВЕРЕТЪ	док.—	збирати
ВЪЗВЪГЯТИ, -ГЯЖ, -ГЯКТЪ	недок.—	уникати; противитися
ВЪЗВЪСНИТИ СЯ, -ВЪШЯЖ СЯ, -ВЪСНИТЪ СЯ	док.—	розлютитися
ВЪЗВЕЛИЧАТИ, -ЧАЯЖ, -ЧАКТЪ	недок.—	возвеличати; прославляти; гордитися
ВЪЗВЕЛИЧИТИ, -ЧЯЖ, -ЧИТЪ	док.—	возвеличити; зробити вели- ким, важливим; прославити
ВЪЗВЕСЕЛИТИ, -ЛЯЖ, -ЛИТЪ	док.—	розвеселити; потішити; возвеселити
ВЪЗВЕСТИ, -ВЕДЯЖ, -ВЕДЕТЪ	док.—	вивести; відвести; позбавити; привести; підняти; висвятити, призначити
ВЪЗВИТИК, -КМЪ	с.—	вигода
ВЪЗВИТЪ, -ЬМЪ	ж.—	лихва; прибуток, зиск
ВЪЗВОДИТИ, -ВОЖАЖ, -ВОДИТЪ	недок.—	виводити; водити; виховувати; підводити
ВЪЗВРАТИТИ, -ВРАШТЯЖ, -ВРАТИТЪ	док.—	повернути, віддати; відіслати; змінити; відвести; відігнати; відвернутися
ВЪЗВРАШТАТИ, -ШТАЯЖ, -ШТАКТЪ	недок.—	повертати; звертатися; відвертати
ВЪЗВРАШТЕННИК, -КМЪ	с.—	повернення; звернення
ВЪЗВЫСИТИ, -ВЫШЯЖ, -ВЫСИТЪ	док.—	підвищити; підняти; вищитися
ВЪЗВЫШЕННИК, -КМЪ	с.—	зарозумілість; гордовитість
ВЪЗВЪРОВАТИ, -РОУЯЖ, -РОУКТЪ	док.—	повірити; увірувати
ВЪЗВЪСНИТИ, -ВЪШТЯЖ, -ВЪСНИТЪ	док.—	возвістити; повідомити, сповістити, сказати; провістити
ВЪЗВЪШТАТИ, -ШТАЯЖ, -ШТАКТЪ	недок.—	возвіщати; повідомляти, сповіщати; проповідувати
ВЪЗВЪШТЕННИК, -КМЪ	с.—	повідомлення; сповіщення
ВЪЗВЪЯТИ, -ВЪЯЖ, -ВЪЯКТЪ	док.—	подути; повіяти, завіяти
ВЪЗГАРАТИ СЯ, -РАЯЖ СЯ, -РАКТЪ СЯ	недок.—	розгорятися; загорятися

ВЪЗГЛАВНИЦА, -АМЪ	ж. –	подушка
ВЪЗГЛАГОЛАТИ, -ЛЪЖ, -ЛЕТЪ	док. –	сказати, проказати, промовити; звинуватити вигукнути; промовити, вимовити; прокукурікати; покликати вигук; зойк
ВЪЗГЛАСИТИ, -ГЛАШЖ, -ГЛАСИТЪ	док. –	проголошувати; вигукувати поглядати; зиркати; мати на увазі розкласти (вогонь)
ВЪЗГЛАСЪ, -ОМЪ	ч. –	
ВЪЗГЛАШАТИ, -ШАЖ, -ШАКТЪ	недок. –	
ВЪЗГЛАДАТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок. –	
ВЪЗГНѢТИТИ, -НѢШТЪЖ, -НѢТИТЪ	док. –	
ВЪЗГНѢШАТИ СѦ, -ШАЖ СѦ, -ШАКТЪ СѦ	недок. –	бридитися; гордувати
ВЪЗГОРѢТИ СѦ, -ГОРЪЖ СѦ, -ГОРИТЪ СѦ	док. –	загорітися; розгорітися
ВЪЗГРАДИТИ, -ГРАДЖ, -ГРАДИТЪ	док. –	загородити; побудувати; зміцнитися
ВЪЗГРАЖДАТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок. –	укріплювати; зміцнювати
ВЪЗГРАЖДЕННИК, -КМЪ	с. –	будівля; твердиня
ВЪЗДАВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок. –	віддавати (належне); дякувати; воздавати; віддячувати
ВЪЗДАНИК, -КМЪ	с. –	віддяка; відплата
ВЪЗДАТИ, -ДАМЪ, -ДАСТЪ	док. –	віддати; воздати; відплатити; повернути; віддячити
ВЪЗДАЯНИК, -КМЪ	с. –	див. ВЪЗДАНИК
ВЪЗДВИГНУТИ, -НЪЖ, -НЕТЪ	док. –	підняти; воздвигнути; вибудувати; воскресити; викликати; укласти
ВЪЗДВИГЪ, -ОМЪ	ч. –	Воздвиження, Воздвиження Чесного Хреста – <i>*християнське нерухоме свято, яке Церква відзначає 14 вересня (за нов. стилем 27 вересня) на честь віднайдення і урочистого воздвиження Хреста, на якому розп'яли Ісуса</i>
ВЪЗДВИЖЕННИК, -КМЪ	с. –	див. ВЪЗДВИГЪ
ВЪЗДВИЗАТИ, -ЗЪЖ, -ЗАКТЪ	недок. –	піднімати; воздвигати; викликати; приймати, ухвалювати
ВЪЗДВИЖИТИ СѦ, -ВЪЖ СѦ, -ВИТЪ СѦ	док. –	здивуватися
ВЪЗДОНУТИ, -ДОНЪЖ, -ДОНТЪ	док. –	вигодувати; виплекати

ВЪЗДРАДОВАТИ СЛ, -ДОУЖ СЛ, -ДОУКЪТЪ СЛ	док. –	зрадіти; возрадуватися
ВЪЗДРАСТИ, -СТЖ, -СТЕТЪ	док. –	вирости
ВЪЗЗДРАСТЪ, -ОМЪ	ч. –	зріст; вік
ВЪЗДРИНЖТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док. –	повалити
ВЪЗДРЪЖАННИК, -КМЪ	с. –	аскетизм; побожність
ВЪЗДРЪЖАТИ, -ЖЖ, -ЖИТЪ	недок., док. –	затримувати, затримати; стримувати(ся), стримати(ся); притримуватися; притриматися
ВЪЗДРЫДАТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	док. –	заплакати; заридати
ВЪЗДРЬВЬНОВАТИ, -НОУЖ, -НОУКШТЪ	док. –	обуритися; взятися
ВЪЗДРЪМАТИ, -МЛЖ, -МЛКТЪ	док. –	задрімати; заснути
ВЪЗДОУХАТИ, -ДОУШЖ, -ДОУШЕТЪ	недок. –	зітхати
ВЪЗДОУХЪ, -ОМЪ	ч. –	повітря
ВЪЗДЪХНЖТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док. –	дихнути; зітхнути; застогнати
ВЪЗДЫХАННИК, -КМЪ	с. –	зітхання; дихання, подих
ВЪЗДѢТИ, -ДЕЖДЖ, -ДЕЖДЕТЪ	док. –	підняти; протягнути
ВЪЗНИРАТИ СЛ, -РАЙЖ СЛ, -РАКТЪ СЛ	док. –	стрепенутися, підстрибнути (від радості)
ВЪЗНИМАНИК, -КМЪ	с. –	приступ; захват
ВЪЗНИМАТИ, -МЛЖ, -МЛЕТЪ	недок. –	брати; одержувати; вилучати; причащатися; забирати
ВЪЗНИРАТИ, -РАЙЖ, -РАКТЪ	недок. –	дивитися; поглядати; заглядати
ВЪЗНИСКАНИК, -КМЪ	с. –	пошук
ВЪЗНИСКАТИ, -КАЙЖ, -КАКТЪ	недок. –	шукати; питати; хотіти, бажати
ВЪЗНИТИ, -ИДЖ, -ИДЕТЪ	док. –	зійти; вийти; виникнути; піти; виступити
ВЪЗЛАГАНИК, -КМЪ	с. –	покладання
ВЪЗЛАГАТИ, -ГАЙЖ, -ГАКТЪ	недок. –	класти; покладати; возлагати
ВЪЗЛЕЖАТИ, -ЖЖ, -ЖИТЪ	недок. –	лежати; розлягатися
ВЪЗЛЕТѢТИ, -ЛЕШТЖ, -ЛЕТИТЪ	док. –	полетіти
ВЪЗЛЕШТИ, -ЛАГЖ, -ЛАЖЕТЪ	док. –	лягти; розлягтися
ВЪЗЛИВАТИ, -ВАЙЖ, -БАКТЪ	недок. –	наливати
ВЪЗЛОЖЕННИК, -КМЪ	с. –	покладання; рукопокладання, хіротонія
ВЪЗЛОЖИТИ, -ЖЖ, -ЖИТЪ	док. –	покласти; накласти; прийняти (монаші обіти)
ВЪЗЛѢСТИ, -ЛѢЖЖ, -ЛѢЗЕТЪ	док. –	залізи
ВЪЗЛЮБИТИ, -БДЖ, -БИТЪ	док. –	полюбити; захотіти; побажати
ВЪЗЛЮБЛЕННИК, -КМЪ	с. –	любов; кохання; бажання
ВЪЗЛЮБЛЕНЬ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	коханий; дорогий; бажаний
ВЪЗМАГАТИ, -ГАЙЖ, -ГАКТЪ	недок. –	бути спроможним; мужніти, міцніти

ВЪЗМАЗЪ, -ЪМЪ	ж. –	осквернення; розпуста
ВЪЗМОЖНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	можливий; спроможний, сильний
ВЪЗМОШТИ, -МОГЪ, -МОЖЕТЪ	док. –	змогти; зуміти; зміцнити; змогутіти; подолати
ВЪЗМЪЗДИК, -КМЪ	с. –	відплата, помста
ВЪЗМЪТАТИ, -ТАЪ, -ТАКТЪ	недок. –	підкидувати; кидати
ВЪЗМАСТИ, -МАТЪ, -МАТЕТЬ	док. –	розметати, розкидати; розхвилюватися; обуритися
ВЪЗМЪЖИТИ, -МЪЖИТЪ, -МЪЖИТЬ	док. –	розбурхати; обурити; збентежити
ВЪЗМЪЖИТЕННИК, -КМЪ	с. –	хвилювання; обурення; сумнів
ВЪЗНАКЪ	присл. –	навзак
ВЪЗНЕНАВИДѢТИ, -ВИЖДЪ, -ВИДИТЬ	док. –	зненавидіти
ВЪЗНЕПЪШТЕВАТИ, -ШТОУѢ, -ШТОУКЪ	док. –	подумати
ВЪЗНЕСЕНИК, -КМЪ	с. –	Вознесіння – <i>*християнське господське рухаме свято, яке Церква відзначає на честь вознесення Ісуса Христа на небо на 40-ий день після Воскресення</i>
ВЪЗНЕСИТИ, -СЪ, -СЕТЪ	док. –	вознестися; підняти вверх; підвищити; вивищити; взяти
ВЪЗНИКНЪТИ, -НЪ, -НЕТЬ	док. –	проникнути; пробитися; піднятися
ВЪЗНИСТИ, -НЪЗЪ, -НЪЗЕТЪ	док. –	проколоти; проткнути
ВЪЗНИЦАТИ, -ЦАЪ, -ЦАКТЪ	недок. –	підніматися
ВЪЗНОСИТИ, -НОШЪ, -НОСИТЬ	недок. –	возноситися; підносити; піднімати; підвищувати; вивищувати; відносити
ВЪЗНОШЕННИК, -КМЪ	с. –	вознесіння; жертвоприношення; славослів'я
ВЪЗОРЪ, -ОМЪ	ч. –	вигляд; погляд
ВЪЗОРЕНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	поважний; шановний
ВЪЗЪВАННИК, -КМЪ	с. –	вигук; заклик; покликання
ВЪЗЪВАТИ, -ЗОВЪ, -ЗОВЕТЪ	док. –	вигукнути; закликати; покликати; назвати
ВЪЗЪПИТИ, -ПИЪ, -ПИКТЪ	док. –	скрикнути;
ВЪЗЫВАЛО, -ОМЪ	с. –	власна назва; ім'я
ВЪЗЫВАТИ, -ВАЪ, -ВАКТЪ	недок. –	кричати; закликати; кликати; запрошувати; називати; взивати
ВЪЗЪДАТИ, -ЗИЖДЪ, -ЗИЖДЕТЬ	док. –	побудувати, спорудити

вѣзѣрѣникъ, -кмѣ
вѣзѣрѣти, -рѣжъ, -ритѣ
вѣзѣрити сѧ, -рѣж сѧ, -ритѣ сѧ
вѣзѣти, -зѣмѣжъ, -зѣметѣ

вѣзѣти, -кмѣ
вѣкленѣти, -нѣжъ, -нетѣ
вѣинѣжъ
вѣкоуѣпѣ/ѣ /ѣ
вѣкоуѣпѣти, -ѧ, -о (-ѣинъ, -ѧя, -оѣ)
вѣкоуѣсити, -коуѣшѣжъ, -коуѣситѣ
вѣкоуѣсѣ, -омѣ
вѣкоуѣшати, -шѧжѣжъ, -ѧктѣ
вѣкыснѣти, -нѣжъ, -нетѣ
вѣлагѧлиштѣжъ, -кмѣ
вѣлагѣти, -гѧвѣжъ, -гѧктѣ

вѣлазити, -лажѣжъ, -лазитѣ
вѣлазѣ, -омѣ
вѣловѣнѣ, -ѧ, -о (-ѣинъ, -ѧя, -оѣ)
вѣложити, -жѣжъ, -житѣ
вѣлѣстити, -лѣштѣжъ, -лѣститѣ
вѣлѣзени, -кмѣ
вѣлѣсти, -лѣзѣжъ, -лѣзѣтѣ
вѣмести, -метѣжъ, -метѣтѣ
вѣмѣнити, -нѣжъ, -нитѣ
вѣмѣняти, -наѣжъ, -нактѣ
вѣмѣстиаштѣжъ, -кмѣ
вѣмѣстити, -мѣштѣжъ, -мѣститѣ
вѣмѣтати, -таѣжъ, -тактѣ
вѣмѣшени, -кмѣ
вѣмѣштати, -штѣжъ, -штѣктѣ

вѣнадѣрити, -рѣжъ, -ритѣ
вѣнезаѧпѣжъ

вѣнимѣти, -мѣлѣжъ, -мѣктѣ
вѣнистити, -нѣзѣжъ, -нѣзѣтѣ
вѣнитѣ, -нѣдѣжъ, -нѣдѣтѣ
вѣнозити, -ножѣжъ, -нозитѣ
вѣноуѣкѣ, -омѣ
вѣноуѣчѣ, -ѧтѣмѣ
вѣноуѣшати, -шѧжѣжъ, -шѧктѣ

с.-
док.-
док.-
док.-

с.-
док.-
присл.-
присл.-
прикм.-
док.-
ч.-
недок.-
док.-
с.-
недок.-

недок.-
ч.-
прикм.-
док.-
док.-
с.-
док.-
док.-
док.-
недок.-
с.-
док.-
недок.-
с.-
недок.-

док.-
присл.-

недок.-
док.-
док.-
док.-
ч.-
с.-
недок.-

поглядѣти
подивити; прозѣрити
розсердити
взѣти; схопити; прийняти;
одержѣти; причастити;
забрати; зняти; пѣднѣти
одержѣннѣ
зачинити; замкнути
завжди
спѣльно; разом; одночасно
спѣльний; одночасний
покуштувати; спробувати
куштуваннѣ
куштувати; їсти; смакувати
пѣднѣти
сумка; мѣшок
вкладати; вкидувати;
покладати; наказувати
входити; вступати
вхѣд
спокѣйний; повѣльний
вкласти; положити
обдурити
див. вѣлазѣ
увѣйти; вступити
вкинѣти; закинѣти
зачислити; вважѣти
вважѣти
примѣщеннѣ
вмѣстити; охопити; зрозумѣти
вкидувати; закидувати
тѣсто
помѣшати; охоплювати;
розумѣти
побачити; узѣрити
раптово, зненацѣжъ,
несподѣвано
бути уважним
див. вѣнозити
увѣйти; вступити
проколоти, пробити
онукъ; нащадокъ
онукъ; онука
слухати

въноушити, -шѣ, -шитѣ	док.–	почути
вънѣ/оу	присл., прийм.–	геть; отам; онде
вънѣ	присл., прийм.–	зовні; поза
вънѣш(т)ѣнь, -я, -е (-ни, -яя, -кк)	прикм.–	зовнішній
вънѣшѣдоу	присл., прийм.–	зовні; поза
вънегда	спол., присл.–	коли
вънегдаже	спол.–	див. вънегда
вънати, -нѣмѣ, -нѣметѣ	док.–	звернути увагу
вънати сѣ, -нѣмѣ сѣ, -нѣметѣ сѣ	док.–	спалахнути; загорітися
вънатѣнь, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.–	уважний
вънѣтрѣ	присл.–	всередину; всередині
вънѣтрѣнь, -я, -е (-ни, -яя, -кк)	прикм.–	внутрішній
вънѣтрѣдоу	присл., прийм.–	всередині
въображати, -жаѣ, -жактѣ	недок.–	утворювати; творити; уподібнювати
въорѣжити, -жѣ, -житѣ	док.–	озброїти
въпадати, -даѣ, -дактѣ	недок.–	падати; потрапляти
въпасти, -паѣ, -паѣтѣ	док.–	упасти; потрапити
въперити, -рѣ, -ритѣ	док.–	окрилити
въпечаалити сѣ, -аѣ сѣ, -алитѣ сѣ	док.–	засумувати; засмутитися
въпити, -пиѣ, -пиктѣ	недок.–	кричати; кликати
въплѣтити, -плѣштѣ, -плѣтитѣ	док.–	воплотити(ся); втілити
въплѣштеник, -кѣ	с.–	втілення
въплѣченник, -кѣ	с.–	шикування в ряди
въплѣ, -кѣ	ч.–	крик, волення
въплѣствити, -лѣштѣ, -лѣствитѣ	док.–	закричати; поскаржитися; дорікнути
въповадити, -ваѣдѣ, -вадитѣ	док.–	запрягти
въпокоити, -коѣ, -контѣ	док.–	упокоїти, заспокоїти
въпомышленник, -кѣ	с.–	думка; міркування
въправѣдити сѣ, -вѣѣдѣ сѣ, -вѣдитѣ сѣ	док.–	добитися справедливості
въпрашаник, -кѣ	с.–	запитання; питання; слідство; допит
въпрашати, -шаѣ, -шактѣ	недок.–	питати; просити; допитувати
въпросити, -прошѣ, -проситѣ	док.–	запитати; попросити; допитати
въпросѣ, -омѣ	ч.–	питання; справа; випадок
въпросьникѣ, -омѣ	ч.–	мислитель

вѣпрошеник, -кмѣ	с. –	див. вѣпросѣ
вѣпрѣкы	присл. –	всупереч
вѣписати, -пишѣ, -пишетѣ	док. –	вписати; записати; написати
вѣравѣннѣи сѣ, -нѣи сѣ, -нѣи сѣ	док. –	зрівнятися
вѣразоумѣи, -мѣи, -мѣи	док. –	напоумити; просвітити
вѣрадиѣи, -радиѣи, -радиѣи	док. –	впорядкувати
вѣраженѣи, -кмѣ	с. –	черговість; черга
вѣрѣштати сѣ, -штѣи сѣ, -штѣи сѣ	недок. –	падати; наштотхуватися; вдарятися
вѣсѣдиѣи, -сѣдиѣи, -сѣдиѣи	док. –	вмістити; посадити
вѣсѣдиѣи, -омѣ	ч. –	вершник
вѣсверѣпѣи, -пѣи, -пѣи	док. –	розлютитися
вѣсѣдиѣи, -лѣи, -лѣи	док. –	населити; поселити; вселити
вѣсѣдиѣи, -ямѣ	ж. –	земля; свѣт; всесвѣт
вѣсѣдиѣи, -кмѣ	с. –	житло; помешкання
вѣсѣдиѣи, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	вселенський; свѣтовий
вѣсѣдиѣи, -лѣи, -лѣи	док. –	засѣяти; запалити
вѣсѣдиѣи, -качѣи, -качѣи	недок., док. –	скакати, скочити, підстрибувати, підстрибнути, підскакувати, підскочити
вѣсѣдиѣи, -даѣи, -даѣи	недок. –	класти, покласти
вѣсѣдиѣи, -кмѣ	с. –	радошѣ; тріумфування
вѣсѣдиѣи, -нѣи, -нѣи	док. –	вигукнути; зрадѣи
вѣсѣдиѣи, -нѣи, -нѣи	док. –	підняти; випростувати
вѣсѣдиѣи, -кмѣ	с. –	кончина; кѣнець
вѣсѣдиѣи	присл.,	
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	прійм. –	поблизу, поруч; біля; скраю
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	прикм. –	близький; ближній
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	с. –	пола
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	засумувати
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	вигодувати, виплекати; виховати
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	недок. –	воскресати
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	с. –	воскресіння
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	воскреснути
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	розбудити, воскресити
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	залимити(ся)
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	залипити
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	док. –	залисити; перебродити
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	присл. –	чому; нащо; для чого
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	недок. –	спиратися
вѣсѣдиѣи, -аѣ, -аѣ	ч. –	послѣдовник

вѣсѣдовати, -доуѣж, -доуѣтъ	недок.—	іти слідом
вѣсѣпати, -пѣж, -пѣтъ	недок.—	текти; струменитися
вѣспитаник, -кмѣ	с.—	племінна худоба
вѣсплакати, -лачж, -четъ	док.—	заплакати
вѣсплатити, -лаштж, -латитъ	док.—	відплатити; заплатити
вѣсплатъ, -омѣ	ч.—	платня
вѣсплаштеник, -кмѣ	с.—	відплата
вѣсподаяти, -даж, -дакъ	док.—	воздати; подати
вѣспоминаник, -кмѣ	с.—	згадка; пам'ять
вѣспоминати, -наж, -накъ	недок.—	згадувати; пригадувати
вѣспоманѣти, -нж, -нетъ	док.—	згадати; пригадати
вѣспоплѣзеник, -кмѣ	с.—	спотикання; падіння
вѣспоривъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сварливий
вѣспринимати, -мѣж, -мѣтъ	недок.—	приймати; одержувати
вѣсприяти, -примж, -приметъ	док.—	прийняти; одержати
вѣсприятик, -кмѣ	с.—	отримання
вѣспросити, -прошж, -проситъ	док.—	попросити
вѣспрославити, -вѣж, -вѣтъ	док.—	прославити; уславити
вѣспрѣтити, -прѣштж, -прѣтитъ	док.—	пригозити; наказати; докорити
вѣспрѣштеник, -кмѣ	с.—	докір; осуд; погроза; заборона
вѣспранѣти, -нж, -нетъ	док.—	прокинутися; встати
вѣспрати, -таж, -такъ	док.—	зупинити
вѣспоустити, -поустж, -поуститъ	док.—	затягнути пісню; заспівати
вѣспѣти, -поѣж, -покъ	док.—	заспівати; відслужити
вѣспатити сѣ, -паштж сѣ, -патитъ сѣ	док.—	повернутися
вѣспати	присл.—	назад
вѣставати, -важ, -вакъ	недок.—	вставати
вѣставити, -важ, -вѣтъ	док.—	поставити; підняти
вѣставляти, -ляж, -лакъ	недок.—	ставити; воскрешати
вѣставленник, -кмѣ	с.—	воскресіння
вѣстанивъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	стараний; наполегливий; мужній
вѣстаник, -кмѣ	с.—	вставання; воскресіння; бунт
вѣстати, -тѣж, -танетъ	док.—	встати; воскреснути; повстати
вѣстаяник, -кмѣ	с.—	вставання
вѣстигнѣти, -нж, -нетъ	док.—	досягти; бути спроможним
вѣстокъ, -омѣ	ч.—	схід; Схід
вѣсточьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	східний
вѣстрѣтати, -пештж, -пештетъ	док.—	здригнутися; затреміти
вѣстрѣгати, -гаж, -гакъ	недок.—	зривати; виривати
вѣстрѣгнѣти, -нж, -нетъ	док.—	вирвати; зірвати
вѣстрѣбити, -бѣж, -бѣтъ	док.—	обгорнути мерця саваном

вѣстрасти сѧ, -сѧ сѧ, -сетѣ сѧ	док.—	здрігнутися; затруситися
вѣстрѣбѣти, -бѣѣ, -бѣтѣ	док.—	затрубити
вѣстѣкнѣти, -нѣ, -нетѣ	док.—	прикріпити; всунути
вѣстагнѣти, -нѣ, -нетѣ	док.—	стягнути; загнуждати
вѣстаж /заник, -кмѣ	с.—	розпитування; розстеження
вѣстасати, -зѣѣ, -зактѣ	недок.—	питати; розстежувати; судити; вимагати; приборкувати
вѣстѣжати, -жаѣѣ, -жактѣ	недок.—	мучити
вѣстѣжити, -жѣ, -житѣ	док.—	бути в скрутї; вимучити
вѣстѣпати, -паѣѣ, -пактѣ	недок.—	вступати; взувати
вѣстѣпити, -паѣѣ, -пантѣ	док.—	вступити; взути
вѣсоуѣ	присл.—	марно; даремно; всеу
вѣсхвалити, -лѣѣ, -лнтѣ	недок., док.—	хвалити, похвалити; вихвалювати вихвалити; дякувати, подякувати
вѣсходити, -хѣждаѣ, -хѣдитѣ	недок.—	сходити; виходити
вѣсхѣдѣ, -омѣ	ч.—	сходження; джерело; схїд; кїнець
вѣсхѣтѣти, -хѣштѣ, -хѣштѣтѣ	док.—	захотїти; побажати; полюбити
вѣхѣтати, -таѣѣ, -тактѣ	недок.—	красти; викрадати
вѣсхѣтитѣль, -кмѣ	ч.—	злѣдій; грабїжник
вѣсхѣштеник, -кмѣ	с.—	грабунок; грабїжниство; злѣдійство
вѣсыновленник, -кмѣ	с.—	усиновлення
вѣсырѣти сѧ, -рѣѣ сѧ, -рѣтѣ сѧ	док.—	звурдитися
вѣсѣятѣль, -кмѣ	ч.—	родич
вѣсѣ(я)ти, -сѣѣѣ, -сѣѣктѣ	док.—	посїяти; висїяти
вѣсѣдѣ, -омѣ	ч.—	причащання, Причастя
вѣсѣдѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣн, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	причасний
вѣтанномѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣн, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	той, який непомїтно схоплює
вѣтѣшити, -тѣѣѣ, -тѣѣтѣ	док.—	забїгти; увїйти
вѣторѣѣѣ	присл.—	вдруге; по-друге
вѣторѣѣ	присл.—	див. вѣторѣѣѣ
вѣторѣѣ, -ѧ, -ѧ	числ.—	другий
вѣторѣѣнѣѣ, -омѣ	ч.—	вївторѣѣ
вѣтрѣтѣратѣ, -раѣѣ, -рактѣ	док.—	вїдправити в пекло
вѣтрѣ, -кмѣ	ч.—	ремїсник
вѣхѣдити, -хѣждаѣѣ, -хѣдитѣ	недок.—	входити
вѣхѣдѣ, -омѣ	ч.—	вхїд; прихїд
вѣхѣдѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣн, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	вхїдний
вѣхѣженник, -кмѣ	с.—	див. вѣхѣдѣ
вѣштоѣдѣти сѧ, -штоѣждаѣ сѧ, -штоѣдѣтѣ сѧ	док.—	здивуватися

вѣц(ѣс)арити сѧ, -рѣж сѧ, -ритѣ сѧ	док.—	воцаритися, сісти на троні;
вѣчисти, -чѣтѣж, -чѣтѣтъ	док.—	запанувати
вѣчитати, -таѣж, -тактѣ	недок.—	зарахувати
вѣчловѣчити сѧ, -чѣж сѧ, -читѣ сѧ	док.—	зараховувати
вѣчало, -омѣ	с.—	вочоловічитися
вѣчати, -чѣнѣж, -чѣнетѣ	док.—	початок
вѣшьст(в)ик, -кмѣ	с.—	почати
вѣкдиненѣ, -а, -о	прикм.—	вхід; прихід; хода
вы	займ.—	усамітнений
выврѣшти, -рѣжѣж, -рѣжетѣ	док.—	ви
выгнати, выженѣж, выженѣтъ	док.—	викинути
выннѣнѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм.—	вигнати
вы(и)нѣж	присл.—	постійний
выкнѣжти, -нѣж, -нетѣ	док.—	постійно; завжди
вылагати, -гаѣж, -гактѣ	недок.—	звикнути; привчити
выринѣжти, -нѣж, -нетѣ	недок.—	виганяти
высина, -амѣ	ж.—	вигнати
высоко	присл.—	висота
высокомѣдровати, -роѣжѣж, -роѣктѣ	недок.—	високо
высокъ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм.—	чванитися; пишатися
высота, -амѣ	ж.—	високій; великий
		висота; величина; велич;
		пихатість
высоцѣ	присл.—	в шані; високо
высоче	присл.—	уверху
выспрѣ	присл.—	уверх; уверху
выти, выѣж, выктѣ	недок.—	вити; завивати
выхѣтити, -хѣштѣж, -хѣтитѣ	док.—	врятувати
вышьнѣ, -я, -ѣ (-ни, -ая, -ѣѣ)	прикм.—	верхній; найвищий
выя, -ямѣ	ж.—	шия
вѣдова, -амѣ	ж.—	вдова
вѣдовнца, -амѣ	ж.—	див. вѣдова
вѣдѣствовати, -воѣжѣж, -воѣктѣ	недок.—	вдовіти; бути вдовою; сиротіти
вѣрѣнник, -кмѣ	с.—	кипіння
вѣсевладыка, -ы	sing. t., ч.—	Владар, Володар (Бог)
вѣсѣвѣрно	присл.—	щиросердно; щиро; по- справжньому
		завжди; постійно
вѣсѣгда	присл.—	Вседержитель
вѣсѣдрѣжитѣль, -я	sing. t., ч.—	всемогутність
вѣсѣдрѣжитѣльствик, -кмѣ	с.—	щоденний; посякденний
вѣсѣдѣннѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм.—	всепалений
вѣсѣжегомѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм.—	всякий; всяк; увесь
вѣсѣлнкѣ, -а, -о	займ.—	всяко; загалом
вѣсѣлнчѣскы	присл.—	

ВЬСЕЮДЬСКЪ-А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	загальний (загальна процесія)
ВЬСЕМНОСТНІВЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	всемилостивий
ВЬСЕМОЖЬСТВІК, -КМЪ	с.-	всемогутність
ВЬСЕНОШГЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	всеношний; який триває цілу ніч
ВЬСВАТЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	найсвятіший; пресвятий
ВЬСЕСЛАВЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	найславетніший; всеславний
ВЬСЕСЪЖАГАКМЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	жертва, яку піддають цілоспаленню
ВЬСЕ/ИЦѢЛЕННИК, -КМЪ	с.-	повне видужання
ВЬСЕЧЬСТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	найчесніший, всечесний
ВЬСЬ, -ЬМЪ	ж.-	село; маєток
ВЬСЬ, -Я, -Є	займ.-	весь, увесь; кожен; цілий
ВЬСЬДЕ	присл.-	всюди; завжди, завше
ВЬСЬЖДЕ	присл.-	див. ВЬСЬДЕ
ВЬСЬМА	присл.-	взагалі
ВЬСЯКО	присл.-	зовсім; точно
ВЬСЯКЪ, -А, -О	займ.-	кожний; всякий; весь
ВЬСЯМО	присл.-	всюди; врзнобіч
ВЬСЯЧЬСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	всякий
ВЬСЯЧЬСТВО, -ОМЪ	с.-	все суще
ВЬСЪДОУ/Ѣ	присл.-	всюди
ВЬЧЕРА	присл.-	вчора
ВЬЧЕРАШНЬ, -Я, -Є (-НИ, -ЯЯ, -КК)	прикм.-	вчорашній
ВѢ	займ.-	ви (двоє)
ВѢДАТИ, -ДАѢ, -ДАКТЪ	недок.-	знати, відати
ВѢДОМЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	відомий; свідомий
ВѢДРО, -ОМЪ	с.-	відро
ВѢДЬ, -ЬМЪ	ж.-	знання
ВѢДѢНИК, -КМЪ	с.-	див. ВѢДЬ
ВѢДѢТИ, ВѢМЪ, ВѢСТЪ	недок.-	знати; розуміти
ВѢЖДА, -АМЪ	ж.-	повіка
ВѢНИК, -КМЪ	с.-	віти, гілки
ВѢКО, -ОМЪ	с.-	див. ВѢЖДА
ВѢКЪ, -ОМЪ	ч.-	вік; світ; вічність
ВѢНИТИ, -НИЖ, -НИТЪ	недок.-	продавати
ВѢНЬЦЬ, -КМЪ	ч.-	вінок; корона
ВѢНЬЧАТИ, -ЧАѢ, -ЧАКТЪ	недок., док.-	вінчати; коронувати; увінчувати, увінчати
ВѢРА, -АМЪ	ж.-	віра
ВѢРИТИ, -РИЖ, -РИТЪ	недок.-	вірити
ВѢРОВАНІК, -КМЪ	с.-	див. ВѢРА

вѣровати, -роуѣ, -роуѣтъ
вѣрникъ, -омъ
вѣрьно/ѣ

вѣрьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

вѣрствовати, -воуѣ, -воуѣтъ
вѣстъ

вѣстъ, -ѣмъ

вѣстъникъ, -омъ

вѣстънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

вѣтъ, -ѣмъ

вѣтин, -ямъ

вѣтитель, -кмъ

вѣтръ, -омъ

вѣтрънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

вѣтъ, -омъ

вѣтъскы

вѣчно

вѣчьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

вѣчьнѣствикъ, -кмъ

вѣшати, -шаѣ, -шаѣтъ

вѣштавати, -баѣ, -бакъ

вѣштанникъ, -кмъ

вѣштати, -штаѣ, -штаѣтъ

вѣште, -ѣмъ

вѣштьница, -амъ

вѣштьничѣскъ, -а, -о

(-ын, -ая, -ок)

вѣяти, вѣѣ, вѣѣтъ

вазати, ваѣѣ, ваѣѣтъ

вазѣти, -ѣѣ, -ѣѣтъ

вѣзанѣтнискъ, -а, -о

(-ын, -ая, -ок)

вѣс(с)онъ, -омъ

недок., док.— вірити, повірити; вірувати
ч.— вірик

присл.— правильно; правдиво;
справедливо; з довірою

прикм.— правильний; віруючий; прав-
дивий; достовірний; вірний

недок.— вірити; вірувати

присл.— ясно; відомо, звісно

ж.— вістка; думка; міркування

ч.— вісник

прикм.— відомий

ж.— гілка

ч.— промовець, оратор

ч.— радник

ч.— вітер

прикм.— вітряний

ч.— угода; домовленість

присл.— вигадано

присл.— вічно

прикм.— вічний; постійний;
неперервний

с.— вічність

недок.— вішати

недок.— говорити, промовляти

с.— голос; звук; розмова

недок.— говорити; розповідати;
повідомляти; радитися

с.— віче; нарада

ж.— радниця; судилище

прикм.— судовий

недок.— віяти

недок.— в'язати; зв'язувати

недок.— ховатися; знаходитися

прикм.— візантійський

ч.— вісон, тонке полотно

Г

гадаринський	гадаринський
гаднати, гаджж, гаднтъ	картати
гадъ, -омъ	недок. – ч. –
гажденик, -кмъ	с. –
газа, -амъ	ж. –
газофи(оу)лакня, -ямъ	ж. –
галиле/ѣскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –
галиле/ѣянинъ, -омъ	ч. –
галанти, -лъж, -лнтъ	недок. –
галия, -ямъ	ж. –
гананик, -кмъ	с. –
гангрена, -амъ	ж. –
гвозд(в)ни, -ямъ	ч. –
гвоздъ, -ьмъ	ч. –
геомонъ, -омъ	ч. –
ген(в)арь, -кмъ	ч. –
геометрия, -ямъ	ж. –
гео/кна, -амъ	ж. –
гео/кнсьскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –
гигантъ, -омъ	ч. –
гистерья, -амъ	ж. –
глава, -амъ 1	ж. –
глава, -амъ 2	ж. –
главизна, -амъ	ж. –
главотажъ, -кмъ	ч. –
главнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –
главня, -ямъ	ж. –
глаголанник, -кмъ	с. –
глаголати, -лъж, -летъ	недок. –
глаголивъ, -а, -о	прикм. –
глаголъ, -омъ	ч. –
глагольникъ, -омъ	ч. –
гладнвъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –
гладнати, гаджж, гладнтъ	недок. –
гладъ, -омъ	ч. –
гладъкъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –
гладнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –
	гадаринський
	картати
	гадюка; змія
	картанья
	скарб
	скарбница
	галилейський
	галилеянин
	стрибати; тріумфувати
	човен; корабель
	загадка; ворожба
	гангрена; рак
	цвях
	див. гвозд(в)ни
	вождь
	січень
	геометрія
	геєнна, пекло; пекельний вогонь
	пекельний
	велетень, гігант
	водосховище
	голова
	глава, розділ
	суть справи; основа
	хустка
	головний; важливий; лобне місце
	головня
	розмова; багатослівність
	говорити; проповідувати;
	висловлюватися;
	звинувачувати; називати
	який говорить; говіркий;
	велемовний
	слово; мова; справа; подія
	проповідник; тлумач
	голодний
	гладити
	голод
	гладкий; рівний
	голодний

ГЛАДѢТИ, -ДѢЖ, -ДѢКТЪ	недок.–	догоджати; бути приємним
ГЛАСИТИ, ГЛАСЖ, ГЛАСИТЪ	недок.–	вигукувати
ГЛАСОВАТИ, -СОУЖ, -СОУКТЪ	недок.–	кликати
ГЛАСЪ, -ОМЪ	ч.–	голос; слово; вислів; мова; розмова; звук; глас – <i>*тон, тональність, лад</i>
ГЛАСЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	який подає голос, говорить; голосний (звук)
ГЛАШАТИ, -ШАЖ, -ШАКТЪ	недок.–	кликати; називати
ГЛЕЗЬНА, -АМЪ	ж.–	щиколотка
ГЛННЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	глиняний
ГЛОУМНТИ СЛ, -МЛЖ СЛ, -МНТЪ СЛ	недок.–	хвалитися; базікати; бродити; гуляти
ГЛОУМЛЕННИК, -КМЪ	с.–	пустослів'я; блукання; поневірвання
ГЛОУМЪ, -ОМЪ	ч.–	базікання; хвалькуватість
ГЛОУПОСТЬ, -ЪМЪ	ж.–	дурість, нерозумність
ГЛОУПЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	дурний, нерозумний
ГЛОУХЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	глухий
ГЛЪКЪ, -ОМЪ	ч.–	шум, гамір
ГЛАДАТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок.–	дивитися
ГЛЖБИНА, -АМЪ	ж.–	глибина
ГЛЖБИННЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	глибинний; пекельний
ГЛЖБОКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	глибокий
ГЛЖБОЧЕ	присл.–	глибоко
ГНАФЕН, -КМЪ	ч.–	білильник
ГНЕСТИ, -НЕТЖ, -НЕТЕТЪ	недок.–	тіснити; тиснути
ГНИЛА, -АМЪ	ж.–	глина
ГНИЛЬ/БНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	див. <i>ГЛННЬНЪ</i>
ГНИТИ, -НИЖ, -НИКТЪ	недок.–	гнити
ГНОИ, -КМЪ	ч.–	гній; виразка; гнійна рана
ГНОИТИ, -НОУЖ, -НОНТЪ	недок.–	гноїти
ГНЬСИВЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	брудний
ГНЬСЪ, -ЪМЪ	ж.–	бруд
ГНѢВАННИК, -КМЪ	с.–	див. <i>ГНѢВЪ</i>
ГНѢВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок.–	сердити; гнівити; ображати
ГНѢВИТИ, -ВЛЖ, -ВИТЪ	недок.–	див. <i>ГНѢВАТИ</i>
ГНѢВЪ, -ОМЪ	ч.–	гнів
ГНѢВЪЛИВЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	гнівний; сердитий
ГНѢВЬНО	присл.–	гнівно
ГНѢВЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	гнівний; злий
ГНѢЗДИТИ СЛ, ГНѢЗДЖ СЛ, ГНѢЗДИТЪ СЛ	недок.–	гніздитися; перебувати; мешкати

гнѣздо, -омъ	с.—	гніздо
гнѣ/оу/сьнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	мерзенний; мерзотний; паскудний
гнѣ/оу/шати сѧ, -шѧѣ сѧ, -шактѣ сѧ	недок.—	гидувати
гобино, -омъ	с.—	достаток
гобиньнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	урожайний; щедрий; рясний
гобьзевати, -зюѣѣ, -зюктѣ	недок.—	рясніти; жити в достатку
гобьзѣнѣ, -кмѣ	с.—	див. гобино
гобьзѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. гобиньнѣ
говорити, -рѣѣ, -ритѣ	недок.—	говорити; шуміти
говорѣ, -омѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	ч.—	шум; крик;
говѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	побожний; богобоязний; шанований
говѣннѣство, -омѣ	с.—	побожність
говѣнник, -кмѣ	с.—	побожність; богобоязнь; благоговіння; піст; говіння — <i>*семиденне приготування до св. сповіді, поширене у Східній Церкві</i>
говѣти, -вѣѣѣ, -вѣтѣ	недок.—	благовоіти; бути побожним; постити, говіти
година, -амѣ	ж.—	час; зручний час; часи
годити, гождѣѣ, годитѣ	недок.—	догоджати; задовольняти
годѣ, -омѣ	ч.—	час; рік; свято; зручний час
годѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	зручний; приємний; дочасний
годѣѣ	присл.	зручно; приємно
гонѣтѣ, -омѣ	ч.—	ворожити; дурисвіт
голотѣ, -ѣмѣ	ж.—	град
голтѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	голий
голтѣмо	присл.—	багато
голтѣнѣ, -ѣмѣ	ж.—	гомілка
голтѣѣ, -ѣмѣ	ч.—	голуб
гоморьскѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	гоморський
гонажати, -жаѣѣ, -жактѣ	недок.—	визволяти
гонезнѣти, -нѣѣ, -нѣтѣ	док.—	визволити; врятувати; уникнути
гонитель, -кмѣ	ч.—	гонитель; переслідувач
гонити, -нѣѣ, -нитѣ	недок.—	гнати; переслідувати; прагнути; шукати; бігати; рятувати
гонѣзѣти, -нѣѣѣѣ, -нѣѣтѣ	недок.—	визволяти
гонѣѣѣ, -кмѣ	ч.—	гонѣѣ
гонѣнник, -кмѣ	с.—	гоніння; прагнення

гонѣти, -нѣѣж, -нѣктъ
 гора, -амъ
 гораздо
 гораздно
 гораздѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 горько
 горькъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 горьница, -амъ

горѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 горѣнь, -я, -к (-ни, -ая, -кк)
 горьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 горьцѣ
 горьчѣствик, -кмъ
 горѣ
 горѣкатн, -каѣж, -какътъ
 горѣник, -кмъ
 горѣти, -рѣж, -ритъ
 горюшѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 горк, -кмъ 1
 горк 2
 горкстѣ, -ѣмъ
 господа, -амъ 1
 господа, -амъ 2
 господинъ, -омъ
 господинъ, -я, -к
 господинн, -ямъ
 господѣ, -ѣмъ
 господѣнъ, -я, -к (-ни, -ая, -кк)

господѣскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 господѣство, -омъ
 господѣствовати, -воѣѣж, -воѣктъ
 господа, -амъ
 гостина, -амъ
 гостинница, -амъ
 гости(нѣ)нъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 гости(нѣ)никъ, -омъ
 гостинѣць, -ѣмъ
 гостити, гоштѣж, гоститъ
 гостолюбик, -кмъ
 гостѣ, -ѣмъ
 готинъ, -омъ
 готувати, -ваѣж, -вактъ

недок.—
 ж.—
 присл.—
 присл.—
 прикм.—
 присл.—
 прикм.—
 ж.—

прикм.—
 прикм.—
 прикм.—
 присл.—
 с.—
 присл.—
 недок.—
 с.—
 недок.—
 прикм.—
 с.—
 вигук
 ж.—
 ж.—
 ж.—
 ч.—
 прикм.—
 ж.—
 ч.—
 прикм.—

прикм.—
 с.—
 недок.—
 ж.—
 ж.—
 ж.—
 прикм.—
 ч.—
 ч.—
 недок.—
 с.—
 ч.—
 ч.—
 недок.—

вистачати
 гора; верх
 цілком; зовсім
 піднесено; майстерно
 здібний, майстерний
 гірко
 гіркий
 світлиця; гори; гориста
 місцевість
 гірський
 верхній
 див. горѣнъ
 див. горько
 гіркота
 уверх; зверху; вгорі
 горювати; нарікати
 жар
 горіти
 гірчичний
 горе
 ой лихо (лишенько)!
 гіркота; жаль; лихо
 нічліжка; заїжджий двір
 пані; господина
 пан; господар; Господь
 господарів, панів; Господній
 див. господа 2
 Господь; пан, господар
 Господній, Господа;
 господарів, панів
 див. господинъ
 панування; влада
 панувати
 див. господа 2
 гостинність; бенкет
 заїжджий двір
 гостинний
 власник заїжджого двора
 шлях, дорога
 пригощати
 гостинність
 гість
 гот
 готувати

готовити, -вѣжъ, -вѣтъ	недок.–	див. готовати
готовѣъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.–	готовий
грабитель, -къ	ч.–	грабіжник, розбійник
грабити, -вѣжъ, -вѣтъ	недок.–	грабувати
грабленик, -къ	с.–	грабунок
градарь, -къ	ч.–	садівник
градити, градижъ, градитъ	недок.–	обгороджувати, городити; будувати
градъ, -омъ1	ч.–	сад; замок, фортеця; місто; фортечні мури
градъ, -омъ2	ч.–	град
градьникъ, -омъ	ч.–	міщанин; громадянин
градьнѣъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)1	прикм.–	міський; фортечний
градьнѣъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)2	прикм.–	градовий
градьскъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.–	міський; громадський
градьскы	присл.–	публічно
градьць, -къ	ч.–	містечко; садок
гражданниъ, -омъ	ч.–	див. градьникъ
гражденик, -къ	с.–	будівля; забудова
граждѣ, -къ	ч.–	конюшня
гракати, грачѣ, грачѣтъ	недок.–	каркати
гра/омада, -амъ	ж.–	купа
грама/отикня, -ямъ	ж.–	граматика
граматникъ, -омъ	ч.–	граматист, граматик
граматичьскъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.–	граматичний
грамота, -амъ	ж.–	грамота
граница, -амъ	ж.–	колода
грано, -есѣмъ	с.–	вірш
гранъ, -омъ	ч.–	див. грано
гранъ, -ъмъ	ж.–	див. грано
гребеник, -къ	с.–	гребля
гре/окиштѣ, -къ	с.–	могила; домовина; цвинтар
грѣти, -рѣжъ, -рѣжѣтъ	недок.–	веслувати
гривьна, -амъ	ж.–	намісто; браслет; гривня; гроші
гринѣтавъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.–	прокажений
гробокопатель, -къ	ч.–	гробар; той, хто розкопує могили
гробокрадатель, -къ	ч.–	розкрадач могил
гроборыя, -ямъ	ч.–	див. гробокопатель
гробѣъ, -омъ	ч.–	могила; гробниця
гробьнѣъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.–	гробовий; надгробний

гроза, -амъ	ж.—	жах; переляк
гроздик, -кмъ	с.—	гроно (виноградне); виноград (плоди)
гроздовъ, -а, -о	прикм.—	виноградний
гроздъ, -омъ	ч.—	див. гроздик
гро/езновеник, -кмъ	с.—	виноградні грона
гро/езнь, -кмъ	ч.—	див. гроздик
грозьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	страшний, грізний
грозьнѣ	присл.—	страшно, грізно
громъ, -омъ	ч.—	грім
громъгласъ, -омъ	ч.—	громовий голос, звук
громьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	громовий
гроудьнъ, -омъ	ч.—	листопад
грѣбоватъ, -а, -о	прикм.—	горбатий; згорблений
грѣбъ, -омъ	ч.—	горб
грѣдити (сѧ), грѣждѧ (сѧ), грѣдитъ (сѧ)	недок.—	гордувати; гордиться
грѣдостъ, -ьмъ	ж.—	гордість
грѣдостьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	гордий, пихатий
грѣдъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	гордий, пихатий, зарозумілий
грѣдыни, -ямъ	ж.—	гордощі, пиха
грѣдѣ	присл.—	гордо; страшно
грѣдѣти, -дѣжъ, -дѣктъ	недок.—	гордиться; гордувати
грѣлица, -амъ	ж.—	горлиця
грѣличништъ, -кмъ	ч.—	голубеня
грѣло, -омъ	с.—	горло
грѣмъ, -омъ 1	ч.—	грім
грѣмъ, -омъ 2	ч.—	куші; чагарник
грѣни/ылъ, -омъ	ч.—	горнило
грѣньчаръ, -кмъ	ч.—	гончар
грѣсть, -ьмъ	ж.—	пригорща
грѣтанъ, -омъ	ч.—	горло; гортань
грѣсти, -рызжъ, -рызетъ	недок.—	гризти; кусати; обкусувати
грѣчинъ, -омъ	ч.—	грек
грѣчьскъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	грецький
грѣчьскы	присл.—	по-грецьки
грѣховьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	грішний
грѣхолюбьць, -кмъ	ч.—	грішник
грѣхъ, -омъ	ч.—	гріх; вина, провиня
грѣхъ/опаденик, -кмъ	с.—	гріхопадіння
грѣшнти, -шжъ, -шнтъ	недок.—	грішити
грѣшникъ, -омъ	ч.—	грішник
грѣшница, -амъ	ж.—	грішниця; розпусниця
грѣшьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	грішний

грѣяти(сѧ), -рѣѣ(сѧ), -рѣкти(сѧ)	недок.– прикм.– недок.– прикм.–	гріти; грітися майбутній, прийдешній іти; приходити; іти вслід грубий; шорсткий; неосвічений
граджштин, -яя, -кк грастн, -радж, -радетъ грѣбъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.– ч.– недок.– недок.– с.– недок.– недок.– недок.– ж.– прикм.–	тяжкий згубник, губитель губити; нищити обмовляти; ганьбити тік гнати; вперто йти за кимось гинути гинути; переходити загибель; втрата який гине; який мусить загинути
грѣстокъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок) гоуентель, -кмъ гоуенти, -блѣж, -бнтъ гоудити, гоудѣж, гоудитъ гоумьно, -омъ гънати, женѣж, женетъ гыбатн, -блѣж, -блетъ гыбѣжти, -нж, -нетъ гыбѣль, -ьмъ гыбѣльнъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	с.– ж.– прикм.– с.– ч.– pl. t., ж.– недок.– прикм.– ж.– ж.– ж.–	загибель; погибель; руїна губка гугнявий, заїкуватий гра на струнному інструменті, на гусях гусяр гуслі, струнний музичний інструмент грати на струнному інструменті, гусях густий густота гуска гусениця
гыбѣльство, -омъ гжеа, -амъ гжгънѣвъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок) гжденик, -кмъ гждѣць, -кмъ гжсли, -ьмъ гжсти, гждж, гждетъ гжстъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок) гжстыни, -ямъ гжсь, -ьмъ гжсѣница, -амъ		

A

да	спол., част.—	щоб; якби; що; а; же; ну ж
давити, -вѣжъ, -вѣтъ	недок.—	душити; давити
давно	присл.—	давно
давьць, -къмъ	ч.—	даритель
дажда, -амъ	ж.—	роздавання; хабар
даже/и	спол., част.—	поки; перед тим як; навіть
дале	присл.—	далі
далекъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	далекій; віддалений
далече	присл.—	далеко; далі; оддалік
дальнин, -яя, -кк	прикм.—	далекій; віддалений
дальнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	див. далекъ
даля, -ямъ	ж.—	віддаль
данник, -къмъ	с.—	дар; милостиня
дань, -ьмъ	ж.—	данина; податок
дарити, -ржъ, -ритъ	недок.—	дарувати
дарованик, -къмъ	с.—	обдаровування; дар; дарунок
даровати, -роуѣжъ, -роуѣтъ	недок., док.—	дарувати, подарувати; відпускати, відпустити (гріхи)
даръ, -омъ	ч.—	дар; подарунок; нагорода
дарьство, -омъ	с.—	див. даръ
дарьствовати, -воуѣжъ, -воуѣтъ	недок.—	дарувати
датель, -къмъ	ч.—	той, хто дає; податель
дати, дамъ, дастъ	док.—	дати
даяник, -къмъ	с.—	дар; подарунок; милостиня
даяти, даѣжъ, дакътъ	недок.—	давати; роздавати; надавати; дозволяти; допускати
двигновеник, -къмъ	с.—	рух
двигнѣти(сѣ), -нѣ(сѣ), -нѣтъ(сѣ)	док.—	зрушити; зрушитися
движа/еник, -къмъ	с.—	див. двигновеник
движати сѣ, -жѣ сѣ, -житъ сѣ	недок.—	рухатися
дворъ, -омъ	ч.—	двір; подвір'я
дворьць, -къмъ	ч.—	див. дворъ
двѣрь, -ьмъ	ж.—	двері
двѣрьникъ, -омъ	ч.—	сторож; сторожа
двѣрьца, -ямъ	pl. t., ж.—	дверцята; віконце
дебелъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	повний, товстий, огрядний, дебелий; тучний
дебельство, -омъ	с.—	повнота, огрядність
дебатѣ/оръ	числ.—	дев'ятеро
дебатъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	числ.—	дев'ятій
дебаты	числ.—	дев'ять

ДЕКАБРЬ, -КМЪ	ч.–	грудень
ДЕМОНЪ, -ОМЪ	ч.–	демон, біс, злий дух, нечистий
ДЕМОНЬСКЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	демонічний, бісівський
ДЕСНТИ, ДЕШЪ, ДЕСИТЪ	док.–	застати; знайти
ДЕСНИЦА, -АМЪ	ж.–	правиця, десниця
ДЕСНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	правий
ДЕСНѢ	присл.–	праворуч, справа
ДЕСАТЕРИЧЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	десятикратний
ДЕСАТЕРЬНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	див. ДЕСАТЕРИЧЪНЪ
ДЕСАТИНА, -АМЪ	ж.–	десята частина; десятина – <i>*вид церковного податку</i>
ДЕСАТЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.–	десятник – <i>*військовий старшина, якому підпорядковано 10 вояків</i>
ДЕСАТОРЪ	числ.–	десятеро
ДЕСАТЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	числ.–	десятий
ДЕСАТЪ	числ.–	десять
ДЕСАТЪСТВОВАТИ, -ВОУЖЪ, -ВОУКТЪ	недок.–	обкладати десятиною
ДЕСАТЪСКЪ, -ОМЪ	ч.–	десяток
ДИВНИ, -ИЯ, -ИК	прикм.–	дикий
ДИВИТИ СЯ, -ВЛЪЖ СЯ, -ВИТЪ СЯ	недок.–	дивитися; дивуватися
ДИВИЯ, -ЯМЪ	ж.–	нерозсудливість; безглуздя
ДИВО, -ЕСЪМЪ	с.–	диво
ДИВОБЛЮДЬЦЪ, -КМЪ	с.–	ворожит
ДИВЪ, -ОМЪ	ч.–	див. ДИВО
ДИВНО	присл.–	дивно
ДИВЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	дивний
ДИДАСКАЛЬСТВО, -ОМЪ	с.–	учительство; навчання
ДИДРАГЪМА, -АМЪ	ж.–	дидрахма – <i>*монета номіналом дві драхми.</i>
ДИКА, -АМЪ	ж.–	прикраса; честь; слава
ДИНАРЪ, -КМЪ	ч.–	динарій
ДИРА, -АМЪ	ж.–	діра, дірка
ДИЯВОЛОВЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	диявольський; дияволів
ДИЯВОЛЪ, -ОМЪ	ч.–	диявол, сатана
ДИЯВОЛЬ, -Я, -К	прикм.–	дияволів
ДИЯВОЛЬСКЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	диявольський, сатанинський
ДИЯКОНЪ, -ОМЪ	ч.–	диякон, дяк
ДИЯКОНЪСТВО, -ОМЪ	с.–	дияконування; частини св. Літургії, які співає диякон
ДИЯКЪ, -ОМЪ	ч.–	див. 1 ДИЯКОНЪ; 2 причетник
ДИЯЛЕКСИЯ, -ЯМЪ	ж.–	діалектика
ДЛАНЪ, -ЪМЪ	ж.–	долоня

длъго	присл.—	довго
длъгодѣньствовати, -воуѣжъ, -воуѣтъ	недок.—	довго жити, довгоденствовати
длъгожитѣнъ, -а, -о		
(-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	довговѣчний
длъголѣтънъ, -а, -о		
(-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	довголітній
длъгота, -амъ	ж.—	довжина
длъготръпѣливъ, -а, -о		
(-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	довготерпеилий; шляхетний
длъготръпѣнникъ, -кмъ	с.—	довготерпеливѣсть; шляхетнѣсть
длъготръпѣльно	присл.—	довготерпеливо; шляхетно
длъгъ, -омъ	ч.—	боргъ; провина
длъгъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	довгий
длъжъникъ, -омъ	ч.—	боржникъ
длъжно	присл.—	по заслузі
длъжновати, -ноуѣжъ, -ноуѣтъ	недок.—	боргувати; бути зобов'язаним
длъжнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	винуватий
длъзѣ	присл.—	див. длъго
до	прийм.—	до; по; супроти; близько; приблизно
добель, -я, -к (-ни, -ая, -кк)	прикм.—	благородний; шляхетний; доблесний
добѣно	присл.—	благородно
добѣство, -омъ	с.—	подвигъ
добѣяти, -ляѣжъ, -ляѣтъ	недок.—	панувати
добѣк	присл.—	див. добѣно
добѣкстѣ, -ѣмъ	ж.—	доблѣсть; подвигъ
добѣкстѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	доблесний
добро, -омъ 1	с.—	добро; добра справа; майно
добро 2	присл.—	добре
добровонникъ, -кмъ	с.—	аромат, пахощі
добровѣгодѣнъ, -а, -о		
(-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	присмний; догѣдливий
доброгласѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	милозвучний
доброговѣннъ, -а, -о		
(-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	побожний
добродарѣствникъ, -кмъ	с.—	Євхаристія; Святѣ Тайни
добродарѣзостѣнъ, -а, -о		
(-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	вѣдвертий
добродѣи, -кмъ	ч.—	добра, шляхетна особа; добродѣй
добродѣлати, -лаѣжъ, -лаѣтъ	недок.—	творити добро
доброчѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	миловидний, вродливий

доброобразънѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.- присл.-	пристойний розумно, слушно
доброразоумиѣ		
доброродънѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	знатний; благородний
доброродство, -омѣ	с.-	знатність; шляхетність
добрость, -ьмѣ	ж.-	доброта, добротинність
добростьтворити, -рьж, -ритѣ	док.-	зробити добро
доброта, -амѣ	ж.-	доброта; краса; досконалість
добротворити, -рьж, -ритѣ	недок.-	див. добродѣлати
доброчѣстник, -кмѣ	с.-	побожність; богобоязливість
добрѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	добрий; гарний; досконалий
добрѣ	присл.-	добре; досконало
добыти, -бѣдѣж, -бѣдетѣ	док.-	досягти; дочекатися; здобути
довести, -ведѣж, -ведетѣ	док.-	довести; провести
доводитель, -кмѣ	ч.-	провідник; вождь
доволяти сѣ, -ляж сѣ, -литѣ сѣ	недок., док.-	задовольнятися, задовольнитися; допомагати, допомогти; підтримувати, підтримати
доволѣ, -омѣ	ч.-	скромність
довольно	присл.-	достатньо
довольнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	достатній; здібний; скромний
доволѣ	присл.-	див. довольно
довьяльство, -омѣ	с.-	достаток; потрібна кількість
довьялѣти, -ляж, -летѣ	недок.-	вистачати; задовольнятися
догонити, -ниж, -нитѣ	недок.-	заставляти
догѣматѣ, -омѣ	ч.-	учення; догма
дожи	част.-	поки; аж
доживити, -вляж, -витѣ	док.-	дожити
дождѣати, -ждѣж, -ждетѣ	док.-	підождати; дочекатися
дозьрѣти, -зьрьж, -зьритѣ	недок.-	спостерігати; пізнавати
донаница, -амѣ	ж.-	мамка; нянька
донти, -ндѣж, -ндетѣ 1	док.-	дійти; прийти; настати; досягнути
донти, -дож, -донтѣ 2	недок.-	кормити; плекати; годувати
доколѣ	присл.-	доки, допоки
докони	присл.-	вовік, довіку
доконѣчати, -чаж, -чактѣ	док.-	виконати
долоу	присл.-	вниз
долѣ, -омѣ	ч.-	долина; діл; западина
долѣ	присл.-	унизу
дома	присл.-	удома
домаживѣць, -кмѣ	ч.-	туземець

домачадица, -амъ	ж.—	рабиня, яка народилася у домі власника
домачадыць, -кмъ	ч.—	раб, який народився в домі власника
домашть, -я, -є	прикм.—	домашній
домовитъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	багатий, заможний, хазяйновитий, домовитий
домодръжица, -амъ	ж.—	господиня
домъ, -ъмъ	ч.—	дім, житло; челядь; рід, родина
домысантн, -льж, -литъ	док.—	уявити; подумати; зрозуміти
домышляyntн, -ляж, -лактъ	недок.—	уявляти; думати; розуміти
донести, -сж, -сетъ	док.—	занести; віднести
донъде	спол.—	поки
донъдеже	спол.—	поки; поки ні
донклиже	спол.—	див. донъдеже
донклѣ	спол.—	див. донъдеже
донклѣже	спол.—	див. донъдеже
допоздѣ	присл.—	пізно; допізна
досада, -амъ	ж.—	хула; образа
досадитель, -кмъ	ч.—	хулитель; обмовник; кривдник
досадити, -саждаж, -садитъ	док.—	образити; обмовити; оббрехати
досаждати, -даж, -дактъ	недок.—	ображати; обмовляти; оббріхувати
досажденик, -кмъ	с.—	див. досада
доселѣ	присл.—	досі
досити, дошж, доситъ	док.—	найти, знайти
доспѣти, -пѣж, -пѣктъ	док.—	досягти
достати, -танж, -танетъ	док.—	вистачити
достегны, -ъвамъ	ж.—	гомілка
достигнѣти, -нж, -нетъ	док.—	дійти; досягнути
достигнѣтъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	достатній
достонникъ, -омъ	ч.—	достойна особа
достонно	присл.—	достойно, гідно
достонновѣрьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм	достовірний
достоннъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм—	достойний, гідний; дозволений; можливий
достоннѣство, -омъ	с.—	достойнство
достонтъ	присл.—	варто, треба
достославнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	гідний похвали
достояник, -кмъ	с.—	спадщина; гідність; заслуга
достояти, -тож, -тонтъ	недок.—	годитися; бути зобов'язаним
досѣмотрѣти, -моштрыж, -мотритъ	док.—	помітити

досѣтъжжѣти, -тѣжжѣ, -тѣжжѣтъ	док.–	бути тягарем
досѣде	присл.–	див. досѣлъ
досѣшти, -сѣжжѣ, -сѣжжѣтъ	док.–	досѣгти; дійти
дотѣшти, -тѣжжѣ, -тѣжжѣтъ	док.–	догнати; настигнути
дотолѣ	присл.–	до тих пір
дошѣстѣикъ, -кмѣ	с.–	прихід
драгѣ, -а, -о (-ѣни, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	дорогий; коштовний
драгѣма, -амѣ	ж.–	драхма
древѣльнѣ, -ѣ, -ѣ (-ѣни, -аѣ, -ѣѣ)	прикм.–	старий; древній
древѣлкѣ	присл.–	давно; колись
дробѣнти, -бѣжжѣ, -бѣнтѣ	недок.–	розламувати; дробити
дробѣнѣ, -а, -о (-ѣни, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	дрібний
дрождѣнѣ, -ѣмѣ	pl. t., ж.–	дріжджі; закваска
дроугѣ, -амѣ	ж.–	подруга
дроугѣнде	присл.–	іншим разом; на іншому місці
дроугѣнци	присл.–	див. дроугѣнде
дроугѣяко	присл.–	інакше; по-іншому
дроугѣокѣ	присл.–	див. дроугѣяко
дроугѣ, -омѣ 1	ч.–	друг
дроугѣ, -а, -о (-ѣни, -аѣ, -оѣ) 2	прикм.–	інший; наступний
дрѣжжѣнна, -амѣ	ж.–	товариство; дружина
дрѣжжѣба, -амѣ	ж.–	дружба
дрѣжжѣнѣ, -ѣ, -ѣ (-ѣни, -аѣ, -ѣѣ) 1	прикм.–	другів, приятельський
дрѣжжѣнѣ, -ѣ, -ѣ (-ѣни, -аѣ, -ѣѣ) 2	прикм.–	інший
дрѣва, -омѣ	pl. t., с.–	дрова
дрѣжава, -амѣ	ж.–	влада; сила; держава
дрѣжавѣнѣ, -а, -о (-ѣни, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	могутній; сильний; державний
дрѣжжѣти, -жжѣ, -жжѣтъ	недок.–	тримати; володіти;
		утримувати; дотримуватися;
		сповідувати
дрѣжжѣти, -жжѣ, -жжѣтъ	недок.–	довіряти; дерзати; не падати у
		відчай
дрѣжжѣвенникъ, -кмѣ	с.–	довір'я; сміливість
дрѣжжѣжжѣти, -жжѣ, -жжѣтъ	док.–	відважитися
дрѣжжѣо	присл.–	сміливо
дрѣжжѣвати, -жжѣжжѣ, -жжѣжжѣтъ	недок.–	відверто, сміливо говорити
дрѣжжѣсть, -ѣмѣ	ж.–	сміливість; довіра
дрѣжжѣ	присл.–	сміливо
дрѣжжѣ	присл.–	див. дрѣжжѣ
дрѣжжѣль, -ѣмѣ	ч.–	дрючок; жердина; палиця
дрѣжжѣво, -ѣсѣмѣ	с.–	дерево; куш; деревина; кіл,
		палиця
дрѣжжѣводѣля, -ѣмѣ	ч.–	тесля
дрѣжжѣвѣ/ѣнѣ, -а, -о (-ѣни, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	дерев'яний; лісовий

дрѣманик, -кмъ	с.—	дрімота
дрѣмати, -мѣжъ, -мѣктъ	недок.—	дрімати
дразга, -амъ	ж.—	ліс; чагарник
драселовати, -лоуѣжъ, -лоуѣктъ	недок.—	сумувати
драселъ, -а, -о, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сумний; засмучений
драхъ, -а, -о, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сумний; пригнічений
држгъ, -омъ	ч.—	палиця; дрюк
држчити, -чжъ, -чнтъ	недок.—	наказувати; придушувати
доуновеник, -кмъ	с.—	дыхання; подих
доунжти, -нжъ, -нетъ	док.—	подути
доуп(л)нна, -амъ	ж.—	отвір
доухати, доушжъ, доушетъ	недок.—	дыхати; дути
доуховьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	духовний
доухъ, -а 1	s. t., ч.—	Дух — <i>*третья особа Св. Троиці</i>
доухъ, -омъ 2	ч.—	дух — <i>*самостійне безтілесне</i> <i>ество (добре чи зло); дихання</i>
доуша, -амъ	ж.—	душа
доушевьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	душевний; духовний
доушегоуѣнца, -амъ	ж.—	душогуб, убивця
доушенпагоуѣнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	згубний для душі
доушеоуспѣшьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	корисний для душі
доушьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	душевний; живий; який має душу
дъва(-ѣ)	числ.—	два, дві
дъвакъ, -омъ	ч.—	пара
дъво(н)шьды	числ.—	два на (помножити); двічі
дъвобрачьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	одружений вдруге
дъвоогоуѣнти, -бѣжъ, -бнтъ	недок.—	подвоїти
дъвоогоуѣнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	подвійний; двоякий
дъводоушник, -кмъ	с.—	сумнів; нещирість
дъводоушьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	дволикий; неширий
дъвоженикъ, -омъ	ч.—	той, хто одружився друге
дъвоженьць, -кмъ	ч.—	див. дъвоженикъ
дъвон	числ.—	подвійний; двос; два
дъвонцежъ	присл.—	двічі
дъвокровьнъ, -а, -о	прикм.—	двоповерховий
дъво(к)словьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	двомовний; неширий
дъджевьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	дощовий

дѣждити, -ждѣ, -ждитѣ
 дѣждѣ, -кмѣ
 дѣждѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)
 дѣна, -амѣ
 дѣно, -омѣ
 дѣска, -амѣ
 дѣхновенник, -кмѣ
 дѣхѣторѣ, -омѣ
 дѣшти, -ерѣмѣ
 дѣштина, -амѣ
 дѣмѣ, -омѣ 1
 дѣмѣ, -омѣ 2
 дѣханик, -кмѣ
 дѣхати, дѣшѣ, дѣшетѣ
 дѣшати, -шѣ, -штитѣ
 дѣерь, -ѣмѣ
 дѣлы, -ѣвамѣ
 дѣлк
 дѣневѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)

дѣниѣ
 дѣнѣ, дѣнѣмѣ
 дѣн(ѣн)ица, -амѣ
 дѣнѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)
 дѣнѣсь
 дѣнѣсьнѣ, -ѣ, -ѣ (-ни, -ѣѣ, -кк)
 дѣрати, -рѣ, -ретѣ
 дѣва, -амѣ
 дѣвая, -ѣмѣ
 дѣвица, -амѣ
 дѣвичѣ, -а, -ѣ
 дѣвичѣскѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)
 дѣвѣство, -омѣ
 дѣвѣствовати, -воуѣ, -воуѣтѣ
 дѣдина, -амѣ
 дѣдѣ, -омѣ
 дѣдѣнѣ, -ѣ, -ѣ (-ни, -ѣѣ, -кк)
 дѣнствик, -кмѣ
 дѣнство, -омѣ
 дѣнствовати, -воуѣ, -воуѣтѣ
 дѣнствѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)
 дѣлалиѣ, -ѣмѣ
 дѣланик, -кмѣ

недок.-
 ч.-
 прикм.-
 ж.-
 с.
 ж.-
 с.-
 ч.-
 ж.-
 ж.-
 ч.-
 ч.-
 с.-
 недок.-
 недок.-
 ж.-
 ж.-
 присл.-
 прикм.-
 присл.-
 ч.-
 ж.-
 прикм.-
 присл.-
 прикм.-
 недок.-
 ж.-
 ж.-
 ж.-
 прикм.-
 прикм.-
 с.-
 недок.-
 ж.-
 ч.-
 прикм.-
 с.-
 с.-
 недок.-
 прикм.-
 ж.-
 с.-
 прислати дош; дошити
 дош
 див. дѣдѣвѣнѣ
 подагра
 дно
 плита; дошка; стѣл
 дихання; подих; натхнення
 подушка
 дочка
 дошка; дощечка
 дим
 чума
 дихання; дух; подих
 дихати; дути; вѣяти
 див. дѣхати
 ущелина
 бочка
 далѣ
 денний; щоденний; який
 випадає на певний день тижня
 вдень
 день; доба; дата
 ранкова зірка
 див. дѣневѣнѣ
 сьогоднѣ, нинѣ, днесь
 сьогоднѣшній, нинѣшній
 дерти; здирати
 дѣва; невинна дѣвина
 див. дѣва
 дѣвина
 дѣвочий; незайманий
 див. дѣвичѣ
 дѣвоцтво
 бути незайманою; дѣвувати
 дѣдизна, дѣдѣвська земля
 дѣд; предок
 дѣдѣвський
 дѣяльність; дѣѣ
 див. дѣнствик
 робити; дѣѣти; виявлятися
 дѣяльний
 робѣтниѣѣ; служниѣѣ
 робота; обробка; справа;
 вѣчинок

дѣлатель, -кмъ	ч.—	робітник; діяч; селянин; садівник; ремісник
дѣлати, -лажъ, -лактъ	недок.—	робити; працювати; діяти; творити; будувати; виготовляти; господарювати; торгувати
дѣлѣти, -лѣжъ, -лѣтъ	недок.—	ділити
дѣло, -омъ	с.—	справа; річ; вчинок; робота; дохід; праця; витвір; плід
дѣл(ьн)омѣръ, -омъ	ч.—	мірка — *мотузка для вимірювання землі
дѣлъ, -омъ	ч.—	частина; наділ
дѣлъма	прийм.—	для
дѣльникъ, -омъ	ч.—	майстерня
дѣльница, -амъ	ж.—	див. дѣльникъ
дѣля	прийм.—	див. дѣлъма
дѣти, дѣжъ, дѣктъ	недок.—	говорити; казати
дѣти сѧ, дѣжъ сѧ, дѣктъ сѧ	док.—	подітися; зникнути
дѣтиште, -кмъ	с.—	дітище; дитина; дитя
дѣтиштѣ, -кмъ	ч.—	дітище; хлопчик
дѣтооубиство, -омъ	с.—	дітовбивство
дѣтъ, -ьмъ	ж.—	дитина; нащадок
дѣтъскъ, -а, -о (-ьн, -ая, -ок)	прикм.—	дитячий; підлітковий
дѣтъѣль, -ьмъ	ж.—	вчинок; справа; діяльність; спосіб
дѣяник, -кмъ	с.—	вчинок; дія; діяльність
дѣяти, дѣжъ, -дѣктъ	недок.—	діяти; заважати; чинити; відбуватися; говорити
дѣяник, -кмъ	с.—	дерева
дѣбра/ова, -амъ	ж.—	дубина; гай
дѣбъ, -омъ	ч.—	дерево; дуб
дѣга, -амъ	ж.—	дуга; веселка
дѣти, дѣмжъ, дѣметъ	недок.—	дути; надувати; чванитися; хвалитися; шаленіти

ЕВАНГЕЛИНИНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	евангельський
ЕВАНГЕЛИСТА, -АМЪ	ч.-	див. ЕВАНГЕЛИСТЪ
ЕВАНГЕЛИСТЪ, -ОМЪ	ч.-	евангеліст – <i>*Евангелісти – це св. Матей, св. Марко, св. Лука, св. Йоан, їх традиційно вважають авторами чотирьох Євангелій</i>
ЕВАНГЕЛИК, -КМЪ	с.-	добра звістка, Євангеліє – <i>*це чотири книги Нового Завіту</i>
ЕВРЪНИННЪ, -ОМЪ	ч.-	єврей
ЕВРЪНИНЫН, -ЯМЪ	ж.-	єврейка
ЕВРЪНСКИ	присл.-	по-єврейськи
ЕВХАРИСТІЯ, -ЯМЪ	ж.-	Євхаристія – <i>*Пресвята Тайна Тіла і Крові Ісуса Христа під видами хліба і вина, жертва Нового Завіту</i>
ЕВХОЛОГНОНЪ, -ОМЪ	ч.-	євхологій; требник – <i>*богослужбова книга, що містить тексти богослужень таїнств, освячень і благословень</i>
ЕГІПЪТЬСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	египетський
ЕДА	част., спол.-	невже; щоб
ЕДЕ/ОМСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	едемський
ЕН	вигук	так; безперечно; звичайно
ЕКАНСНАСТЪ, -ОМЪ	ч.-	Еклезіаст – <i>*книга Старого Заповіту повчального характеру, її авторство приписували цареві Соломонові</i>
ЕКЪДІКЪ, -ОМЪ	ч.-	церковний прокурор
ЕКЪТЕНІЯ, -ЯМЪ	ж.-	ектенія – <i>*структурний елемент богослуження</i>
ЕЛ(О)Н	вигук	Боже мій
ЕЛ(А)ННЪ, -ОМЪ	ч.-	греск; язичник
ЕЛННЫН, -ЯМЪ	ч.-	грекня; язичниця
ЕЛННЬСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	грецький, еллінський; язичницький
ЕЛННЬСКИ	присл.-	по-грецьки; по-язичницькому
ЕЛЛІНА, -АМЪ	ж.-	див. ЕЛННЫН
ЕМПРИЗМЪ, -ОМЪ	ч.-	пожежа

енкєння, -ямъ	ж.—	свято відновлення храму
єноуѣрь, -кмъ	ч.—	січень
єпархїя, -ямъ	ж.—	єпархїя – <i>*єпархїя за часів Константина Великого – адміністративно-тери- торїальна одиниця Римської імперії, згодом – церковний округ, очолюваний єпископом.</i>
єпархъ, -омъ	ч.—	намісник церковного округу, єпископ
єпеньдитъ, -омъ	ч.—	сорочка
єпискоуѣрь, -я, -є (-ни, -яя, -кк)	прикм.—	єпікурейський
єпискоу/опня, -амъ	ж.—	єпархїя; єпископський осідок
єпискоупль, -я, -є	прикм.—	єпископський
єпискоу/опъ, -омъ	ч.—	єпископ глава єпархїї
єпискоу/опѣство, -омъ	с.—	див. єпискоу/опня
єпистолия, -ямъ	ж.—	лист; послання
єпити/ємя, -ямъ	ж.—	єпітїмія – <i>*покарання, покута, накладені Церквою</i>
єпитрахїлъ, -омъ	ч.—	єпітрахиль – <i>*частина богослужбового одягу священника</i>
єпифанїя, -ямъ	ж.—	див. БОГОА/ЯВЛЕННЄ
єремїта, -амъ	ч.—	пустельник
єрєсь, -ьмъ	ж.—	єрєсь
єретикъ, -омъ	ч.—	єретик
єретичьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	єретичний; богохульський
єсє	вигук-	ось
єспєрна, -амъ	ж.—	вечірня – <i>*богослуження добового кола</i>
єтеро	присл.—	вдруге
єтеръ, -а, -о	займ.—	один; якийсь; хтось; інший
єтнопськъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	єфіопський
єфемерня, -ямъ	ж.—	черга
єфєсен, -кмъ	ч.—	єфєсянїн
єфєсьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	єфєський
єхїдья, -амъ	ж.—	гадюка, змія, східна
єхїдьяновъ, -а, -о	прикм.—	гадючин; гадючий
єче	спол.—	якщо
єѣдърхъ, -омъ	ч.—	єкзарх – <i>*посланець-намісник патріарха з постійними функціями</i>
єоуѣрокандонъ, -омъ	ч.—	північно-східний вітер
єоуѣхн, -ямъ	ж.—	молитва

Ж

жаба, -амъ	ж.-	жаба
жалити, -льж, -литъ	недок.-	скаржитися; нарікати
жалосрѣдія, -кмъ	pl. t., c.-	нуро
жалость, -ьмъ	ж.-	смуток; горе; прагнення
жалостно	присл.-	прикро
жалъ, -ьмъ	ж.-	могила; гробниця; горе, журба
же	част., спол.-	а, але; й, і; та; ж
жела/ѣник, -кмъ	с.-	бажання, пожадливість
желаньнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.-	бажаний
желѣзнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.-	залізний
желѣзо, -омъ	с.-	залізо
желѣтва, -амъ	ж.-	смуток; горе
желѣти, -лѣж, -лѣтъ	недок.-	жаліти; хотіти
желя, -ямъ	ж.-	див. желѣтва
желѣдь, -ьмъ	ч.-	жолудь
жена, -амъ	ж.-	жінка; дружина
женима, -амъ	ж.-	коханка
женитва, -амъ	ж.-	одруження; весілля
женити(сѧ), -нж(сѧ), -нитъ(сѧ)	недок.-	женити; женитися
женихъ, -омъ	ч.-	наречений
жеништьце, -емъ	с.-	повія
женьскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.-	жіночий
женьство, -омъ	с.-	жіночість
жеравъ, -а, -о	прикм.-	розпечений
жестовъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.-	впертий
жестоко	присл.-	твердо; тяжко
жестоколѣганникъ, -омъ	ч.-	той, хто лягає (спить) на твердому
о жестокоини, -ая, -ек	прикм.-	впертий
жестокостьказаньнъ, -а, -	прикм.-	тяжковисловлюваний
жестокъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.-	твердий; тяжкий;
жестосрѣдик, -кмъ	с.-	немилосердний; жорстокий
жестота, -амъ	ж.-	жорстокість; немилосердність
жесточѣствик, -кмъ	с.-	жорстокість
жесточѣство, -омъ	с.-	див. жестосрѣдик
жешти, жегж, жежетъ	с.-	див. жестосрѣдик
живити, -вьж, -литъ	недок.-	пекти; палити
живоноснъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	недок., док.-	оживляти, оживити; дарувати, подарувати життя; платити, заплатити
	прикм.-	життєдайний

животворнѣъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	животворний, життєдайний; який оживляє
животворити, -рѣхъ, -ритѣъ	недок.-	нести, творити життя
животворѣць, -къмъ	ч.-	життєдавець, життєтворець
животѣъ, -омъ	ч.-	життя; жива істота; тварина
животѣно, -омъ	с.-	тварина, звір
животѣнъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	життєвий; живий; життєдайний; тваринний
живѣъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	живий; життєдайний
жидовинѣъ, -омъ	ч.-	жид, єврей, юдей
жидовскѣъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	жидівський, юдейський
жидовскы	присл.-	по-жидівськи
жидовьствникъ, -къмъ	с.-	жидівство
жизнѣъ, -ьмъ	ж.-	життя
жизнѣнъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	живий; життєдайний
жила, -амъ	ж.-	жила; сухожилля
жилиште, -ємъ	с.-	житло
жировати, -роуѣхъ, -роуѣктѣъ	недок.-	пастися
жирѣъ, -омъ	ч.-	пасовисько
житєлинѣъ, -омъ	ч.-	див. житєль
житєль, -къмъ	ч.-	мешканець; громадянин
жити, живѣхъ, живетѣъ	недок.-	жити; мешкати; перебувати; оживляти; користуватися
житинскѣъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	житєйський; світський
житникъ, -къмъ	с.-	життя; помешкання; харчуван- ня; жива істота, тварина; Житія – <i>*книга, яка містить життєписи святих, укладені за церковним календарем.</i>
житѣъ, -ьмъ	ж.-	див. жизнѣъ
житѣнница, -амъ	ж.-	житниця, клуня, стодола, зернохвище
житѣнъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ) 1	прикм.-	живий; життєвий
житѣнъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ) 2	прикм.-	житній; хлібний
жладьба, -амъ	ж.-	збитки; шкода
жластн, -ладѣхъ, -детѣъ	недок., док.-	відшкодовувати, відшкодувати (збитки); віддавати, віддати борг
жлѣтѣнница, -амъ	ж.-	сорт салату
жрѣ/ьдѣ, -ьмъ	ж.-	палиця; дрючок
жрѣнѣвынѣъ, -а, -о (-ѣнъ, -ая, -окъ)	прикм.-	жорновий; млиновий
жрѣны, -ѣвамъ	ж.-	жорна
жрѣтва, -амъ	ж.-	жертва; Євхаристія
жрѣтѣвникѣъ, -омъ	ч.-	жертвник; вітвар
жрѣ/ѣти, жѣрѣхъ, жѣрешитѣъ	недок., док.-	жертвувати, пожертвувати

жрѣтѣ, -ѣмѣ	с. –	жертвоприношення
жрѣтѣни, -ѣмѣ	ч. –	жереб; доля; частка; спадщина
жрѣтѣць, -ѣмѣ	ч. –	жеребець
жрѣтѣа, -ѣтѣмѣ	с. –	лоша
жоупелѣ, -омѣ	ч. –	сірка; жупел
жоупиштѣ, -ѣмѣ	с.	могила; гробница
жъватѣ, жоупѣ, жоупѣтѣ	недок. –	жувати; кусати
жъжанѣ, -ѣмѣ	с. –	очікування
жъдатѣ, жъдѣ, жъдетѣ	недок. –	чекати; очікувати
жъзанѣ, -ѣмѣ	с. –	палиці; пруття
жъзлѣ, -омѣ	ч. –	палиця; прут; жезл
жърьць, -ѣмѣ	ч. –	жрець; священик
жърьцьскѣ, -а, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм. –	жрецький; священицький; священичий
жаданѣ, -ѣмѣ	с. –	спрага; спраглисть; бажання; пожадання
жадатѣ, жаждѣ, жаждетѣ	недок. –	мати спрагу; жадати; бажати; очікувати
жадѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм. –	спраглий
жадѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм. –	бажаний
жажда, -ѣмѣ	ж. –	спрага; посуха; висохла земля
жалѣ, -омѣ	с. –	жало
жатѣа, -ѣмѣ	ж. –	жнива
жатѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм. –	жнивний
жатѣлѣ, -ѣмѣ	ч. –	жнець
жатѣляниѣ, -омѣ	ч. –	див. жатѣлѣ
жати, жъмѣ, жъмѣтѣ	недок. –	тиснути, стискати
жати, жьнѣ, жьнетѣ	недок. –	жати

S

свиждатѣ, свиждѣ, свиждетѣ	недок. –	свистіти
свѣзда, -ѣмѣ	ж. –	зірка; зізда
свѣздозьрьць, -ѣмѣ	ч. –	жрець; астролог
свѣздоцьтѣниѣ, -ѣмѣ	с. –	астрологія
свѣрь, -ѣмѣ	ч. –	див. свѣрь
селѣ, -ѣмѣ	с. –	див. зѣлѣ
злакѣ, -омѣ	ч. –	див. злакѣ
злачѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм. –	див. злачѣнѣ
зѣлѣ	присл. –	дуже; надто; надмірно

3

ЗА			
ЗАВНТИ, -ВНѢ, -ВНКТЪ	прийм.—	за; замість; для; через; в, у; по	
ЗАБЛЖДНТИ, БЛЖДЖ, БЛЖДНТЬ	док.—	забити; закувати	
ЗАБЛЖДАТИ, -ЖДАЖ, -ДАКТЪ	док.—	заблудитися	
ЗАБЛЖДЕННІК, -КМЪ	недок.—	блудити	
ЗАБРАЛО, -ОМЪ	с.—	помилка	
ЗАБЪВЕННІК, -КМЪ	с.—	вал; фортифікаційний мур	
ЗАБЪДЪННІК, -КМЪ	с.—	забуття	
ЗАБЪДЪТН, -БЪЖДЖ, -БЪДНТЬ	с.—	батьорість	
ЗАБЫВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	док.—	стати батьорим	
ЗАБЫТИ, -БЖДЖ, -БЖДЕТЬ	недок.—	забувати	
ЗАБЫТНІК, -КМЪ	док.—	забути	
ЗАБЫТЬ, -ЬМЪ	с.—	забуття	
ЗАБЫТЬАНВЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	ж.—	див. ЗАБЫТНІК	
ЗАВАДНТИ, -ВАЖДЖ, -ВАДНТЬ	прикм.—	забутькуватий	
ЗАВЕСТИ, -ВЕДЖ, -ВЕДЕТЬ	док.—	зв'язати	
	док.—	завести; відвести; спокусити (до гріха)	
ЗАВНДА, -АМЪ	ж.—	зاذрість	
ЗАВНДАНВЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	зاذрісний	
ЗАВНДЪТН, -ВНЖДЖ, -ВНДНТЬ	недок.—	зاذрити	
ЗАВНСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	зاذрість; старанність, ретельність	
ЗАВНСТЬННІКЪ, -ОМЪ	ч.—	зاذрісник	
ЗАВНТИ, -ВНѢ, -ВНКТЪ	док.—	закрутити; замотати	
ЗАВОРА, -АМЪ	ж.—	засув	
ЗАВРЪТН, -РЖ, -РЕТЬ	док.—	замкнути	
ЗАВРЪШТИ, -ВРЪГЖ, -ВРЪЖЕТЪ	док.—	відкинути	
ЗАВЪСА, -АМЪ	ж.—	завіса	
ЗАВЪТЬ, -ОМЪ	ч.—	угода; домовленість; обіцянка; заповіт; бажання; прагнення; наказ; Завіт, Заповіт — *союз Бога з ізраїльтянами за посередництвом Адама, Ноя, Авраама, Ісаака (Старий Завіт); заповіт Ісуса Христа з людським родом (Новий Завіт).	
ЗАВЪТНО	присл.—	побожно	
ЗАВЪШТАВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок.—	заповідати; укладати угоду; наказувати; обіцяти	
ЗАВЪШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЪ	док.—	заповісти; укласти угоду; зобов'язати; відмовитися	

ЗАВАЗАТИ, -ВАЖЖ, -ВАЖЕТЪ	док.–	зав'язати; сплести (рибальську сітку)
ЗАГВОЗДИТИ, -ГВОЖДЖ, -ГВОЗДИТЪ	док.–	прибити цвяхами, прицвяхувати
ЗАГЛАГОЛАТИ СЯ, -ЛЯЖ СЯ, -ЛЕТЪ СЯ	недок.–	відмовлятися
ЗАГЛАДИТИ, -ГЛАЖДЖ, -ГЛАДИТЪ	док.–	стерти; загладити
ЗАГРАДА, -АМЪ	ж.–	сад
ЗАГРАДИТИ, -ГРАЖДЖ, -ГРАДИТЪ	док.–	перегородити; загородити
ЗАГРЪЛЯТИ, -ЛЯЖ, -ЛЯЖЕТЪ	недок.–	душити
ЗАГЪНАТИ, -ЖЕНЖ, -ЖЕНЕТЪ	док.–	відігнати
ЗАДЕСИТИ, -ДЕШЖ, -ДЕСИТЪ	док.–	застати
ЗАДИ	присл.–	позаду; назад
ЗАДЪЛЖЕННИК, -КМЪ	с.–	відстрочка
ЗАДЪЛЖИТИ, -ЛЪЖЖ, -ЛЪЖИТЪ	док.–	продовжити
ЗАДЪНЬ, -Я, -Е (-НИ, -ЯЯ, -КК)	прикм.–	задній;
ЗАДЪТН, -ДЪЖ, -ДЪЖЕТЪ	недок., док.–	класти, покласти; заставляти, заставити; закривати, закрити
ЗАЖАГАТИ, -ГАЖЖ, -ГАЖЕТЪ	недок.–	підпалювати
ЗАЖДА, -АМЪ	ж.–	спина
ЗАЖДЪ, -КМЪ	ч.–	зад
ЗАЖИРАТИ, -РАЖЖ, -РАЖЕТЪ	недок.–	підглядати; звинувачувати
ЗАЖНАМЕНАТИ, -НАЖЖ, -НАЖЕТЪ	док.–	запечатати
ЗАЗОРЪ, -ОМЪ	ч.–	докір; підозра
ЗАЗОРЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	ганебний; підозрілий
ЗАЗЪРЪТИ, -РЪЖ, -РИТЪ	док.–	розсердитися; докорити; обуритися
ЗАНЗВЪШТАТИ, -ШТАЖЖ, -ШТАЖЕТЪ	недок.–	запевнювати
ЗАНИМАТИ, ЗАКМАЖЖ, ЗАКМАЖЕТЪ	недок.–	позичати
ЗАНИМОДАВЕЦЪ, -КМЪ	ч.–	позичальник
ЗАНИМЪ, -ОМЪ	ч.–	позичка
ЗАНИМЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.–	боржник
ЗАНИТИ, -ИДЖ, -ИДЕТЪ	док.–	зайти; піти
ЗАКАЛАТИ, -ЛАЖЖ, -ЛАЖЕТЪ	недок.–	колотити, різати
ЗАКЛАДЪ, -ОМЪ	ч.–	поруки; заклад
ЗАКАЛАТИ, -КОЛЖЖ, -КОЛЖЕТЪ	док.–	заколотити; зарізати
ЗАКЛЕНЖИТИ, -НЖ, -НЕЖЕТЪ	док.–	замкнути; заточити
ЗАКЛЕПЕННИК, -КМЪ	с.–	в'язниця
ЗАКЛЕПЪ, -ОМЪ	ч.–	засув
ЗАКАНИНАНИК, -КМЪ	с.–	присяга; фальшива присяга
ЗАКАНИНАТИ, -НАЖЖ, -НАЖЕТЪ	недок.–	присягати; проклинати
ЗАКЛЮЧИТИ, -ЧЖ, -ЧИТЪ	док.–	замкнути; заточити
ЗАКЛАТИ, -АЛНЖ, -НЕЖЕТЪ	док.–	умовити; заприсягти
ЗАКЛАТИК, -КМЪ	с.–	заклинання
ЗАКОЛКНИК, -КМЪ	с.–	закляння, заколєння

заколкиньгъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	заколений, зарізаний
законодавьць, -кмъ	ч.-	законодавець
законодръжьць, -кмъ	ч.-	законник
закононаслѣдѣти, -лѣждѣ, -лѣдѣтъ	док.-	успадкувати
законоположенник, -кмъ	с.-	закон (Мойсеїв); законодавство
законопрѣстѣпленник, -кмъ	с.-	порушення закону; злочин; гріх
законопрѣстѣповати, -поуѣж,		
-поуѣтъ	недок.-	порушувати закон; грішити
законопрѣстѣпльникъ, -омъ	ч.-	порушник закону; злочинець; грішник; безбожник
законопрѣстѣпльгъ, -а, -о		
(-ын, -ая, -ок)	прикм.-	протизаконний; грішний; безбожний
законооучитель, -кмъ	ч.-	законовчитель
законъ, -омъ	ч.-	закон – *закон <i>Мойсея</i> ;
		законодавство; статут (монаший); законність
законьникъ, -омъ	ч.-	законник, знавець, учитель
		Закона у Старому Завіті; священник; першосвященник
законьничѣство, -омъ	с.-	священство; священництво
законьно/ѣ	присл.-	законно; справедливо
закрывать, -ваѣж, -ваѣтъ	недок.-	закривати
закъснѣникъ, -кмъ	с.-	затримка; зволікання
закъснѣти, -нѣж, -нитъ	док.-	затримати
залазъ, -омъ	ч.-	небезпека
заложити, -жѣж, -житъ	док.-	закласти; заховати
заматорѣти, -рѣѣж, -рѣѣтъ	док.-	постаріти
замѣтати, -таѣж, -таѣтъ	недок.-	закидувати
заморити, -рыж, -ритъ	док.-	замучити, закатувати
замыслити, -лыж, -лнтъ	док.-	задумати; обдумати
замыслъ, -омъ	ч.-	задум
замышляти, -ляѣж, -ляѣтъ	недок.-	задумувати; обдумувати
замѣ/оудѣти(са), -ждѣ(са),		
-дѣтъ(са)	док.-	затриматися; зволікти
замѣ/оужденник, -кмъ	с.-	затримка, зволікання
занк	спол.-	тому; тому що; оскільки; бо; що
занкже	спол.-	тому що; оскільки; бо; чому
заобразьгъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	подібний; зроблений за зразком
заобразѣство, -омъ	с.-	першообраз; подібність
западъ, -омъ	ч.-	захід
западьгъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	західний
запечатѣти, -лѣѣж, -лѣѣтъ	док.-	запечатати; опечатати; підтвердити

запинати, -наѣж, -нактъ	недок.—	застібати; обдурювати
заплатити, -лаштж, -латитъ	док.—	заплатити; відплатити
запльвати, -люѣж, -люктъ	док.—	обплювати
заповѣданник, -кмъ	с.—	наказ
заповѣдати, -даѣж, -дактъ	недок., док.—	наказувати, наказати; повідомляти, повідомити; обмежувати, обмежити; визначати, визначити
заповѣдь, -ьмъ	ж.—	заповідь; наказ
заповѣдникъ, -омъ	ч.—	учитель, наставник
заповѣяти, -вѣѣж, -вѣктъ	недок.—	гнати
запослоушати, -шаѣж, -шактъ	недок.—	свідчити
запрѣва	присл.—	спершу; передусім
запрѣтити, -рѣштж, -рѣтитъ	док.—	наказати; схвилюватися; пригрозити; докорити
запрѣштати, -штѣж, -штѣктъ	недок.—	наказувати; забороняти; погрожувати; докоряти
запрѣштеник, -кмъ	с.—	наказ; заборона; погроза; докір; відплата; покарання
запоустѣник, -кмъ	с.—	спустошення; розорення; руїна
запоустѣти, -тѣѣж, -тѣктъ	док.—	запустіти
запати, -пънѣж, -пънетъ	док.—	зв'язати; повалити з ніг
запатник, -кмъ	с.—	перешкода
запатъ	присл.—	услід
заразити, -ражж, -разитъ	док.—	покласти край; припинити
зарана	присл.—	рано-вранці
заревъ, -омъ	ч.—	серпень
зарешти, -рекж, -речетъ	док.—	наказати; заборонити
зарокъ, -омъ	ч.—	постанова; вирішення
заря, -ямъ	ж.—	сяйво; світло
заскопник, -кмъ	с.—	підступ
застѣпанник, -кмъ	с.—	захист
застѣпати, -пѣѣж, -пѣктъ	недок.—	заступатися; брати участь; відступати
застѣпити, -пѣѣж, -питъ	док.—	заступитися; захистити; допомогти
застѣпленик, -кмъ	с.—	заступництво; захист; допомога
застѣплъ, -омъ	ч.—	див. застѣпленик
застѣплникъ, -омъ	ч.—	захисник; помічник
застѣплница, -амъ	ж.—	захисниця; помічниця
засъвѣдѣтельствовати, -воуѣж, -воуктъ	недок., док.—	підтверджувати, підтвердити; засвідчувати, засвідчити

засълаати, -лаѣ, -летъ	док.—	послати
засъхати, -съшѣ, -съшетъ	док.—	засохнути
засъхнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	див. засъхати
засѣдѣникъ, -омъ	ч.—	лукава особа; обмовник, наклепник
засѣдѣти, -сѣждѣ, -сѣдитъ	недок.—	мешкати
затачати, -чаѣ, -чаѣтъ	недок.—	гнати
затваряти, -ряѣ, -ряѣтъ	недок.—	замикати; закривати
затворити, -рѣ, -ритъ	док.—	замкнути; закрити
затворъ, -омъ	ч.—	засув
затворѣникъ, -омъ	ч.—	затворник — <i>*чернець-аскет,</i> <i>який добровільно ізолювався,</i> <i>щоб віддатися молитві</i>
заточеник, -кмъ	с.—	вигнання
затрѣти, -рѣ, -рѣтъ	док.—	винищити
затъкнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	заткнути; закрити
затыкати, -каѣ, -каѣтъ	недок.—	затикати
заоутра	присл.—	вранці
заоутрънь, -я, -к (-ни, -яя-кк)	прикм.—	ранковий
заоутръня, -ямъ	ж.—	утрення — <i>*богослуження</i> <i>добового кола, яке служиться</i> <i>вранці</i>
заоутръство, -омъ	с.—	ранішня пора
заоушити, -шѣ, -шитъ	док.—	ударити в потилицю
заходити, -ходѣ, -ходитъ	недок.—	заходити
заходъ, -омъ	ч.—	див. западъ
заштититель, -кмъ	ч.—	захисник
заштитити, -шитиштѣ, -шитиштитъ	док.—	захистити
заштитѣникъ, -омъ	ч.—	див. заштититель
заштиштеник, -кмъ	с.—	захист
заштищати, -цаѣ, -цаѣтъ	недок.—	натякати
зацѣдити, -цѣждѣ, -цѣдитъ	док.—	напоїти
зачинати, -наѣ, -наѣтъ	недок.—	починати
зачало, -омъ	с.—	початок
зачальникъ, -омъ	ч.—	зачинатель
зачати, -чѣнѣ, -чѣнетъ	док.—	почати
зачатик, -кмъ	с.—	зачаття
заѣати, занмѣ, занметъ	док.—	позичити; замкнути; взяти
заѣаць, -кмъ	ч.—	заѣць
заѣачина, -амъ	ж.—	зайчатина
звонити, -нѣ, -нитъ	недок.—	дзвонити
звонъ, -омъ	ч.—	дзвін; шум; гуркіт
звонѣць, -кмъ	ч.—	дзвіночок
звѣриньскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	звірячий

звѣроядина, -амъ	ж.—	пожива, здобич звіра
звѣрь, -ьмъ	ч.—	звір; тварина
звѣрьць, -кмъ	ч.—	тварина; істота
звѣра, -атъмъ	с.—	звірина; дитя тварини
звѣштити, -авъж, -ажетъ	недок.—	розповідати, говорити
звѣцати, -цавъж, -цактъ	недок.—	звучати; дзвеніти
звѣжкъ, -омъ	ч.—	звук
зелень, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	зелений
зеленьствикъ, -кмъ	с.—	зелень
зелн/ьк, -кмъ	с.—	рослина; зілля; зелень
землянъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	земляний; земний; світський
зем(л)ьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. <i>земльнъ</i>
земльскы	присл.—	по-світськи
зем(л)ьць, -кмъ	ч.—	туземець
земля, -ямъ	ж.—	земля; край; країна
землежителъ, -кмъ	ч.—	мешканець; громадянин
землепѣганникъ, -кмъ	с.—	лежання на землі
землемѣренникъ, -кмъ	с.—	геометрія
зниздати, -ждавъж, -ждактъ	недок.—	будувати
зниздатель, -кмъ	ч.—	будівничий; творець;
		засновник, фундатор
знизанникъ, -кмъ	с.—	бур'ян; кукіль
знизотъ, -омъ	ч.—	зилот — <i>*член юдейської радикальної релігійно-політичної партії у стародавній Палестині, яка перебувала під впливом політичного месіанізму; Зилот — *прізвисько апостола Симона Кананіта (з Кани Галилейської)</i>
зима, -амъ	ж.—	зима; холод
зимьно	присл.—	холодно
зимьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	зимовий; холодний
знизжити, -нж, -нетъ	док.—	позіхнути; відкрити рот
знизяти, -няж, -яктъ	недок.—	позіхати; відкривати рот
злакъ, -омъ	ч.—	зелень; злак; трава
златарь, -кмъ	ч.—	золотар; мініяло
златникъ, -омъ	ч.—	золотий, золота монета
златница, -амъ	ж.—	див. <i>златникъ</i>
злато, -омъ	с.—	золото
златозарьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сяючий золотом
златостроуи, -кмъ	ч.—	Златоструй — <i>*збірник південнослов'янської традиції релігійного характеру</i>

ЗЛАТОУСТЪ, -ОМЪ

ЗЛАТЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)

ЗЛАТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)

ЗЛАЧЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)

ЗЛЪЧЬ, -ЬМЪ

ЗМАРАГДА, -АМЪ

ЗМНИ, -КМЪ

ЗМНИНЪ, -А, -О

ЗМНЯ, -ЯМЪ

ЗМВРНА, -АМЪ

ЗНАМЕНАВАТИ, -ВАЮ, -ВАЮТЪ

ЗНАМЕННИК, -КМЪ

ЗНАМЕНАТИ, -НАЮ, -НАЮТЪ

ЗНАМЕННИК, -КМЪ

ЗНАМЕНОНОСИТЕЛЬ, -КМЪ

ЗНАНИК, -КМЪ

ЗНАТИ, ЗНАЮ, ЗНАЮТЪ

ЗНАЮМЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)

ЗНОН, -КМЪ

ЗОВАТИ, -ВАЮ, -ВАЮТЪ

ЗОЛЪТО, -ОМЪ

ЗОРЯ, -ЯМЪ

ЗРАКЪ, -ОМЪ

ЗРЪНО, -ОМЪ

ЗРЪЦАЛО, -ОМЪ

ЗЪВАННИК, -КМЪ

ЗЪВАТЕЛЬ, -КМЪ

ЗЪВАТИ, ЗОВЕЖ, ЗОВЕТЪ

Ч.—

прикм.—

прикм.—

прикм.—

ж.—

ж.—

ч.—

прикм.—

ж.—

ж.—

недок.—

с.—

недок., док.—

с.—

ч.—

с.—

недок.—

прикм.—

ч.—

недок.—

с.—

ж.—

ч.—

с.—

с.—

с.—

ч.—

недок.—

Золотоуст — *прізвищева назва
Константинопольського
архиспископа Йоана (347-407),
ревного проповідника і непере-
вершеного оратора, зберегло-
ся понад 800 його проповідей;
**збірник давньоукраїнської
традиції, основу якого скла-
ли твори Йоана Золотоуста

золотий

див. ЗЛАТЪ

зелений; свіжий

жовч

смарагд

змій; змія

змійний; зміїв

див. ЗМНИ

смирна; миро

відзначати; позначати

знак

перехрестити, благословити,
посвятити, відзначати,
відзначити; позначати,
позначити; накладати,
накласти печатъ; давати, дати
зрозуміти; натякати, натякнути
знак; ознака; відзнака; прапор
прапорonoсець
знайомий; приятель
знати; пізнавати; розуміти;
усвідомлювати

знайомий; відомий

спека

дзьобати, клювати

див. ЗЛАТО

зоря; ранкова зоря, зірниця

зір; погляд; вигляд; схожість

зерно

дзеркало

поклик; крик; запрошення;
заклик

той, хто запрошує

вигукувати; кликати; кричати;
запрошувати; закликати

ЗЪЛО, -ОМЪ	с. –	зло
ЗЪЛОБА, -АМЪ	ж. –	зло; злість; мерзенність
ЗЪЛОБЕНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	злий; підступний; мерзенний
ЗЪЛОБИТИ, -БАЖ, -БИТЬ	недок. –	ганьбити; принижувати
ЗЪЛОБИК, -КМЪ	с. –	зло; біда
ЗЪЛОБЪ, -ЪМЪ	ж. –	мерзота; злість
ЗЪЛОБСТВОВАТИ, -ВОУЖ, -ВОУЕТЪ	недок. –	шкодити; робити зло
ЗЪЛОБЪСНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	одержимий дияволом
ЗЪЛОВОЛЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	зловмисний
ЗЪЛОВѢРИК, -КМЪ	с. –	фальшива віра, сресъ
ЗЪЛОДѢН, -КМЪ	ч. –	той, хто робить зло; злочинець
ЗЪЛОДѢННЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	злочинний
ЗЪЛОДѢНЦА, -АМЪ	ж. –	нерозумна жінка
ЗЪЛОДѢЯТИ СЛ, -ДѢЖ СЛ, -ДѢКЪ СЛ	недок. –	хворіти
ЗЪЛОКЛЮЧИМЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	зайвий
ЗЪЛОКЪЗНЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	злорадний; підступний
ЗЪЛОПРАВНИК, -КМЪ	с. –	зіпсуття; розбещеність; невихованість
ЗЪЛООБРАЗИТИ СЛ, -РАЖЖ СЛ, -РАЗИНЪ СЛ	недок. –	робити необачні вчинки
ЗЪЛОПОСТРАДАТИ, -РАЖДЖ, -РАЖДЕТЬ	док. –	потрапити в скруту
ЗЪЛОСЛОВ(Е)НИТИ, -ВЕШЖ, -ВЕСИТЬ	недок. –	лихословити
ЗЪЛОСРАМЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	ганебний
ЗЪЛОСЪМРЪТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	вартий ганебної смерті
ЗЪЛОТВОРИТИ, -РЖ, -РИТЬ	недок. –	ганьбити; принижувати
ЗЪЛОУМЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	нерозумний
ЗЪЛОУХОУЛЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	лихослівний; образливий
ЗЪЛОЧЪСТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	безбожний
ЗЪЛЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	злий; лихий; поганий
ЗЪЛЪ, -ЪМЪ	ж. –	зло; лихо; мерзота
ЗЪЛѢ	присл. –	зле; погано
ЗЫБАТИ, -БАЖ, -БАКЪ	недок. –	гойдати; трясти
ЗЫДАННИК, -КМЪ	с. –	будівля; витвір
ЗЫДАТЕЛЬ, -КМЪ	ч. –	будівничий; творець
ЗЫДАТИ, ЗИЖДЖ, ЗИЖДЕТЬ	недок. –	будувати; творити
ЗЫДЪ, -ОМЪ	ч. –	гончарна глина; посудина; стіна; будівля
ЗЫДЪ, -ЪМЪ	ж. –	див. ЗЫДЪ
ЗЫРѢЛЪ, -А, -О	прикм. –	дозрілий
ЗЫРѢННИК, -КМЪ	с. –	погляд; вигляд
ЗЫРѢТИ, -РЖ, -РИТЬ	недок. –	спостерігати; дивитися
ЗЫРАШТИНИ, -ЯЯ, -ЕЕ	прикм. –	зрячий

ЗѢНИЦА, -АМЪ
 ЗАБѢЖТИ, -БѢЖ, -БѢЖЕ
 ЗАТЬ, -ЪМЪ
 ЗЖЕЪ, -ОМЪ

ж.— зіниця
 недок.— рости; сходити
 ч.— зять; наречений
 ч.— зуб

И

и
 и, я, к
 нбо

иґемонъ, -омъ
 иґемонъ, -я, -к
 иґо, -омъ 1
 иґо 2
 иґра, -амъ
 иґратн, -раж, -рактъ
 иґриштк, -кмъ

иґоумення, -ямъ

иґрь, -ъмъ
 нде

ндеже

идолик, -кмъ
 идолодѣлатель, -кмъ
 идоложрѣтвѣнъ, -а, -о
 (-ын, -ая, -ок)
 идоложреннн, -амъ
 идоложрьць, -кмъ
 идололатрня, -ямъ
 идолослоужитель, -кмъ
 идолотворъ, -омъ
 идолотрѣбьникъ, -омъ
 идолотрѣбьнъ, -а, -о
 (-ын, -ая, -ок)
 идолъ, -омъ
 идольскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

спол., част.— і, й; та; а; тоді; ось; ж; також
 займ.— той; котрий; він
 спол.— бо; адже; навіть; однак; все ж;
 отже
 ч.— правитель, володар; воєвода
 прикм.— правителів; воєводин
 с.— іґо, ярмо
 спол.— тому; отже
 ж.— танець; розвага; гра
 недок.— розважатися; грати; танцювати
 с.— арена; місце, де відбуваються
 розваги; розваги;
 ж.— іґуменя — **настоятельница*
монастиря
 ж.— гра; розвага; жарт
 присл., спол.— справді; незважаючи на; коли;
 звідки; чому; бо; хоча
 присл., спол.— де; коли; тому; незважаючи
 на; хоча
 с.— поганський храм, капище
 ч.— ідолопоклонник, язичник
 прикм.— принесений у жертву ідолам
 ж.— жертва ідолам
 ч.— жрець, волхв; ідолопоклонник
 ж.— ідолопоклонство, поганство
 ч.— див. идоложрьць
 ч.— див. идоложрьць
 ч.— див. идоложрьць
 прикм.— див. идоложрѣтвѣнъ
 ч.— ідол
 прикм.— поганський; ідолів

нждагати, -гаѣж, -гактъ	недок.—	спалювати
нжде	присл., спол.—	де; адже; бо; тому що; коли; хоча; незважаючи на
нждеже	присл., спол.—	де; якщо; коли
нждеконьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	давній, споконвічний
нждешти, нждегж, нждежетъ	док.—	спалити
нждизати, -заѣж, -зактъ	недок.—	спалювати
нждити, -днѣж, -днѣтъ	док.—	витратити; виснажити; прожити
нже, яже, кже 1	займ.—	котрий; який; чий; той, цей; що
нже 2	спол.—	що
нжъ, яжъ, кжъ	займ.—	див. нже1
нз/с(ъ)	прийм.—	з, із, із-за; через
нзбавитель, -кмъ	ч.—	визволитель; рятівник; Ізбавитель (про Ісуса Христа)
нзбавити, -ваѣж, -внтъ	док.—	визволити; рятувати; ізбавити (про Ісуса Христа)
нзбавляти, -ляѣж, -ляктъ	недок.—	визволяти; рятувати; ізбавляти
нзбавленник, -кмъ	с.—	визволення; порятунок; ізбавлення
нзбавство, -омъ	с.—	викуп
нзба/одати, -даѣж, -дактъ	док.—	вколоти; проколоти
нзбрати, -раѣж, -рактъ	недок.—	вибирати
нзбнги, -бнѣж, -бнктъ	док.—	побити; перебити
нзблѣвати, -люѣж, -люктъ	док.—	виблювати; знудити
нзборъ, -омъ	ч.—	вибір
нзборьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	вибраний
нзбостн, -бодѣж, -бодѣтъ	док.—	проколоти
нзбывати, -ваѣж, -вактъ	недок.—	бути в надлишку; зникати
нзбыти, -бѣдѣж, -бѣдѣтъ	док.—	залишитися; позбавитися
нзбытник, -кмъ	с.—	позбавлення
нзбытъкъ, -омъ	ч.—	залишок; надмір; достаток
нзбытъчествовати, -воѣж, -воѣктъ	недок.—	бути в достатку
нзбѣрати, -берѣж, -берѣтъ	док.—	вирати
нзбѣгати, -гаѣж, -гактъ	недок.—	вигігати; утікати; уникати
нзбѣгнати, -нѣж, -нѣтъ	док.—	вигігати; утекати; уникнути
нзвалити, -лѣж, -лнтъ	док.—	вивалити; викинути
нзведенник, -кмъ	с.—	виведення; визволення; вигодування; народження
нзвести, -ведѣж, -ведѣтъ 1	док.—	вивести; породити; визволити
нзвести, -везѣж, -везѣтъ 2	док.—	вивезти; витягти
нзвестъ, -ьмъ	ж.—	вапно
нзвлѣшти, -лѣѣж, -лѣѣтъ	док.—	добути; витягти; визволити
нзводити, -вождѣж, -воднтъ	недок.—	виводити; визволяти; породжувати

ИЗВОЛНИТИ, -ВОЛѢЖ, -ВОЛНѢТЬ	док.—	схотіти; вибрати; полюбити; дозволити
ИЗВОЛЯТИ, -ЛѢЖ, -ЛѢЖЕ	недок.—	погоджуватися
ИЗВОЛНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	обранець
ИЗВОЛНИК, -КМЪ	с.—	воля; вибір; перевага
ИЗВРАГЪ, -ОМЪ	ч.—	викидень; недоношена (дитина)
ИЗВРАШТЕНИК, -КМЪ	с.—	звернення
ИЗВРАЧЕВАТИ, -ЧОУЖ, -ЧОУЖЕ	недок., док.—	виліковувати, вилікувати
ИЗВРѢШТИ, -ВРѢЖ, -ВРѢЖЕ	док.—	викинути; позбавити; виключити; відлучити
ИЗВѢНОУ/Ѣ	присл.—	зовні
ИЗВѢНЖДОУ	присл.—	див. ИЗВѢНОУ/Ѣ
ИЗВѢНЖТРЬ	присл.—	зсередини
ИЗВѢСТИТИ, -ВѢШТѢ, -ВѢСТИТЬ	док.—	повідомити; довідатися; зміцнити; підтвердити; засвідчити
ИЗВѢСТО	присл.—	без сумніву; справді
ИЗВѢСТОВАТИ, -ТОУЖ, -ТОУЖЕ	недок., док.—	повідомляти, повідомити; засвідчувати, засвідчити; зміцнювати, зміцнити
ИЗВѢСТЬ, -ЬМЪ 1	ж.—	звістка
ИЗВѢСТЬ, -Я, -К 2	прикм.—	вірний; твердий; міцний; надійний; відомий
ИЗВѢСТЬНО	присл.—	можливо; звісно; ясно
ИЗВѢСТЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	вірний; надійний; відомий
ИЗВѢСТЬНѢ	присл.—	див. ИЗВѢСТЬНО
ИЗВѢТЬ, -ОМЪ	ч.—	причина; привід
ИЗВѢШТАВАТИ, -ВАЖ, -ВАЖЕ	недок.—	утверджувати; зміцнювати; сповіщати
ИЗВѢШТАНИК, -КМЪ	с.—	упевненість; запевнення; повідомлення
ИЗВѢШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАЖЕ	недок., док.—	повідомляти, повідомити; говорити, сказати; зміцнювати, зміцнити; підтверджувати, підтвердити
ИЗВѢШТЕНИК, -КМЪ	с.—	повідомлення; підтвердження
ИЗВѢЗАТИ, -ВѢЖ, -ВѢЖЕ	док.—	зв'язати
ИЗГАНЯТИ, -НѢЖ, -НѢЖЕ	недок.—	виганяти
ИЗГЛАГОЛАТИ, -ЛѢЖ, -ЛЕТЕ	док.—	промовити; сказати
ИЗГЛАДИТИ, -ГЛАЖДѢ, -ГЛАДИТЬ	док.—	згладити; прикрасити
ИЗГНЕСТИ, -НЕЖ, -НЕТЕ	док.—	вичавити
ИЗГНИНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	гнилий; зігнилий
ИЗГНИНЬСТВО, -ОМЪ	с.—	гниль; гній

изгонити, -ниж, -нитъ	недок.—	виганяти
изгребъ, -ьмъ	ж.—	клучя
изгоубити, -бѣж, -битъ	док.—	погубити; загубити
изгънаник, -кмъ	с.—	вигнання; переслідування
изгънати, нжденж, нженетъ	док.—	вигнати
изгыбати, -бѣж, -бактъ	недок.—	гинути
изгыбѣити, -нж, -нетъ	док.—	загинути
издавити, -вѣж, -битъ	док.—	задавити; умертвити
издабѣна	присл.—	здавна, давно
издалече/а	присл.—	здаля, здалеку; оддалік
издати, -дамъ, -дастъ	док.—	віддати; надати
издаяти, -даж, -дактъ	недок.—	віддавати; надавати
издработати, -таж, -тактъ	док.—	відпрацювати
издранилѣити, -омъ	ч.—	ізраїльтянин; кодей
издранильскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	ізраїльський; кодейський
издрешти, -реж, -речетъ	док.—	виголосити; промовити
издринжти, -нж, -нетъ	док.—	вигнати
издрѣшенник, -кмъ	с.—	покута; викуплення
издрадь (но)	присл.—	надто; надзвичайно
издрадьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	надзвичайний; вибраний
издъхѣити, -нж, -нетъ	док.—	сконати; померти
издыханик, -кмъ	с.—	дихання; подих
издыхати, -хѣж, -хактъ	недок.—	конати; вмирати
издѣтська	присл.—	змалечку
издѣяти, -дѣж, -дѣктъ	недок.—	навчати
изимати, иземѣж, иземлетъ	недок.—	виймати; вилучати;
		схоплювати
изискати, -зиштж, -зиштѣтъ	док.—	відшукати; зажадати;
		розстежити
изити, -идж, -идѣтъ	док.—	вийти; піти; хлюпнути;
		ринути
излагати, -гаж, -гактъ	недок.—	викидувати; виганяти
излазити, -лажж, -лазитъ	недок.—	виходити; вилізати;
		перевищувати
изливати, -важ, -вактъ	недок.—	вливати; обливати
излити, -лиж, -ликтъ	док.—	вилити; облити
излитник, -кмъ	с.—	обливання
излиха	присл.—	надто; надмірно; дуже багато
излиняник, -кмъ	с.—	див. излитник
излияти, -лѣж, -лѣктъ	док.—	див. излити
изловити, -вѣж, -вѣтъ	док.—	піймати
изложити, -жж, -житъ	док.—	викласти, розкласти (товари)
изломити, -мѣж, -митъ	док.—	зломити; зламати
излѣзенник, -кмъ	с.—	догляд

излѣсти, -лѣзѣ, -лѣзетъ	док.—	вийти; піти
излюбоудѣствовати, -воуѣжъ, -воуѣтъ	недок.—	займатися розпустою
изметаникъ, -къмъ	с.—	кидання; викидування
изметати, -тѣжъ, -тетъ	док.—	викинути
измлада	присл.—	змолоду
измлатити, -лаштѣжъ, -латитъ	док.—	вимолотити
измлаѣти, -мелѣжъ, -мелетъ	док.—	змолоти
изморити, -ръжъ, -ритъ	док.—	знищити; убити
измръмърати, -ръжъ, -ретъ	док.—	вигризти; з'їсти
измръѣти, -мръжъ, -мръетъ	док.—	померти
измоудити, -моуждажъ, -моудитъ	док.—	не звернути уваги
измоудѣнникъ, -омъ	ч.—	неуважний, роззява
измоужденикъ, -къмъ	с.—	повільність; неуважність; халатність
измыти, -мыѣжъ, -мыѣтъ	док.—	вимити; обмити
измъждати, -ждажъ, -ждетъ	недок.—	виснажувати, знесилювати
измѣна, -амъ	ж.—	обмін; заміна
измѣнити, -нѣжъ, -нитъ	док.—	змінити; обміняти; замінити
измѣновати, -ноуѣжъ, -ноуѣтъ	недок.—	змінювати; обмінювати
измѣнникъ, -омъ	ч.—	наступник, продовжувач
измѣненникъ, -къмъ	с.—	зміна; перетворення
измѣрѣти, -ръжъ, -ритъ	док.—	зміряти; виміряти
измѣряти, -ряѣжъ, -ряѣтъ	недок.—	виміряти
измѣдрѣвати, -ваѣжъ, -ваѣтъ	недок.—	розумнішати
измѣчати, -чаѣжъ, -чаѣтъ	недок.—	примушувати; заставляти
измѣжити, -чѣжъ, -читъ	недок.—	мучити
изначала	присл.—	спочатку
изнемагати, -гаѣжъ, -гаѣтъ	недок.—	слабнути; хворіти
изнемошти, -могѣжъ, -можетъ	док.—	занедужати; ослабнути
изнепѣштивати, -тоуѣжъ, -штоуѣтъ	недок.—	оцінювати; визначати
изнести, -сѣжъ, -сетъ	док.—	винести; промовити
изниже	присл.—	знизу
изникнѣти, -нѣжъ, -нетъ	док.—	трапитися; виникнути; відбутися
изнистити, -нѣжѣжъ, -нѣзетъ	док.—	оголити (меч)
изница	присл.—	крадькома
изнова	присл.—	спочатку; знову
износити, -шѣжъ, -ситъ	недок.—	терпіти; плодити; плодоносити; породжувати
изношенникъ, -къмъ	с.—	винесення; плід; прибуток
изноуренникъ, -къмъ	с.—	здобич
изобати, -баѣжъ, -баѣтъ	док.—	з'їсти
изобило	присл.—	щедро; багато

ИЗОБНОВАТИ, -ЛОУЇЖ, -ЛОУЇКТЪ	недок., док.—	бути в достатку, в надлишку
ИЗОБРѢСТИ, -РАШТЪЖ, -РАШТЕТЪ	док.—	знайти; розшукати; створити
ИЗОБРѢТЕННИК, -КМЪ	с.—	знайдення; здобуття; створення
ИЗОКЪ, -ОМЪ	ч.—	червень
ИЗОСТРИТИ, -РЪЖ, -РИТЪ	док.—	нагострити; наточити
ИЗОШТРЕНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	загострений, вигострений
ИЗСАЖИЖТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док.—	висохнути; вичерпатися
ИЗОУВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок.—	роззувати
ИЗОУВЕНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	роззутий
ИЗОУМАЯТИ СЯ, -МАЖ СЯ, -МАЕТЪ СЯ	док.—	здивуватися
ИЗОУМЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	нерозумний; божевільний
ИЗОУМѢТИ, -МѢЖ, -МѢКТЪ	док.—	втратити розум; збожеволіти
ИЗОУНЬШИНА, -АМЪ	ж.—	полегшення
ИЗОУСТЬ	присл.—	напам'ять
ИЗѢСТИ, -ѢМЪ, -ѢСТЪ	док.—	з'їсти; розтринькати
ИЗАТИ, ИЗЪМЪЖ, ИЗЪМЕТЪ	док.—	витягти; взяти
ИЗЖТЪР/И	присл.—	зсередини
ИЗЖТЪРЬЖДОУ	присл.—	див. ИЗЖТЪРЬ.
ИКОНА, -АМЪ	ж.—	ікона
ИКОНОБОРЬЦЪ, -КМЪ	ч.—	іконоборець — <i>*прихильник візантійського єретичного вчення, яке заперечувало давню християнську традицію почитання ікон. Остаточно іконоборча єресь була подолана в середині IX ст.</i>
ИКОНОМЪ, -ОМЪ	ч.—	економ, управитель
ИЛЕКТЪРЪ, -ОМЪ	ч.—	янтар, бурштин
ИЛИ	спол.—	або, чи; ніж
ИМАНИК, -КМЪ	с.—	зібрання, збори; собор
ИМАТИ, КМАЖ, КМАЕТЪ	недок.—	ловити; хапати; захоплювати; збирати
ИМЕНИТЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	іменитий, відомий, знаменитий
ИМЕНОВАНИК, -КМЪ	с.—	ім'я, імення, назва
ИМЕНОВАТИ, -НОУЇЖ, -НОУЇКТЪ	недок.—	називати, іменувати
ИМЕНЬНО	присл.—	за назвою
ИМЪНА, -АМЪ	ж.—	див. ИМЪНЪ
ИМЪНЪ, -ОМЪ	ч.—	гімн, церковний піснеспів
ИМЪЖЕ	спол.—	бо; тому що; тому
ИМѢНИЦЕ, -ЕМЪ	с.—	майно, маєток; внесок
ИМѢНИК, -КМЪ	с.—	майно; становище; здатність; суть
ИМѢТИ, ИМАМЪ, ИМѢКТЪ	недок.—	мати; давати; вважати; судити; являтися; могти

нма, -меньмъ	с.—	ім'я
ннако/ъ	присл.—	інакше; по-іншому
нномо	присл.—	в інше місце; інде
нначе	присл.—	іще
ннин, -кмъ	ч.—	іній
нник, -кмъ	с.—	див. ннин
нновѣрьникъ, -омъ	ч.	іновірець; єретик
нновѣрьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	єретичний
нно/тъгда	присл.—	колись; іншим разом
нногдаѡх	присл.—	раптом; зразу
нногласнѣ, -кмъ	с.—	одностайність; єдиномісліє
ннодоушьникъ, -омъ	ч.—	однодумець
ннодоушьно	присл.—	одностайно
нноземьць, -кмъ	ч.—	чужинець; варвар
нноколѣньникъ, -омъ	ч.—	див. ннозѣмьць
ннокость, -ьмъ	ж.—	подорожування (по чужині); вигнання; чужина
ннокостьникъ, -омъ	ч.—	подорожний, мандрівник
ннокъ, -омъ	ч.—	самітник; чернець, монах
нномысльнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	одностайний
нноплемєньникъ, -омъ	ч.—	див. ннозѣмьць
ннорогъ, -омъ	ч.—	однорог
нносрѣднъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	відповідний
нностанъ	присл.—	постійно
нностранныкъ, -омъ	ч.—	див. ннозѣмьць
нностьказакмъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	алегоричний, іноказальний
нночьскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	чернечий, монаший
нночьство, -омъ	с.—	самотність; чернецтво
нночадъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	єдиний; одинокий
нноязычьникъ, -омъ	ч.—	див. ннозѣмьць
ннъ, -а, -о	займ.—	інший; якийсь
ннъ(ж)де	присл.—	інде
ннъдиктъ, -омъ	ч.—	індикт — *римська назва дня 1 вересня; одиниця церковного літочислення, що має 15 років; назва першого року у 15 річному проміжку; початок індікта або церковного року припадає на 1 вересня
ннѣгдоу	присл.—	разом; спільно
ннждоу/ѣ	присл.—	по-іншому; інде
ннорѣданьскъ, -а, -ѡ (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	йорданський
ннперверѣн, -кмъ	ч.—	вересень
ннсадати, -саждаж, -саднтъ	док.—	висадити

нсеантн, -лъж, -антъ	док.—	вигнати
нскажатн, -жаъж, -жактъ	недок.—	знищувати; губити
нсказа, -амъ	ж.—	вада (фізична); каліцтво
нсказаннк, -кмъ	с.—	розповідь; пояснення
нсказатн, -заъж, -зактъ	недок.—	розповідати; пояснювати
нсказитн, -жж, -зитъ	док.—	знищити; каструвати; вихолостити
нсказьно	присл.—	помилково; погано
нсканнк, -кмъ	с.—	пошук
нсканжтн, -нж, -нетъ	док.—	вилити
нскапатн, -плъж, -плетъ	недок., док.—	витікати, витекти; сочитися, просочитися; крапати
нскарнотъ, -омъ	ч.—	Іскаріот — *букв. 'людина з міста Каріот'; прізвищева назва апостола Юди, яку євангелісти уживають, щоб розрізнявати Юду зрадника (Іскаріота) та іншого, сла- ветного, апостола Юду-Тадєя
нскарнотъскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	іскаріотський (з міста Каріот); Іскаріотський (про апостола Юду)
нскатель, -кмъ	ч.—	шукач
нскатн, нштж, нштетъ	недок.—	шукати; прагнути; просити
нскалатн, -колъж, -колетъ	док.—	заколоти; зарізати
нсконн	присл.—	споконвіку; спочатку
нсконънъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	споконвічний
нсконъчаватн, -ваъж, -вактъ	недок.—	гинути; умирати; слабнути; убивати
нсконъчаннк, -кмъ	с.—	кінець; занепад
нскопатн, -павж, -пактъ	док.—	викопати; вирвати
нскоповатн, -поуъж, -поуктъ	недок.—	викопувати; виривати
нскоренитн, -нжж, -нитъ	док.—	вирвати (з корінням); викорінити
нскочитн, -чж, -читъ	док.—	вискочити; вистрибнути
нскра, -амъ	ж.—	іскра
нскрастн, -радъж, -радетъ	док.—	украсти; викрасти
нскрачидо, -омъ	с.—	знаряддя тортур
нскропытънѣ	присл.—	дійсно, справді
нскръ	присл., прийм.—	поруч; близько, поблизу; біля
нскрънъ, -я, -к (-ни, -ая, -кк)	прикм., імен.—	ближній; друг
нскрънънѣ	присл.—	широ
нскоупнитн, -павж, -питъ	док.—	викупити; спокутувати

нскоуповати, -поуѣж, -поуѣтъ	недок.—	викуповувати; спокутувати
нскоупъ, -омъ	ч.—	купець
нскоуситель, -кмъ	ч.—	спокусник
нскоусити, -коушж, -коуситъ	док.—	випробувати; спокусити; оцінити
нскоусъ, -омъ	ч.—	проба; досвід
нскоусьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	досвідчений; визнаний; знайомий
нскоушати, -шаж, -шактъ	недок.—	спокушати
нскоушеник, -кмъ	с.—	спокуса; проба; випробовування; досвід
нскыдати, -даж, -дактъ	док.—	викинути; вилити
нспасти, -падж, -падетъ	док.—	упасти; випасти; відпасти
нспешти, -пекж, -печетъ	док.—	выпекти; выпалити
нспити, -пнж, -пиктъ	док.—	выпити
нспаести, -летж, -лететъ	док.—	сплести; скласти
нсплоути, -ловж, -ловетъ	док.—	выплисти
нсплънити, -нж, -нитъ	док.—	наповнити; наситити; довершити; завершити; зробити, виконати; доповнити
нсплънь	присл.—	сповна; цілком
нсплъняти, -няж, -няктъ	недок.—	наповнювати; виконувати; збуватися; доповнювати
нсплънник, -кмъ	с.—	повнота; вміст; закінчення; виконання
нсплѣти, -лѣвж, -лѣветъ	док.—	выполоти
нсповѣдник, -кмъ	с.—	визнання (віри); сповідь; проголошення; обіцянка, клятва, обіти; вдячність
нсповѣдатель, -кмъ	ч.—	прибічник; сповідник
нсповѣдати, -даж, -дактъ	недок.—	сповідати; визнавати; розповідати; проголошувати; обіцяти; дякувати
нсповѣдь, -ъмъ	ж.—	визнання(віри); сповідь; вдячність
нсповѣдьникъ, -омъ	ч.—	прихильник; сповідник; той, хто розкався
нсповѣдѣти, -вѣмъ, -вѣстъ	док.—	визнати; висповідатися; признатися; сказати; проголосити; подякувати; пообіцяти
нсподнь, -я, -к (-ни, -яя, -кк)	прикм.—	нижній; спідній
нсполнъ, -омъ	ч.—	велетень; герой
нсполоу	присл.—	напів

испочити, -чня, -чнѣтъ	док.–	відпочити
исправитель, -кмъ	ч.–	керівник
исправити, -ваѣж, -вѣтъ	док.–	виправити; скерувати; влаштувати; здійснити; пояснити; висловити; зобразити
исправляти, -ляѣж, -ляѣтъ	недок.–	виправляти; прирівнювати; керувати; пояснювати; витримувати
исправляник, -кмъ	с.–	випростовування; виправлення; керування; справа; правило; пояснення
испразнити(сѧ), -нѧ(сѧ), -нитъ(сѧ)	док.–	спустошити; знищити; перестати
испрахнѣти, -нѣѣж, -нѣѣтъ	док.–	зітліти
испроврѣшеник, -кмъ	с.–	руйнування; руйнація
испроврѣшѣти, -врѣжѣж, -врѣжѣтъ	док.–	перекинути; скинути
испросити, -рошѣж, -роситъ	док.–	попросити; поставити вимогу
испрѣва	присл.–	спочатку, спершу; на початку
испоустити, -поустѣж, -поустѣтъ	док.–	випустити; відпустити
испоустѣти, -штѣѣж, -штѣѣтъ	недок.–	випускати; відпускати; посилати
испоустѣник, -кмъ	с.–	випускання; визволення
испытаник, -кмъ	с.–	розстеження; випробовування; допит
испытати, -таѣж, -таѣтъ	недок., док.–	випробовувати, випробувати; розстежувати, розстежити
испытѣ, -ѣмъ	ж.–	див. испытаник
испытѣно	присл.–	уважно; точно
испытѣник, -кмъ	с.–	виноградний сік, щойно вичавлений
испытѣти, -перѣж, -перѣтъ	док.–	вичавити; видавити; випрати
испытѣник, -кмъ	с.–	виправдання; оправдання
испытѣти, -пѣрѣж, -пѣритъ	док.–	вибачити; виправдати
истанити, -таѣж, -танѣтъ	док.–	розплавити; розтопити; зруйнувати
истапати, -паѣж, -паѣтъ	недок.–	топити; топитися
истачати, -чаѣж, -чаѣтъ	недок.–	точити, висмоктувати
истаяти, -таѣж, -таѣтъ	док.–	розтопити
истѣшѣти, -тѣѣж, -тѣѣтъ	док.–	витекти; протекти; хлюпнути; вбігти
истина, -амъ	ж.–	істина; дійсність; точність
истинно	присл.–	справді; воістину; щиро; праведно; безперечно

истиньнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	істинний; справжній; головний, важливий
истиньны/ѣ	присл. –	достовірно; правдиво
истирати, -райѣ, -рактѣ	недок. –	вилушувати; розтирати
истискати, -каѣѣ, -какѣѣ	недок. –	витискати
исто, -тесѣмѣ	с. –	утроба; нутрощі
истовѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	справжній; розумний; важливий
истонѣти, -нѣ, -нетѣ	док. –	втопити, потопити
истопити сѣ, -пѣѣ сѣ, -питѣ сѣ	док. –	потопити; утопитися
истопнѣти, -нѣ, -нетѣ	док. –	див. истонѣти
истота, -амѣ	ж. –	істина; вірність
источити, -точѣ, -читѣ	док. –	виточити (рідину); хлюпнути; витекти
источѣникѣ, -омѣ	ч. –	джерело; струмок
источѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	джерельний
истрадати, -раждѣѣ, -раждетѣ	док. –	вистерпіти муки, катування
истрѣгати, -гаѣѣ, -гактѣ	док. –	розірвати; перервати; вирвати; поманити
истрѣгнѣти, -нѣ, -нетѣ	док. –	вирвати; відірвати
истрѣзати, -заѣѣ, -закѣѣ	недок. –	виривати; позбавляти; манити
истрѣбѣти, -баѣѣ, -бѣтѣ	док. –	очистити; просіяти
истрѣбѣяти, -бѣѣѣ, -бѣѣѣ	недок. –	очищувати; просіювати
истрѣзѣти сѣ, -вѣ сѣ, -бѣтѣ сѣ	док. –	протверезіти; прийти до тями
истрѣѣти, -тѣрѣѣ, -тѣретѣ	док. –	вилуштити; змолотити; знищити
истрасти, -сѣ, -сетѣ	док. –	струсити
истоуѣканѣ, -омѣ	ч. –	ідол
истоуѣка(нѣ)нѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	висічений
истѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	істинний, справжній, правдивий; щирий; такий
истѣба, -амѣ	ж. –	кімната
истѣкавати, -ваѣѣ, -вактѣ	недок. –	ткати
истѣкати, -тѣѣѣ, -тѣѣѣ	док. –	зіткати
истѣнѣти, -нѣѣ, -нѣтѣ	док. –	витончити; зробити непомітним; розбити
истѣштаниѣ, -кѣѣ	с. –	старанність
истѣштати, -штаѣѣ, -штактѣ	недок. –	роздавати; випорожнити; руйнувати
истѣштѣти, -штѣѣ, -штѣтѣ	док. –	випорожнити; зробити марним; пошкодити
истѣанти, -аѣѣ, -антѣ	док. –	зіпсувати; згубити; знищити
истѣлѣваѣѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	тлінний

иштѣзнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док. –	зникнути; піти; перестати
иштишти, иштѣтѣ, иштѣтетѣ	док. –	порахувати
иштистити, иштиштѣ, иштиститѣ	док. –	очистити
иштигати, -таѣ, -такѣ	недок. –	рахувати
иштрѣпати, -паѣ, -плѣтъ	док. –	вичерпати
иштѣтеник, -кмѣ	с. –	перечислення
иштадик, -кмѣ	с. –	породження; нащадок, потомство
ицѣлитель, -кмѣ	ч. –	лікар; цілитель
ицѣлти, -лѣ, -лѣтъ	док. –	вилікувати
ицѣльба, -амѣ	ж. –	видужання; зцілення
ицѣлѣти, -лѣѣ, -лѣѣтъ	док. –	видужати
ицѣляти, -ляѣ, -ляѣтъ	недок. –	лікувати
ицѣлкник, -кмѣ	с. –	див. ицѣльба
ишьствик, -кмѣ	с. –	відхід
ишьствѣ, -ьмѣ	ж. –	див. ишьствик
июдѣи, -кмѣ	ч. –	юдей, євреї
июдѣискѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	юдейський, єврейський
июдѣиствовати, -воѣѣ, -воѣѣтъ	недок. –	жити за старозавітними законами
июдѣянниѣ, -омѣ	ч. –	див. июдѣи
июнин, -кмѣ	ч. –	червень
икрен, -кмѣ	ч. –	священик
икренскѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	священничий; священницький
икренство, -омѣ	с. –	священництво
икрихонскѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	єрихонський
икроусалимлянниѣ, -омѣ	ч. –	мешканець Єрусалиму
икроусалимскѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	єрусалимський

К

КАВЪКАЖЬСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)
КАГАНЪ, -ОМЪ
КАГРЪЛНЧНШТЪ, -КМЪ
КАДМЛО, -ОМЪ

прикм. –
ч. –
ч. –
ч. –

кавказький
каган, хан
голубеня
ладан; фіміам; кадило – **вид церковного начиння, призначене для розжареного вугілля, ладану та фіміаму, які священник роздмухує, розгойдуючи кадилом. Кадильний дим символізує мовитви, які піднімаються до Бога. Кадило використовували і старозавітні юдеї.*

КАДИЛЬНИЦА, -АМЪ
КАДИЛЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)
КАДИТИ, КАЖДЪ, КАДИТЪ
КАЖДЕННИК, -КМЪ
КАЖЕННІКЪ, -ОМЪ
КАЗАНИК, -КМЪ
КАЗАТЕЛЬ, -КМЪ
КАЗАТИ, КАЖЪ, КАЖЕТЪ

ж. –
прикм. –
недок. –
с. –
ч. –
с. –
ч. –
недок. –

кадило
кадильний
кадити
кадіння
євнух
повчання; проповідь
вихователь; проповідник
указувати; повчати; виховува-
ти; наказувати; проповідувати

КАЗИТИ, КАЖЪ, КАЖЕТЪ
КАЗНИТИ, КАЖНЪ, КАЗНИТЪ
КАЗНЬ, -ЬМЪ
КАЗНЬСТВО, -ОМЪ
КАЗНЬЦЬ, -КМЪ
КАКО

недок. –
недок. –
ж. –
с. –
ч. –
присл., спол. –

псувати; каструвати
карати
кара; покарання; наказ
рабство
воєначальник; воєвода
як; неже; як-небудь; що

КАКОВЪ, -А, -О
КАКОЖЕ
КАКЪ, -А, -О
КАЛЕЖЪ, -КМЪ

займ. –
присл. –
займ. –
ч. –

див. КАКЪ
як; яким чином
який; якийсь
чаша; келих

КАЛОУТЕРНИЦА, -АМЪ
КАЛОУТЕРЪ, -ОМЪ
КАЛОУТЕРСТВО, -ОМЪ
КАЛЪ, -ОМЪ

ж. –
ч. –
с. –
ч. –

монахиня, черниця
монах, чернець
чернецтво
болото; багно

КАЛЯТИ СЛ, -ЛЯЖ СЛ, -ЛЯЖТЪ СЛ
КАМЕЛЬ, -КМЪ
КАМЕНИК, -КМЪ
КАМЕНОВАНИК, -КМЪ

недок. –
ч. –
с. –
с. –

вимазуватися; забруднюватися
верблюд
каміння; скелі
камснунання – **вид смертної кари, згадуваний у Біблії*

КАМЕНОВАТИ, -НОУЇЖ, -НОУЇКТЪ	недок.—	каменувати, страчувати через каменування
КАМЕНЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	кам'яний; кам'янистий; скелястий
КАМО	присл.—	куди; будь-куди; кудись
КАМЫ, -МЕНЬМЪ	ч.—	камінь; скеля
КАМЫКЪ, -ОМЪ	ч.—	див. КАМЫ
КАМЪНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	див. КАМЕНЬНЪ
КАНАНЪИ, -КМЪ	ч.—	Кананіт, див. дет. зплотъ
КАНОВЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	канонік, крилошанин — *звання церковного достойника
КАНОНЪ, -ОМЪ	ч.—	церковне правило; правило; канон — *книги Св. Письма; церковні закони, ухвалені Вселенськими соборами; основна частина Літургії — освячення
КАНОНЬСКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	канічний; законний
КАНЪДИЛО, -ОМЪ	с.—	лампада
КАНЖТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док.—	зволожити; капнути
КАПАТИ, -ПЛЖ, -ПЛЕТЪ	недок.—	капати
КАПНКАЛРИИ, -КМЪ	ч.—	торемний наглядач
КАПИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	ідол; капище, поганський храм; ідолопоклонство
КАПИШТЪНИЦА, -АМЪ	ж.—	капище
КАПИШТЪНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	поганський
КАПЛЯ, -ЯМЪ	ж.—	крапля
КАПЬ, -ЬМЪ	ж.—	зовнішність; схожість; образ; малювання
КАРЪВАНА, -АМЪ	ж.—	скарбниця
КАРЪВЪНЪКОУЛОСТЬ, -ОМЪ	ч.—	рубін
КАСАТИ СЛ, -САЯ СЛ, -САКТЪ СЛ	недок.—	торкатися
КАСНЯ, -ЯМЪ	ж.—	кориця
КАТАПЕТАЗМА, -АМЪ	ж.—	церковна завіса, — *закриває Царські Ворота; використувувалася і у юдейських храмах
КАТАРОСЪ, -ОМЪ	ч.—	жук-гнойовик
КАТАТОМНЯ, -ЯМЪ	ж.—	зрізування
КАТИХОУМЕНИ, -ЯМЪ	ж.—	оглашена — *кандидатка на охрещення
КАТИХОУМЕНЪ, -ОМЪ	ч.—	оглашений — *кандидат на охрещення
КАТИХОУМЕНЬСКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	оглашений, оглашенський

КАТ/ДОЛКНИ, -АЯ, -ОК	прикм.-	вселенський, соборний; повсюдний
КАТ/ДОЛКНИНСЬКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	див. КАТ/ДОЛКНИ
КАТОЛНЬСЬКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	див. КАТ/ДОЛКНИ
КАЯЗНЬ, -ЪМЪ	ж.-	див. КАЯНИК
КАЯНИК, -ЮМЪ	с.-	покаяння; розкаяння
КАЯТИ СЯ, КАЯС СЯ, КАКТЪ СЯ	недок.-	каятися; шкодувати; розчаровуватися
КАЯФА, -АМЪ	ч.-	Каяфа – <i>*прізвисько</i> <i>первосвященника Йосипа, зятя</i> <i>Анни, який урядовав у часі</i> <i>процесу над Ісусом</i>
КАДНСТА, -АМЪ	ж.-	катизма – <i>*одна з 20-ти</i> <i>частин Псалтиря</i>
КВАСЪ, -ОМЪ	ч.-	розчина; напій, приготований на заквасці
КВАСЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	пияк
КВАСЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	квасний
КЕДРЪ, -ОМЪ	ч.-	кедр
КАЛНЯ, -ЯМЪ	ж.-	келія
КЕНЪТОУРНОНЪ, -ОМЪ	ч.-	центуріон, сотник
КЕРАСТЪ, -ОМЪ	ч.-	рогата гадюка
КЕСАРОВЪ, -А, -О	прикм.-	кесарів
КЕСАРЪ, -ОМЪ	ч.-	кесар, римський імператор
КНЕВЪТЪ, -ОМЪ	ч.-	кивот – <i>*дерев'яна скринька,</i> <i>як правило, вмонтована у</i> <i>макет церкви, де зберігаються</i> <i>Святі Тайни; у Старому За-</i> <i>віті – коштовна скриня, де</i> <i>зберігалися Мойсееві таблиці</i> <i>із Божими заповідями, палочка</i> <i>Арона та посудина з манною</i>
КИЛНІКЪ, -ОМЪ	ч.-	груба вовняна тканина; волоссяниця
КИНЪСЪ, -ОМЪ	ч.-	данина; податок
КИРНЯ, -ЯМЪ	ж.-	саван
КИТЪ, -ОМЪ	ч.-	кит
КИФА, -Ы	sing. t., ч.-	Кифа (Петро) – <i>*друге ім'я</i> <i>апостола Симеона, яким нарік</i> <i>його Ісус Христос; Кифа букв.</i> <i>'скеля'. Кифі-Петрові,</i> <i>верховному апостолові,</i> <i>судилося стати скелею, на</i> <i>якій Ісус збудовав свою Церкву</i>

КЛАДА, -АМЪ	ч.—	колода — <i>*знаряддя для тортур</i>
КЛАДАЪЗЪ, -КМЪ	ч.—	колодязь, криниця
КЛАНЯНИКЪ, -КМЪ	с.—	поклін
КЛАНЯТИ СѦ, -НЯѦ СѦ, НЯКЪТЪ СѦ	недок.—	кланятися; поклонятися
КЛАСТИ, -ЛАДЪ, -ДЕТЪ	недок.—	класти
КЛАСЪ, -ОМЪ	ч.	колос
КЛАТИ, КОЛѦ, КОЛЕТЪ	недок.—	колоти
КЛЕВЕТА, -АМЪ	ж.—	наклеп
КЛЕВЕТЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	наклепник; звинувач
КЛЕВЕТЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	наклепницький; брехливий
КЛЕВРѢТЬ, -ОМЪ	ч.—	товариш; співслужитель; той, хто разом відбував рабство
КЛЕПАТИ, -ПѦЖ, -ПЛЕТЪ	недок.—	показувати; давати зрозуміти
КЛЕПЬЦЪ, -КМЪ	ч.—	пастка
КЛИМАТЪ, -ОМЪ	ч.—	край; земля
КЛИРОСЪ, -ОМЪ	ч.	клир, духовенство; клирос (крилос) — <i>*у церкві місце обабіч інокостасу, призначене для співців</i>
КЛИРОСЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	клирик, духовна особа
КЛИЦАНИКЪ, -КМЪ	с.—	крик; окрик; торжествування
КЛИЦАТИ, -ЛИЧѦ, -ЛИЧЕТЪ	недок.—	кричати
КЛИЧЪ, -КМЪ	ч.—	крик; клич
КЛОБОУКЪ, -ОМЪ	ч.—	клобук
КЛОКОТАТИ, -КОШТѦ, -КОШТЕТЬ	недок.—	кипіти; клекотати
КЛЬЦАТИ, -ЦАѦ, -ЦАКЪТЪ	недок.—	роздумувати
КЛЬЧЬТЪ, -ОМЪ	ч.—	стукіт
КЛѢТЬ, -ЬМЪ	ж.—	кліть, кімната; комірчина
КЛѢТЬЦА, -АМЪ	ж.—	комірчина; келія
КЛЮСА, -АТЬМЪ	с.—	лоша; осля
КЛЮЧАРЬ, -КМЪ	ч.—	ключник
КЛЮЧАТИ СѦ, -ЧАѦ СѦ, -ЧАКЪТЪ СѦ	недок.—	траплятися; годитися, відповідати
КЛЮЧАКМЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	зручний
КЛЮЧЕДРѢЖЬЦЪ, -КМЪ	ч.—	див. ключарь
КЛЮЧИТИ СѦ, -ЧѦ СѦ, -ЧИТЪ СѦ	док.—	трапитися; підійти
КЛЮЧЪ, -КМЪ	ч.—	ключ
КЛЮЧНО	присл.—	відповідно
КЛЮЧЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	відповідний
КЛАТВА, -АМЪ	ж.—	клятва; прокляття
КЛАТВОПРѢСТѢПЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	клятвoporушник; віроломний
КЛАТВЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	див. клатвопрѢстѢпникъ
КЛАТВЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	клятвенний; гідний прокляття

КЛАТИ (СА), КЛЫЖ (СА),
КЛЫНЕТЬ (СА)

КЛАЧАТИ, -ЧЖ, -ЧИТЬ

КОБЫЛА, -АМЪ

КОБЫЛЦА, -АМЪ

КОБЪ, -ЬМЪ

КОВАРЬНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)

КОВАРЬСТВО, -ОМЪ

КОВАТИ, -ВЖ, -ВЕТЬ

КОВАЧЬ, -КМЪ

КОВЪ, -ОМЪ

КОВЫННІКЪ, -ОМЪ

КОВЬЧЕГЪ, -ОМЪ

КО/ЪГДА

КОДРАНЪТЪ, -ОМЪ

КОЖА, -АМЪ

КОЖА/ЬНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)

КОЖИЦА, -АМЪ

КОЗАРИ, -ОМЪ

КОЗЬЛИШТЬ, -КМЪ

КОЗЬЛОГЛАСОВАНІК, -КМЪ

КОЗЬЛЪ, -ОМЪ

КОЗЬЛА, -АТЬМЪ

КОКОТОГЛАШЕННІК, -КМЪ

КОКОТЪ, -ОМЪ

КОКОШЬ, -ЬМЪ

КОЛИ

КОЛНЖЬДО

КОЛНЖЬДЫ

КОЛНКО

КОЛНІКЪ, -А, -О

КОЛНІЧЬСТВІК, -КМЪ

КОЛНІЧЬСТВО, -ОМЪ

КОЛО, -АЕСЬМЪ

КОЛЪ, -ОМЪ

КОЛЬ

КОЛЬМИ

КОЛЪБАТИ, -БАЖ, -БАКТЪ

КОЛЪБѢЛЬ, -ЬМЪ

КОЛЪНО, -ОМЪ

КОЛАДА, -АМЪ

недок.—

недок.—

ж.—

ж.—

ж.—

прикм.—

с.—

недок.—

ч.—

ч.

ч.—

ч.—

присл.—

ч.—

ж.—

прикм.—

ж.—

pl. t., ч.—

ч.—

с.—

ч.—

с.—

с.—

ч.—

ж.—

присл.—

част.—

присл.—

присл.—

займ.—

с.—

с.—

с.—

ч.—

присл.—

присл.—

недок.—

ж.—

с.—

ж.—

проклинати; клясти; клястися

ставати на коліна, клякати

кобила

саранча

доля; чарування, ворожіння

підступний; хитрий

підступ; хитрість

кувати

коваль

лихий намір; змова

змовник; інтригант

скринька; ковчег, корабель;

див. ще: КИВОТЪ

коли; іноді; одного разу

дрібна монета

шкіра; шкура

шкіряний

див. КОЖА

Хозарія; хозари

козенятко; ягнятко

бенкет; бенкетування; гуляння;

пиятика; пияцтво

цап

козеня

спів півнів

півень

курка; квочка

коли; коли-небудь

хто би не

скільки; як багато

як; скільки

який

див. КОЛНІЧЬСТВО

кількість

коло; колесо

кіл

як; скільки; скільки разів

див. КОЛЬ

хитати; гойдати

коліска

коліно; плем'я; покоління

коляда — *поганські свята
періоду зимового сонцестояння

КОМОНЬ, -КМЪ	ч.—	кінь
КОМЪКАНИК, -КМЪ	с.—	причастя
КОМЪКАТИ, -КАЯЖ, -КАКТЪ	недок., док.—	причащати, причастити
КОМЪДАКАРЬ, -КМЪ	ч.—	кондакар — <i>*збірка кондаків</i>
КОМЪДАКТЪ, -ОМЪ	ч.—	кондак — <i>*структурний елемент богослуження, зазвичай його тема стосується якогось святого або свята</i>
КОНОБЪ, -ОМЪ	ч.—	казан
КОНЬ, -ЬМЪ 1	ч.—	край, кінець
КОНЬ, -КМЪ 2	ч.—	кінь
КОНЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	вершник
КОНЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	кінець; межа; кордон
КОНЬЧАВАТИ, -ВАЯЖ, -ВАКТЪ	недок.—	закінчувати; наповнювати; вершити
КОНЬЧАНИК, -КМЪ	с.—	закінчення
КОНЬЧАТИ (СА), -ЧАЯЖ (СА), -ЧАКТЪ (СА)	недок., док.—	закінчувати(ся), закінчити(ся); виконувати, виконати
КОНЬЧИНА, -АМЪ	ж.—	кінець; завершення
КОНЬЧЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	кінцевий; останній
КОПАТИ, -ПАЯЖ, -ПАКТЪ	недок.—	копати; обкопувати; обробляти (землю)
КОПАЧЬ, -КМЪ	ч.—	землероб, копальник
КОПНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	списоносець
КОПИК, -КМЪ	с.—	спис
КОПРЪ, -ОМЪ	ч.—	кріп; аніс
КОРАБ(Л)ИЦЬ, -КМЪ	ч.—	човен
КОРАБ(Л)Ь, -КМЪ	ч.—	корабель, галера
КОРАБ(Л)ЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	моряк
КОРАБЬЧИН, -ЯМЪ	ч.—	див. КОРАБ(Л)ЬНИКЪ
КОРЕНИТЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	чаклун, ворожбит
КОРЕННИК, -КМЪ 1	с.—	коріння
КОРЕННИК, -КМЪ 2	с.—	чаклунство
КОРЕНЬ, -РЕНЬМЪ	с.—	корінь
КОРНСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	здобич
КОРНТИ, -РИЖ, -РИТЪ	недок.—	хулити; ображати
КОРЦА, -АМЪ	pl. t., ж.—	кориця
КОРОУНА, -АМЪ	ж.—	корона
КОРЪ, -ОМЪ	ч.—	мірка, мірчук
КОРЫТО, -ОМЪ	с.—	корито
КОРЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	див. КОРЪ
КОСМАТЪ, -А, -О	прикм.—	волохатий
КОСНОВЕНИК, -КМЪ	с.—	дотик

КОСНЖТИ(СА), -НЖ(СА), -НЕТЪ(СА)	ДОК.—	доторкнути
КОСТЕЛЪ, -КМЪ	Ч.—	замок; церква
КОСТЬ, -ЪМЪ	Ж.—	кістка
КОТОРА, -АМЪ	Ж.—	сварка; суперечка
КОТОРАТИ(СА), -РАЖ(СА), -РАКТЪ(СА)	недок.—	засуджувати; сваритися; сперечатися
КОТОРНЧЪ, -Я, -Е	прикм.—	сварливий
КОТОРЫН, -АЯ, -ОК	займ.—	котрий; який; деякий
КОТОРЫНЖДО	займ.—	кожен; всякий
КОТОРЫНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	див. которнчъ
КОТЪКА, -АМЪ	Ж.—	якір
КОТЪЛАЪ, -ОМЪ	Ч.—	казан
КОТЫГА, -АМЪ	Ж.—	див. епенъднтъ
КОТЫЦЪ, -КМЪ	Ч.—	клітка
КОШЕРЯ, -ЯМЪ	Ж.—	див. кошь
КОШЬ, -КМЪ	Ч.—	кошик
КОШЬНИЦА, -АМЪ	Ж.—	див. кошь
КРАБНИ, -ЯМЪ	Ж.—	скринька; кошик
КРАБНИЦА, -АМЪ	Ж.—	див. крабни
КРАВА, -АМЪ	Ж.—	корова
КРАГОУН, -КМЪ	Ч.—	яструб
КРАДА, -АМЪ	Ж.—	багаття, ватра
КРАДЕНИК, -КМЪ	С.—	крадіжка
КРАДОВОДНТИ, -ВОЖДЖ, -ДНТЪ	недок.—	обдурювати
КРАН, -КМЪ	Ч.—	край, кінець; берег
КРАЛЬ, -КМЪ	Ч.—	король
КРАМОЛА, -АМЪ	Ж.—	бунт; повстання
КРАМОЛЬНИКЪ, -ОМЪ	Ч.—	бунтар; змовник
КРАСА, -АМЪ	Ж.—	прикраса
КРАСАВЪ, -А, -О	прикм.—	гарний
КРАСИТИ(СА), КРАШЖ(СА), КРАСИТЪ(СА)	недок.—	прикрашати
КРАСОВАТИ(СА), -СОУЖ(СА), -СОУЖТЪ(СА)	недок.—	прикрашатися; насолоджуватися
КРАСОТА, -АМЪ	Ж.—	краса; привабливість; прикраса; насолода
КРАСТА, -АМЪ	Ж.—	короста; виразка
КРАСТИ, КРАДЖ, КРАДЕТЪ	недок.—	красти
КРАСТЪЕЛЪ, -ЪМЪ	Ж.—	деркач; перепілка
КРАСНО	присл.—	гарно
КРАСНЪН, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	гарний; чудовий; приємний
КРАТНРЪ, -КМЪ	Ч.—	чаша; кубок
КРАТЪКЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	короткий

краты/а/ъ	присл.—	раз
кракобръѣзанникъ, -къмъ	с.—	див. акровоуѣстия
кракобръѣзанъ, -а, -о (-ъин, -ая, -окъ)	прикм.—	обрізаний
кракѣтъльнъ, -а, -о	прикм.—	наріжний
крелнна, -амъ	ж.—	крило
кривнна, -амъ	ж.—	зло; підлість; неправда
криво	присл.—	фальшиво, несправедливо
кривота, -амъ	ж.—	див. кривнна
кривотворити, -риѣ, -ритъ	недок.—	робити нечесні вчинки
кривотънъ, -а, -о (-ъин, -ая, -окъ)	прикм.—	підлий; ганебний
кривъ, -а, -о (-ъин, -ая, -окъ)	прикм.—	кривий; кульгавий; поганий
кривьда, -амъ	ж.—	зло; підлість; кривда
кривѣ	присл.—	несправедливо; погано
криж/зма, -амъ	ж.—	миро
крижъ, -къмъ	ч.—	хрест
крижънъ, -а, -о	прикм.—	хресний
крилатъць, -къмъ	ч.—	ангел; крилата істота
крило, -омъ	с.—	крило; сторона; край
кринница, -амъ	ж.—	гличик
кринъ, -омъ	ч.—	лілея, крин; квітка
крипида, -амъ	ж.—	крипида — *основа візтаря;
		основа
критъскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -окъ)	прикм.—	критський
критѣне, -омъ	pl. t., ч.—	мешканці Криту
кричава, -амъ	ж.—	крик, зойк
кричати, -чѣ, -читъ	недок.—	кричати
кричъ, -ѣмъ	ч.—	крик; гомін
кровъ, -омъ	ч.—	дах, покрівля; шатро; житло;
		потаємне місце, криївка;
		охорона
кромѣ	присл.,	
	прийм., спол.—	далеко; геть; поза; крім; без;
		лише; тільки
кромѣбытникъ, -къмъ	с.—	відсутність
кромѣннин, -ая, -къ	прикм.—	зовнішній
кромѣштъннин, -ая, -къ	прикм.—	див. кромѣннин
кропити, -паяѣ, -питъ	недок.—	кропити
кропля, -ямъ	ж.—	крапля
кротафъ, -омъ	ч.—	скроня
кротити, кроштѣ, кротитъ	недок.—	приборкувати; заспокоювати
кротолюбець, -къмъ	ч.—	лагідна особа
кротость, -ьмъ	ж.—	лагідність; смиренність;
		покірливість
кротостьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -окъ)	прикм.—	лагідний; смиренний;
		покірливий

кротъкодоушынь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.- с.-	див. кротостънь див. кротостъ
кротъкопрнятник, -кмъ	прикм.-	лагідний; покірний, смирений; приручений
кротъкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)		лагідно; покірно, смиренно
кротъць	присл.-	
кроуна, -амъ	ж.-	корона
кроупа, -амъ	ж.-	крупа
кроупица, -амъ	ж.-	крихта
кроусталъ, -омъ	ч.-	кришталъ
кръвопнвъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	кровожерливий
кръвооточеник, -кмъ	с.-	кровотеча
кръвооточити, -чж, -читъ	недок.-	мати кровотечу
кръвооточница, -амъ	ж.-	жінка, яка має кровотечу
кръвоядивъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	див. кръвопнвъ
кръвь, -тъвамъ	ж.-	кров
кръвьнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	кривавий
кръзьно, -омъ	с.-	корзно – <i>*верхній одяг, оздоблений хутрам</i>
кръкыга, -амъ	ж.-	віз
кръма, -амъ 1	ж.-	харчі
кръма, -амъ 2	ж.-	корма
кръмлао, -омъ	с.-	стерно
кръмлаць, -кмъ	ч.-	вихователъ
кръмтити, -мляж, -мнтъ 1	недок.-	годувати; харчувати
кръмтити, -мляж, -мнтъ 2	недок.-	правити стерном
кръмля, -ямъ	ж.-	харчі
кръмляникъ, -омъ	ч.-	немовля
кръмляник, -кмъ	с.-	див. кръмля
кръмьчии, -ямъ	ч.-	стерновий
кръмьчъство, -омъ	с.-	керування
кръмьчъствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.-	керувати
кръчага, -амъ	ж.-	глек; корчага
кръчагъ, -омъ	ч.-	див. кръчага
кръчажъць, -кмъ	ч.-	гличик
кръчъм(ьн)ица, -амъ	ж.-	корчма
кръчъмлявати, -важ, -вактъ	недок.-	спотворювати
крыти(сѧ), -рыж(сѧ), -рыктъ(сѧ)	недок.-	крити, критися; приховувати; ховати, ховатися
кръстаобразно	присл.-	знаком хреста, хрестоподібно
кръстило, -омъ	с.-	баптистерій – <i>*частина храму або окрема каплиця поблизу церкви для хрещення</i>

крѣститель, -я	sing. t., ч.–	Хреститель – *Йоан, син Захаріі та Єлизавети, аскет, останній старозавітний пророк; у Йордані охрестив Ісуса Христа; був страчений за наказом Ірода Антипи
крѣстити, -рьштѣ, -рьститѣ	недок., док.–	хрестити; хреститися
крѣстиянинѣ, -омѣ	ч.–	християнин
крѣстиянын, -ая, -ок	прикм.–	християнський; хресний; хрещений
крѣстиянынн, -ямѣ	ж.–	християнка
крѣстиянскѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	християнський
крѣстиянство, -омѣ	с.–	християнство
крѣстиянѣ	присл.–	по-християнськи
крѣстѣ, -омѣ 1	ч.–	хрест – *у християнстві символ спасення
крѣстѣ, -омѣ 2	ч.–	хрещення – *тайнство християнської Церкви
крѣстѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	хресний; хрещений
крѣштати, -штаѣ, -штактѣ	недок.–	хрестити
крѣштеник, -кмѣ	с.–	хрещення
крѣпнѣти(сѣ), -плѣж(сѣ), -питѣ(сѣ)	недок.–	зміцнювати; міцніти; озлоблюватися; підтверджувати
крѣпость, -ѣмѣ	ж.–	міць; держава
крѣпѣко	присл.–	міцно; сильно; дуже
крѣпѣкѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	міцний; сильний; могутній
крѣпѣцѣ	присл.–	міцно; жорстко
крѣглѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	крутий
крѣглѣ, -омѣ	ч.–	круг
крѣжлик, -кмѣ	с.–	небосхил
коузыньцѣ, -кмѣ	ч.–	коваль
коумирслоуженик, -кмѣ	с.–	ідолопоклонство, поганство
коумирслоужитель, -кмѣ	ч.–	ідолопоклонник, язичник; жрець
коумирѣ, -омѣ	ч.–	ідол
коумирьница, -амѣ	ж.–	капище, поганський храм
коупнѣти, -плѣж, -питѣ	док.–	купити
коупльнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	торговий; купецький
коупля, -ямѣ	ж.–	купівля; покупка; торгівля; діяльність
коупованик, -кмѣ	с.–	торгівля
коуповати, -поуѣж, -поуѣтѣ	недок.–	купувати

коупъ, -омъ	ч. –	купа
коупъ, -ьмъ	ж. –	купівля; покупка
коупьно	присл. –	разом, купно; рівночасно
коупьносжштни, -ая, -ек	прикм. –	єдиносуший
коупьносжштнь, -а, -о		
(-ын, -ая, -ок)	прикм. –	див. коупьносжштни
коупнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	спільний; однаковий; рівний
коупьць, -кмъ	ч. –	купецъ
коурити сѧ, -рьж сѧ, -ритъ сѧ	недок. –	куритися, диміти
коурогащенник, -кмъ	с. –	спів півнів
коуръ, -омъ	ч. –	півень
коурник, -кмъ	с. –	дим
коустодия, -ямъ	ж. –	сторож
къ	прийм. –	до; для; за
къде	присл. –	де; будь-де; деь
къдеже	спол. –	коли; лише
къзнь, -ьмъ	ж. –	підступи; лихі умисли; образ; мистецтво; ремєсло
къзньникъ, -омъ	ч. –	ремєсник; винуватець
къзньство, -омъ	с. –	чин, спосіб
къзньць, -кмъ	ч. –	див. къзньникъ
къкъ, -омъ	ч. –	волосина, волосок
къкъня, -ямъ	ж. –	гомїлка, голінка
къметишть, -кмъ	ч. –	див. къметъ
къметъ, -ьмъ	ч. –	старійшина громади
къмотра, -амъ	ж. –	кума
кънигъчин, -ямъ	ж. –	книжник – <i>*знавець Св. Письма; учитель релігії</i>
кънигы, -амъ	pl. t., ж. –	книга, Святе Письмо, Біблія; писемність; послання; букви; письмо
кънижица, -амъ	pl. t., ж. –	книжка; писемність
кънижньникъ, -омъ	ч. –	див. кънигъчин
кънижнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	біблійний; книжний; літературний; освічений
кънаженник, -кмъ	с. –	князювання; князівство
кънажьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	князівський
къназь, -кмъ	ч. –	князь; правитель; володар
късно	присл. –	повільно
къснь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	повільний
къснѣник, -кмъ	с. –	повільність
къснѣти, къшнж, къснитъ	недок. –	затримуватися
къто	займ. –	хто; хтось; хто-небудь
къзнь, -ьмъ	ж. –	див. къзнь

кын, кая, кок
кыка, -амъ
кынжъдо
кыпѣти, -пая, -питъ

кыселничк, -кмъ
кысѣлъ, -омъ
кысѣлъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
кыченик, -кмъ
кѣдоу
кѣпера, -амъ
кѣпина, -амъ
кѣпѣль, -кмъ
кѣшта, -амъ
кѣминъ, -омъ
кѣпранинъ, -омъ
кѣрик

займ.-
ж.-
займ.-
недок.-

с.-
ч.-
прикм.-
с.-
присл.-
ж.-
ж.-
ж.-
ж.-
ч.-
ч.-
невідм.-

який; котрий; деякий
див. кѣкъ
кожен; всякий
витікати; струменитися;
очікувати
гранатове дерево
молоде вино
кислий
пихатість; гордоші
де; як; звідки
див. кѣмотра
кущ; купина
купіль; водоймище
намет, шатро
кмин
кипріот
кіріє (елеісон) – *у перекл. з
гр. 'господи, помилуй'

Л

лавра, -амъ
лаврьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
ладин, -ямъ
ладница, -амъ
ладъно
лазнтн, лажж, лазнтъ
лаино, -омъ
лакомостъ, -ьмъ
лакомъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
лакомѣстѣнк, -кмъ
лакота, -амъ
лакѣтъ, -ьмъ
лалока, -амъ
лалочьница, -амъ
ламатн, -маѣ, -мактъ
ланн
ланнта, -амъ
ланьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
ласкавъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

ж.-
прикм.-
ж.-
ж.-
присл.-
недок.-
с.-
ж.-
прикм.-
с.-
ж.-
ч.-
ж.-
ж.-
недок.-
присл.-
ж.-
прикм.-
прикм.-

лавра – *вид монастиря
лаврьскый
човен
див. ладин
однаково
лазити
лайно
жадібність; скупість
жадібний; скупий
див. лакомостъ
див. лакомостъ
лікотъ
губи; м'яке піднебіння
вездечка
ламати
торік
шока; лице; щелепа; ланіти
торічний
ласкавий; приємний

ЛАСКАВЬНИКЪ, -ОМЪ	ч. –	підлабузник
ЛАСКАНИК, -КМЪ	с. –	лестоші; улесливість
ЛАСКАНЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	див. ЛАСКАВЪ
ЛАСКАТИ, -КАѢ, -КАКЪТЪ	недок. –	підлабузнюватися
ЛАСКРЪДЪ, -ЬМЪ	ж. –	хтивість
ЛАСТОВНИЦА, -АМЪ	ж. –	ластівка
ЛАТИНЕ, -ОМЪ	pl. t., ч. –	латиняни
ЛАТИНСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	латинський
ЛАТИНСЬКЫ	присл. –	по-латинськи
ЛАТИТИ, ЛАШТЪ, ЛАТИТЪ	док. –	підстерегти; піймати
ЛАТЪКА, -АМЪ	ж. –	горшок
ЛАЯТЕЛЬ, -КМЪ	ч. –	той, хто сидить у засаді
ЛАЯТИ, ЛАѢ, ЛАКЪТЪ 1	недок. –	підстерігати; сидіти у засаді
ЛАЯТИ, ЛАѢ, ЛАКЪТЪ 2	недок. –	брехати (про собак), гавкати
ЛЕВЪГИТЪ, -ОМЪ	ч. –	левит – <i>*старозавітний служитель храму, нащадок Левія; Левит – *третя книга Мойсея</i>
ЛЕВЪГИТСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	левитський
ЛЕГЕОНЪ, -ОМЪ	ч. –	легіон; безліч
ЛЕДЪ, -ОМЪ	ч. –	лід; мороз
ЛЕДЬНЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	льодяний; морозний
ЛЕЖАТИ, -ЖѢ, -ЖИТЪ	недок. –	лежати; бути; бути виявленим
ЛЕМЕШЬ, -КМЪ	ч. –	леміш, рало
ЛЕНЬТИН, -ЯМЪ	ч. –	рушник (ляний)
ЛЕПТА, -АМЪ	ж. –	лепта, дрібна монета
ЛЕТЪТИ, ЛЕШТЪ, ЛЕТИТЪ	недок. –	летіти
ЛЕШТИ, ЛАГЪ, ЛАЖЕТЪ	док. –	лягти
ЛИ	част. –	чи; хіба; невже; же
ЛИБО	спол. –	або; чи то
ЛИВАНЪ, -ОМЪ	ч. –	ладан – <i>*запахна речовина, яку спалюють у кадильниці під час богослуження</i>
ЛИВАНЬСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	ливанський
ЛИВЕРТИНСЬКЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	вільновідпущений
ЛИВРА, -АМЪ	ж. –	вага; лівра – <i>*міра ваги</i>
ЛИЗАТИ, ЛИЖѢ, ЛИЖЕТЪ	недок. –	лизати
ЛИКОВАТИ, -КОѢ, -КОѢТЪ	недок. –	торжествувати; радіти, велелитися; танцювати
ЛИКЪ, -ОМЪ	ч. –	хор; хоровий спів; торжество; сонм
ЛИКЪСТВОВАТИ, -ВОѢ, -ВОѢТЪ	недок. –	торжествувати
ЛИЛАНЯ, -ЯМЪ	ж. –	лілея; квітка
ЛИСИЦА, -АМЪ	ж. –	лисиця

листвик, -кмъ	с.—	листя
листогонъ, -омъ	ч.—	листопад
листопадъ, -омъ	ч.—	жовтень
листь, -омъ	ч.—	лист
лисъ, -омъ	ч.—	лис; лисиця
лития, -ямъ	ж.—	литія — *вид богослуження, букв. 'усильне благання'
литра, -амъ	ж.—	див. лнвбра
литургисати, -самъ, -сактъ	недок.—	відправляти Літургію
литургия, -ямъ	ж.—	Літургія — *букв. 'спільна служба'; Служба Божжа, Єхаристійна жертва
лихва, -амъ	ж.—	лихва
лихо 1	присл.—	надмірно; зайво, даремно, марно
лихо 2	прийм.—	над
лиховати, -хуѡѡ, -хуѡктъ	недок.—	позбавляти; віднімати
лиховъзимати, -земль, -землетъ	недок.—	шахраювати
лиходѣяник, -кмъ	с.—	лиходійство
лихонманик, -кмъ	с.—	корисливість; скупість
лихонмствовати, -воѡѡ, -воѡктъ	недок.—	див. лиховъзимати
лихонмьць, -кмъ	ч.—	шахрай; скупердяй
лихоклатва, -амъ	ж.—	фальшива присяга
лихомысанти, -мышль, -мысанти	недок.—	мати лихі наміри
лихопитик, -кмъ	с.—	пияцтво
лихотъкъ, -омъ	ч.—	достаток; надмір; зайвина
лихояденик, -кмъ	с.—	ненажерливість; обжерливість
лихъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	надмірний; зайвий; поганий
лице, -емъ	с.—	лице; обличчя; сором
лицемѣрити сѡ, -ръж сѡ, -ритъ сѡ	недок.—	лицемірити
лицемѣр(ьств)ик, -кмъ	с.—	лицемірство
лицемѣрь, -омъ	ч.—	лицемір
лицемѣрьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	лицемірний
лицемѣрьствен, -кмъ	с.—	див. лицемѣр(ьств)ик
личьникъ, -омъ	ч.—	хустка; хусточка
лишати, -шамъ, -шактъ	недок.—	позбавляти; забирати; залишати
лишенник, -кмъ	с.—	недолік, вада
лишенъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	позбавлений; зайвий
лишнти, -шамъ, -шнтъ	недок., док.—	забирати, забрати; потребувати; бракувати; залишати, залишити
лияти, лѣѡѡ, лѣѡктъ	недок.—	лити
любъзаник, -кмъ	с.—	цілування; поцілунок

ЛОВѢЗАТИ, -ЗАВѢ, -ЗАКѢТЬ	недок.—	цілувати
ЛОВИТВА, -АМЪ	ж.—	лови, полювання; здобич
ЛОВИТИ, -ВАВѢ, -ВИТЪ	недок.—	полювати; ловити
ЛОВИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	пастка
ЛОВЪ, -ОМЪ	ч.—	лови, полювання; пастка; здобич
ЛОВЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	мисливець; ловець; рибалка
ЛОВЬЧЬ, -Я, -К	прикм.—	мисливський; ловецький
ЛОГОФЕТЪ, -ОМЪ	ч.—	логофет — <i>*глава канцелярії візантійського імператора</i>
ЛОЖЕ, -ЕМЪ	с.—	ложе; ліжка; русло
ЛОЖЕСНО, -ОМЪ	с.—	утроба
ЛОЖИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	скарбниця
ЛОЖЬНИЦА, -АМЪ	ж.—	спальня; скарбниця
ЛОЗА, -АМЪ	ж.—	лоза (виноградна)
ЛОЗЫНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	виноградний
ЛОИ, -КМЪ	ч.—	лій; сало
ЛОКЫ, -КЪВАМЪ	ж.—	калюжа; водойма
ЛОМИТИ, -МЫВѢ, -МИТЪ	недок.—	ламати
ЛОНО, -ОМЪ	с.—	лоно; коліна
ЛОПАТА, -АМЪ	ж.—	лопата
ЛОПОТИВЪ, -А, -О	прикм.—	недомовний; недорікуватий
ЛОУКЪ, -ОМЪ	ч.—	часник; цибуля
ЛОУНА, -АМЪ	ж.—	місяць
ЛОУНЫНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	місячний
ЛОУНСЬКЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	див. лоунынъ
ЛОУЧА, -АМЪ	ж.—	промінь; смолоскип; скіпка
ЛОУЧАТИ СѦ, -ЧАВѢ СѦ, -ЧАКѢ СѦ	недок.—	зустрічатися; траплятися
ЛОУЧИТИ СѦ, -ЧѢ СѦ, -ЧИТЪ СѦ	док.—	зустрітися; трапитися
ЛЪГАТИ, ЛЪЖѢ, ЛЪЖЕТЪ	недок.—	брехати, казати неправду
ЛЪЖА, -АМЪ	ж.—	брехня, олжа, неправда; фальш
ЛЪЖЕНМЕННЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	фальшивий
ЛЪЖЕПОСЛОУШЬСТВОВАТИ, -ВОУВѢ, -ВОУКѢТЬ	недок.—	лжесвідчити
ЛЪЖЕСЛОВЕСЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	брехун
ЛЪЖЕСЪВѢДѢНИК, -КМЪ	с.—	лжесвідчення
ЛЪЖЕСЪВѢДѢТЕЛЬ-КМЪ	ч.—	лжесвідок
ЛЪЖИВЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	фальшивий; несправжній; брехливий
ЛЪЖИПОСЛОУХЪ, -ОМЪ	ч.—	див. лъжесъвѣдѣтель
ЛЪЖЬ, -ЬМЪ	ж.—	див. лъжа
ЛЪЖЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	див. лъжесловесьникъ

лѣжьно/ѣ	присл.—	фальшиво; брехливо, неправдиво
лысто, -омъ	с.—	гомілка
лѣвништѣ, -ѣмъ	ч.—	левеня
лѣвъ, -омъ	ч.—	лев
лѣвъскъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	левиний; лев'ячий
лѣгата, -амъ	ж.—	легкість
лѣгко	прикм.—	легко, злегка
лѣгкъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	легкий
лѣгчѣи, -ѣж, -чѣи	недок.—	полегшувати, полегшати
лѣгѣи, -ѣмъ	ж.—	легкість; полегшення
лѣза, -амъ	ж.—	можливість
лѣзѣ	присл.—	можна; можливо
лѣнъ, -омъ	ч.—	льон
лѣнѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	лляний
лѣстивъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	підступний; фальшивий; улесливий
лѣстѣи, лѣштѣ, лѣстѣи	недок.—	підлещуватися; обдурювати; зваблювати
лѣстъ, -ѣмъ	ж.—	хитрість; підступ; зваба; помилка
лѣстѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	див. лѣстивъ
лѣстѣцѣ, -ѣмъ	ч.—	блукава, підступна особа
лѣштаник, -ѣмъ	с.—	блиск
лѣштати сѣ, -штѣ сѣ, -штѣи сѣ	недок.—	блищатися
лѣштеник, -ѣмъ	с.—	підступ; обдурювання
лѣвъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	лівий
лѣгальница, -амъ	ж.—	спальня
лѣгати, -ѣж, -ѣкѣи	недок.—	лягати
лѣкѣ	присл.—	як
лѣнивъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	лінивий; недбалий; повільний
лѣниѣи сѣ, -нѣж сѣ, -ниѣи сѣ	недок.—	лінуватися; зволікати; зважуватися; бути повільним
лѣнистивъ, -а, -о	прикм.—	лінивий
лѣнистъ, -ѣмъ	ж.—	лінощі; необачність; недбалість
лѣпленик, -ѣмъ	с.—	грязюка
лѣпо	присл.—	гарно; добре; пристойно; доречно
лѣпость, -ѣмъ	ж.—	див. лѣпота
лѣпота, -амъ	ж.—	краса; пишнота
лѣпотѣно	присл.—	доречно
лѣпъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	гарний; чудовий; належний; доречний

лѣстница, -амъ	ж. –	сходи; драбина
лѣсти, лѣзж, лѣзетъ	недок. –	лізти
лѣсъ, -омъ	ч. –	ліс
лѣсьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	дерев'яний; лісовий
лѣтати, -тажъ, -тактъ	недок. –	літати
лѣто, -омъ	с. –	літо; рік; час
лѣторасль, -ьмъ	ж. –	пагін, літорост
лѣтъ	присл. –	можна
лѣха, -амъ	ж. –	грядка; ряд
любивъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	люблячий
любимъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	чудовий; якого люблять
любити, -блжъ, -битъ	недок. –	любити; хотіти
любленикъ, -омъ	ч. –	коханець; шанувальник
любленик, -кмъ	с. –	любов; ласка
любо 1	спол., част. –	або; чи; нехай; бодай; хоча б
любо 2	присл. –	любо; мило
любовыкати, -чжъ, -четъ	недок. –	виявляти цікавість; цікавитися
люבודѣи, -кмъ	ч. –	розпусник
люבודѣнство, -омъ	с. –	розпуста; подружня зрада
люבודѣнца, -амъ	ж. –	розпусниця
люבודѣништъ, -кмъ	ч. –	байстрюк
люבודѣяникъ, -кмъ	с. –	див. люבודѣнство
люבודѣяньнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	розпусний
люבודѣяти, -дѣжъ, -дѣктъ	недок. –	займатися розпущою
любонимѣньнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	корисливість
любонништъ, -я, -е (-ин, -ая, -кк)	прикм. –	який любить убогих
любопърнеъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	сварливий
любъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	присмний; милий, любий
любы, -бѣвамъ	ж. –	любов
любьзно/ѣ	присл. –	мило, любо; ласкаво; шанобливо
любьзьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	ласкавий; милий; любий
любьми	присл. –	охоче; добровільно
людинъ, -омъ	ч. –	простолудин; селянин; мирянин
людик, -ьмъ	pl. t., ч. –	народ; люди; миряни
людьскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	народний; явний, публічний; світський
люто, -тесъмъ 1	с. –	зло; мерзота
люто 2	присл. –	люто
лютосръдик, -кмъ	с. –	жорстокість

ЛЮТОСТЬ, -ЬМЪ
 ЛЮТЬ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)
 ЛЮТЫНИ, -ЯМЪ
 ЛЮТЬ, -ЬМЪ
 ЛЮТЬЦЬ, -КМЪ
 ЛЮТЬЕ
 ЛАДВИНА, -АМЪ
 ЛАДИНА, -АМЪ
 ЛАЖАЯ, -ЯМЪ
 ЛАЦАТИ, ЛАЧЪ, ЛАЧЕТЪ
 ЛЖГЪ, -ОМЪ
 ЛЖЫНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)
 ЛЖКА, -АМЪ 1
 ЛЖКА, -АМЪ 2

ЛЖКАВО
 ЛЖКАВЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)

ЛЖКАВЬНОВАТИ, -НОУЖ, -НОУКЪ
 ЛЖКАВЬНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)
 ЛЖКАВЬСТВО, -ОМЪ
 ЛЖКЪ, -ОМЪ
 ЛЖШТА, -АМЪ
 ЛЖЧТИ, -ЧЖ, -ЧИТЬ

Ж.- суворість; жорстокість
 прикм.- лютий; жадливий; шалений
 Ж.- нерівність
 Ж.- лютъ; зло
 Ч.- злостивець
 присл.- люто; жорстоко; дуже
 Ж.- нирка
 Ж.- необроблена земля; цілина
 Ж.- квочка
 недок.- розкладати пастки
 Ч.- гай; ліс
 прикм.- лісовий
 Ж.- затока; заплава; болото
 Ж.- хитрість; лукавство;
 підступність
 присл.- лукаво; підступно; хитро
 прикм.- лукавий; підступний; злий;
 диявол
 недок.- робити зло; лукавити
 прикм.- див. ЛЖКАВЪ
 С.- лукавство; зло
 Ч.- лук
 Ж.- спис
 недок.- розлучати

М

МАГЪ, -ОМЪ
 МАГЪДАЛЫНИ, -ЯМЪ

МАЗАТИ, МАЖЖ, МАЖЕТЪ
 МАИ, -КМЪ
 МАКЕДОННИЪ, -ОМЪ
 МАЛА
 МАЛО
 МАЛОВЕРЪМЕНЪ, -А, -О
 (-ТЫН, -АЯ, -ОК)
 МАЛОВЕРЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)

Ч.- чарівник; ворожит
 Ж.- мешканка Магдали;
 Магдалина – **прізвищева назва Марії, згадуваної у Новому Завіті*
 недок.- мазати
 Ч.- травень
 Ч.- македонець
 присл.- ледь; зовсім
 присл.- мало; трохи; небагато; недовго
 прикм.- тимчасовий; короткотривалий
 прикм.- слабовірний

малогодѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	короткотривалий; перехідний; змінний
малодоушѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	малодушний
маломошѣ, -ѣмѣ	ж.-	каліка; убогий; прокажений
молomoшѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	немічний; убогий
маломѣ	присл.-	поруч; близько; незабаром
малосѣпанник, -ѣмѣ	с.-	недосипання
малѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	малий
малѣжена, -ома	du. t., ч.-	подружжя
малы	присл.-	трохи; мало
малѣчко	присл.-	трішки
мамона, -амѣ	ч., ж.-	майно; мамона – *уособлення грошей, майна, які запановують над людиною
манастирь, -ѣмѣ	ч.-	монастир
манастирьскѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	монастирський; монаший
ман(овен)ик, -ѣмѣ	с.-	наказ
мановѣнь, -а, -о	прикм.-	зневажений
манѣна, -амѣ	ж.-	манна – *чудесна пожива ізраїльтян підчас мандрівки через пустелю
манѣница, -амѣ	ж.-	монаша накидка
манѣти, -нѣ, -нѣтѣ	док.-	махнути, зробити знак
марѣтѣ, -омѣ	ч.-	березень
марѣчѣ, -ѣмѣ	ч.-	див. марѣтѣ
маслина, -амѣ	ж.-	маслина
масли/ѣница, -амѣ	ж.-	див. маслина
маслинѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	маслиновий
маслица, -амѣ	ж.-	див. маслина
масло, -омѣ	с.-	олія
мастити, машѣжѣ, маститѣ	недок.-	змазувати; мастити
маститѣ, -а, -о	прикм.-	вгодований; тучний; масний
мастѣ, -ѣмѣ	ж.-	миро; масло; жир; олія
матерѣдосадитель, -ѣмѣ	ч.-	убивця матері
матерѣ(нѣ), -ѣ, -ѣ	прикм.-	материнський; материн
матерѣрѣство, -омѣ	с.-	старезність; дряхлість
матерѣша, -амѣ	ж.-	мачуха
мати, -терѣмѣ	ж.-	мати
матнѣзмѣ, -омѣ	ч.-	одяг
матница, -амѣ	ж.-	пекло
машѣѣха, -амѣ	ж.-	див. матерѣша

МАТ/ДНМАТНЪ, -ОМЪ	ч.—	астролог
МЕДВЪННЪ, -ОМЪ	ч.—	медяник
МЕДВЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	медовий; медвяний
МЕДВѢДЪ, -ЪМЪ	ч.—	ведмідь
МЕДВѢЖДЪ, -Я, -Е	прикм.—	ведмедів; ведмежий
МЕДИОЛАНСЬСЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	миланський
МЕДОТОЧЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	який медоточить; солодкий
МЕДЪ, -ЪМЪ	ч.—	мед (бджолиний); мед (напій)
МЕЖДА, -АМЪ	ж.—	межа; вулиця
МЕЖДОУ	прийм.—	між; серед
МЕЖДОУМѢРНИК, -КМЪ	с.—	проміжок часу
МЕЖДОУРАМНИК, -КМЪ	с.—	плечі
МЕСЕНЬБРИЯ, -ЯМЪ	ж.—	південь
МЕСИЯ, -ЯМЪ	ч.—	месія — *букв. 'помазаник', у Старому Завіті так називали первосвящеників, пророків, царів; Месія — *у Новому Завіті — Ісус Христос
МЕТАННЯ, -ЯМЪ	ж.—	поклін
МЕТАТИ, -ТЯ, -ТЕТЪ	недок.—	кидати
МЕТНѢТИ, -НѢ, -НЕТЪ	док.—	кинути
МЕТЬЛА, -АМЪ	ж.—	віник
МЕЧЬ, -КМЪ	ч.—	меч
МЕЧЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	кат
МИЛОВАННИК, -КМЪ	с.—	миłosердя
МИЛОВАТИ, -ВОУЖ, -ВОУКЪ	недок.—	співпереживати; виявляти
МИЛОСРЪД(ЬСТВ)НИК, -КМЪ	с.—	миłosердя; співпереживання; милоstinя
МИЛОСРЪДОВАТИ, -ДОУЖ, -ДОУКЪ	недок.—	див. МИЛОВАТИ
МИЛОСРЪДЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	миłosердний
МИЛОСТИВ(ЬН)О	присл.—	милостиво
МИЛОСТИВЪ, -А, -О	прикм.—	милостивий; побожний
МИЛОСТИНИ, -ЯМЪ	ж.—	миłosердя; доброчинність; милоstinя; побожність
МИЛОСТЬ, -ЪМЪ	ж.—	миłosердя; милість; побожність
МИЛОТЬ, -ЪМЪ	ж.—	овеча шкура; плащ
МИЛЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	вартий співпереживання; милий
МИМО	присл., прийм.—	окрім; повз; поза

мимограсти, -градѣ, -градѣтъ	недок.–	проходити
мимонти, -идѣ, -идѣтъ	недок., док.–	проходити, пройти; припиняти, припинити існування; зникати, зникнути
мимонести, -сѣ, -сѣтъ	док.–	пронести
мимоплоути, -ловѣ, -ловѣтъ	док.–	проплисти
мимоходити, -хождѣ, -ходитъ	недок.–	проходити; минати; зникати
миновати, -ноуѣ, -ноуѣтъ	недок.–	минати; переходити
минѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.–	минути; перестати; перейти
миродръжителъ, -кмъ	ч.–	Вседержитель
миротворецъ, -кмъ 1	ч.–	Творецъ
миротворецъ, -кмъ 2	ч.–	миротворецъ
миръ, -омъ 1	ч.–	мир
миръ, -омъ 2	ч.–	світ
мирѣтъ, -омъ	ч.–	мирта
мирно	присл.–	мирно; спокійно
мирънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) 1	прикм.–	мирний; спокійний
мирънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) 2	прикм.–	світський
миръскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	світський
миръскы	присл.–	по-світськи
миръствовати, -воуѣ, -воуѣтъ	недок.–	жити в мирі, мирно
миса, -амъ 1	ж.–	миска
миса, -амъ 2	ж.–	меса – <i>*Служба Божя латинського обряду</i>
митрополитъ, -омъ	ч.–	митрополит – <i>*титул єпископа, який очолює митрополію</i>
митрополитъскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	митрополичий
митѣ	присл.–	попеременно
митѣсѣ	присл.–	взаємно
младѣништѣ, -кмъ	ч.–	немовля
младѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	молодий; свіжий
младѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	молодий; дитячий
младѣньство, -омъ	с.–	дитинство
младѣнць, -кмъ	ч.–	немовля; дитя
младѣтьцѣ, -емъ	с.–	див. младѣнць
млатъ, -омъ	ч.–	молот
млъва, -амъ	ж.–	шум; крик; обурення; погolos; базікання; натовп
млъвити, -влѣ, -витъ	недок.–	шуміти; бунтувати; турбуватися
млъвѣник, -кмъ	с.–	шум; обурення; базікання
млъкомъ	присл.–	мовчки
млънини, -ямъ	ж.–	блискавка

млъчалнкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	мовчазний; тихий
млъчальникъ, -омъ	ч.-	мовчун
млѣчаник, -кмъ	с.-	мовчання; мовчанка; тиша
млѣчатн, -чж, -читъ	недок.-	мовчати
млѣко, -омъ	с.-	молоко
млѣти, мелѣж, мелетъ	недок.-	молоти
млѣчник, -кмъ	с.-	салат
млѣчнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	молочний
моавнтъскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	моавитський
могжъ, -ьмъ	ч.-	вельможа
можданъ, -а, -о	прикм.-	вгодований, тучний; мозковий
мозгъ, -омъ	ч.-	мозок; кістковий мозок
мозоль, -ьмъ	ж.-	мозіль
мон, -я, -к	займ.-	мій
монстрыни, -ямъ	ж.-	учителька
мокротънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	мокрый; вологий
мокръ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	мокрый
мо(д)антва, -амъ	ж.-	прохання, благання; молитва; офіра
моантвнштѣ, -емъ	с.-	будинок молитви, храм
моантвовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.-	молитися
моантвъникъ, -омъ	ч.-	прохач; священник
моантвъница, -амъ	ж.-	див. моантвнштѣ
моантвънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	молитовний; благальний
моантн, -лѣж, -антъ	недок.-	просити, благати; молити; молитися
моль, -кмъ	ч.-	міль
мольба, -амъ	ж.-	прохання; благання
мольбъникъ, -омъ	ч.-	первосвященник; священник
моленик, -кмъ	с.-	просьба, благання
монисто, -омъ	с.-	наместо; монета
моравъскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	моравський
моръ, -омъ	ч.-	чума
моръскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	морський
морѣ, -емъ	с.-	море
мостъ, -омъ	ч.-	міст
мотыка, -амъ	ж.-	мотика
мотыла, -амъ	ж.-	фекалії
моштин, -ьмъ	pl. t., ж.-	мощі
моштин, могж, можетъ	недок.-	могти; бути могутнім; мати владу
моштъ, -ьмъ	ж.-	влада; сила; міць
моштънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	сильний; могутній; можливий; імовірний

мочити, -чж, -читъ
 мошьна, -амъ
 нравни, -ямъ
 мразити, мразж, мразитъ
 мразъ, -омъ
 мразьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мракъ, -омъ
 мраморъ, -омъ
 мрачьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мръзость, -ьмъ
 мръзъ(къ), -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мръзьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мръзѣти, -ръжж, -ръзитъ
 мръкжити, -нж, -нетъ
 мрътвостъ, -ьмъ
 мрътвъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мрътвынъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мрътвыць, -кмъ
 мрътвство, -омъ
 мръцати, -чж, -четъ
 мръченик, -кмъ
 мръзити, -нж, -нетъ
 мръжа, -амъ
 мръкорня, -ямъ
 моуринъ, -омъ
 моусикин, -ямъ
 моусикинскъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)

 моуха, -амъ
 мѣнась/ь

 мѣнихъ, -омъ 1
 мѣнихъ, -омъ 2
 мѣнишьскъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мѣнишьство, -омъ
 мѣнога/ошьди/ы
 мѣного
 мѣногобожьнъ, -а, -о
 (-тын, -ая, -ок)
 мѣногоболѣзньнъ, -а, -о
 (-тын, -ая, -ок)
 мѣногобрачик, -кмъ
 мѣноголавьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)
 мѣногоглаголаник, -кмъ

недок.- змочувати; обливати; мочити
 ж.- торба; торбина; капшук
 ж.- мурашка
 недок.- морозити
 ч.- мороз; лід
 прикм.- морозний
 ч.- морок; пѣтьма; темінь
 ч.- мрамур
 прикм.- темний; похмурий
 ж.- мерзість
 прикм.- мерзенний; гидкий
 прикм.- який мерзне
 недок.- гидувати
 док.- погаснути
 ж.- смерть; відмирання
 прикм.- мертвий
 прикм.- смертний
 ч.- небжчик, мертвець
 с.- див. мрътвостъ
 недок.- згасати
 с.- затемнення; темінь
 док.- змерзнути
 ж.- сітка
 ж.- подвір'я; внутрішній двір
 ч.- мурин, негр; ефіоп
 ч.- музикант
 прикм.- який грає; музичний;
 музикантів
 ж.- муха
 імен., невідм. мнась, мина – **грошова*
одиниця (100 драхм)
 ч.- монах, чернець
 ч.- наріст; рак
 прикм.- монаший
 с.- чернецтво
 присл.- часто; неодноразово
 присл.- багато; дуже

 прикм.- поганський

 прикм.- багатостраждальний
 с.- багатожонство
 прикм.- багатоголовий
 с.- багатослівність; велемовність

мъногогоубѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багаторазовий
мъногодѣнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багатоденний; тривалий
мъногоживотънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	довговічний
мъноголичънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.— присл.—	різноманітний різноманітно
мъноголѣтънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багаторічний
мъногомилостивъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	всемиловичий
мъногомѣвънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	бурхливий; неспокійний
мъногоочитъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	всєвидущий
мъногоплачънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	переповнений скорботою
мъногопрѣсѣтълъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	найсвітліший
мъногопъривъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	цікавий
мъногоразличъно	присл.—	різноманітно
мъногоразоумънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	премудрий
мъногорѣчевънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багатомовний; велємовний
мъногосильнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	прєсильний, всєсильний
мъноготроудънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багатотраждальний
мъногооумънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	премудрий
мъногоцѣнънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	коштовний
мъногочастьно	присл.—	дуже часто
мъногъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багаточисельний; великий; значний
мъножати, -жаѣѣ, -жаѣтъ	недок.—	див. мъножити
мъножити, -жаѣ, -житъ	недок.—	множити; розмножувати
мъножцеѣ	присл.—	часто; неодноразово
мъножънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оѣ)	прикм.—	багаторазовий
мъножѣствѣи, -ѣмъ	с.—	безліч, сила-силенна; у великому числі

мѣножество, -омѣ	с. –	див. мѣножествовик
мѣноуѣ	присл. –	багато; набагато
мѣскѣ, -омѣ	ч. –	лошак
мѣстѣ, -омѣ	ч. –	виноградний сік
мѣштин, -яя, -кк	прикм. –	лошачий
мѣчатн, -чж, -читѣ	недок. –	кидати
мѣшелонмѣцѣ, -кмѣ	ч. –	користолюбѣцѣ
мѣшелонскатѣль, -кмѣ	ч. –	див. мѣшелонмѣцѣ
мѣшелонштѣцѣ, -кмѣ	ч. –	див. мѣшелонмѣцѣ
мѣшелѣ, -омѣ	ч. –	користь; прибуток
мѣшинца, -амѣ	ж. –	комар; саранча
мы	займ. –	ми
мыкати, -кажѣ, -кактѣ	недок. –	мукати
мыло, -омѣ	с. –	мило; луг
мыслити, мышлѣжѣ, мыслѣнтѣ	недок. –	мислити, думати; мати намір
мыслѣ, -ѣмѣ	ж. –	думка; намір
мыслѣнтѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм. –	осѣжний; мислений; душев-
		ний; мислячий; розумний
мытарѣ, -кмѣ	ч. –	митар, збирач податків
мытарѣство, -омѣ	с. –	митарство; збирання податків
мытн(сѣ), мыж(сѣ), мыктѣ(сѣ)	недок. –	мити; митися, умиватися
мыто, -омѣ	с. –	подарунок; хабар; плата;
		прибуток
мытгонманник, -кмѣ	с. –	хабарництво; користолюбство
мытгонмѣцѣ, -кмѣ	ч. –	див. мыттарѣ
мытѣнница, -амѣ	ж. –	місце збору податків
мышлѣник, -кмѣ	с. –	мислення
мышѣ, -ѣмѣ	ч., ж. –	миша
мышѣца, -амѣ	ж. –	рука; плече; м'яз
мыгла, -амѣ	ж. –	туман; імла
мыгновѣник, -кмѣ	с. –	митѣ
мыдлоба, -амѣ	ж. –	слабість; млість; обморок;
		безсилля
мыдлоствѣ, -ѣмѣ	ж. –	повільність; байдужість
мыдлѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм. –	повільний; в'ялий; байдужий;
		лінивий
мыдлѣнтѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм. –	невпевнений; повільний
мыдлѣтник, -кмѣ	с. –	вагання; зволікання
мыдлѣтн, -лѣжѣ, -лѣнтѣ	недок. –	зволікати; перебувати
мыждатн, -дажѣ, -дактѣ	недок. –	знемагати; слабнути
мызда, -амѣ	ж. –	плата; винагорода; оплата;
		хабар; дарунок
мыздавѣцѣ, -кмѣ	ч. –	див. мыздовѣдѣтель
мыздовѣдѣтель, -кмѣ	ч. –	платник

мѣздовѣздаѣникъ, -ѣмъ	с. —	оплата; хабар
мѣздомѣць, -ѣмъ	ч. —	митар; хабарник
мѣздоотѣдаѣць, -ѣмъ	ч. —	див. мѣздовѣдатель
мѣздынникъ, -омъ	ч. —	найманий працівник
мѣздынница, -амъ	ж. —	місце збору податків
мѣньшаца, -амъ	ж. —	молодша дружина — *у ба- гатоженців юдеїв та мусульман
мѣньшина, -амъ	ж. —	підлеглий, підданий
мѣнѣникъ, -ѣмъ	с. —	намір; оцінка
мѣнѣти, мѣнѣ, мѣнитъ	недок. —	вважати; думати
мѣститѣль, -ѣмъ	ч. —	месник
мѣстити, мѣштѣ, мѣститъ	док. —	помстити; покарати; захистити
мѣсть, -ѣмъ	ж. —	помста; кара
мѣстьникъ, -омъ	ч. —	див. мѣститѣль
мѣштати, -штѣ, -штѣтъ	недок. —	мстити; карати
мѣштеникъ, -ѣмъ	с. —	див. мѣсть
мѣчѣтаникъ, -ѣмъ	с. —	видіння
мѣчѣтатѣль, -ѣмъ	ч. —	звѣбник
мѣчѣтъ, -омъ	ч. —	видіння; примара; мрія; мить
мѣчѣтъ, -ѣмъ	ж. —	привид, примара
мѣша, -амъ	ж. —	див. мѣса 2
мѣдь, -ѣмъ	ж. —	мідь
мѣдьница, -амъ	ж. —	мідяк; мильниця
мѣдь/ѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм. —	мідний
мѣдьца, -амъ	ж. —	див. мѣдьница
мѣззныць, -ѣмъ	ч. —	мізинець; наймолодший син
мѣлѣ, -омъ	ч. —	вапно
мѣна, -амъ	ж. —	зміна
мѣнити, -нѣ, -нитъ 1	недок. —	вважати; передбачати; нагадувати
мѣнити, -нѣ, -нитъ 2	недок. —	змінювати
мѣра, -амъ	ж. —	міра; мірка
мѣрило, -омъ	с. —	вага; мірило
мѣрити, -рѣ, -ритъ	недок. —	міряти
мѣсити, мѣшѣ, мѣситъ	недок. —	мішати; змішувати; місити
мѣсто, -омъ	с. —	місце, місцевість; заклад
мѣстоставѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм. —	місцевий
мѣсѣцесловѣсникъ, -омъ	ч. —	місяцеслов — *літургічний календар
мѣсѣць, -ѣмъ	ч. —	місяць
мѣсѣчѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм. —	місячний; лунарний
мѣхѣ, -омъ	ч. —	мішок; бурдюк

м'бшеник, -кмъ	с. –	тісто
м'бшьць, -кмъ	ч. –	див. м'бхъ
макъкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	м'який
масо, -омъ	с. –	м'ясо
масопоустънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	м'ясопусний; М'ясопусна неділя – <i>*неділя за тиждень до початку Великого посту</i>
масти, матъ, матетъ	недок. –	тривожити; збурювати
мата, -амъ	ж. –	м'ята
матѣжъ, -кмъ	ч. –	неспокій; заворушення
мѣдиги, мѣждѣ, мѣдигъ	недок. –	зволікати; затримувати; вагатися
мѣдиги, -риж, -ринтъ	недок. –	думати; мудрувати; вдавати з себе мудреця
мѣдро/ѣ	присл. –	мудро; розумно
мѣдрость, -ьмъ	ж. –	мудрість; знання
мѣдръ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	мудрий; далекоглядний; спритний; хитрий
мѣдрѣство, -омъ	с. –	мудрість; розважливість
мѣдрѣствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок. –	роздумувати; розважати; думати
мѣдѣба, -амъ	ж. –	зволікання
мѣдѣно	присл. –	повільно
мѣдѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	повільний; нерішучий
мѣжати сѣ, -жаѣж сѣ, -жаѣтъ сѣ	недок. –	кріпитися; мужніти
мѣжатица, -амъ	ж. –	одружена жінка
мѣжати, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	одружений
мѣжденик, -кмъ	с. –	див. мѣдѣба
мѣжеложъць, -кмъ	ч. –	гомосексуаліст
мѣжъ, -кмъ	ч. –	муж, чоловік; діяч
мѣжъскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	чоловічий; мужній
мѣжъскы	присл. –	мужньо; по-чоловічому
мѣжѣство, -омъ	с. –	мужність; хоробрість; відвага
мѣка, -амъ I	ж. –	муки; катування; знаряддя для тортур
мѣка, -амъ 2	ж. –	борошно
мѣтити, мѣштѣ, мѣтитъ	недок. –	мутити, каламутити
мѣтъ, -кмъ	ч. –	неспокій
мѣченикъ, -омъ	ч. –	мученик – <i>*християнин, який свідомо йде на тортури та християнські цінності та Христову Церкву</i>

мжченица, -амъ	ж. –	мучениця – *християнка, яка свідомо йде на тортури та смерть, захищаючи християнські цінності та Христову Церкву
мжченицьскъ, -а, -о (-ън, -а, -о)	прикм. –	мученицький
мжченик, -кмъ	с. –	тортури, муки
мжчитель, -кмъ	ч. –	кат; мучитель
мжчительство, -омъ	с. –	тиранія
мжчитн, -чж, -читъ	недок. –	мучити; катувати
мѣра, -амъ	ж. –	див. мѣро
мѣро, -омъ	с. –	миро, елей
мироносница, -амъ	ж. –	Мироносиця – *кожна з трьох жінок – Марія Магдалина, Марія Якова та Саломея, – що першими прийшли до гробу Ісуса Христа, аби намазати його Тіло миром. Мироносиці першими довідалися про Воскресіння Ісуса Христа
мѣрънин, -я, -ее	прикм. –	запашний; елейний

Н

на 1	прийм. –	на; проти; над; для; за; через
на 2	вигук	ось тобі й на
наводеник, -кмъ	с. –	спотикання
набостн, -бодж, -бодетъ	док. –	спіткнутися
набѣдѣти, -бѣждж, -бѣдитъ	недок. –	зберігати
навадитн, -важдж, -дитъ	док. –	підбурити; оббредати; обмовити
навадьниці, -амъ	ж. –	наклепниця; обмовниця
наважденик, -кмъ	с. –	наклеп
навести, -ведж, -ведетъ	док. –	навести; привести; послати; зіслати
навечерик, -кмъ	с. –	навечір'я – *вечір напередодні церковного свята
наводик, -кмъ	с. –	повінь
наводьненик, -кмъ	док. –	див. наводик

наводѣннѣти сѧ, -нѣж сѧ, -нѣтъ сѧ	с. –	розлитися; переповнитися водами
навѣкларѣ, -омѣ	ч. –	капітан корабля
навыкнѣти, -нѣж, -нѣтъ	док. –	навчитися; звикнути
навысоче	присл. –	високо; уверху
навыцати, -цаѣж, -цактѣ	недок. –	навчати
навыченик, -кмѣ	с. –	навчання
навѣдѣти, -вѣѣмѣ, -вѣѣстѣ	недок. –	знати
навѣжденик, -кмѣ	с. –	відвідування; відвідини
нагло	присл. –	раптово; несподівано
наглодоушнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	необачний; нерозважний
наглѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	несподіваний; раптовий; необачний
нагльство, -омѣ	с. –	нерозважність
наговорити, -рѣж, -рѣтъ	док. –	умовити
нагость, -ѣмѣ	ж. –	нагота; голизна
нагѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	голий; неодягнений
надежда, -амѣ	ж. –	надія
надонти, -доѣж, -донтѣ	док. –	накормити (грудно)
надоути сѧ, -доуѣж сѧ, -доуѣтъ сѧ	док. –	загордитися
надѣ	прийм. –	над; для
надѣждити, -ждѣж, -ждѣтъ	док. –	послати дощ
надѣлагати, -гаѣж, -гактѣ	недок. –	класти
надѣлежати, -жѣж, -житѣ	недок. –	лежати
надѣложити, -жѣж, -житѣ	док. –	покласти
надѣменѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	гордовитий, зарозумілий
надѣнебеснѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	пренебесний
надымати сѧ, -маѣж сѧ, -мактѣ сѧ	недок. –	надуватися
надыневынѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	насушний, шоденний
надѣянник, -кмѣ	с. –	надія; довѣра
надѣянно	присл. –	з довірою
надѣ(я)ти сѧ, -дѣѣж сѧ, -дѣѣтъ сѧ	недок. –	сподіватися; надіятися; покладати сподівання
надѣти, -дѣѣж, -дѣѣтъ	док. –	надути
назаренскѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	Назарей – *іменування Ісуса Христа за назвою міста Назарет у Галилеї, де до його народження жили Йосип та Діва Марія; назаретський
назарѣннѣ, -а	sing. t., ч. –	Назарей. Див. назаренскѣ
наземнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	земний
назнати, -даѣж, -дактѣ	недок. –	будувати

НАЗИМЪ, -А, -О	прикм.-	осінній
НАЗИРАТИ, -РАЙЪ, -РАКТЪ	недок.-	наглядати; спостерігати; стежити
НАЗНАМЕНАНИК, -КМЪ	с.-	позначення; значення; символ, знак; див. ЗНАМЕНАНИК
НАЗНАМЕНАТИ, -НАЙЪ, -НАКТЪ	док.-	позначити; указати; показати; див. ЗНАМЕНАТИ
НАЗЪВАТИ, -ЗОВЪ, -ЗОВЕТЪ	док.-	назвати
НАЗЪДАТИ, -ЗИЖДЪ, -ЗИЖДИТЪ	док.-	збудувати; спорудити
НАЗЪРѢТИ, -РЪ, -РИТЪ	док.-	подивитися; спостерегти
НАИМЪ, -ОМЪ	ч.-	оплата; хабар
НАИМЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	слуга, найманий робітник
НАИТИ, -ИДЪ, -ИДЕТЪ	док.-	увійти; зійти; напасти; наступити; виникнути
НАКАЗАНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	вихователь
НАКАЗАНИК, -КМЪ	с.-	виховання
НАКАЗАТИ, -КАЖЪ, -КАЖЕТЪ	док.-	навчити; виховати
НАКЛАСТИ, -ЛАДЪ, -ДЕТЪ	док.-	накласти
НАКОЛИТИ, -ЛИ, -ЛИТЪ	док.-	обгородити
НАКРЪМЛИТИ, -МАЙЪ, -МИТЪ	док.-	нагодувати; наситити
НАЛАГАТИ, -ГАЙЪ, -ГАКТЪ	недок.-	накладати; докладати
НАЛЕЖАТИ, -ЖЪ, -ЖИТЪ	недок.-	лежати; бути тягарем; знаходитися; прагнути
НАЛЕШТИ, -ЛАГЪ, -ЛАЖЕТЪ	док.-	наполягти
НАЛИЧНИК, -КМЪ	с.-	хустина для прикривання обличчя
НАЛИЧЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	безпристрасний
НАЛИЯТИ, -ЛѢЙЪ, -ЛѢКЕТЪ	док.-	налити
НАЛОЖИТИ, -ЖЪ, -ЖИТЪ	док.-	покласти; кинути
НАЛѢСТИ, -ЛѢЗЪ, -ЛѢЗЕТЪ	док.-	знайти
НАЛАШТИ, -ЛАКЪ, -ЛАЧЕТЪ	док.-	натянути
НАЛАЦАТИ, -ЦАЙЪ, -ЦАКТЪ	недок.-	натягувати
НАМАСТИТИ, -МАШТЪ, -МАСТИТЪ	док.-	намазати
НАМАЇВТИ, -ВАЙЪ, -ВИТЪ	док.-	намовити
НАМѢНИТИ, -НѢ, -НИТЪ	док.-	назвати; згадати
НАМѢСТИК, -КМЪ	с.-	спадщина
НАМѢСТОВАТИ, -ТОУЙЪ, -ТОУКЕТЪ	недок.-	залишатися; тримати
НАМѢСТЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	заступник; намісник; наступник
НАНЕБЕСЕНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	небесний
НАНЄСТИ, -СЪ, -СЕТЪ	док.-	принести; нанести
НАНОСИТИ, -НОШЪ, -НОСИТЪ	недок.-	приносити; носити
НАПАДАТИ, -ДАЙЪ, -ДАКТЪ	недок.-	нападати; падати
НАПАСТИ, -ПАДЪ, -ПАДЕТЪ	док.-	упасти; напасти; закінчити

напастити, -паштѣ, -паститѣ	недок.–	спокушати
напастовати, -тоуѣж, -тоуѣтъ	недок.	див. напастити
напастѣ, -ѣмѣ	ж.–	небезпека; горе; спокуса; гріх
напастѣнникѣ, -омѣ	ч.–	спокусник; грішник
напастѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	який перебуває в небезпеці; якого спокушають
напастѣствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.–	чинити зло; спокушати
напаяник, -ѣмѣ	с.–	зрошування
напаяти, -паяѣ, -пактѣ	недок.–	поїти; зрошувати
написати, -саѣж, -сактѣ	недок.–	записувати; робити списки; описувати; зображати
напитати, -таѣж, -тактѣ	док.–	нагодувати; наситити
напити са, -пнѣж са, -пиктѣ са	док.–	напитися
напитѣнник, -ѣмѣ	с.–	насичення
напитѣти, -тѣѣж, -тѣѣтъ	док.–	нагодувати; наситити
напѣлѣнни, -нѣж, -нитѣ	док.–	наповнити; виконати; виконати; доповнити
напѣлѣнати, -наѣж, -нактѣ	недок.–	наповнювати; виконувати; доповнювати; заповнювати
напѣлѣнник, -ѣмѣ	с.–	наповнення; повнота
напонти, -поѣж, -понтѣ	док.–	напоїти; зросити; полити
напокиник, -ѣмѣ	с.–	напій
направити, -вѣж, -витѣ	док.–	направити; скерувати; призначити
направляти, -вѣѣж, -вѣѣтъ	недок.–	керувати; вести; скеровувати; створювати
напрасниѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	гарячий; нестримний
напрасник, -ѣмѣ	с.–	раптовість
напрасно	присл.–	раптово; скоро; сильно; нестримно
напрасѣнѣ, -а, -о(-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	раптовий; швидкий
напрѣвок	присл.–	найперше; передусім
напрѣждѣ	присл.–	спершу; вперед
напрашати, -праѣж, -праѣтъ	док.–	натягнути; напружити
напѣ, -омѣ	ч.–	слуга, найманий робітник
напѣсаник, -ѣмѣ	с.–	написаний текст; запис; твір; список; заголовок; напис
напѣсати, -пнѣж, -пнѣтъ	док.–	написати; записати; скласти
напѣлѣ, -омѣ	ч.–	список; описати; намалювати
нарекѣши	присл.–	напѣв – *мелодичний варіант церковного піснеспіву
нарешти, -рѣж, -рѣтъ	док.–	тобто
нареченик, -ѣмѣ	с.–	назвати, дати ім'я; ім'я, назва; призначення

нарицаник, -кмъ	с.—	заклик
нарицати, -цаѣѣ, -цактъ	недок.—	називати; присвоювати ім'я; закликати; призначати
народъ, -омъ	ч.—	натовп, скупичення людей; покоління; рід; плем'я; народ
нарокъ, -омъ	ч.—	термін; голос (при голосуванні)
нарочитъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	видатний; славний; значний; визначений
нарочьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	особливий
нарѣковати, -воуѣѣ, -воуктъ	док.—	повідомити
нарѣчник, -кмъ	с.—	присуд; вирок
нарганик, -кмъ	с.—	наруга
наргати сѧ, -гаѣѣ сѧ, -гактъ сѧ	недок.—	висміювати; насміхатися; глумитися; ганьбити
насадити, -саждѣ, -садитъ	док.—	посадити; висадити
насаждати, -ждаѣѣ, -ждактъ	недок.—	насаджувати
населеная, -ямъ	ж.—	світ; земля; всесвіт
населити, -лѣѣ, -литъ	док.—	населити
насилити, -лѣѣ, -литъ	док.—	вдатися до насильства; пошкодити; згвалтувати
наслик, -кмъ	с.—	насилля, насильство
наслиати, -ляѣѣ, -ляктъ	недок.—	шкодити; мучити
насладити, -лаждѣ, -ладитъ	док.—	посолодити; насолодити; втішити
наслажда/енник, -кмъ	с.—	насолада; приємність; задоволення
наслаждати, -ждаѣѣ, -ждактъ	недок.—	солодити; насолоджуватися; користуватися
наслѣдити, -лѣждѣ, -лѣдитъ	док.—	успадкувати; передати у спадок
наслѣд(ьств)ник, -кмъ	с.—	спадщина; нащадок
наслѣдникъ, -омъ	ч.—	наступник; друг; спадкоємець
наслѣдствовать, -воуѣѣ, -воуктъ	недок.—	упадковувати; передавати у спадок
насмъртъньникъ, -омъ	ч.—	смертник
наснажно	присл.—	старанно
насочити, -чѣѣ, -читъ	док.—	наговорити; звинуватити
наставити, -влѣѣ, -внтъ	док.—	наставити; довести; привести; навчити
наставъникъ, -омъ	ч.—	вождь; наставник, учитель; знавець Закону; захисник
настати, -станѣ, -нетъ	док.—	настати; почати
настаяти, -таѣѣ, -тактъ	недок.—	наставати

настєгна, -амъ	ж. –	нагомільник
настольникъ, -омъ	ч. –	наступник
настояник, -емъ	с. –	старанність
настѣпати, -павъ, -пактъ	недок. –	наступати (ногою)
настѣпити, -павъ, -питъ	док. –	наступити (ногою)
насоук	присл. –	марно, дарма
насъсати, -сѣ, -сетъ	док. –	нассатися; висмокстати
насылати, -лавъ, -лактъ	недок. –	посилати
насытити, -сыштѣ, -сытитъ	док. –	наситити; нагодувати
насыштати, -штавъ, -штактъ	недок. –	годувати
насъвати, -вавъ, -вактъ	недок. –	засівати; нав'язувати (думку)
насѣштѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	насушний, щоденний
натроути, -ровѣ, -ветъ	док. –	нагодувати
натроукати, -кавъ, -кактъ	недок. –	чеканити
натѣкати, -кнѣ, -нетъ	док. –	підімнути; ущільнити
наоустити, -оуштѣ, -оуститъ	док. –	умовити; підмовити; підбурити
наоуштати, -штавъ, -штактъ	недок. –	умовляти; підмовляти;
		обурюватися
наоуштеник, -емъ	с. –	умовляння
наоучати, -чавъ, -чактъ	недок. –	учити; навчати; спрямовувати;
		умовляти
наоученик, -емъ	с. –	навчання; наука; повчання;
		звичай; звичка
наоучити, -чѣ, -читъ	док. –	навчити; вивчити; спрямувати;
		умовити
нафта, -амъ	ж. –	нафта
находити, -ходѣ, -ходитъ	недок. –	наполягати; приходити;
		знаходити
начинаник, -емъ	с. –	початок; зачин; справа; вчинок
начинати, -навѣ, -нактъ	недок. –	починати; пробувати
начрѣпати, -павѣ, -пактъ	док. –	почерпнути
начрѣтаник, -емъ	с. –	зображення; образ; обриси
начрѣтати, -тавъ, -тактъ	недок., док. –	писати, написати; малювати,
		намалювати; зображати,
		зобразити
начало, -омъ	с. –	початок; начало; влада
начальникъ, -омъ	ч. –	зачинатель; засновник;
		володар; вождь
начальнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	первісний; початковий;
		головний
начати, -чинѣ, -чнетъ	док. –	почати; розпочати
начатник, -емъ	с. –	початок
начатѣкъ, -омъ	ч. –	початок; походження
нашь, -я, -е	займ. –	наш

нашьственк, -кмъ	с. –	прихід; навала; напад
наясти са, -ямъ са, -ястъ са	док. –	наїстися
намати, наммѣ, наметъ	док. –	найняти
не	част. –	не
небеснь, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	небесний
небесьскъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	див. небеснь
неблаголювецъ, -емъ	ч. –	зловмисник
неблагообразнь, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм. –	непристойний; неблаговидний
неблагъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	недобрий; злий; поганий
неблюдомъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	який не охороняють, не
		оберігають
небо, -бесъмъ 1	с. –	небо; небеса
небо 2	спол. –	бо; тому що
небогъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	нешасливий; убогий
небогъзнь, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	позбавлений хвороб,
		стражданъ
небонъ	спол. –	адже
небрѣгомъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	занедбаний
небрѣженик, -кмъ	с. –	недбальство; зневага
небрѣже/нь, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	див. небрѣгомъ
небрѣшти, -рѣжъ, -рѣжетъ	недок. –	не звертати уваги; не дбати
небрѣдмъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	неосудний; несамовитий
небытик, -кмъ	с. –	небуття
невидимо/ѣ	присл. –	невидимо; незримо
невидѣник, -кмъ	с. –	сліпота
невиннь, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	невинний
невиньственк, -кмъ	с. –	див. невиньство
невиньство, -омъ	с. –	невинність; простодушність
невиствьнь, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	невидимий
невластьнь, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	невладний; недійсний
неводъ, -омъ	ч. –	невід
неврѣдмъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	неушкоджений; невразливий
неврѣдовати, -доуѣжъ, -доуѣтъ	недок. –	не звертати уваги; зневажати
неврѣдоукмъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	презирливий; зневажливий;
		погордливий
неврѣдно	присл. –	презирливо; пихато
невъзблагодатнь, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм. –	несвячний
невъзблагодѣтънь, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм. –	див. невъзблагодатнь
невъзбрань, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	безперешкодний
невъздръжанъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм. –	незаперечний; непереборний;
		непереможний

невѣкоушенъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	прикм.-	недосвідчений
невѣлакмъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	прикм.-	непохитний
невѣгласъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	прикм.-	нетямущий; недосвідчений; необізнаний
невѣдомъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	прикм.-	невідомий; несвідомий
невѣдство, -омъ	с.-	незнання; неусвідомленість
невѣдѣник, -кмъ	с.-	див. невѣдство
невѣжда, -амъ	ч.-	неук, невіглас
невѣждь, -кмъ	ч.-	див. невѣжда
невѣждство, -омъ	с.-	невігластво, неучтво
невѣждствовать, -воуѣ, -воуѣтъ	недок.-	не знати
невѣрованник, -кмъ	с.-	невірство, безвір'я
невѣрънъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	прикм.-	невіруючий; віроломний
невѣръственник, -кмъ	с.-	див. невѣрованник
невѣста, -амъ	ж.-	наречена; невіста; невістка
невѣсть, -ѣмъ	ж.-	незнання; невідання
невѣстьникъ, -омъ	ч.-	наречений; зять
невѣстьство, -омъ	с.-	весілля
невѣтохранитель, -кмъ	ч.-	віроломна особа
негодованик, -кмъ	с.-	мовчанка; німота
негодовати, -доуѣ, -доуѣтъ	с.-	обурення
негодѣ	недок.-	обурюватися; сердитися
негрѣшнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	присл.-	неприродно
негѣваль, -я, -ѣ	прикм.-	безгрішний; невинний
негѣже	прикм.-	непохитний
негѣлан	спол.-	ніж; як
неда	присл., спол.-	можливо; очевидно; ніж; як
недалече	част.-	хай
недовѣдомъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	присл.-	недалеко, поруч; незабаром
недовѣдѣти, -вѣмъ, -вѣсть	прикм.-	таємний
недонимѣти, -нимамъ, -ниматъ	недок.-	не розуміти
недомыслимъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	недок.-	бракувати
недоспѣхъ, -омъ	прикм.-	незбагненний; незрозумілий
недостатковати, -коуѣ, -коуѣтъ	ч.-	зволікання
недостаткъ, -омъ	недок.-	див. недонимѣти
недостонно	ч.-	потреба; брак; злидні; вада
недостоннъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оу)	присл.-	недостойно; негідно;
недостоннѣ	прикм.-	непристойно
недостояник, -кмъ	прикм.-	недостойний; негідний;
	присл.-	недозволений
	с.-	див. недостонно
		непристойність

недоочаяньнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	безнадійний
недроугѣ, -омѣ	ч.-	недруг, ворог
недѣиствьнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	нечинний
недѣланѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	незакінчений
недѣльнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	недільний
недѣля, -ямѣ	ж.-	неділя; тиждень
недѣговати, -гоуѣю, -гоуѣтъ	недок.-	нездужати, хворіти
недѣжѣ, -омѣ	ч.-	хвороба
недѣж(ѣ)нѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	хворий, недужий
недѣжѣннѣ, -омѣ	ч.-	хворий
недѣжѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	див. недѣж(ѣ)нѣ
неже	спол.-	ніж; перед тим; однак; але
нежели	спол.-	ніж; тим більше
незавидѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	незадрісний
незавито	присл.-	відверто, прямо
незаворѣно	присл.-	безперечно; бездоганно
незаконѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	беззаконний, грішний
незакѣсѣно	присл.-	безперервно, постійно
незамѣ/оуѣно	присл.-	постійно, невтомно
незамѣдѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	постійний, невтомний
незапѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	раптовий
незнакѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	невідомий
незѣванѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	незапрошений, незваний
незѣлоба, -амѣ	ж.-	незлюбивість; невинність
незѣлюбивѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	незлюбивий; щирий; невинний
незѣблемѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	непорушний
незѣѣстѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	невідомий; невпевнений
неизглагола(нѣ)нѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	несказаний; несказаний
неизглаголанѣно	присл.-	несказанно
неиздакѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	невичерпний; нескінченний
неиздречѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	несказаний; небагненний
неиздречѣннѣ, -омѣ	ч.-	незабагненна істота (про Бога)
неизливамѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	невичерпний
неизмѣнимѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	незмінний; постійний
неизмѣрѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	безмежний
неизоумѣкмѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	незабагненний
неискальнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	чистий, незабруднений
нескоуѣсѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	недовічений; неосвічений
нескоуѣшнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	див. несоуѣсѣ

ненсле́дованъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	незбагненний; невідомий
ненсписан(ѣи)ъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	несказанный
ненсповѣдимъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	див. ненсписан(ѣи)ъ
ненспроврѣженъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	неспростовний, незаперечний
ненспитанъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	незбагненний
ненстовъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	несамовитий; шалений; божевільний
ненстовство, -омъ	с.-	несамовитість; божевілья
ненстѣлѣнник, -кмъ	с.-	нетлінність; незіпсутість
ненстѣлѣннѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	нетлінний
ненштислѣнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	незілченний; безмежний
неключимовати, -моуѣ, -моуѣтъ	недок.-	спростовувати; відкидати
неключимъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	зайвий; неспотрібний
неключимствовати, -воуѣ, -воуѣтъ	недок.-	спростовувати
неключно	присл.-	недоречно
неклѣтвохранитель, -кмъ	ч.-	клятвopoшунник
неконѣчакмъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	безконечний
некосенъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	незайманий; непочатий
некоториченъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	миролюбний; лагідний; несварливий
некрѣстѣнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	нехрещений; пекельний
некрѣнижѣнникъ, -омъ	ч.-	неосвічена особа
некрѣнижѣнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	невчений, неосвічений
некрѣсно	присл.-	зразу, негайно; постійно
нелицемерѣнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	нелицемерний, ширий, відвертий
нелѣжно	присл.-	правдиво; щиро; невадано
нелѣжнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	правдивий; неложний; ширий; неваданий
нелѣпо	присл.-	погано; зле; недоречно
нелѣпъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	поганий; злий; недоречний
нелѣченъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	нерозлучний
немало/ы	присл.-	немало
немиластивъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	немиластивий; немиластивий
немошъ, -ѣмъ	ж.-	кволість; безсилля
немоштѣнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	немічний; безсильний; слабкий; неможливий
немоштѣствовати, -воуѣ, -воуѣтъ	недок.-	бути безсильним, немічним

НЕМЪВЕНИК, -КМЪ	с.—	неохайність; нечистоплотність; нечистоти
НЕМЪДЛИВЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	стараний; пильний; завзятий
НЕМЪЖЧИМЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	невразливий; неприступний
НЕНАВНДА, -АМЪ	ж.—	див. ненависть
НЕНАВНДЪНИК, -КМЪ	с.—	див. ненависть
НЕНАВНДЪТИ, -ВНЖДЖ, -ВНДИТЪ	недок.—	ненавидіти
НЕНАВИСТЪ, -ЪМЪ	ж.—	ненависть
НЕНАВИСТЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	ненависник
НЕНАВИСТЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ненависний
НЕНАДЪЯНИК, -КМЪ	с.—	безнадія; безнадійність
НЕНАКАЗА(НЪ)НЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	невихований; ненавчений
НЕНАРОЧИТЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	незначний; мізерний
НЕНАСЫШТЕНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ненаситний
НЕНАЧАЯНИК, -КМЪ	с.—	відчай
НЕНАЧАКМЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	несподіваний, нежданий
НЕОВИНЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	безпомилковий, непогрішний
НЕОВИСКАНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	неоглянутий
НЕОБЛИЧЕНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	необдуманий; поспішний; неперевірений
НЕОБРЖЧЕНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ненавчений
НЕОДРЪЖИМЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	неосяжний; незбагненний; нестримний; неспокійний
НЕОКОРЪ, -ОМЪ	ч.—	неокор — <i>*наглядач у храмі</i>
НЕОКРОКНИК, -КМЪ	с.—	необрізування
НЕОПАСИВЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	необережний, необачний
НЕОСТЪПНО	присл.—	безперервно, постійно; невідступно
НЕПЛИШТЕВАНИК, -КМЪ	с.—	спокій; тиша
НЕПЛОДОВИТЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	безплідний; неврожайний
НЕПЛОДЫ, -ЪВАМЪ	ж.—	безплідна жінка
НЕПЛОДЪСТВО, -ОМЪ	с.—	безпліддя; неврожай
НЕПОБЪДИМЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	непереможний
НЕПОВЕЛѢНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	недозволений; незваний
НЕПОВИНЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	невинний; невинуватий
НЕПОГОНЕНИК, -КМЪ	с.—	безкарність; прощення
НЕПОДОБЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	безбожник; розпусник
НЕПОДОБЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	недостойний; негідний; несхожий
НЕПОЗЫБЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	непорушний
НЕПОКОРЪ, -ОМЪ	ч.—	непокоря; непослух
НЕПОКОРЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	непокірний; неслухняний; непіддатливий

непокореник, -кмъ	с. –	непоко́ра; спротив; непіддатливість; непокірність
непользѣно	присл. –	даремно, марно
непользѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	даремний, марний
непоречѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	бездоганний
непорочѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	див. непоречѣнъ
непостижимъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	незбагненний
непостоинъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	нестримний
непостыдѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	бездоганний
непостыжѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	нерухоми́й; упертый
непотрѣбенъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	зайвий; непотрібний
непошадѣнник, -кмъ	с. –	безпощадність
неправъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	хибний; погани́й
неправда, -амъ	ж. –	несправдливість; неправда; кривда
неправдѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	несправдливий
неправдѣнникъ, -омъ	ч. –	несправдлива особа; грішник
неправдѣнѣ	присл. –	несправдливо
непраздѣна, -ая 1	ж. –	вагітна
непраздѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ) 2	прикм. –	обтяжений
неприкосновенъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	недоторканий; неприступний
непримѣсѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	незмішаний; чистий
непричастѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	непричетний; відлучений
непришѣственк, -кмъ	с. –	відсутність
неприятѣнѣ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	неприятний; ворожий; нечестивий
неприятѣнина, -амъ	ж. –	диявольський вчинок, справа
неприятѣнѣнскъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	диявольський
неприятѣнѣ, -ѣмъ	ж., ч. –	зло; злий дух; диявол
непротѣвленник, -кмъ	с. –	неспротив
непрѣбродомъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	безконечний; непрохідний
непрѣндомъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	див. непрѣбродомъ
непрѣложѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	постійний, неперехідний
непрѣмѣнно	присл. –	постійно
непрѣподобѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	безбожний
непрѣпъривѣ, -а, -о (-тън, -ая, -оѣ)	прикм. –	неймовірний,

непрѣстаньно	присл.—	неправдоподобний;
непѣштеваникъ, -къмъ	с.—	непереконливий
		постійно, безупинно
		міркування; думка;
		передбачення
непѣштєвати, -штоуѣѣ, -штоуѣтъ	недок.—	міркувати; передбачати;
		остерігатися; вважати
непѣтънъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	непрохідний
нераднѣѣ	присл.—	недбало
нерадѣнѣ	присл.—	прийнятно, стерпно
нераждати, -ждаѣѣ, -ждаѣтъ	недок.—	зневажати, нехтувати
неражденикъ, -къмъ	с.—	зневага; недбалість
нераздрѣшенъ, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм.—	нерозривний; непорушний
нераздѣлимъ, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм.—	неподільний, єдиний
неразлѣченъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	нерозлучний; неподільний
неразоуѣмъ, -омъ	ч.—	незнання, необізнаність
неразоуѣмънъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	нерозумний; незрозумілий
неразоуѣмѣнѣ	присл.—	нерозумно
неразоуѣменикъ, -къмъ	с.—	незнання, невідання;
		нерозуміння
нераченикъ, -къмъ	с.—	небажання; відмова;
		неприязнь
нероднѣѣ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	гордий, зарозумілий
нера/одити, -ра/ождѣѣ, -ра/одитъ	недок.—	зневажати; не дбати;
		нехтувати; гордувати
неродѣно	присл.—	безпечно; неохайно; недбало
неродѣствовати, -воуѣѣ, -воуѣтъ	недок.—	зневажати, гордувати
нерѣкотворенъ, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм.—	нерукотворний
несамовольнъ, -а, -о		
(-тън, -ая, -ок)	прикм.—	безвольний
несвѣштєнъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	невисвячений (на священика)
несквѣрѣнѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	неосквернений
нескѣдѣнъ, -а, -о (-тън, -ая, -ок)	прикм.—	щедрий
неслава, -амъ	ж.—	ганьба, неслава
нестерѣ, -амъ	ж.—	племінниця
нести, -сѣѣ, -сетъ	недок.—	нести
несторини, -къмъ	ч.—	несторіанець — *прихильник
		єретичного вчення
		Константинопольського
		патріарха Несторія, за яким

*Діва Марія лише Христо-
родиця (мати людини Ісуса
Христа), а не Богородиця
(земна мати однієї з трьох
осіб Бога — Ісуса Христа)*

несторияньскъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.- с.-	несторіанський безлад; неспокій
нестрокиник, -ѣи	прикм.-	неосоромлений; невинний
нестыдѣи, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	недосконалий; незакінчений
несъвършенъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	ж.-	безліч
несъвѣда, -аѣ	прикм.-	незлічений
несъвѣдѣи, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	ч.-	безпорадність
несъвѣтъ, -омѣ	прикм.-	неготовий; недосконалий
несъдѣланъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	присл.-	відверто
несъкръвно	прикм.-	необачний; необдуманий
несъмотрѣи, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	безсмертний
несъмрътъи, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	с.-	безсмертя
несъмрътъство, -омѣ	прикм.-	нерозумний; безглуздий;
несъмыслии, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	с.-	безтямний
несъмыслиник, -ѣи	ч.-	безглуздість
несъреволюѣи, -ѣи		безсрібник
несътрѣпимъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	нестерпний
несытость, -ѣи	ж.-	ненаситність; зажерливість
несытъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	ненаситний; зажерливий
несытъство, -омѣ	с.-	див. несытость
несжмыѣи, -ѣи	с.-	упевненість
несжштѣи, -аѣ, -ѣи	прикм.-	неіснуючий, несущий
нетанно	присл.-	явно, відкрито, відверто
нетѣхость, -ѣи	ж.-	неспокій
нетрѣпѣи, -ѣи	с.-	нетерпеливість
нетлѣи, -ѣи	с.-	нетлінність
нетлѣи, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	нетлінний
нетажани, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	легкий
неоубожно	присл.-	безбідно
неоудобъ	присл.-	важко; важкувато; складно
неоудръжани, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	неосязний; нестримний;
неоуклонно	присл.-	невгамовний
неоустрокиник, -ѣи	с.-	неухильно
неоустроки, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	безлад; сум'яття
		невлаштований; ненавчений;
		безладний

неоученъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	ненавчений; неосвічений
нечаяник, -кмъ	с.-	розгублений; відчай
нечистъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	нечистий; злий; лихий
нечловѣколюбик, -кмъ	с.-	людиноненависництво
нечловѣкъ, -омъ	ч.-	нелюд
нечоувѣствик, -кмъ	с.-	черствість; тупість
нечоувѣствѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	черствий; тупий
нечѣстивъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	безбожний; нечестивий
нечѣстивѣ	присл.-	нечесно; безбожно
нечѣстник, -кмъ	с.-	ганьба; безчестя; сором; мерзота; безбожність
нечѣсть, -ьмъ	ж.-	див. нечѣстник
неявленъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	неявний, скритий; таємний
неывѣръ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	недовірливий, який не йме віри
неысытъ, -омъ	ч.-	пелікан; сова
некдиномъ	присл.-	неодноразово, часто; іноді
некже	спол.-	ніж; хіба
ни	част.-	ні; не; також
нива, -амъ	ж.-	нива, лан
нивынъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	польовий
ниже	присл.-	нижче; вниз
нижень, -я, -е (-ни, -ая, -ек)	прикм.-	нижній
низоу	присл.-	вниз; вниз
низъ	присл.-	див. низоу
низъвести, -ведѣ, -ведетъ	док.-	повести, спровадити вниз; скинути
низъвисѣти, -вишѣ, -виситъ	недок.-	звисати
низъврѣштити, -врѣжѣ, -врѣжетъ	док.-	скинути
низъвѣсити, -вѣшѣ, -вѣситъ	док.-	спустити
низъграти, -граджѣ, -градетъ	недок.-	сходити; спускатися
низъгнати, -ндрѣ, -идетъ	док.-	зійти, спуститися
низъко	присл.-	низько; глибоко
низъложити, -жѣ, -житъ	док.-	скинути; повалити; кинути
низъпосѣлати, -лѣжѣ, -летъ	док.-	зіслати; ниспослати; подарувати
низъходити, -ходѣжѣ, -ходитъ	недок.-	спускатися; сходити
никаковъ, -а, -о	займ.-	ніякий
никакоже	присл.-	ніколи; ніяк; ніяким чином
никаможе	присл.-	нікуди
никнѣти, -нѣ, -нетъ	док.-	прорости, пустити паростки
никогда (же)	присл.-	ніколи
никили (же)	присл.-	див. никогда (же)
никотерын, -ая, -ок	займ.-	ніхто; нікотрий

никъде(же)	присл.–	ніде
никъто(же)	займ.–	ніхто
никын, -ая, -ок(же)	займ.–	ніякий; ніхто; жоден
ништѣлюбъць, -кмъ	ч.–	той, хто любить убогих
ништѣта, -амъ	ж.–	убогість, злидні
ништъ, -а, -є (-ни.-ая, -ек)	прикм.–	убогий, злиденний
ништъць, -кмъ	ч.–	бідняк
ниць/и	присл.–	ниць
ничати, -чѣ, -читъ	недок.–	падати навзнак; припадати
ничъто(же)	займ.–	нішо
никдинъ(же)	займ.–	жоден; ніякий; ніхто
новленник, -кмъ	с.–	повнолуння
ново	присл.–	недавно
новозъданъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	новозбудований
новокръштѣнъ, -а, -о		
(-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	неофіт, новоохрещений
новопрстѣпнѣти, -пльѣ, -пнтъ	док.–	щойно приступити
новорасъ, -ъмъ	ж.–	пагін; літорост
новорожденъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	новонароджений
новосвѣштенъ, -а, -о		
(-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	див. новокръштѣнъ
новъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	новий; свіжий; молодий; недавній
новѣство, -омъ	с.–	новина; новизна
нога, -амъ	ж.–	нога
ногъть, -ъмъ	ч.–	ніготь; кіготь
ножъ, -кмъ	ч.–	ніж; ножиці
ножьница, -ямъ	pl. t., ж.–	піхви
ноздри, -ъмъ	pl. t., ж.–	ніздрі
номоканонъ, -омъ	ч.–	номоканон – *збірник церковних законів
носитель, -кмъ	ч.–	прапороносець
носити, носѣѣ, носитъ	недок.–	нести; носити; переносити
носъ, -омъ	ч.–	ніс
нотарин, -кмъ	ч.–	писар; переписувач
ноштинѣ	присл.–	вночі
ноштъ, -ъмъ	ж.–	ніч
ноштѣнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.–	нічний
ноябрь, -кмъ	ч.–	листопад
нравъ, -омъ	ч.–	звичай; мораль; спосіб
ноуѣрити, -рьѣ, -ритъ	недок.–	користати
ноуѣта, -амъ	ж.–	худобина; велика рогата худоба
нъ	спол.–	але; однак; тільки; хіба; хіба що; хоча б

нынѣ	присл.—	нині; зараз; тепер;
нынѣчоу	присл.—	тепер; зараз
нынѣшнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	нинішній; теперішній
ныриште, -кмъ	с.—	сховище; лігво
ноштѣн, -ьмъ	рl. t., ж.—	ночви; корито
нѣкако	присл.—	якось, якось-то
нѣкакъ, -а, -о	займ.—	якийсь
нѣкогда	присл.—	колись, коли-небудь; одного разу
нѣколи	присл.—	одного разу, якось
нѣколико/ъ	присл.—	декілька
нѣоторын, -ая, -ок	займ.—	деякий; який-небудь
нѣкъде	присл.—	десь
нѣкъто	займ.—	дехто; хтось
нѣкын, -ая, -ок	займ.—	якийсь; деякий
нѣмовати, -моуѣк, -моуѣтъ	недок.—	заїкатися; говорити незрозуміло
нѣмоглаголати, -лъж, -летъ	недок.—	див. нѣмовати
нѣмъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	німий; безголосий
нѣмьць, -кмъ	ч.—	німець
нѣчьто	займ.—	щось; що-небудь
нѣдити, нѣждѣ, нѣдитъ	недок.—	примушувати; прагнути; турбувати
нѣдохъштѣннѣ, -кмъ	с.—	грабунок
нѣдѣма	присл.—	примусово
нѣжда, -амъ	ж.—	насилля; примус; потреба; страждання
нѣждѣнникъ, -омъ	ч.—	насильник; гвалтівник
нѣждѣнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	насильницький; гвалтівний; необхідний

О		прийм.—	на; протягом; про; над; коло, біля; в; від; задля, через; для
ОБЪ		прийм.—	на; протягом, через
ОБАВА/ЬНЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	недок.—	чарівник; ворожбит; волхв
ОБАВАТИ, -БАЯЖ, -БАКТЪ	недок.—	док.—	ворожити; чаклувати
ОБАВНТИ, -БАЯЖ, -ВНТЪ	док.—	недок.—	явити; відкрити; показати
ОБАВЛЯТИ, -ВЛЯЖ, -ВЛЯКТЪ	недок.—	с.—	являти; відкривати; показувати
ОБАВЛЕННИК, -КМЪ	с.—		об'явлення, одкровення; видіння
ОБАДНТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—		звинувачувач
ОБАДНТИ, -БАЖДЖ, -БАДНТЪ	док.—		звинувачувати
ОБАЖДЕННИК, -КМЪ	с.—		обмова; несправедливе звинувачення
ОБАКЪ	част.—		то; ж
ОБАРЯТИ, -РЯЯЖ, -РЯКТЪ	недок.—		руйнувати; псувати
ОБАЧЕ	спол., прийм., присл.—		однак; все-таки; всупереч; справді; хіба
ОБАЯНИК, -КМЪ	с.—		легенда; байка
ОБАЯНЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—		див. ОБАВА/ЬНЬНИКЪ
ОБЕТЪШАТИ, -ШАЯЖ, -ШАКТЪ	недок.—		постаріти
ОБЦДА, -АМЪ	ж.—		кривда; несправедливість; підлість; суперечка
ОБЦДАНЕЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—		кривдний; несправедливий; уразливий
ОБЦДАНВЬСТВО, -ОМЪ	с.—		кривда
ОБЦДЪТИ, ОБИЖДЖ, ОБИДНТЪ	недок., док.—		кривдити, скривдити; ображати, образити; шкодити, пошкодити; зневажати, зневажити; гордувати, погордувати
ОБИАНТИ, -АЯЖ, -АНТЪ	док.—		мати у достатку
ОБИАНК, -КМЪ	с.—		достаток; надлишок
ОБИЛО	присл.—		достатньо; щедро
ОБИЛЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—		достатній; щедрий
ОБИЛЬНО/Ъ	присл.—		див. ОБИЛО
ОБИ/МАТИ, -МЛЯЖ, -МЛЕТЪ	недок.—		обнімати; пригортати; збирати
ОБИНОВАТИ СЯ, -НОУЯЖ СЯ, -НОУЯКТЪ СЯ	недок.—		уникати; ухилиятися; догоджати
ОБИСКАТИ, -КАЯЖ, -КАКТЪ	недок.—		оглядати; обмацувати
ОБИТАНИК, -КМЪ	с.—		житло; населення, людність
ОБИТАТИ, -ТАЯЖ, -ТАКТЪ	недок., док.—		оселятися, оселитися; осісти; жити; мешкати; замешкати

ОБИТИ, ОБИДѢ, ОБИДЕТЬ 1	док.—	обійти; обступити; оточити
ОБИТИ, ОБИЖ, ОБИЖТЬ 2	док.—	обгорнути; замотати
ОБИТЪЛИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	див. ОБИТНИК
ОБИТЪЛЬ, -ЬМЪ	ж.—	житло; помешкання; обитель
ОБЛАГАТИ, -ГАЖ, -ГАЖТЬ	недок.—	обкладати; привласнювати
ОБЛАДАННИК, -КМЪ	с.—	володіння
ОБЛАДАТИ, -ДАЖ, -ДАЖТЬ	недок.—	володіти; посідати; панувати
ОБЛАЖЕННИКЪ, -ОМЪ	ч.—	святий, блаженний
ОБЛАЖЕНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	святий, блаженний
ОБЛАЗНИТИ, -ЛАЗНИЖ, -ЛАЗНИТЬ	док.—	обдурити; збити зі шляху; звабити
ОБЛАКЪ, -ОМЪ	ч.—	хмара
ОБЛАСТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	володар, власник
ОБЛАСТИ, -ЛАДЖ, -ДЕТЬ	док.—	оволодіти, заволодіти;
ОБЛАСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	придбати; купити; набути
ОБЛАСТНО	присл.—	сила, міць; влада; край; регіон; єпархія
ОБЛАСТНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	сильно; рішуче
ОБЛАЧАТИ, -ЧАЖ, -ЧАЖТЬ	недок.—	крайовий; єпархіальний
ОБЛАЧИТИ, -ЧЖ, -ЧИТЬ	док.—	закривати; закутувати
ОБЛАЧНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	одягти; закрити
ОБЛАЧЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	хмарний
ОБЛАШЬСЬ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	хмарка, хмарина
ОБЛЕЖАТИ, -ЖЖ, -ЖИТЬ	недок.—	світський
ОБЛИСЦАНИК, -КМЪ	с.—	лягати навколо; облягати;
ОБЛИЧАТИ, -ЧАЖ, -ЧАЖТЬ	недок.—	оточувати
ОБЛИЧЕНИК, -КМЪ	с.—	сяйво
ОБЛИЧИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	звинувачувати; викривати;
ОБЛИЧИТИ, -ЧЖ, -ЧИТЬ	док.—	докоряти; свідчити
ОБЛИЧНИК, -КМЪ	с.—	звинувачення; докір; ви-
ОБЛИЧНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	криття; свідоцтво; свідчення
ОБЛОБЪЗАТИ, -БЪЖЖ, -БЪЖЕТЬ	док.—	звинувачувач
ОБЛОБЫЗАТИ, -ЗАЖ, -ЗАЖТЬ	недок.—	звинуватити; викрити; до-
ОБЛОЖИТИ, -ЖЖ, -ЖИТЬ	док.—	корити; засвідчити
ОБЛЪГАТИ, -ГАЖ, -ГАЖТЬ	недок.—	обличчя; образ; подоба
ОБЛЪГЪЧАТИ, -ЧАЖ, -ЧАЖТЬ	недок.—	див. ОБЛИЧИТЕЛЬ
ОБЛЪСТИТИ, -ЛЬШЖ, -ЛЬСТИТЬ	док.—	розцілювати; обцілювати
ОБЛѢДѢТИ, -ДѢЖ, -ДѢЖТЬ	док.—	цілювати; розцілювати
	док.—	облягти; оточити; одягнути
	док.—	несправедливо звинувачувати;
	док.—	оббихати
	док.—	полегшувати
	док.—	перехитрити
	док.—	збліднути

ОБЛ'ЄНИТИ, -НЬК, -НИТЬ	док.–	розлінуватися; збайдужіти
ОБЛ'ЄШТИ, -Л'ЄКЖ, -Л'ЄЧЕТЬ	док.–	одягнути; покрити; оточити; покрити
ОБЛЮБИТИ, -БЛЖ, -БИТЬ	док.–	полюбити
ОБНАВЛЯТИ, -ЛЯЖ, -ЛЯКТЬ	недок.–	поновлювати; обновляти
ОБНАЖАТИ, -ЖАЖ, -ЖАКТЬ	недок., док.–	оголювати, оголити; втрачати, втратити
ОБНАЖЕНИК, -КМЬ	с.–	оголення; голизна, нагота
ОБНАЖИТИ, -ЖЖ, -ЖИТЬ	док.–	оголити; втратити
ОБНИШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЬ	док.–	збіднити; втратити
ОБНОВИТИ, -ВЛЖ, -ВНТЬ	док.–	обновити; відродити; оживити
ОБНОВЛЕНИК, -КМЬ	с.–	відновлення; відродження
ОБНОШ'ТНИЦА, -АМЬ	ж.–	Всеношна – <i>*богослуження добового кола напередодні великих свят</i>
ОБНОШ'ТНИТЬ, -А, -О (-ЬИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	цілонічний, всеношний
ОБОГАТИТИ, -ГАШТЖ, -ГАТИТЬ	док.–	збагатити; обдарувати
ОБОГАШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЬ	недок.–	збагачувати; обдаровувати
ОБОНЯНИК, -КМЬ	с.–	нюх
ОБОРИТИ, -РЖ, -РИТЬ	док.–	зруйнувати; розвалити; накинутися
ОБОЯКО	присл.–	двояко
ОБОЖДОУ	присл.–	з обох боків
ОБРАДОВАНИК, -КМЬ	с.–	задоволення; радість
ОБРАДОВАТИ, -ДОУЖ, -ДОУКТЬ	док.–	потішити
ОБРАЖАТИ, -ЖАЖ, -ЖАКТЬ	недок.–	чеканити
ОБРАЗИТИ, -РАЖЖ, -РАЗИТЬ	док.–	втілити; створити
ОБРАЗИТИ СЯ, -РАЖЖ СЯ, -РАЗИТЬ СЯ	док.–	ударитися; наткнутися
ОБРАЗОВАНИК, -КМЬ	с.–	уява; фантазія
ОБРАЗОВАТИ, -ЗОУЖ, -ЗОУКТЬ	недок.–	зображувати; виражати; втілювати; навчати; виховувати; означати
ОБРАЗЬ, -ОМЬ	ч.–	вигляд; подоба; форма; зображення; ікона; скульптура; символ; зразок; приклад; образ
ОБРАЗЬНИТЬ, -А, -О (-ЬИН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	образний; зразковий; чернечий
ОБРАТИТИ, -РАШТЖ, -РАТИТЬ	док.–	повернути; навернути; відвернути; відігнати; вернути
ОБРАШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЬ	недок.–	перевертати; повертати; навертати; звертати, звертатися, відвертатися
ОБРАШ'ТЕНИК, -КМЬ	с.–	навернення
ОБРОКЬ, -ОМЬ	ч.–	платня; оброк – <i>*вид податку; данина</i>

овроштеник, -кмъ	с.—	пурпур
овроштенъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	пурпуровий; червоний
овръпътити, -пъштж, -пътитъ	док.—	дорікнути
овръзаник, -кмъ	с.—	обрізання
овръзати, -рѣжж, -рѣжетъ	док.—	обрізати
овръзати, -заяж, -зактъ	недок.—	обрізувати
овръсти, -раштж, -раштетъ	док.—	знайти; відшукати; виявити;
		досягти; з'явитися; потрапити
оврътати, -тажж, -тактъ	недок.—	знаходити; відшукувати;
		виявляти; з'являтися;
		досягати; потрапляти
оврътеник, -кмъ	с.—	віднайдення; знайдення;
		виявлення
овржгати, -гажж, -гактъ	недок.—	хулити; блюзнити
овржченик, -кмъ	с.—	застава; заповука; заручення
овржчити, -чж, -читъ	док.—	пообіцяти; заручитися;
		прийняти
овржчъникъ, -омъ	ч.—	поручник; наречений;
		Обручник — *св. Йосип,
		Обручник Діви Марії
обоуздавати, -баяж, -бактъ	недок.—	приборкувати
обоуздати, -дажж, -дактъ	док.—	приборкати
обоуити, обоуиж, обоуитъ	док.—	збожеволіти
обоуморенъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	теплий
обоути, обоуиж, обоуктъ	док.—	взути
обоуяти, -яжж, -яктъ	недок.—	божеволіти
обоукнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	божевільний
объходити, -хождж, -ходитъ	недок.—	обходити; ходити навколо;
		проходити
обыкнжти, -нж, -нетъ	док.—	звикнути
обычан, -кмъ	ч.—	звичай; мораль
обычнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	звичаєвий; звичайний
обьштати сѧ, -штажж сѧ, -штактъ сѧ	недок.—	брати участь
обьштевати, -штоуиж, -шоуктъ	недок.—	брати участь; залучати
обьштеник, -кмъ	с.—	товариство; ознака; спілку-
		вання; взаємини; Причастя
обьштина, -амъ	ж.—	товариство; община; спільна
		справа
обьштити, -штж, -штитъ	недок., док.—	залучати, залучити;
		спілкуватися, поспілкуватися
обьштъ, -я, -є (-ин, -ая, -ек)	прикм.—	спільний; загальний
обьштъникъ, -омъ	ч.—	побратим; учасник
обьштъно	присл.—	спільно; разом

ОБЪШТЪСТВО, -ОМЪ	с. –	товариство
ОБЪДОВАТИ, -ДОУЖ, -ДОУКТЪ	недок. –	обідати; їсти
ОБЪДЪ, -ОМЪ	ч. –	обід; сніданок; бенкет
ОБЪНЬЧАТИ, -ЧАЖ, -ЧАКТЪ	док. –	увінчати; коронувати
ОБЪСНИТИ, ОБЪШЯ, ОБЪСНІТЬ	док. –	повісити
ОБЪТОВАНИК, -КМЪ	с. –	офіра; обіцянка
ОБЪТЪ, -ОМЪ	ч. –	див. ОБЪТОВАНИК
ОБЪШТАВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок. –	обіцяти; зобов'язуватися
ОБЪШТАНИК, -КМЪ	с. –	обіцянка; офіра; сповідування, віра
ОБЪШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЪ	недок. –	обіцяти; зобов'язуватися; присвячуватися
ОБЪШАТИ, -ШАЖ, -ШАКТЪ	недок. –	вішати
ОБАЗАНИК, -КМЪ	с. –	пов'язка
ОБАЗАТИ, ОБАЗЖ, ОБАЗЕТЪ	док. –	обв'язати; перев'язати; зв'язати; приборкати
ОБАТИ, ОБЪМЖ, ОБЪМЕТЪ	док. –	обняти; охопити; оточити; захопити; оволодіти; зайняти
ОБАТНИК, -КМЪ	с. –	полон
ОБАТРИТИ, -РИЖ, -РИТЪ	док. –	роз'ятрити
ОБЖЗЪ, -ОМЪ	ч. –	обов'язок; примус
ОБЖРОДЪТИ, -ДЪЖ, -ДЪКТЪ	док. –	збожеволіти
ОВОГЪДА	присл. –	іноді; коли-небудь
ОВОШТЕ, -ЕМЪ	с. –	фрукт; овоч
ОВОШТЬ, -КМЪ	ч. –	див. ОВОШТЕ
ОВЪ, -А, -О	займ. –	той; якийсь
ОВЪДЕ	присл. –	там
ОВЪТОРИТИ, -РИЖ, -РИТЪ	док. –	повторити
ОВЪНЪ, -ОМЪ	ч. –	баран
ОВЪЦА, -АМЪ	ж. –	вівця
ОВЪЧНА, -АМЪ	ж. –	бараняча або овеча шкура
ОВЪЧА, -АТЬАМЪ	с. –	ягня
ОГЛАВТИ, -ВЛЖ, -ВНТЪ	док. –	потурбувати; допекти
ОГЛАВТИТИ, -ВЛЖ, -ВНТЪ	док. –	об'єднати; очолити
ОГЛАВЛЕНИК, -КМЪ	с. –	сума
ОГЛАВСТВОВАТИ, -ВОУЖ, -ВОУКТЪ	недок. –	об'єднувати; очолювати
ОГЛАГОЛАННИК, -КМЪ	с. –	звинувачення
ОГЛАГОЛАТИ, -ЛЖ, -АНТЪ	док. –	звинуватити; обмовити
ОГЛАШАТИ, -ШАЖ, -ШАКТЪ	недок. –	навчати
ОГЛАШЕНИЙ, -АЯ	прикм., імен. –	оглашений, катихумен – *у давній Церкві особа, що готується до хрещення
ОГНЬ, -КМЪ	ч. –	вогонь; жар
ОГНЬНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм. –	вогнениий; розпечений

огнишеник, -кмъ	с.—	огида, відраз
оговьзити сѧ, -вьжж сѧ, -вьзитъ сѧ	док.—	прясно вродити
оголити, -льж, -литъ	док.—	оголити; обідрати
огорьчити, -чж, -читъ	док.—	розчарувати
огорѣти, -рьж, -ритъ	док.—	розпекти
огосподити сѧ, -пождж сѧ, -подитъ сѧ	док.—	запанувати
ограда, -амъ	ж.—	огорожа; перегородка; лігво
оградити, -раждж, -дитъ	док.—	загородити; обгородити; захистити; оточити; обступити; облягти
оградъ, -омъ	ч.—	огорожа; город; сад
оградьникъ, -омъ	ч.—	садівник
огренжти, -нж, -нетъ	док.—	відкинути
огрозити, -рожж, -розитъ	док.—	скинути; повалити; усунути
огрѣвати сѧ, -байж сѧ, -бактъ сѧ	недок.—	утримуватися; уникати
огрѣшити сѧ, -шж сѧ, -шитъ сѧ	док.—	згрішити
ограсти, -радж, -радетъ	док.—	обійти; оточити
огжстѣти, -тѣжж, -тѣктъ	док.—	загуснути
одарити, -рьж, -ритъ	док.—	обдарувати
одежда, -амъ	ж.—	одяг; наряд
одолѣвати, -байж, -бактъ	недок.—	долати; перемагати
одолѣник, -кмъ	с.—	подолання; перемога
одолѣти, -лѣжж, -лѣктъ	док.—	подолати, здолати; перемогти; заволодіти
одръ, -омъ	ч.—	постіль; ліжка; одр; мари
одръжаник, -кмъ	с.—	володіння
одръжати, -жж, -житъ	недок.—	захоплювати; володіти; три- мати; утримувати; обступати; займати; містити; займати; затримувати; звертати увагу
одръжьница, -амъ	ж.—	сітка; ланцюг
одрыць, -кмъ	ч.—	решітка; прут
одъждати, -ждажж, -ждактъ	недок.—	поливати; зрошувати; посилати дощ
одъждити, -ждж, -ждитъ	док.—	полити; зросити; послати дощ
одѣло, -омъ	с.—	див. одежда
одѣник, -кмъ	с.—	одяг; фата; покривало
одѣти, одеждаж, одедетъ	док.—	одягнути
одѣяло, -омъ	с.—	див. одежда
одѣяник, -кмъ	с.—	одяг; фата; одягання
одѣяти, одѣжж, одѣктъ	недок.—	одягати
ожалѣти, -лѣжж, -лѣктъ	док.—	оплакати; змиритися

оженити, -нѣхъ, -нитѣ	док.—	оженити
ожестити, -жешѣхъ, -жеститѣ	док.—	див. ожесточити
ожесточити, -чѣхъ, -читѣ	док.—	озлобитися
ожешти, ожегѣхъ, ожежетѣ	док.—	обпалити; спалити
оживати, -ваѣхъ, -вактѣ	недок.—	оживати; воскресати
оживити, -ваѣхъ, -витѣ	док.—	оживити; воскреснути
ожидати, -даѣхъ, -дактѣ	недок.—	очікувати
ожити, оживѣхъ, оживетѣ	док.—	ожити; воскреснути
ожажелити, -лѣхъ, -литѣ	док.—	одягнути; пов'язати
озаренникъ, -кмѣ	с.—	сѣиво
озарити, -рѣхъ, -ритѣ	док.—	освітити; осяяти; сѣинути
озаряти, -ряѣхъ, -ряктѣ	недок.—	освітлювати; осявати
озимьць, -кмѣ	ч.—	ячмінъ
озим'ѣнникъ, -кмѣ	с.—	зимування; зимівник
озим'ѣти, -м'ѣхъ, -м'ѣктѣ	док.—	перезимувати
озирати, -раѣхъ, -рактѣ	недок.—	роздивлятися; брати до уваги; оглядатися
ознаменати, -наѣхъ, -нактѣ	док.—	благословити
озноити, -ноѣхъ, -нонтѣ	док.—	обпалити;
озобати, -баѣхъ, -баѣтѣ	док.—	об'їсти; знищити
озрактѣ, -омѣ	ч.—	вигляд
озъвати сѧ, озовѣхъ сѧ, озоветѣ сѧ	док.—	озватися
озъленникъ, -кмѣ	с.—	мука
озъловити, -баѣхъ, -битѣ	док.—	пошкодити; вимучити;
		роздратовати; принизити;
		зганьбити; ославити
озълобляти, -ляѣхъ, -ляктѣ	недок.—	хулити; шкодити; ганьбити;
		ославлювати
озълобленникъ, -кмѣ	с.—	страждання
озълобовати, -боуѣхъ, -боукѣ	недок.—	мучити; ганьбити;
		принижувати; ославлювати
озърѣти, озърѣхъ, озърѣтѣ	док.—	оглянутися; злегковажити
онми, -омѣ	рl. t., ч.—	воїн
онмьство, -омѣ	с.—	військо
окамененникъ, -кмѣ	с.—	черствість; жорстокість
окаменити, -нѣхъ, -нитѣ	док.—	скам'яніти
окая(нѣ)нѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	підлий; грішний; нещасний
окаяти, -каѣхъ, -кактѣ	док.—	пожаліти; пожалкувати;
		оплакати
оклеветавати, -ваѣхъ, -вактѣ	недок.—	обмовляти; хулити;
		проклинати; звинувачувати
оклеветаникъ, -кмѣ	с.—	наклеп; хула; обмова;
		звинувачення; докір

ОКЛЕВЕТАТИ, -ТАЉ, -ТАКТЪ	недок., док.—	обмовляти, обмовити; ганьбити, зганьбити; звинувачувати, звинуватити
ОКО, ОЧЕСЬМЪ	с.—	око
ОКОВАТИ, ОКОУЖ, ОКОУКТЪ	док.—	закувати; зв'язати
ОКОВИ, -ОМЪ	pl. t., ч.—	кайдани
ОКОЛО	присл., прийм.—	коло; біля; навколо
ОКОНЧАТИ, -ЧАЉ, -ЧАКТЪ	док.—	закінчити; завершити; здійснити
ОКРАСТИ, -РАДЪ, -РАДЕТЪ	док.—	окрасти; обікрасти
ОКРАШТАТИ, -ШТАЉ, -ШТАКТЪ	недок.—	скоротити; обмежити
ОКРИЛТИ, -ЛЪ, -ЛИТЪ	док.—	закрити; одягнути
ОКРИНЪ, -ОМЪ	ч.—	посудина; чаша; миска
ОКРИШАЪ, -ОМЪ	ч.—	шатро
ОКРОПИТИ, -ПАЉ, -ПИТЪ	док.—	окропити; заплямити
ОКРЪВАВИТИ, -ВАЉ, -ВИТЪ	док.—	закривавити; поранити (до крові); заплямувати
ОКРЪВЕНИК, -КМЪ	с.—	відкриття; 1 Одкровення, 2 Одкровення — <i>*пророка книга Нового Завіту, що її автор- ство приписують св. Йоанові</i>
ОКРЪВЕНО	присл.—	відкрито, явно, відверто
ОКРЫВАТИ, -ВАЉ, -ВАКТЪ	недок.—	відкривати; розкривати; виявляти
ОКРЫТИ, -РЫЉ, -РЫКТЪ	док.—	відкрити; розкрити; виявити
ОКРЬСТЬ	присл., прийм.—	навколо, довколо; до
ОКРЬСТЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	навколишній
ОКРЪГЪ	прийм.—	навколо
ОКТАТЕНУХЪ, -ОМЪ	ч.—	октоїх, восьмипласник — <i>*богослужбова книга, що містить тексти змінних частин богослужень нерухомих свят тижневого кола, які подані у порядку восьми гласів</i>
ОКТО/АБРЪ, -КМЪ	ч.—	жовтень
ОКОУСА, -АМЪ	ж.—	спокуса
ОКОУСИТИ, -КОУШЪ, -КОУСИТЪ	док.—	попробувати; скуштувати; спокусити
ОКОУСЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	спокусник
ОКОУША/ЕННИК, -КМЪ	с.—	див. ОКОУСА
ОКОУШАТИ, -ШАЉ, -ШАКТЪ	недок.—	спокушати; пробувати
ОКЪНЬЦЕ, -ЕМЪ	с.—	вікно; отвір
ОКЫ	спол.—	як; начебто

оловина, -амъ	ж.—	див. олъ
олово, -омъ	с.—	олово; свинець
олокавѣтрома, -амъ	ж.—	цілопалення — <i>*вид жертвоприношення</i>
олокарпосъ, -ьмъ	ж.—	див. олокавѣтрома
олъ, -омъ	ч.—	ол, слабоалкогольний напій
олѣтаръ, -кмъ	ч.—	жертвник; олтар, вітгар
олѣи, -кмъ	ч.—	олія; миро, елей
омакати, -каѣ, -какть	недок.—	змочувати; вмокати;
		окроплювати
омалѣти, -лѣѣ, -лѣктъ	док.—	змаліти; зачахнути
омаинти сѧ, -маѣ сѧ, -митъ сѧ	док.—	збожеволіти
омета, -амъ	ж.—	край; окрай
омниа, -ямъ	ж.—	бесіда; проповідь; гомілія — <i>*церковне повчання у простій, доступній формі</i>
		замовкнути
омлѣчати, -чѣ, -чнтъ	док.—	затемнювати; закривати
омрачати, -чаѣ, -чактъ	недок.—	затемнити; затьмити; закрити
омрачити, -чѣ, -чнтъ	док.—	спротивити
омрѣзѣти, -рѣѣ, -зѣктъ	док.—	згаснути; погаснути; стьмяніти
омрѣкнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	обмивати; омивати; мити
омывати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	обмити; змити; помити
омыти, омыѣ, омыктъ	док.—	пом'якшити; спокутувати
омачити, -чѣ, -чнтъ	док.—	
омѣтити сѧ, омѣштѣ сѧ, омѣтитъ сѧ	док.—	упасти у відчай
онагръ, -омъ	ч.—	дикий осел
онамо	присл.—	туди; там
оногда	присл.—	іноді; одного разу
оносица, -амъ	ч., ж.—	якась особа
оноуде	присл.—	там
оноушта, -амъ	ж.—	взуття; сандали
онъ, -ѧ, -Ѧ	займ.—	він; той
онъде	присл.—	там; онде
онъсь, -ѧ, -Ѧ	займ.—	той
онѣмѣти, -мѣѣ, -мѣктъ	док.—	заніміти
онждоу	присл.—	обабіч
опакы	присл.—	назад; навпаки; інакше
опалити, -лѣ, -лнтъ	док.—	обпалити; спалити
опаляти, -лѣѣ, -лѣктъ	недок.—	палити; спалювати; обпалювати
опасеник, -кмъ	с.—	старанність
опасъ, -омъ	ч.—	див. опасеник
опасно	присл.—	старанно; точно
опашь, -ьмъ	ж.—	хвіст

опечаланти, -аѣ, -лнтъ	док.—	засмутити
опи/ьсати, -пишѣ, -пишетъ	док.—	переписати; обмежити
опитѣмни, -кмъ	ч.—	покаяння
оплажѣствовати, -воуѣ, -воуктъ	недок.—	хвалитися
оплазневъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	хвалькуватий
оплазосрѣдъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	безсердечний; жорстокий
оплатъ, -омъ	ч.—	Опріснок – <i>*Святі Дари, Причастя у Західній Церкві</i>
оплести, -летѣ, -летѣтъ	док.—	обплести; оточити
оплетати, -таѣ, -тактъ	недок.—	обплітати; оточувати
оплотъ, -омъ	ч.—	паркан, огорожа
оплѣчати, -чаѣ, -чактъ	недок.—	ополчати
оплѣченик, -кмъ	с.—	готовність до бою
оплѣчити, -чѣ, -читъ	док.—	ополчити; розбити табір
оплѣтник, -кмъ	с.—	полон
опозднѣти сѧ, опождаѣ сѧ, опозднѣтъ сѧ	док.—	спізнитися; втратити час
опокаипсѣтъ, -а	sing. t., ч.—	див. апокаліпсѣ(сѣ)
опона, -амъ	ж.—	завіса
опослоушати, -шаѣ, -шактъ	недок.—	свідчити
оправити, -ваѣ, -внтъ	док.—	направити; скерувати
оправѣданик, -кмъ	с.—	оправдання; благородний
оправѣдати, -даѣ, -дактъ	недок., док.—	вчинок; статут
оправѣдити, -вѣждаѣ, -вѣднтъ	док.—	оправдувати, оправдати; призначати, призначити
опрѣснѣкъ, -омъ	ч.—	оправдати; виправдати; призначити
опратати, -таѣ, -тактъ	док.—	опріснок – <i>*прісний хлѣб; празник юдейської Пасхи</i>
опоуѣнѣти, -нѣѣ, -нѣктъ	док.—	загорнути
опоуѣстеник, -кмъ	с.—	змінити
опоуѣстити, -поуѣштѣ, -поуѣститъ 1	док.—	спустошення
опоуѣстити, -поуѣштѣ, -поуѣститъ 2	док.—	визволити; залишити без уваги
опытати, -таѣ, -тактъ	недок., док.—	спустошити
опати, опынѣ, опнетъ	док.—	випробовувати; випробувати
опать	присл.—	натягнути
орало, -омъ	с.—	назад
орати, орѣ, орѣтъ	с.—	рало; плуг; соха
орити, орѣ, оритъ	недок.—	орати
орѣганъ, -омъ	недок.—	зваблювати
орѣлъ, -омъ	ч.—	знаряддя; орган
орѣдик, -кмъ	ч.—	орел
	с.—	справа; діяльність

оржжик, -кмъ	с.—	зброя; меч; бойова колісниця
оржжънникъ, -омъ	ч.—	зброєносець
оржжънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	озброєний
осан(н)а	вигук	осанна — *букв. 'поможі!' початково благання про поміч, пізніше радісний оклик на честь Бога або царя; літургічна формула давніх юдеїв
освитати, -таѣ, -тактъ	недок.—	світати; розвиднюватися
освѣтити, -свѣштѣ, -свѣтитъ	док.—	освітити; осяяти; просвітити
освѣштавати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	освітлювати; осяювати
освѣштати, -штаѣ, -штактъ	недок.—	див. освѣштавати
освѣштеник, -кмъ	с.—	освячення; хрещення
осваити, -ваштѣ, -ватитъ	док.—	освятити; висвятити, рукоположити; охрестити
осваштати, -штаѣ, -штактъ	недок.—	освячувати; висвячувати, рукопокладати
осваштеник, -кмъ	с.—	освячення; висвячення, руко- покладання, хіротонія
оснао, -омъ	с.—	пастка
осняти, -няѣ, -няктъ	недок.—	синіти; бліднути
осирѣти, -рѣѣ, -рѣктъ	док.—	осиротіти; розлучитися
оскверънавати, -ляѣ, -ляктъ	недок.—	оскверняти; глумитися
оскверъненик, -кмъ	с.—	наруга, блюзнірство
оскверънити, -нѣ, -нитъ	док.—	осквернити; поглумитися
оскверъняти, -няѣ, -няктъ	недок.—	див. оскверънавати
ослабити са, -блѣ са, -битъ са	док.—	засміятися; усміхнутися
оскрѣбити, -блѣ, -битъ	док.—	засмутити; образити; зневажити
оскрѣбляти, -ляѣ, -ляктъ	недок.—	засмучувати; ображати; зневажати
оскрѣдъ, -омъ	ч.—	кайло
оскѣденик, -кмъ	док.—	відібрати
оскѣдити, -кѣждѣ, -кѣдитъ	док.—	ослабнути; загинути
оскѣдѣти, -дѣѣ, -дѣктъ	с.—	збитки; злидні
ослаба, -амъ	ж.—	полегшення
ослабити, -блѣ, -битъ	док.—	ослабити; дозволити
ослабленик, -кмъ	с.—	послаблення; полегшення
ослабленъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	ослаблений; утомлений; спаралізований
ослабляти, -ляѣ, -ляктъ	недок.—	ослаблювати; дозволяти; поступатися
ослоушаник, -кмъ	с.—	непослух, сваволя

ослоушати, -шаѡ, -шаѡтъ	недок., док.—	виявляти непослух, ослухатися; суперечити
ослаѣпениѡ, -ѡмъ	с.—	осліплениѡ; засліплення
ослаѣпити, -паяѡ, -питъ	док.—	осліпити
ослаѣпнѡти, -нѡ, -нетъ	док.—	осліпнути
ослаады, -ѡмъ	ж.—	балка
осмрадити, -ражады, -радитъ	док.—	засмердіти
осмъ, -а, -о (-ѡн, -ая, -оѡ)	числ.—	восьмий
осмъ	числ.—	вісім
основа, -амъ	ж.—	основа; фундамент
основаниѡ, -ѡмъ	с.—	див. основа
основати, -ноуѡ, -ноуѡтъ	док.—	заснувати; побудувати; утвердити
оснывати, -ваѡ, -ваѡтъ	недок.—	засновувати
оснѣжити, -жаѡ, -житъ	док.—	засніжити; покрити снігом
особити сѡ, -баѡ сѡ, -битъ сѡ	недок.—	відособлюватися; відокремлюватися; бути самотнім
особѡ (но)	присл.—	окремо; особливо; самостійно
особѡнъ, -а, -о (-ѡн, -ая, -оѡ)	прикм.—	особливий; окремий
осолити, -ляѡ, -литъ	док.—	посолити
осрамити, -мляѡ, -митъ	док.—	засоромити, присоромити
оставити, -ваѡ, -витъ	док.—	покинути; залишити; дозволити; допустити; вибачити
оставленниѡ, -ѡмъ	с.—	покидання; відпущення; вибачення
оставляти, -ляѡ, -ляѡтъ	недок.—	покидати; залишати; дозволяти; допускати; вибачати
останѡкъ, -омъ	ч.—	залишок; останки; спадщина; прибуток
остати, -танѡ, -танѡтъ	док.—	залишитися; залишити; дозволити; відмовитися
остатниѡ, -ѡмъ	с.—	сирітство
остаяти, -таяѡ, -таяѡтъ	недок.—	залишатися; відмовлятися
оштрафити, -рашѡ, -рашитъ	док.—	засмутитися
оштрѡти, ошѡрѡ, ошѡритъ	недок.—	гострити
оштрѡити, ошѡрѡжѡ, ошѡрѡжетъ	док.—	постригти
оштрѡиѡ, -ѡмъ	с.—	вістря
ошѡрѡвъ, -омъ	ч.—	ошѡрѡв
ошѡрѡсть, -ѡмъ	ж.—	див. ошѡрѡиѡ
ошѡротѡ, -амъ	ж.—	вістря; жорстокість
ошѡроѡити, -роѡѡ, -роѡитъ	недок.—	спростовувати; нищити
ошѡръ, -а, -о (-ѡн, -ая, -оѡ)	прикм.—	гострий; нерівний
ошѡръѡ	присл.—	швидко

ОСТОУДИТИ СЯ, -ТОУЖДА СЯ, -ТОУДИТЬ СЯ	док.—	перестати подобатися
ОСТЪНЪ, -ОМЪ	ч.—	кіл
ОСТЪНИТИ, -НЬ, -НИТЬ	док.—	відгородитися стіною
ОСТЖПАТИ, -ПАЯ, -ПАКТЪ	недок.—	відступати; уникати
ОСТЖПИТИ, -ПАЯ, -ПИТЬ 1	док.—	обступити; оточити
ОСТЖПИТИ, -ПАЯ, -ПИТЬ 2	док.—	відступити; відмовитися;
		відректися; відійти; покинути
ОСТЖПЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	відступник
ОСЫРЪТИ, -РЪЯ, -РЪКТЪ	док.—	згорнутися, відігрітися (про молоко)
ОСЬ, -ЬМЪ	ж.—	вісь
ОСЬЛИЦА, -АМЪ	ж.—	ослиця
ОСЬЛЪ, -ОМЪ	ч.—	осел
ОСЬЛЪСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ослячий
ОСЬЛА, -АТЬМЪ	с.—	осля
ОСЪДЪТИ, -СЪЖА, -СЪДИТЬ	док.—	заволодіти; захопити; зайняти
ОСЪНИТИ, -НЬ, -НИТЬ	док.—	осінити
ОСЪНЯТИ, -НЯЯ, -НЯКТЪ	недок.—	осіняти
ОСЪСТИ, -САДЯ, -САДЕТЬ	док.—	оточити; обложити
ОСЪТИ, ОСЪЯ, ОСЪКТЪ	док.—	засіяти
ОСЪТОВАТИ, -ТОУЯ, -ТОУКТЪ	недок.—	оплакувати; жалкувати
ОСАГНАТИ, -НА, -НЕТЬ	док.—	обмацати
ОСАДАНІК, -КМЪ	с.—	доторкання; поєднання
ОСАДАТИ, -САЯ, -САКТЪ	недок., док.—	доторкатися, доторкнутися; обмацувати, обмацати
ОСЖДИТИ, -СЖА, -СЖДИТЬ	док.—	засудити; осудити
ОСЖДАТИ, -ЖАЯ, -ЖАКТЪ	недок.—	судити; засуджувати; осуджувати
ОСЖЖЕНІК, -КМЪ	с.—	осуд
ОСЖКАТЬ, -А, -О	прикм.—	колючий; тернистий
ОТАН	присл.—	таємно; без відома
ОТВОРИТИ, -РЯ, -РИТЬ	док.—	відкрити; відчинити
ОТВРАЗИТИ СЯ, -РАЖ СЯ, -РАЗИТЬ СЯ	док.—	виявитися; виказатися
ОТВРЪЗАТИ, -ЗАЯ, -ЗАКТЪ	недок.—	розкривати; отверзатися
ОТВРЪСТО/Ъ	присл.—	відверто; ясно
ОТВРЪСТИ, -ВРЪЯ, -ВРЪЗЕТЪ	док.—	розкрити; отверзти
ОТИТИ, -ИДЯ, -ИДЕТЬ	док.—	піти
ОТИШАТИ, -ШАЯ, -ШАКТЪ	недок.—	заспокоювати
ОТИШІК, -КМЪ	с.—	сховище; пристанок; пристань
ОТОКЪ, -ОМЪ	ч.—	острів
ОТОЧЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	океанський
ОТРОКОВИЦА, -АМЪ	ж.—	дівчина

отрокъ, -омъ	ч.—	хлопець; юнак; слуга; козачок
отрочина, -амъ	ж.—	дитинство; юність
отрочишть, -кмъ	ч.—	див. отрокъ
отроч(ьств)ник, -кмъ	с.—	див. отрочина
отрочьство, -омъ	с.—	див. отрочина
отроча, -амъмъ	с.—	дитя; хлоп'я; юнак
отрошть, -кмъ	ч.—	див. отроча
отрѣти, отѣрѣ, отѣретъ	док.—	витерти
отрѣби, -омъ	pl. t., ч.—	сміття; непотріб
отрѣбнѣти, -бляж, -бнѣтъ	док.—	вичистити; очистити
отрѣбляти, -бляж, -бляжѣтъ	недок.—	вичищати; очищати
отрѣшати, -шаж, -шакѣтъ	недок.—	відв'язувати; відпускати;
отѣшенник, -кмъ	с.—	прощати; вибачати; відлучати
отрѣшнѣти, -шж, -шнѣтъ	док.—	усунення; розкриття; від-
отоуждѣти, -ждж, -ждѣтъ	док.—	пущення; прощення;
отъ	прийм.—	відлучення
отъбѣгати, -гаж, -гактѣ	недок.—	відв'язати; розв'язати; відпус-
отъбѣгнѣти, -нж, -нѣтъ	док.—	тити; вибачити; відлучити
отъвести, -ведж, -дѣтъ	док.—	відчужити
отъвести сѧ, -везж сѧ, -везѣтъ сѧ	док.—	від; з, із, зі; в, у; для; через; без
отъвлачити, -влажж, -влачитѣ	недок., док.—	утікати
отъвлѣшнѣти, -влѣжж, -влѣчѣтъ	док.—	утекти
отъвозити сѧ, -вождж сѧ, -водѣтъ сѧ	недок.—	відвести; звести
отъвратити, -раштж, -ратѣтъ	док.—	поїхати; від'їхати; відплисти
отъвратѣти, -штажж, -штактѣ	недок.—	відтягувати, відтягти
отъвратѣнник, -кмъ	с.—	відтягнути; натягнути;
отъврѣженник, -кмъ	присл.—	напружити
отъврѣнь	док.—	від'їжджати
отъврѣшнѣти, -врѣжж, -врѣжѣтъ	док.—	відвернути
отъвьсѣждоу/ѣ	присл.—	відвертати; відвертатися
отъвѣтъ, -омъ	ч.—	відсторонення; відступ; огида
отъвѣштавати, -важж, -вактѣ	недок.—	відкидання; заперечення
отъвѣштаник, -кмъ	с.—	навіпаки
		відкинути; позбавити;
		відмовитися; зрадити
		звідусіль
		відповідь; указівка; присуд;
		ухвала; звіт; вибачення;
		виправдання
		відповідати; заперечувати;
		захищатися; відмовлятися,
		відрікатися
		відповідь

отъвѣштати, -штаѣ, -штактѣ	недок., док.–	відповідати, відповісти; дозволяти, дозволити; признаватися, признатися; розлучатися, розлучитися
отъгнати, -ганяѣ, -ганяктѣ	недок.–	відганяти; проганяти
отъглаголати, -лаѣ, -летѣ	док.–	відмовити; надати пільгу
отъгнаннѣ, -кмѣ	с.–	вигнання
отъгнати, отъженѣ, отъженетѣ	док.–	відігнати; прогнати; вигнати
отъгонити, -нѣ, -нитѣ	док.–	відігнати; прогнати
отъдалече	присл.–	здалеку
отъданиѣ, -кмѣ	с.–	передача; нагорода; відплата; прощення; вибачення
отъдати, -даѣ, -дастѣ	док.–	передати; віддати; продати; вибачити
отъдаяти, -даѣ, -дактѣ	недок.–	передавати; віддавати; повер- тати; відплачувати; вибачати
отъдесѣтствевати, -воѣ, -воѣктѣ	недок.–	обкладати десятиною; оподатковувати
отъдонти, -доѣ, -донтѣ	док.–	вигодувати груддю
отъдѣшеннѣ, -кмѣ	с.–	відпочинок
отъдышеннѣ, -кмѣ	с.–	див. отъдѣшеннѣ
отъдѣхати, -хаѣ, -хактѣ	недок.–	дихати; відпочивати
отъдѣлити, -лаѣ, -литѣ	док.–	відділити; відокремити
отъдѣляти, -ляѣ, -ляктѣ	недок.–	відділяти; відокремлювати; вносити розбрат
отъзѣвати, -зоѣ, -зоветѣ	док.–	відкликати; відвернути
отъкона/и	присл.–	споконвіку
отъкъдоу/ѣ	присл.–	звідки
отълаганнѣ, -кмѣ	с.–	відкидування; відмова
отълагати, -гаѣ, -гактѣ	недок.–	відкидувати; відсторонювати
отъложениѣ, -кмѣ	с.–	див. отълаганнѣ
отъложити, -жѣ, -житѣ	док.–	відкинути; розлучити; відректися
отълѣкѣ, -омѣ	ч.–	залишок
отълѣчати, -чаѣ, -чактѣ	недок.–	відділяти; вилучати; виключати; відлучати
отълѣченнѣ, -кмѣ	с.–	відлучення; екскомунікація, відлучення від Церкви
отълѣжити, -чѣ, -читѣ	док.–	відлучити; виключити; екско- мунікувати; відділити; визначити
отълѣчѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	екскомунікований, відлучений від Церкви

отъметаник, -кмъ	с.—	відкидання; відмова; заперечення; порушення
отъметати, -таѣж, -тактъ	недок.—	відкидувати; відрікатися; заперечувати; відмовлятися; порушувати
отъметѣнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	негожий; поганий; ганебний
отъмыти, -мыѣж, -мыктъ	док.—	змити; стерти
отъмыстити, -мыштъж, -мыститъ	док.—	відомстити, помститися
отъмыштати, -штаѣж, -штактъ	недок.—	мстити
отъмыштеник, -кмъ	с.—	пімста
отъмѣтаник, -кмъ	с.—	відкидання; заперечення
отъмѣтати, -таѣж, -тактъ	недок.—	відкидувати; залишати; відрікатися; заперечувати; чинити опір; порушувати
отъмачити, -чѣж, -читъ	док.—	пом'якшити
отънемошти, -могѣж, -можетъ	док.—	занедужати; ослабнути
отънизю	присл.—	знизу
отънеи(же)	присл.—	з тих пір
отъниждоу(же)	присл.—	звідки
отъниждь	присл.—	зовсім, цілком; міцно; назавжди
отъниждьже	присл.—	див. отъниждоу(же)
отъниждѣнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	тамтешній
отъниждѣ(же)	присл.—	зовсім, взагалі, цілком; звідти; тому
отъпадати, -даѣж, -дактъ	недок.—	відпадати; відокремлюватися
отъпаденик, -кмъ	с.—	відокремлення; поразка; лихо
отъпасти, -падѣж, -падетъ	док.—	відпасти; упасти; потрапити; позбавити
отъпирати, -раѣж, -рактъ	недок.—	опиратися; чинити опір
отъплата, -амъ	ж.—	відплата; винагорода
отъплатити, -лаштѣж, -латитъ	док.—	віддячитися; відплатити
отъплаштеник, -кмъ	с.—	див. отъплата
отъплоути, -пловѣж, -пловетъ	док.—	відплисти, відпливти
отъпрѣва	присл.—	спершу; спочатку
отъпоустити, -поуштѣж, -поуститъ	док.—	відпустити; пустити; визволити; вибачити; допустити; розлучитися (з дружиною)
отъпоустѣкъ, -омъ	ч.—	прощення; відпущення
отъпоуштати, -штаѣж, -штактъ	недок.—	відпускати; вибачати; прощати; визволяти; посилати; покидати; залишати; допускати
отъпоуштеник, -кмъ	с.—	визволення; прощення; відпущення

отъпърати, -перѣ, -перетъ	док.—	відштовхнути
отъпърѣти, -рѣж, -ритъ	док.—	відкинути; спростувати; відвернути
отъпѣвати, -ваѣж, -вактъ	недок.—	співати приспів
отъпѣло, -омъ	с.—	приспів псалма
отъпѣти, -поѣж, -поктъ	док.—	відспівати; відправити, відслужити Літургію
отърада, -амъ	ж.—	полегшення; визволення; прошення; співпереживання
отърадити, -раждѣ, -радитъ	док.—	вибачити; поставитися поблажливо
отъраждати, -ждаѣж, -ждактъ	недок.—	бути поблажливим; живатися
отърасль, -ьмъ	ж.—	пагін
отърешти, -рекж, -речетъ	док.—	відповісти; відкинути; від- мовитися; заборонити; вибачити; попросити; пропрощатися
отъреченик, -жмъ	с.—	ухвала; присуд
отъривати, -ваѣж, -вактъ	недок.—	відштовхувати
отъринжати, -нж, -нетъ	док.—	відштовхнути; відкинути; відхилити; відлучити від Церкви
отърицаник, -жмъ	с.—	виправдання; вибачення
отърицати сѧ, -цаѣж сѧ, -цактъ сѧ	недок.—	відмовлятися; відкидати; вибачатися; виправдовуватися
отърочьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	помилуваний; вибачений; терміновий
отъръваннѣ, -жмъ	с.—	відторгнення
отърѣзовати, -зоуѣж, -зоуктъ	недок.—	відрізувати; відрубувати
отърѣкати сѧ, -каѣж сѧ, -кактъ сѧ	недок.—	відмовлятися; відкидувати; вибачати; виправдовуватися
отърѣяти, -рѣж, -рѣктъ	недок.—	відштовхувати; відкидати
отъсадити, -саждаѣж, -садитъ	док.—	послати
отъсѧни/ѣ	присл.—	віднині
отъставити, -ваѣж, -внтъ	док.—	відкласти; позбавити
отъстояти, -стоѣж, -стонтъ	недок.—	відстороняти
отъсѧлати, -сѧѣж, -сѧлетъ	док.—	відіслати; відпустити
отъсѣкати, -каѣж, -кактъ	недок.—	відрубувати; відсікати
отъсѣшати, -сѣкж, -сѣчетъ	док.—	відрубати; відсікти; відлучити від Церкви
отъсѣчено	присл.—	суворо
отъсѣждоу/ѣ	присл.—	звідси; звідти
отътешти, -текж, -течетъ	док.—	утекти
отътоли/ѣ	присл.—	з тих пір; звідти; тому

отътрѣгнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	відірвати; відкинути
отътрасти, -сѣ, -сѣтъ	док.—	стрясти; витрусити; струсити
отътазати, -тажѣ, -тажѣтъ	недок.—	відтягати; відтягувати; відкладати
отътѣдоу/ѣ(жє)	присл.—	звідти; з тих пір
отъштѣтити, -штѣштѣ, -штѣтитѣ	док.—	нашкодити
отъчаяник, -кѣмѣ	с.—	відчай; безнадія
отъчаянѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	божевільний; безнадійний; розчарований
отъчаяти(сѣ), -чаѣѣ(сѣ), -чактѣ(сѣ)	недок., док.—	упасти, упадати у відчай; божеволіти; збожеволіти
отъчисти, -чѣтѣ, -чѣтетѣ	док.—	прочитати
отъядѣ, -омѣ	ч.—	протиотрута; ліки
отъ/имати, отѣмѣѣ, отѣмѣтѣ	недок.—	відбирати; віднімати
отъмити, -мѣѣ, -митѣ	док.—	затемнити; осліпити
отъмынѣти, -нѣѣѣ, -нѣктѣ	док.—	див. отъмити
отъмыненѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	затемнений; осліплений
отънѣ, -я, -є	прикм.—	батьків, батьківський
отъцѣдосадитѣлѣ, -кѣмѣ	ч.—	батьковбивця; кривдник батька
отъцѣ, -кѣмѣ	ч.—	батько; прашур, предок; ігумен; Отець, Бог-Отець
отъчина, -амѣ	ж.—	батьківщина
отъчѣ, -я, -є (-ин, -ая, -єє)	прикм.—	батьківський, батьків
отъчѣскѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. отъчѣ
отъчѣствик, -кѣмѣ	с.—	рід; покоління; сім'я; батьківщина
отъчѣство, -омѣ	с.—	див. отъчѣствик
отъчѣство/оулюбѣѣ, -кѣмѣ	ч.—	патріот
отѣхати, отѣдѣ, отѣдетѣ	док.—	від'їхати; відплисти
отѣготити, -готѣтѣ, -готитѣ	док.—	обтяжити
отѣготѣти, -тѣѣѣ, -тѣктѣ	док.—	див. отѣготити
отѣжати, -жаѣѣ, -жактѣ	недок.—	ставати важчим; обтяжувати
отѣживѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	упертий
отѣзати, отѣжѣ, отѣжетѣ	док.—	спитати
отѣти, отѣмѣ, отѣметѣ	док.—	відняти, відібрати
ооуѣожати, -жаѣѣ, -жактѣ	док.—	збідніти
ооупѣванник, -кѣмѣ	с.—	довіра
оуѣбѣти сѣ, -бѣѣ сѣ, -бѣтѣ сѣ	док.—	ослабнути; перестати
оуѣпати сѣ, -паѣѣ сѣ, -пактѣ сѣ	недок.—	схоплюватися
оуѣлати, -таѣѣ, -тактѣ	док.—	загнуздати; приборкати
оуѣбѣти, -бѣѣ, -бѣтѣ	док.—	нагодувати, наситити
оуѣаданник, -кѣмѣ	с.—	необачність
оуѣадити, оуѣождѣ, -оуѣодитѣ	недок.—	відходити

оходъ, -омъ	ч.—	відхід
оходьникъ, -омъ	ч.—	пустельник
охопити, -паяхъ, -питъ	док.—	схопити; обняти
охопленик, -къмъ	с.—	обійми
охръ(м)нѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	стати кульгавим
охтанкъ, -омъ	ч.—	див. октатенхъ
охоудити, охоуждѣхъ, охоудитъ	док.—	зменшити, применшити; принизити
охоудити, -лѣхъ, -литъ	док.—	зганьбити
охъпити, -паяхъ, -питъ	док.—	схопити
оштоуѣтити, -штоуѣтѣхъ, -штоуѣтитъ	док.—	відчути; помітити; довідатися
оштоуѣтати, -штаѣхъ, -штактъ	недок.—	відчувати; помічати
оштоуѣтеник, -къмъ	с.—	усвідомлення
оцѣтъ, -омъ	ч.—	оцет; кисле вино
оцѣждати, -ждаѣхъ, -ждактъ	недок.—	проціджувати
оцѣпѣнѣвати, -ваѣхъ, -вактъ	недок.—	цепеніти
оцѣпѣнѣти, -нѣѣхъ, -нѣктъ	недок., док.—	цепеніти; зацепеніти
оцѣсти, -цѣштѣхъ, -цѣститъ	док.—	очистити; вичистити
оцѣштати, -штаѣхъ, -штактъ	недок.—	очищати; вичищати
оцѣштеник, -къмъ	с.—	очищення
очаровати, -роуѣхъ, -роуѣтъ	док.—	зачарувати
очесъ, -омъ	ч.—	хвіст
очесънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	очний
очивистъ	присл.—	очевидно, явно
очистити, -чиштѣхъ, -чиститъ	док.—	очистити, вичистити
очиштати, -штаѣхъ, -штактъ	недок.—	очищувати; вичищати
очиштеник, -къмъ	с.—	очищення
очръвѣти, -ваѣхъ, -вѣтъ	док.—	пофарбувати червоною, пурпуровою фарбою
очръвленъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	пурпуровий, червоний
очрънити, -нѣхъ, -нитъ	док.—	очорнити; зробити чорним
очрънѣти, -нѣѣхъ, -нѣктъ	док.—	почорніти; потемніти
очръште, -емъ	с.—	шатер; житло
очръсти, -рътѣхъ, -рътетъ	док.—	надрізати
ошнѣхъ, -ѣмъ	ж.—	див. очесъ
ошоутъ	присл.—	марно; зайво
ошоуѣти, -я, -к	прикм.—	який знаходиться ліворуч
ошьальць, -къмъ	ч.—	пустельник; самітник
ошьствник, -къмъ	с.—	відхід

П

ПАВЛАКА, -АМЪ	ж.—	паволока, коштовна тканина
ПАГОУБА, -АМЪ	ж.—	згуба, погуба; лихо; чума; небезпека; загроза; втрата; шкода
ПАГОУБЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	згубник, губитель
ПАГОУБЬНО	присл.—	згубно; шкідливо
ПАГОУБЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	згубний; шкідливий; небезпечний
ПАДА/ЕНИК, -КМЪ	с.—	падіння
ПАДАТИ, -ДАѢ, -ДАКТЪ	недок.—	падати
ПАЖИТЪ, -ЬМЪ	ж.—	трава; паша
ПАЗНЕ/ОГЪТЪ, -ЬМЪ	ч.—	копито
ПАЗОУХА, -АМЪ	ж.—	груди; грудь
ПАКОСТНЕЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	злий; шкідливий
ПАКОСТНИ, -КОШТЪ, -КОСТИТЪ	недок.—	шкодити
ПАКОСТОВАТИ, -ТОУѢ, -ТОУКЪТЪ	недок.—	див. ПАКОСТИТИ
ПАКОСТЪ, -ЬМЪ	ж.—	пошкодження; шкода; кривда
ПАКОСТЬЕОВАТИ, -ВОУѢ, -ВОУКЪТЪ	недок.—	див. ПАКОСТИТИ
ПАКОСТЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	мучитель, тиран
ПАКЫ	присл., част., спол.—	знову; ще; ще раз; також; окрім того; потім
ПАКЫБЫТИНСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	відроджений
ПАКЫБЫТИК, -КМЪ	с.—	відродження
ПАКЫПРИШЬСТВНИК, -КМЪ	с.—	другий прихід
ПАКЫРОЖДЕНИК, -КМЪ	с.—	див. ПАКЫБЫТИК
ПАЛЕСТИНСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	палестинський
ПАЛИТИ, -АѢ, -АИТЪ	недок.—	палити; спалювати; палати; горіти
ПАЛИЦА, -АМЪ	ж.—	палиця, дрюк
ПАЛИЧЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	ліктор
ПАЛЬМА, -АМЪ	ж.—	пальма
ПАЛКНИК, -КМЪ	с.—	опік
ПАМАТЪ, -ЬМЪ	ж.—	пам'ять; згадка, спомин; притча
ПАМАТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	пам'ятний, гідний пам'яті
ПАНИ(Ч)ЦА, -АМЪ	ж.—	водойма
ПАНОНСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	паннонський
ПАПА, -АМЪ	ч.—	Папа — *глава Католицької Церкви; на початках

		<i>християнства папами називали єпископів, священиків</i>
папежь, -ѣмъ	ч. –	див. папа
папрѣтъ, -омъ	ч. –	паперть, притвор – <i>*частина церкви, біля входу</i>
пара, -амъ	ж. –	пара; дим
параклитъ, -омъ	ч. –	утішитель; Святий Дух
паранєснѣ, -омъ	ч. –	проповідь; повчання
параскєвѣ, -ѣмъ	ж. –	п'ятниця
парємня, -ямъ	ж. –	паремія – <i>*уривок Старого Завіту, рідше Нового Завіту, призначений для читання на богослужєннях</i>
парити, -риж, -ритъ	недок. –	літати; летіти; парити
паропснда, -амъ	ж. –	миска
парѣдъ, -омъ	ч. –	леопард
паска, -амъ	ж. –	див. пасха
пастѣва, -амъ	ж. –	стадо; отара
пастєнна, -амъ	ж. –	пасовисько
пасти, падѣ, падєтъ 1	док. –	упасти
пасти, пасѣ, пасєтъ 2	недок. –	пасти; зберігати
пастоуѣхъ, -омъ	ч. –	пастух; пастир
пастырь, -ѣмъ	ч. –	див. пастоуѣхъ
пастырьскѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -оє)	прикм. –	паствуший
пасха, -амъ	ж. –	Великдень, Пасха – <i>*свято Христового Воскрєсіння; пасха – **у юдеїв свято на честь виходу з єгипетської неволі; паска – *великодня ритуальна хлібина; пасхальний агнець</i>
патриархъ, -омъ	ч. –	праотець – <i>*у Новому Завіті назва отців Ізраїлю: Авраама, Ісаака, Якова і його 12 синів; в ширшому значенні назва біблійних праотців від Адама до Ноя і від Ноя до Авраама; *найвищий титул християнських єпископів; предок</i>
патрнарѣшьскѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -оє)	прикм. –	патріарший

патрнаршьство, -омъ	с.—	патріархат
патѣна, -амъ	ж.—	дискос
паче	присл.—	більше; навіть; передусім; краще; особливо
павѣнна, -амъ	ж.—	павутина
паѣни	невідм.—	Страсті – *богослуження, яке відправляють ввечері у Великий Четвер – Утрени Великої П'ятниці
педагогъ, -омъ	ч.—	вихователь
пелена, -амъ	ж.—	пелена; пеленка
пелынъ, -омъ	ч.—	полин
пелѣсъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	строкатий, плямистий
пернгомя, -ямъ	ж.—	обрізання
перо, -омъ	с.—	перо
перъсь/и(дъ)скъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	перський
перъсѣнинъ, -омъ	ч.—	перс
пештера, -амъ	ж.—	печера; зборище розбійників
пешти, пекъ, печетъ 1	недок.—	пекти; смажити
пешти сѧ, пекъ сѧ, печетъ сѧ 2	недок.—	турбуватися, піклуватися; пра- гнути; сумувати
пештъ, -ьмъ	ж.—	піч; печера
пештънаца, -амъ	ж.—	жар
печа, -амъ	ж.—	турбота
печаалти сѧ, -лъж сѧ, -лнтъ сѧ	недок.—	турбуватися; сумувати
печаловати сѧ, -лоуѣж сѧ, -лоуѣтъ сѧ	недок.—	див. печалити сѧ
печаль, -ьмъ	ж.—	муки, страждання; смуток; турбота
печально/ѣ	присл.—	турботливо; старанно; сумно
печальнъ-а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сумний; старанний
печальствик, -кмъ	с.—	турбота; мука; страждання
печальство, -омъ	с.—	див. печальствик
печать, -ьмъ	ч.—	печатка
печатълѣти, -лѣж, -лѣктъ	док.—	запечатати
пиво, -омъ	с.—	напій; бенкет
пивьца, -амъ	ч.—	пияк
пиганъ, -омъ	ч.—	рута
пилаштъ, -я, -е	прикм.—	Пилатів
пира, -амъ	ж.—	сумка
пиръ, -омъ	ч.—	бенкет
пирьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	гостинний
писканник, -кмъ	с.—	свист; звук

пискати, -каѣ, -каѣтъ
 пискоупъ, -я, -е
 пискоупъ, -омъ
 пискъ, -омъ
 пискъчнн, -кмъ
 писменьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)
 писмо, -омъ
 писма, -еньмъ

пистикня, -ямъ
 писъць, -кмъ
 питатель, -кмъ
 питати, -таѣ, -тактъ
 пити, пнѣ, пнѣтъ
 питик, -кмъ
 питомъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)
 питѣник, -кмъ
 питѣти, -тѣѣ, -тѣѣтъ
 пишта, -амъ
 пишталь, -ьмъ
 пияница, -амъ
 пияньствик, -кмъ
 пияньство, -омъ
 пидоньскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)
 плавати, -ваѣ, -ваѣтъ
 плавъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)
 пладъне
 пладъник, -кмъ
 плаканник, -кмъ
 плакати(сѣ), плачѣ(сѣ),
 плачѣтъ(сѣ) 1

плакати, плачѣ, плачѣтъ 2
 пламеньнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)
 пламы, -еньмъ
 пластырь, -кмъ
 платъ, -омъ
 платъно, -омъ
 плахъта, -амъ
 плаштаница, -амъ
 плаштаничънъ, -а, -о
 (-ън, -ая, -ок)
 плаштъ, -кмъ
 плач(ев)ънъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)

недок.-
 прикм.-
 ч.-
 ч.-
 ч.-
 прикм.-
 с.-
 с.-

ж.-
 ч.-
 ч.-
 недок.-
 недок.-
 с.-
 прикм.-
 с.-
 недок.-
 ж.-
 ж.-
 ч.-
 с.-
 с.-
 прикм.-
 недок.-
 прикм.-
 присл.-
 с.-
 с.-

недок.-
 недок.-
 прикм.-
 ч.-
 ч.-
 ч.-
 с.-
 ж.-
 ж.-

прикм.-
 ч.-
 прикм.-

свистіти; грати на сопілці
 єпископів; єпископський
 єпископ
 писк; свист; звук; волинка
 дудар
 письменний
 письмо, писання
 буква; звук; слово; текст,
 писання; напис
 миро (з чистого нардю)
 писар; переписувач
 годувальник
 годувати; виховувати; жирувати
 пити
 питво; напій; бенкет
 вгодований
 харчі, їжа; корм
 годувати, харчувати; виховувати
 харчі, їжа; насолода; розкоші
 сопілка
 пияк
 пияцтво
 див. пияньствик
 пророчий
 плисти, пливти, плавати
 золотистий, жовтуватий
 опівдні
 південь
 плач; скарга

плакати; скаржитися;
 нарікати; оплакувати
 мити; витирати
 вогненний; полум'яний
 полум'я
 примочка; обклад
 тканина, полотно; гніт
 полотно, тканина
 див. платъно
 полотно; саван; плащаниця

полотняний
 верхній одяг
 сумний; плачевний; слізний

плачь, -ѣмъ
 плаштити сѧ, -шѧ сѧ, -шнтъ сѧ
 племеньнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 племя, -енъмъ
 пленница, -амъ
 плескати, плештѣ, плештѣтъ
 плесна, -амъ
 плесно, -омъ
 плесньце, -емъ
 плести, плетѣ, плетѣтъ
 плетина, -амъ
 плеште, -емъ
 плиновеник, -кмъ
 плинѣтъ, -омъ
 плинѣти, -нѣ, -нѣтъ
 плнштевати, -штоуѣ, -штоуѣтъ

 плнштѣ, -кмъ
 плоднѣти, плождѣ, плоднѣтъ

 плодовитъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 плодоносик, -кмъ
 плодосъствовати, -воуѣ, -воуѣтъ
 плодоношеник, -кмъ
 плодъ, -омъ
 плодоприношеник, -кмъ
 плодотвореник, -кмъ
 плодънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 плоскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 плотъ, -омъ
 плоути, пловѣ, поветѣ
 плоутник, -кмъ
 плѣзати, плѣжѣ, плѣжетъ
 плѣзѣкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 плѣзнѣти, плѣжѣ, плѣзнѣтъ
 плѣкъ, -омъ

 плѣнник, -кмъ
 плѣность, -ѣмъ
 плѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 плѣтолюбѣнъ, -а, -о
 (-ын, -ая, -ок)
 плѣтотяднѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 плѣтъ, -ѣмъ 1

ч.—
 недок.—
 прикм.—
 с.—
 ж.—
 недок.—
 ж.—
 с.—
 с.—
 недок.—
 ж.—
 с.—
 с.—
 ч.—
 док.—
 недок.—

 ч.—
 недок.—

 прикм.—
 с.—
 недок.—
 с.—
 с.—
 ч.—
 прикм.—
 прикм.—
 ч.—
 недок.—
 с.—
 недок.—
 прикм.—
 недок.—
 ч.—

 с.—
 ж.—
 прикм.—

 прикм.—
 прикм.—
 ж.—

плач; жалоба
 лякаться, бояться
 родовитий; сімейний
 плем'я; нащадки; рід
 кайдани; ланцюг
 плескати, аплодувати
 стопа
 див. плесна
 сандали
 плести; будувати; інтригувати
 кошик
 плече; спина
 слина; плювок
 цеглина
 плюнути
 шуміти; бунтувати;
 непокоїтися
 крик; шум; гамір; натовп
 плодити; плодоносити;
 плодиться
 плодовитий; родючий
 урожай
 плодоносити; родитися
 див. плодоносик
 жертва з плодів землеробства
 дітонародження
 плід; фрукт
 див. плодовитъ
 широкий
 пліт, огорожа
 плисти, плавати
 течія
 повзати, повзати
 слизький
 див. плѣзати
 натовп; військо; військовий
 підрозділ
 див. плоутник
 повнота
 повний

 сластолюбний
 хижий
 тіло; плоть; м'ясо

плѣтъ, -ѣмъ 2	ч.—	див. плотѣ
плѣтъно	присл.—	тілесно
плѣтънѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	тілесний, плотський
плѣтъскѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	див. плѣтънѣ
плѣтъити сѣ, -чѣ сѣ, -чѣтъ сѣ	недок.—	шикуватися в ряди
плѣвати, плѣвѣ, плѣвѣтъ	недок.—	плювати
плѣва, -амѣ	ж.—	полова
плѣвелѣ, -омѣ	ч.—	бур'ян, плевел
плѣвѣница, -амѣ	ж.—	стодола
плѣвѣник, -ѣмѣ	с.—	див. плѣвѣ
плѣвѣити, -нѣ, -нѣтъ	док.—	полонити; спустошити;
		розорити; знищити
плѣнѣ, -омѣ	ч.—	полон; пограбування; здобич
плѣнѣникѣ, -омѣ	ч.—	полонений, полоненик
плѣнѣница, -амѣ	ж.—	полонянка
плѣнѣти, -нѣ, -нѣтъ	недок.—	брати в полон; спустошити;
		грабувати; нищити
плѣти, плѣвѣ, плѣветѣ	недок.—	полоти; викоринювати
плѣшта, -омѣ	pl. t., с.—	легені; внутрішні
плѣсаник, -ѣмѣ	с.—	танець
плѣсати, плѣсѣ, плѣшетѣ	недок.—	танцювати
плѣсѣ, -омѣ	ч.—	див. плѣсаник
плѣсѣць, -ѣмѣ	ч.—	танцюрист
по	прийм.—	по; за; після; при; біля
повѣсѣдовати, -доуѣ, -доуѣтъ	док.—	поговорити
повѣвати, -ваѣ, -ваѣтъ	недок.—	убивати; розбивати
повѣти, -вѣ, -поѣтъ	док.—	убити; побити; розбити
повѣлѣти, -лѣ, -лѣтъ	док.—	заболіти; співпереживати
повѣрити, -рѣ, -рѣтъ	недок., док.—	допомагати, допомогти в бою
повѣранскѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	воєнний
повѣрати, -ворѣ, -ворѣтъ	док.—	зійтись в бою; допомогти в бою
повѣрѣдати, -ждаѣ, -ждаѣтъ	недок.—	спонукати; закликати
повѣдѣти, -бѣждаѣ, -бѣдитѣ	док.—	не поспати; попилінувати
повѣти, -бѣджаѣ, -бѣдетѣ	док.—	побути; залишитися
повѣтъ, -ѣмѣ	ж.—	перемога; знак перемоги
повѣрати, -верѣ, -верѣтъ	док.—	зібрати
повѣгати, -гѣ, -гѣтъ	недок.—	утікати
повѣгѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	утекти
повѣда, -амѣ	ж.—	перемога
повѣдѣтель, -ѣмѣ	ч.—	переможець
повѣдѣ(тел)ѣнѣ, -а, -о		
(-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	переможний
повѣдѣти, -бѣждаѣ, -бѣдитѣ	док.—	перемогти; подолати; здолати;
		заставити

побѣдотвориць, -кмъ	ч.—	див. побѣдитель
побѣдникъ, -омъ	ч.—	див. побѣдитель
побѣждати, -ждаѣ, -ждактъ	недок.—	перемагати; долати; заставляти
побѣжденик, -кмъ 1	с.—	перемога
побѣжденик, -кмъ 2	с.—	поразка
побѣлѣти, -лѣ, -лѣтъ	док.—	побілити
повадѣти, -важдѣ, -вадѣтъ	док.—	підбурити
поваждати, -ждаѣ, -ждактъ	недок.—	підбурювати; спонукати
поваалѣти, -лѣ, -лѣтъ	док.—	повалити
повапѣнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	побілити вапном
повелѣтель, -кмъ	ч.—	володар; опікун
повелѣвати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	наказувати; розпоряджатися;
		дозволяти
повелѣник, -кмъ	с.—	наказ; ухвала; розпорядження;
		дозвіл; згода
повелѣти, -лѣ, -лѣтъ	док.—	наказати; ухвалити; дозволити
повести, -ведѣ, -ведѣтъ	недок., док.—	відвести; повести
по/авечерѣница, -амъ	ж.—	Повечер'я — *богослуження
		добового кола
повиновати, -ноуѣ, -ноуѣтъ	недок.—	підкоряти; підпорядковувати
повиньникъ, -омъ	ч.—	боржник
повиньнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	підлеглий; підданий;
		зобов'язаний; винуватий
повинѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	підкорити; підпорядкувати
повити, -виѣ, -виѣтъ	док.—	запеленати; обгорнути;
		завити; повити
поваѣшѣти, -ваѣѣ, -ваѣѣтъ	док.—	покрити; затягнути; відтягнути
поводотан, -кмъ	ч.—	вождь; поводити
поводѣнь, -ѣмъ	ж.—	повінь
повон, -кмъ	ч.—	сувій полотна
поврѣсти, -врѣзѣ, -врѣзѣтъ	док.—	прив'язати
поврѣшѣти, -врѣгѣ, -врѣжѣтъ	док.—	кинути; відкинути; повалити
повѣпрашати, -шаѣ, -шаѣтъ	док.—	розпитати; спитати
повѣседѣнѣвѣнь, -а, -о		
(-ын, -ая, -ок)	прикм.—	щоденний, буденний
повѣданик, -кмъ	с.—	розповідь; проголошення;
		свідчення, свідоцтво; примус
повѣдати, -даѣ, -дактъ	недок.—	розповідати; повідомляти;
		передбачати; проголошувати;
		свідчити; признаватися
повѣдовати, -доуѣ, -доуѣтъ	недок.—	див. повѣдати
повѣдѣ, -ѣмъ	ж.—	учення; наука; навчання
повѣдѣти, -вѣмѣ, -вѣѣтъ	док.—	розповісти; повідомити, оголо-
		сити; проголосити; засвідчити

повѣстити, -вѣшѣ, -вѣситѣ	док.—	повісити
повѣстник, -кмѣ	с.—	вістка
повѣсть, -ьмѣ	ж.—	розповідь; переказ; вислів
повѣствовати, -воуѣ, -воукѣ	недок.—	розповідати, повідомляти
погана, -амѣ	ж.—	язичниця
поганинѣ, -омѣ	ч.—	язичник
поганѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	язичницький, поганський
поганыни, -ямѣ	ж.—	див. погана
поганьскѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	див. поганѣ
поганьство, -омѣ	с.—	поганство, язичництво; безсоромність; мерзота
поганяти, -няѣ, -някѣ	недок.—	ганяти; поганяти
погасити, -гашѣ, -гаситѣ	док.—	погасити
погашати, -шаѣ, -шакѣ	недок.—	гасити
поглаголанник, -кмѣ	с.—	обмова, наклеп
погладити, -лаждѣ, -ладитѣ	док.—	погладити; стерти; знищити
погоушити сѣ, -мѣ сѣ, -митѣ сѣ	док.—	поговорити, порозмовляти; зайнятися
поглѣтати, -таѣ, -такѣ	недок.—	ковтати
поглѣтитель, -кмѣ	ч.—	ненажера; загарбник
поглѣтити, -глѣштѣ, -глѣтитѣ	док.—	проковтнути
погнести, -нетѣ, -нететѣ	док.—	придавити; зневажити; знехтувати
погнетенѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	одержимий; біснуватий
погнѣтати, -таѣ, -такѣ	недок.—	давити; зневажати; гнобити; тиснутися
погонити, -нѣ, -нитѣ	недок.—	стежити; розбирати
погорѣти, -рѣ, -ритѣ	док.—	спалахнути, загорітися; згоріти
погребѣ/аник, -кмѣ	с.—	похорон; поховання
погребитель, -кмѣ	ч.—	гробар
погретн, -гребѣ, -гребетѣ	док.—	поховати; закопати
погребати, -баѣ, -бакѣ	недок.—	ховати, хоронити; закопувати
погрѣхѣ, -омѣ	ч.—	сумнів; похибка
погрѣшеник, -кмѣ	с.—	помилка; гріх
погрѣшити (сѣ), -шѣ (сѣ), -шитѣ (сѣ)	док.—	заблудити; не досягти мети; пропустити
погразнѣти, -нѣ, -нетѣ	док.—	утопитися; погрузнути; заглибитися
погрѣжати, -жаѣ, -жакѣ	недок.—	топити; занурювати; грузнути
погрѣжити, -рѣжѣ-рѣжитѣ	док.—	див. погразнѣти
погоубити, -баѣ, -битѣ	док.—	погубити; знищити; втратити; протратити
погоубленник, -кмѣ	с.—	загибель; знищення

ПОГОУБЛЯТИ, -ЛЯЖ, -ЛЯКТЪ	недок.—	губити; нищити; втрачати
ПОГЪНАТИ, -ЖЕНЯ, -ЖЕНЕТЪ	недок., док.—	гнати, погнати; мчати, помчати; спішити, поспішити; йди вслід
ПОГЫБАТИ, -БАЖ, -БАЕТЪ	недок., док.—	гинути; загинути; пропадати; пропасти
ПОГЫБАТИ, -БАЖ, -БАКТЪ	недок.—	гинути; пропадати
ПОГЫБЕНИК, -КМЪ	с.—	загибель; руйнування
ПОГЫБНЯТИ, -НЯ, -НЕТЪ	док.—	загинути; зурочити; пропасти; згубитися; заблукати; зникнути
ПОГЫБѢЛЬ, -ЪМЪ	ж.—	загибель; руйнування; стихійне лихо
ПОГЫБѢЛЬСТВО, -ОМЪ	с.—	див. ПОГЫБЕНИК
ПОДАВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок.—	подавати; давати; надавати
ПОДАВИТИ, -ВЯЖ, -ВИТЪ	док.—	заглушити; покорити; знищити
ПОДАВЛЯТИ, -ЛЯЖ, -ЛЯКТЪ	недок.—	заглушувати; нищити
ПОДАВЛЕНИК, -КМЪ	с.—	тягар
ПОДАДНТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	див. ПОДАТЕЛЬ
ПОДАЛИК, -КМЪ	с.—	віддаль
ПОДАНИК, -КМЪ	с.—	підтримка; допомога
ПОДАТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	дарувальник; податель
ПОДАТИ, -ДАМЪ, -ДАСТЪ	док.—	дати; подати; подарувати; надати
ПОДАЯТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок.—	подавати; давати; давати милостиню; надавати
ПОДВИГНАТИ, -НЯ, -НЕТЪ	док.—	рушити; підняти; закликати; заставити; постаратися; поквалитися; вступити у битву
ПОДВИГЪ, -ОМЪ	ч.—	зусилля; прагнення; старання; боротьба; подвиг
ПОДВИЖАНИК, -КМЪ	с.—	старання
ПОДВИЖАТИ, -ЖА, -ЖИТЪ	док.—	рушити; струсити; закликати; заставити
ПОДВИЖЕНИК, -КМЪ	с.—	рух; старання; повстання, бунт
ПОДВИЖЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	борець
ПОДВИЖЬНО	присл.—	старанно
ПОДВИЖЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	рухомий; старанний
ПОДВИЗАНИК, -КМЪ	с.—	рух; старанність; боротьба
ПОДВИЗАТИ, -ДВИЖА, -ДВИЖЕТЪ (-ЗАЖ, -ЗАКТЪ)	недок., док.—	рушати, рушити; піднімати, підняти; спонукати; прагнути; спішити, поспішити
ПОДВИВТИ СЯ, -ВЯЖ СЯ, -ВИТЪ СЯ	док.—	здивуватися
ПОДНІРЬ, -ЪМЪ	ж.—	плащ; накидка

ПОДЪЛГЪ	прийм.-	вздовж
ПОДОБА, -АМЪ	ж.-	спосіб; ймовірність
ПОДОБАТИ, -БАЖЪ, -БАКТЪ	недок.-	належати; личити
ПОДОБИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.-	наслідувач
ПОДОБИТИ, -БАЖЪ, -БИТЪ	недок.-	зображати; наслідувати;
		підходити
ПОДОБИКЪ, -КМЪ	с.-	подоба; схожість; образ;
		достойнство
ПОДОБЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	див. ПОДОБИТЕЛЬ
ПОДОБЬНО/Ъ	присл.-	подібно; так само; належно;
		достойно
ПОДОБЬНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	подібний; належний;
		достойний; здібний
ПОДОБЬНЪВЪРЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	достовірний, правдивий
ПОДОБЬСТВИКЪ, -КМЪ	с.-	образ; вигляд; схожість
ПОДОБЬСТВО, -ОМЪ	с.-	див. ПОДОБЬСТВИК
ПОДОЛИКЪ, -КМЪ	с.-	долина; видолинок
ПОДРАГЪ, -ОМЪ	ч.-	подолок; пола
ПОДРА/ЪЖАНИКЪ, -КМЪ	с.-	наслідування; насмішка;
		посміх
ПОДРАЖАТЕЛЬ, -КМЪ	ч.-	див. ПОДОБИТЕЛЬ
ПОДРА/ЪЖАТИ, -ЖАЖЪ, -ЖАКТЪ	недок.-	наслідувати; насміхатися;
		висміювати
ПОДРАЖИТИ, -ЖЖЪ, -ЖИТЪ	док.-	наслідувати; насміятися;
		висміяти; образитися
ПОДРОУГА, -АМЪ	ж.-	подруга
ПОДРОУГЪ, -ОМЪ	ч.-	друг; компаньйон; товариш;
		ближній
ПОДРОУЖИКЪ, -КМЪ	с.-	дружина; подружжя
ПОДРЪЖАНИКЪ, -КМЪ	с.-	володіння, волость;
		користування
ПОДРЪЖИТИ, -ЖЖЪ, -ЖИТЪ	док.-	піднести; підняти
ПОДЪ	прийм.-	під; над
ПОДЪВНИНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	підлеглий
ПОДЪВНИЖТИ, -НЖЪ, -НЕТЪ	док.-	підпорядкувати
ПОДЪГОРИКЪ, -КМЪ	с.-	підгір'я
ПОДЪДАТИ, -ДАМЪ, -ДАСТЪ	док.-	віддати; продати
ПОДЪЗАКОНЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	законослухняний; який
		дотримується Закону
ПОДЪЗЕМНИКЪ, -КМЪ	с.-	підземелля; пекло
ПОДЪИМАТИ, ПОДЪКМЪЖЪ, ПОДЪКМЪКАТЪ	недок.-	підтримувати; піднімати;
		допомагати; приймати

подъити, -идѣ, -идетъ	док.—	зайти; прийти; підійти
подъклонити, -ниѣ, -нитъ	док.—	схилити
подъкопавати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	підкопувати
подъкопати, -паѣ, -пактъ	док.—	підкопати
подълагати, -гаѣ, -гактъ	недок.—	підкладати
подълежати, -жѣ, -житъ	недок.—	підпорядковуватися; підкорятися
подъложеник, -кмъ	с.—	засіб; посередництво
подъметъ, -омъ	ч.—	див. подрагъ
подънебесьскъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	піднебесний
подъножник, -кмъ	с.—	підніжжя
подъпадати, -даѣ, -дактъ	недок.—	див. подълежати
подъпалити, -лѣ, -лнтъ	док.—	обпалити; підпалити
подъпрашити, -прагѣ, -пражетъ	док.—	запрягти
подъписьник, -кмъ	с.—	запис, написане
подърыти, -рыѣ, -рыктъ	док.—	підкопати
подъсмѣхъ, -омъ	ч.—	насмішка; глузування
подъстриженник, -кмъ	с.—	постриг
подъстригти, -ригѣ, -рижетъ	док.—	підстригти; постригти
подъстѣлати, -лѣ, -летъ	док.—	застелити; прослати
подъстѣпити, -пѣ, -питъ	док.—	наступити
подъстѣпленник, -кмъ	с.—	наступництво
подъточник, -кмъ	с.—	чан, куди виноградний сік стікає з чавила
подъточно, -омъ	с.—	див. подъточник
подъѣтель, -кмъ	ч.—	опора; захисник
подъѣти, подъѣмѣ, подъѣметъ	док.—	підперти; підтримати; підняти; прийняти
подъѣтник, -кмъ	с.—	підтримка; допомога; зустріч
пожоганик, -кмъ	с.—	пожежа
пожо/игати, -гаѣ, -гактъ	недок.—	палити; підпалювати
пожабити, -лѣ, -лнтъ	док.—	засумувати, затужити
пожеланик, -кмъ	с.—	побажання; спрага
пожешти, -жегѣ, -жежетъ	док.—	спалити; спекти
пожидати, -даѣ, -дактъ	недок.—	очікувати; ждати
пожираник, -кмъ	с.—	жертвоприношення
пожировати, -роѣ, -роѣктъ	док.—	напастися
пожити, -живѣ, -живетъ	док.—	прожити
пожръ/ѣти, -жръ, -жръетъ 1	док.—	принести у жертву, пожертвувати
пожръѣти, -жръ, -жръетъ 2	док.—	проковтнути; зжерти
пожъданик, -кмъ	с.—	очікування
пожъдати, -ждѣ, -ждетъ	док.—	підождати; почекати

пожженик, -кмъ	с.—	спалення; пожежа
пожати, -жьнѣ, -жьнетъ	док.—	зжати, вижати
позавидѣти, -виждѣ, -видитъ	док.—	позаздрити
позаконѣти, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. подѣзаконѣти
позадыти, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	пізній; повільний; невпевнений
позады	присл.—	пізно
позааити, -лаштѣ, -лаити	док.—	позолотити
познаник, -кмъ	с.—	пізнання
познати, -наѣ, -нактъ	док.—	пізнати
позобати, -зобѣ, -зобѣти	док.—	склювати
позориште, -емъ	с.—	театр; арена; видовище
позоровати, -роуѣ, -роукъ	недок.—	дивитися; звертати увагу; спостерігати
позоротан, -кмъ	ч.—	глядач, споглядач; свідок
позоръ, -омъ	ч.—	видовище; натовп
позорьникъ, -омъ	ч.—	спостерігач
позрачнште, -емъ	с.—	видовище
позръцати, -цаѣ, -цактъ	недок.—	спостерігати
позръваник, -кмъ	с.—	запрошення; заклик
позръвати, -зобѣ, -зобѣти	док.—	покликати, закликати; запросити
позыбати, -баѣ, -бакъ	недок.—	називати
позьрѣти, -ръ, -ритъ	док.—	подивитися, поглянути; звернути увагу
понмати, покмаѣ, покмактъ	недок.—	брати; одружуватися; звинувачувати; скаржитися; дорікати; сварити
понмовати, -моуѣ, -моукъ	недок.—	звинувачувати; скаржитися
понмъ, -омъ	ч.—	звинувачення; скарга
понскати, -штѣ, -штѣти	недок., док.—	шукати; вивчати, вивчити
понти, -ндѣ, -ндѣти 1	недок., док.—	іти, піти; прямувати, попрямувати
понти, поѣ, понтъ 2	недок.—	поіти
покадити, -каждѣ, -кадитъ	док.—	обкадити
показаник, -кмъ	с.—	виявлення; настанови; попередження; зауваження; виховання; намова
показати, -кажѣ, -кажѣти	док.—	показати; виявити; дорікнути; назвати
показнь, -ьмъ	ж.—	докір; кара
показовати, -зоуѣ, -зоукъ	недок.—	показувати
покаляти сѣ, -ляѣ сѣ, -ляктъ сѣ	док.—	вимазатися
покаряти сѣ, -ряѣ сѣ, -ряктъ сѣ	недок.—	підкорятися, підчинятися
покаянь, -ьмъ	ж.—	кара; розкаяння

покаяник, -кмъ	с.—	розкаяння
покаяти сѧ, -каѡ сѧ, -какътъ сѧ	недок., док.—	каятися, покаятися; розкаюватися, розкаятися
покладати, -даѡ, -дакътъ	недок.—	класти; пропонувати; мати намір; вважати
покланити сѧ, -нѡ сѧ, -нитъ сѧ	док.—	поклонитися, вклонитися
покланяник, -кмъ	с.—	поклоніння, вшанування; поклін
покланяти, -няѡ, -някътъ	док.—	поклонитися; вшанувати
поклоненик, -кмъ	с.—	див. поклонъ
поклонитель, -кмъ	ч.—	шанувальник, прихильник
поклонити, -нѡ, -нитъ	док.—	схилити; прихилити; прикляк- нути; зігнути; поклонитися
поклонъ, -омъ	ч.—	поклін
поклакнѡти, -нѡ, -нѡтъ	док.—	клякнути
покон, -кмъ	ч.—	спокій; відпочинок, спочинок; кончина, упокій
поконнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	спокійний; покійний
поконти, -коѡ, -контъ	док.—	заспокоїти; заспокоїтися; відпочити; виконати
поконште, -емъ	с.—	місце відпочинку; відпочинок
поколѣбати сѧ, -баѡ сѧ, -бакътъ сѧ	док.—	засумніватися; задрижати
поконъ, -омъ	ч.—	початок; влада
поконьникъ, -омъ	ч.—	зачинатель
поконьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	первинний; головний; вибраний
покореник, -кмъ	с.—	див. покоръ
покор(ѡ)нѡтъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм.—	покірний
покорити, -рѡ, -ритъ	док.—	покорити; підпорядкувати
покоръ, -омъ	ч.—	покора, смирення
покрасти, -радѡ, -радетъ	док.—	обікрасти
покровиште, -емъ	с.—	полотнище; покривало
покровъ, -омъ	ч.—	дах; покровительство; опіка; захист
покропити, -пѡѡ, -питъ	док.—	окропити
покрѣвитель, -кмъ	ч.—	захисник; покровитель
покривати, -ваѡ, -вакътъ	недок.—	закривати; закутувати
покрыти, -рыѡ, -рыкътъ	док.—	закрити; закутати
покрѣта, -амъ	ж.—	корж, паляниця
покоужденик, -кмъ	с.—	докір; зауваження
покоуштити, -коушѡ, -коушнтъ	док.—	перевірити; спробувати
покоушати, -шаѡ, -шакътъ	недок.—	перевіряти; пробувати; прагнути
покоушеник, -кмъ	с.—	приставання; спроба

покъснѣти, -къшиж, -къснитъ
покъвати, -важ, -вактъ
покъновеник, -кмъ
покъпати са, -пых са, -пактъ са
пола, -амъ
полагати, -гаж, -гактъ

полата, -амъ
полетѣти, -лештж, -летитъ
полнвати, -важ, -вактъ
полнзати, -лижж, -лижетъ

полняти, -лѣж, -лѣктъ
половина, -амъ
половити, -важ, -витъ
пологъ, -омъ
положенник, -кмъ
положити, -жж, -житъ

полоудне
полоудник, -кмъ
полоуднь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
полоуднь, -я, -е
полоуношти
полоуношник, -кмъ
полоуноштъ, -ьмъ
полоучан, -кмъ
полоучати, -чаж, -чактъ
полоученик, -кмъ
полоучити, -чж, -читъ

полъ, -ьмъ

полъднь, -ьмъ
полъма
полъспѣдик, -кмъ
полътъма
польженник, -кмъ
польза, -амъ

недок.—
недок.—
с.—
док.—
ж.—
недок.—

ж.—
недок., док.—
недок.—
недок., док.—

док.—
ж.—
док.—
ч.—
с.—
док.—

присл.—
с.—
прикм.—
прикм.—
присл.—
с.—
ж.—
ч.—
недок.—
с.—
док.—

ч.—

ч.—
присл.—
с.—
присл.—
с.—
ж.—

перебувати; продовжувати
хитати; кивати; показувати
вказівка; наказ
скупатися; умитися
половина
класти; укладати; хоронити;
подавати; розташовувати;
одягати; накривати; визначати;
вважати; давати
палац; палати; кімната
летіти, полетіти
поливати
лизати, лизнути; облизувати,
облизати; слизувати, злизати
полити
див. пола
піймати, зловити
постіль, ліжко
положення; становище; внесок
положити; помістити;
розташувати; покласти; взяти;
похоронити; подати; звернути
увагу; вирішити; визначити;
призначити; зробити
опівдені
див. полъднь
див. полоуднь
південний
опівночі
північ (пора доби)
північ (сторона світу)
доля; щастя
одержувати; приймати
випадок; нагода; щастя
одержати; прийняти;
трапитися; вдатися
половина; берег; сторона, бік;
стать
південь, полудень
навпіл
мірило
див. полъма
полегшення, пільга
користь; вигода

пользе/овати, -зоуѣ, -зоуѣтъ	недок.—	бути корисним; використовувати
пользѣно	присл.—	корисно
пользѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	корисний
пользѣти, -зѣѣ, -зѣѣтъ	недок.—	бути корисним
польма	присл.—	навпіл
польскѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.—	польовий; селянський; сілський
полѣно, -омѣ	с.—	поліно
полѣти, -лѣѣ, -антѣ	недок.—	палати; горіти
поляна, -амѣ	ж.—	поле; рівнина; долина
поле, -емѣ	с.—	поле; рівнина
поладованник, -кмѣ	с.—	спустошення
помаванник, -кмѣ	с.—	жест; кивок
помавати, -ваѣѣ, -ваѣтъ	недок.—	кивати, подавати знаки
помагати, -гаѣѣ, -гаѣтъ	недок.—	помагати, допомагати
помазанник, -кмѣ	с.—	помазання; елей; олія; жир
помазаньникѣ, -омѣ	ч.—	помазаник
помазати, -жаѣ, -жетѣ	док.—	помазати
помазати, -заѣѣ, -заѣтъ	недок.—	помазувати
поманѣти, -нѣ, -нетѣ	док.—	кинути; поманити
помахати, -хаѣѣ, -хаѣтъ	док.—	махнути; кивнути
помаєник, -кмѣ	с.—	кивок; знак; жест
помести, -метѣѣ, -метѣтъ	док.—	підмести, замести
пометати, -таѣѣ, -таѣтъ	недок.—	кидати
помизати, -заѣѣ, -заѣтъ	недок.—	мигати
помилуванник, -кмѣ	с.—	милосердя
помилувати, -лоуѣѣ, -лоуѣтъ	док.—	змилюватися, змилюватися, зглянутися
поминаник, -кмѣ	с.—	згадка, спомин
поминати, -наѣѣ, -наѣтъ	недок.—	згадувати; пам'ятати; нагадувати; пригадувати
помлѣчати, -чѣѣ, -читѣ	док.—	замокнути
поможенник, -кмѣ	с.—	допомога
помолити(сѣ), -лѣѣ(сѣ), -антѣ(сѣ)	док.—	попросити; помолитися; запи- тати; скласти обітницю
поморник, -кмѣ	с.—	примор'я
помошти, -могѣѣ, -можетѣ	док.—	допомогти
помоштя, -кмѣ	pl. t., с.—	див. помошть
помошть, -ѣмѣ	ж.—	допомога
помоштьникѣ, -омѣ	ч.—	помічник
помоштьница, -амѣ	ж.—	помічниця
помрачати, -чаѣѣ, -чаѣтъ	недок.—	затемнювати; затьмарювати
помраченик, -кмѣ	с.—	затьмарення

помрачѣти, -чѣ, -чѣтъ	док.—	затемнити; затьмарити
помръкнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	згаснути
помоудѣти, -моудѣ, -моудѣтъ	док.—	зволѣкти; затримати
помысли, -мысли, -мысли	док.—	подумати; розміркувати;
		обдумати; забажати
помысли, -омѣ	ч.—	думка, гадка; бажання
помышленіе, -іе	с.—	думка; сумнів; задум; бажання
помышляти, -ля, -лятъ	недок.—	думати, розмірковувати;
		бажати
	с.—	згадка; поминки
помышленіе, -іе		
помышленіе(с), -мышленіе(с),	недок., док.—	згадувати, згадати
-мышленіе(с)	с.—	згадка, спомин
помышленіе, -іе	недок.—	нагадувати
помановати, -новѣ, -новѣтъ	с.—	див. помышленіе
помановеніе, -іе		
помановѣти(с), -нѣ(с),		
-нѣтъ(с)	док.—	згадати; пом'янути; спам'ятати;
		опам'ятати; пригадати
понедѣльникѣ, -омѣ	ч.—	понеділок
понести, -сѣ, -сѣтъ	недок.—	нести; брати; вагітніти
понижати, -жа, -жѣтъ	недок.—	принижувати; засуджувати
понижити, -нижѣ, -нижѣтъ	док.—	принизити; засудити
понижѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	похилити голову
понижѣти, -нѣ, -нѣтъ	ж.—	нижня течія; вир
понирати, -ра, -раѣтъ	недок.—	занурюватися
поничати, -чѣ, -чѣтъ	док.—	див. поникнѣти
поновити, -вѣ, -вѣтъ	док.—	поновити, обнови; присвятити
	с.—	обнова; обнови; присвята
поновленіе, -іе	ч.—	паламар
понома/орѣ, -іе	недок.—	носити
поносити, -ношѣ, -ношѣтъ 1	недок.—	обмовляти; дорікати;
поносити, -ношѣ, -ношѣтъ 2		висміювати
	ч.—	наруга; образа
поношѣти, -ша, -шаѣтъ	недок.—	див. поносити 2
поношеніе, -іе	с.—	див. поношѣти
поноудѣти, -ноудѣ, -ноудѣтъ	док.—	примусити, заставити
поноудѣти, -ноудѣ, -ноудѣтъ	недок.—	примушувати, заставляти
поноудѣти, -ноудѣ, -ноудѣтъ	прикм.—	понтійський
поноудѣти, -ноудѣ, -ноудѣтъ	присл., спол.—	у кожному разі; бо; тому що;
поноудѣти, -ноудѣ, -ноудѣтъ		хоча б
понявка, -амѣ	ж.—	полотно; пов'язка; саван
понявица, -амѣ	ж.—	див. понявка
понявка, -амѣ	спол.—	з тих пір

понкже	спол.—	тому що; бо; з огляду; коли; з тих пір
пообла́штити, -ла́жж, -ла́четъ	док.—	одягти
поострити, -оштриж, -остритъ	док.—	нагострити, поточити
пооштреник, -кмъ	с.—	нагострення
попалити, -лаж, -литъ	док.—	спалити; обпалити; знищити
попалаяти, -лажж, -ляктъ	недок.—	палити; обпалювати; нищити
по/епеа́лъ, -омъ	ч.—	попіл
попешти са, -пекж са, -печетъ са	док.—	потурбуватися; поспівпереживати
попеченик, -кмъ	с.—	турбота; чуйність
попинъ, -омъ	ч.—	див. попъ
попирати, -ражж, -рактъ	недок.—	зневажати; нехтувати
попла́зати са, -заж са, -зактъ са	недок.—	ковзатися; спотикатися; падати
попла́зеник, -кмъ	с.—	ковзання; спотикання; падіння
попла́зновеник, -кмъ	с.—	див. плапа́зеник
попла́ваник, -кмъ	с.—	обплівування; зневага
попла́вити, -ниж, -нитъ	док.—	полонити; спустошити; розорити; сплюндрувати
поповьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	священничий; священницький
поповьство, -омъ	с.—	духовенство, священництво; священство
попоу́стити, -поу́штж, -поу́ститъ	док.—	допустити; дозволити
попоу́штати, -штажж, -штактъ	недок.—	допускати; дозволяти
попоу́штеник, -кмъ	с.—	дозвіл; послаблення
попъ, -омъ	ч.—	священик, ієрей
попъраник, -кмъ	с.—	зневажання; нехтування
попърати, -пержж, -перетъ	док.—	зневажити; знехтувати; знищити
попъриште, -емъ	с.—	поприще; арена
попърѣ́ник, -кмъ	с.—	прагнення
попъство, -омъ	с.—	див. поповьство
поработати, -тажж, -тактъ	недок.—	служити; підкоряти
поработити, -боштжж, -ботитъ	док.—	підкорити
поработати, -штажж, -штактъ	недок.—	див. поработати
порадовати са, -доу́жж са, -доу́ктъ са	док.—	зрадіти
поражати, -жажж, -жактъ	недок.—	бити; знищувати; мучити, катувати
пораждати са, -ждажж са, -ждактъ са	недок.—	відроджуватися
пораженник, -кмъ	с.—	поразка
поразити, -ражж, -разитъ	док.—	подолати; убити; знищити; поранити

поразоумѣти, -мѣѣж, -мѣѣктъ	док. –	зрозуміти, збагнути
порешти, -рекж, -речетъ	док. –	зганьбити; обмовити
пореченник, -кмъ	с. –	докір; скарга
поривати, -ваѣж, -вактъ	недок. –	штовхати
порнцати, -цаѣж, -цактъ	недок. –	ганьбити; докоряти
порода, -амъ	ж. –	рай
породити, -рождаж, -родитъ	док. –	народити, породити; відродити
породѣнь, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	райський
поро(ж)дѣство, -омъ	с. –	відродження
порожденик, -кмъ	с. –	пологи; народження;
		відродження
порокъ, -омъ	ч. –	хула; вада
пороченник, -кмъ	с. –	див. пореченник
порочѣнникъ, -омъ	ч. –	безсоромник
порочѣнь, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	ганебний; розбещений
поръпѣгати, -пѣштж, -пѣштетъ	док. –	дорікнути
порътънникъ, -омъ	ч. –	двірник; сторож (на воротах)
поръфѣра, -амъ	ж. –	пурпур, багрянець
порѣдѣцѣ	присл. –	зрідка
порѣкати, -каѣж, -какѣтъ	недок. –	хулити; нарікати
порѣяти, -рѣѣж, -рѣѣктъ	недок. –	штовхати
порадик, -кмъ	с. –	черга, черговість
поржганик, -кмъ	с. –	наруга; зневага
поржгати, -гаѣж, -гактъ	недок., док. –	висміювати, висміяти; зраджу-
		вати, зрадити; насміхатися
поржтити сѣ, -ржштж сѣ,		
-ржтитъ сѣ	док. –	розбитися
поржштеник, -кмъ	с. –	руйнування
поржчати, -чаѣж, -чактъ	недок. –	доручати; ручатися
поржчити, -чж, -читъ	док. –	доручити; ввірити;
		заручитися; наказати
посагати, -гаѣж, -гактъ	недок. –	одружуватися
посагнѣти, -нж, -нетъ	док. –	одружитися
посагъ, -омъ	ч. –	шлюб; весілля
посварити, -рѣж, -ритъ	док. –	засудити; дорікнути;
		посваритися
поскрѣѣнник, -кмъ	с. –	співчуття
поскѣдоу	присл. –	мало; скуп
послоуженик, -кмъ	с. –	послуга; служба
послоужованник, -кмъ	с. –	свідчення
послоужовати, -ваѣж, -вактъ	недок. –	свідчити
послоужъ, -омъ	ч. –	свідок, очевидець
послоужаник, -кмъ	с. –	слухання; слухачі; послух;
		свідчення

посоушати, -шашъ, -шактѣ	недок., док.—	слухати; послухати; вислухувати; вислухати; слухатися; свідчити; засвідчити
посоушынникъ, -омъ	ч.—	слухач
посоушынъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	послушний; уважний
посоушьство, -омъ	с.—	див. посоухованник
посоушьствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок., док.—	слухатися, послухатися; підкорятися, підкоритися; свідчити, засвідчити; підтверджувати, підтвердити
послѣ	присл.—	нарешті; востанне
послѣдовати, -доуѣж, -доуѣтъ	недок.—	йти вслід
послѣдъ/н/оу	присл.—	нарешті; пізніше; потім; востанне
послѣдъкъ, -омъ	ч.—	кінець
послѣдънни, -ая, -ее	прикм.—	останній
послѣдъственк, -кмъ	с.—	нащадок
послѣдъствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.—	див. послѣдовати
послѣжде	присл.—	потім; внаслідок; пізніше; нарешті
посмняти сѧ, -мѣѣж сѧ, -мѣѣтъ сѧ	док.—	засміятися; насміятися; насміхатися
пособенъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	догідливий
пособентн, -бѣѣж, -бѣѣтъ	недок.—	допомагати, підтримувати
пособник, -кмъ	с.—	допомога; сприяння; союз
пособовати, -вѣѣж, -вѣѣтъ	недок.—	захищатися; дотримуватися
пособьникъ, -омъ	ч.—	помічник; покровитель; союзник
пособьствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок., док.—	допомагати, допомогти; втручатися, втрутитися; захищатися, захиститися
посоуха, -амъ	ж.—	палиця, дрюк
поспѣвати, -вѣѣж, -вѣѣтъ	недок.—	сприяти; допомагати
поспѣти, -пѣѣж, -пѣѣтъ	док.—	досягти успіху; допомогти; принести користь
поспѣховати, -хоуѣж, -хоуѣтъ	недок.—	див. поспѣвати
поспѣхъ, -омъ	ч.—	успіх; допомога; сприяння; сила
поспѣшати, -шашъ, -шактѣ	недок.—	сприяти, допомагати; поспішати
поспѣшеник, -кмъ	с.—	успіх; сприяння; допомога; зусилля
поспѣшнтн, -шѣж, -шнтѣ	док.—	досягти успіху; вдатися; допомогти; постаратися; поспішити

поспѣшьникъ, -омъ	ч. –	помічник; співпрацівник
поспѣшьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	успішний; дієвий
поспѣшьство, -омъ	с. –	вигода; користь; допомога; сприяння
поспѣшьствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок. –	досягати успіху; сприяти; допомагати
поспѣяти, -пѣѣж, -пѣѣтъ	недок. –	див. поспѣшьствовати
посрамнѣти, -мѣж, -мѣтъ	док. –	зганьбити; осоромитися
посрамляти, -мѣѣж, -мѣѣтъ	недок. –	ганьбити; соромитися
посрамлѣнник, -кмъ	с. –	ганьба; сором
посрѣдѣнь, -я, -є (-ни, -яя, -єє)	прикм. –	середній; посередній
посрѣдѣ/н/оу	прийм., присл. –	серед; посеред; між
поставити, -вѣѣж, -вѣѣтъ	док. –	поставити; збудувати; помістити; постати; познайомити; призначити; вважати
поставляти, -вѣѣѣж, -вѣѣѣтъ	недок. –	ставити; класти; будувати; призначати
поставлѣнник, -кмъ	с. –	забудова; будівля; призначення
поставѣ, -омъ	ч. –	будівля; стан; розповідь; читання
постать, -ьмъ	ж. –	бік; відношення; ставлення; випадок
постеля, -ямъ	ж. –	ліжко; постіль
постенати, -нѣж, -нѣтъ	док. –	застогнати
постижѣти, -нѣж, -нѣтъ	док. –	досягти; добитися; догнати; вразити; охопити; вистачити
постиженник, -кмъ	с. –	досягнення
постисати, -сѣѣж, -сѣѣтъ	док. –	досягти
постилати, -лаѣж, -лаѣтъ	недок. –	розстеляти; стелити
пости сѣ, поштѣж сѣ, поститѣ сѣ	недок. –	постити, дотримуватися посту
постоянник, -кмъ	с. –	зупинка; стоянка
постояти, -тоѣж, -тоѣтъ	док. –	стати; піднятися; витримати; залишитися
постраданник, -кмъ	с. –	страждання
пострадати, -раждѣж, -раждѣтъ	док. –	вистраждати
пострашенник, -кмъ	с. –	загроза; страх
пострашнѣти, -шѣж, -шѣтъ	док. –	застрашити
постраяти, -ряѣж, -ряѣтъ	недок. –	упорядковувати; виправляти
постриженник, -кмъ	с. –	постриг; підстригання
постризати, -сѣѣж, -сѣѣтъ	недок. –	стригти; підстригати
постришѣти, -ригѣж, -ригѣтъ	док. –	обстригти; підстригти; постригти
пострѣкатель, -кмъ	ч. –	підбурювач; бунтар

пострѣкати, -каѣ, -какѣтъ	недок.—	підбурювати; бунтувати
пострѣкновеник, -кмъ	с.—	підбурення; спонування; бунт
пострѣкнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	підбурити; збунтувати
постъ, -омъ	ч.—	піст
постыдѣти сѧ, -тыждѧ сѧ, -тыднѣтъ сѧ	док.—	засоромитися; засоромити
постылати, -стѣлаѣ, -стѣлетъ	док.—	прослати; застелити
постыльникъ, -омъ	ч.—	сподвижник; пустельник
постыница, -амъ	ж.—	сподвижниця; пустельниця
постыно	присл.—	пісно; стримано
постынь, -а, -о (-ын, -ая, -оѧ)	прикм.—	пісний; стриманий
постыпати, -пѧѣ, -пакѣтъ	недок.—	виступати; поставати;
		відступати
постыпнѣти, -пѧѣ, -питъ	док.—	виступити; повстати;
		відступити
посоуланги, -аѣ, -антѣ	док.—	потурбуватися
посоуленник, -кмъ	с.—	турбота; обіцянка
посыланник, -кмъ	с.—	пошання; лист
посыланьникъ, -омъ	ч.—	пошанець; посол
посыланьство, -омъ	с.—	звернення
посылати, -аѣ, -летъ	док.—	пошлати; зіслати
посылаъ, -омъ	ч.—	див. посыланьникъ
посыпати, -пѧѣ, -питъ	док.—	пошпати
посыребрѣти, -бѣѣ, -брѣтъ	док.—	пошріблѣти
посыхнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	висохнути; засохнути
посылати, -аѣ, -лактѣ	недок.—	пошлати; зіслати
посыпати, -пѧѣ, -плетъ 1	док.—	пошпати; засипати
посыпати, -пѧѣ, -пакѣтъ 2	недок.—	пошпати; засипати
посѣдѣти, -сѣждѣ, -сѣднѣтъ	док.—	посадити
посѣкати, -каѣ, -какѣтъ	недок.—	вирубувати; рубати
посѣнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	затемнити; затьмарити
посѣсти, -сѣдѣ, -сѣдетъ	док.—	пересісти
посѣтитель, -кмъ	ч.—	відвідувач
посѣтити, -сѣштѣ, -сѣтнѣтъ	док.—	відвідати, навістити
посѣтовати, -тоуѣ, -тоуѣтъ	док.—	пожаліти; оплакати
посѣтствовати, -воуѣ, -воуѣтъ	недок.—	див. посѣштати
посѣштати, -штѧѣ, -штѧктѣ	недок.—	відвідувати
посѣштеник, -кмъ	с.—	відвідини, відвідування
посѣшти, -сѣкѣ, -сѣчетъ	док.—	зрубати; вирубати; убити,
		посікти
посѣченик, -кмъ	с.—	стра́та
посѣзати, -сѣжѣ, -сѣжетъ	док.—	обмацати
посѣднѣти, -сѣждѣ, -сѣднѣтъ	док.—	обміркувати; обдумати;
		добитися; придбати

ПОСЖЖЕНИК, -КМЪ	с.—	ухвала; досягнення; придбання
ПОТАНТИ, -ТАЯЖ, -ТАКТЪ	док.—	приховати
ПОТАПАЯТИ, -ЛЯЯЖ, -ЛЯКТЪ	недок.—	топити; топитися; потоплювати
ПОТАБАШТИ	присл.—	таємно; приховано, крадькома
ПОТВОРИТИ, -РЯЖ, -РНТЪ	док.—	перетворити
ПОТЕРЬДИТИ, -РЪЖДЯЖ, -РЪДИТЪ	док.—	утвердити; підтвердити
ПОТЕРЬЖДАТИ, -ДАЯЖ, -ДАКТЪ	недок.—	утверджувати; підтверджувати
ПОТЕШТИ, -ТЕЖЖ, -ТЕЧЕТЪ	недок., док.—	текти, потекти; бігти, побігти
ПОТИРЬ, -КМЪ	ч.—	чаша
ПОТНСКАТИ, -ТНШТЯЖ, -ТНШТЕТЪ	недок.—	стискати; закривати
ПОТНТИ СЯ, ПОШТЯ СЯ, ПОТИТЪ СЯ	недок.—	літніти, потіти
ПОТОКЪ, -ОМЪ	ч.—	потік; струмок;
ПОТОМЪ (ЖЕ)	присл.—	потім, після, пізніше, згодом
ПОТОПИТИ, -ПАЯЖ, -ПИТЪ	док.—	потопити; втопити
ПОТОПЪ, -ОМЪ	ч.—	повінь; потоп
ПОТОЧИЛЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	прес для вичавлювання
ПОТОЧИТИ, -ЧЯЖ, -ЧИТЪ	док.—	винограду
ПОТРОУЖДЕННИК, -КМЪ	док.—	набрати; видавити; вичавити
ПОТРЪГНЯТИ, -НЯЖ, -НЕТЪ	с.—	праця; подвиг
ПОТРЪЗАТИ, -ЗАЯЖ, -ЗАКТЪ	док.—	задумати, замислити
ПОТРЪПѢТИ, -ПАЯЖ, -ПИТЪ	недок.—	рвати; виривати
	док.—	витримати; стерпіти; почекати;
		перечекати; вичекати
ПОТРЪ/ѢТИ, -ТЪРЯЖ, -ТЪРЕТЪ	док.—	виртерти, стерти
ПОТРЪБА, -АМЪ	ж.—	потреба, необхідність; нужда;
		користь
ПОТРЪБИТИ, -БАЯЖ, -БНТЪ	док.—	знищити; погубити
ПОТРЪБАЯТИ, -БАЯЯЖ, -БАЯКТЪ	недок.—	нищити, знищувати
ПОТРЪБАЛНИК, -КМЪ	с.—	знищення
ПОТРЪБОВАНИК, -КМЪ	с.—	потреба, необхідність
ПОТРЪБОВАТИ, -ВОУЯЖ, -ВОУКТЪ	недок.—	потребувати; вимагати
ПОТРЪБЬНО/Ѣ	присл.—	належно; гідно
ПОТРЪБЬНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.—	потрібний; корисний;
		необхідний; належний; гідний
ПОТРАСАТИ, -САЯЖ, -САКТЪ	недок.—	трясти; трусити; струшувати
ПОТРАС(НОВ)ЕНИК, -КМЪ	с.—	пробудження
ПОТРАСТИ, -СЯЖ, -СЕТЪ	док.—	страсти, струсити
ПОТОУХНЯТИ, -НЯЖ, -НЕТЪ	док.—	потемніти
ПОТЪ, -ОМЪ	ч.—	піт
ПОТЪКНЯТИ СЯ, -НЯ СЯ, -НЕТЪ СЯ	док.—	наткнутися; спіткнутися;
		встромити
ПОТЪШТАНИК, -КМЪ	с.—	поспіх; поспішність;
		старанність

ПОТЪШТАТИ СѦ, -ШТѦ СѦ, -ШТИТЪ СѦ	док.—	поспішити; постаратися
ПОТЪЧНИКЪ, -КМЪ	с.—	спотикання; падіння
ПОТЫКАТИ, -КАЯЪ, -КАКТЪ	недок.—	натикатися; спотикатися; падати
ПОТЪМНИТИ, -НИКЪ, -НИТЪ	док.—	затемнити
ПОТЪНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	пітний
ПОТЫПѢГА, -АМЪ	ж.—	відпущена (розведена) дружина
ПОТѢТИ, -ТѢЯЪ, -ТѢКТЪ	недок.—	потіти
ПОТѢШТИТИ, -ШТѦ, -ШТИТЪ	док.—	придушити
ПОТАЖАТИ СѦ, -ЖАЯЪ СѦ, -ЖАКТЪ СѦ	недок.—	прагнути; намагатися
ПОТАЗОВАТИ, -ЗОВАЯЪ, -ЗОВАКТЪ	недок.—	докоряти; звинувачувати
ПОУБОЖАТИ СѦ, -ЖАЯЪ СѦ, -ЖАКТЪ СѦ	недок.—	прикидатися убогим; принижуватися
ПОУВРЪЗЕНИКЪ, -КМЪ	с.—	жалоба
ПОУДВИГНУТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док.—	підняти
ПОУСТИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	підбурювач
ПОУСТИТИ, -ОУШТѦ, -ОУСТИТЪ	док.—	заохотити; підмовити; підбурити; докорити
ПОУСТЪНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	батьорий; кмітливий
ПОУШТА/ЕНИКЪ, -КМЪ	с.—	мотив; осуд; прагнення
ПОУШТАТИ, -ШТАЯЪ, -ШТАКТЪ	недок.—	заохочувати; підмовляти; докоряти
ПОУЧА/ЕНИКЪ, -КМЪ	с.—	повчання; заохочення; намова; осуд
ПОУЧАТИ, -ЧАЯЪ, -ЧАКТЪ	недок.—	учити; повчати; заохочувати; розмірковувати
ПОУЧИТИ, -ЧЖ, -ЧИТЪ	док.—	навчити; обдумати, обміркувати
ПОХВАЛА, -АМЪ	ж.—	хвала; вихвалання; слава; гор- дощі; вдячність; хвалькуватість
ПОХВА(ЛНІЄ)ЛНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	похвальний; хвалебний
ПОХВАЛИТИ, -ЛЯЪ, -ЛИТЪ	док.—	похвалити; вихвалити; подякувати; похвалитися
ПОХВАЛЯТИ, -ЛЯЯЪ, -ЛЯКТЪ	недок.—	хвалити; вихваляти; дякувати; хвалитися
ПОХВАЛНИКЪ, -КМЪ	с.—	див. ПОХВАЛА
ПОХВАТИТИ, -ВАШТѦ, -ВАТИТЪ	док.—	схопити
ПОХВАШТАТИ, -ШТАЯЪ, -ШТАКТЪ	недок.—	захоплювати; схоплювати
ПОХОДА, -АМЪ	ж.—	прогулянка; похід
ПОХОДИТИ, -ХОЖАЪ, -ХОДИТЪ	недок.—	ходити; підходити; обходити; перебувати; жити; мешкати

похотѣ, -ѣмѣ	ж. –	бажання; потяг; сваволя; похитѣ
похотѣникѣ, -омѣ	ч. –	скупердяй; похитливий
похотѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	блаженный; похитливий; хтивий
похотѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	бажання; похитѣ
похотѣти, -хотѣжѣ, -хотѣтѣ	док. –	забажати; відчути потяг
похризмѣти, -мѣжѣ, -мѣтѣ	док. –	намазати хризмою
похоруѣти, -лѣжѣ, -лѣтѣ	док. –	засудити; зганьбити; осквернити; докорити; проклясти
похоруѣти, -лѣжѣ, -лѣтѣ	недок. –	докоряти; засуджувати; проклинати; оскверняти
похоруѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	докір; осуд
похоруѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	насмішка, осміювання
похутѣти, -тѣжѣ, -тѣтѣ	недок. –	схоплювати; захоплювати; викрадати
похутѣти, -хутѣжѣ, -хутѣтѣ	док. –	схопити; захопити; викрасти
похутѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	викрадення; крадіжка
поштѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	піст; пощення; утримування
поштадѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	зволікання; відстрочення
поштадѣти, -штадѣжѣ, -штадѣтѣ	док. –	пощадити; зберегти; відкласти
почаѣти, -чаѣжѣ, -чаѣтѣ	недок. –	очікувати
почивѣти, -ваѣжѣ, -ваѣтѣ	недок. –	відпочивати; перебувати; спочивати; переставати
починѣти (сѣ), -наѣжѣ (сѣ), -наѣтѣ (сѣ)	недок. –	починати; починатися
починѣти, -нѣжѣ, -нѣтѣ	док. –	відпочити
почисти, -чѣтѣжѣ, -чѣтѣтѣ 1	док. –	порахувати; прочитати
почисти, -чѣтѣжѣ, -чѣтѣтѣ 2	док. –	вшанувати
почистити, -чиштѣжѣ, -чиштѣтѣ	док. –	очистити; почистити
почитѣникѣ, -ѣмѣ 1	с. –	рахування; читання
почитѣникѣ, -ѣмѣ 2	с. –	почесті; шана
почитѣти, -таѣжѣ, -таѣтѣ 1	недок. –	рахувати; читати
почитѣти, -таѣжѣ, -таѣтѣ 2	недок. –	шанувати
почити, -чиѣжѣ, -чиѣтѣ	док. –	відпочити; спочити
почрѣнѣти, -нѣжѣ, -нѣтѣ	док. –	начерпати
почрѣпало, -омѣ	с. –	черпак
почрѣпальникѣ, -омѣ	ч. –	див. почрѣпало
почрѣпати, -паѣжѣ, -паѣтѣ	недок. –	черпати
почрѣти, -чрѣпѣжѣ, -чрѣпетѣ	док. –	начерпати
почоудѣти сѣ, -чоудѣжѣ сѣ, -чоудѣтѣ сѣ	док. –	здивуватися
почоудѣникѣ, -ѣмѣ	с. –	здивування
почоудѣти, -чоудѣжѣ, -чоудѣтѣ	док. –	відчути; помітити; пізнати

почѣстити, -чѣштѣ, -чѣститѣ	док.—	вшанувати
почѣсть, -ѣмѣ	ж.—	честь; почесть
почѣтеник, -ѣмѣ	с.—	див. почѣсть
почѣто	присл.—	чому; для чого
почаѣтель, -ѣмѣ	ч.—	зачинатель
почати(сѣ), -чѣнѣ(сѣ), -чѣнетѣ(сѣ)	док.—	почати; початися
почаѣтик, -ѣмѣ	с.—	початок
почаѣтѣкѣ, -омѣ	ч.—	початок; походження
поѣдати, -даѣк, -даѣтѣ	недок.—	з'їдати; пожирати
поѣрити сѣ, -рѣк сѣ, -ритѣ сѣ	док.—	розлютитися
поѣсаник, -ѣмѣ	с.—	див. поѣсѣ
поѣсти, поѣмѣ, поѣстѣ	док.—	з'їсти; проковтнути
поѣсѣ, -омѣ	ч.—	пояс; ремінь
поѣати, поѣмѣ, поѣметѣ	док.—	взяти; схопити; відвести; опікуватися; оженитися; зрозуміти; звинуватити
пра/ѣбаба, -амѣ	ж.—	прабаба; прародичка
правило, -омѣ	с.—	правило; канон; монастирський статут
правильнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.—	правильний
правила, -амѣ	ж.—	відвертість
правитѣль, -ѣмѣ	ч.—	володар, правитель
правити, -ваѣк, -вѣтѣ	недок.—	правити; керувати; володарювати
правленик, -ѣмѣ	с.—	правило; монастирський статут; справедливість
право	присл.—	правильно; дійсно; справді; саме так; все-таки
правовѣрик, -ѣмѣ	с.—	православ'я, справжня віра, правовірність
правовѣрно	присл.—	правовірно, правильно, істинно
правовѣрьнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.—	правовірний
правоолоѣчѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.—	прямий; точний
православик, -ѣмѣ	с.—	див. правовѣрик
православѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.—	православний
правословик, -ѣмѣ	с.—	див. православик
правословицѣ, -ѣмѣ	ч.—	православний, правовірний
правостояник, -ѣмѣ	с.—	відвертість; правильність, справедливість
правосѣ, -ѣмѣ	ж.—	див. правостояник

право́та, -амъ	ж.—	прави́льність; спра́ведливість
правѣ́, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	прикм.—	пря́мий; рівни́й; прави́льний; спра́ведливий
правы́/ь	присл.—	прави́льно; саме
правы́ни, -амъ	ж.—	спра́ведливість
правѣ́да, -амъ	ж.—	спра́ведливість; за́сада; істи́на, пра́вда
правѣ́дани́к, -кмъ	с.—	прави́ло; кодеќс
правѣ́дивъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	прикм.—	спра́ведливий; пра́ведний; спра́вжній, істи́нний
правѣ́дникъ, -омъ	ч.—	пра́ведник
правѣ́дно/ѣ	присл.—	пра́ведно; спра́ведливо; пра́вдиво
правѣ́днъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	прикм.—	див. правѣ́дивъ
правѣ́ѣ	присл.—	прави́льно
прагѣ́, -омъ	ч.—	пори́г
пра/ѣ́дѣ́дъ, -омъ	ч.—	праді́д; предок
празѣ́дникъ, -омъ	ч.—	свя́то; свя́ткування
празѣ́днѣти, -нѣж, -нѣтъ	недок.—	випоро́жнювати; звільня́ти
празѣ́дновати, -ноуѣж, -ноуѣтъ	недок.—	бути вільни́м; байди́кувати; присвя́чувати; свя́ткувати
празѣ́днъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	прикм.—	пу́стий, вільни́й, поро́жній; звільне́ний; безді́яльний
празѣ́днъ, -ѣмъ	ж.—	спо́кій; відпочи́нок
празѣ́днѣствѣ́к, -кмъ	с.—	свя́то; свя́тковість; свя́ткування
празѣ́днѣство, -омъ	с.—	див. празѣ́днѣствѣ́к
празѣ́днѣствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.—	свя́ткувати
празѣ́днѣствѣ́нъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	прикм.—	свя́тковий
празѣ́днѣѣти, -нѣѣж, -нѣѣтъ	недок.—	звільня́тися; здобу́вати
практоръ, -омъ	ч.—	сво́боду; присвя́чувати; захо́плюватися
праотѣ́ць, -кмъ	ч.—	ка́т
пра/ѣ́прѣ́да, -амъ	ж.—	праоте́ць; праді́д; предок
пра/ѣ́прѣ́днъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	ж.—	пу́рпур, ба́грянѣ́ця
прароди́тель, -кмъ	прикм.—	пу́рпурови́й, ба́гряни́й
прароди́тельнъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	ч.—	предок
праса́, -амъ	прикм.—	успа́дкований, спа́дкови́й; ді́ді́вський, спо́конві́чний
прахѣ́нъ, -а, -о (-ѣи, -ая, -оє)	с.—	поро́ся
	прикм.—	трухля́вий

прахъ, -омъ	ч.—	порох
прашта, -амъ	ж.—	праща
праштати, -штаѣ, -штактъ	недок.—	визволяти; позбавляти; вибачити; прощати; допускати
прашати, -шаѣ, -шактъ	недок.—	просити
пре/озвѣтеръ, -омъ	ч.—	старець; священник, ієрей
пре/озвѣтерство, -омъ	с.—	священство; духовенство
препоситъ, -омъ	ч.—	підкоморій; начальник
преторни, -кмъ	ч.—	преторія, преторський палац
преторъ, -омъ	ч.—	див. преторни
при	прийм.—	при; біля; близько; під час; щодо
прибавити, -ваѣ, -внтъ	док.—	додати; збільшити
прибавляти, -ляѣ, -ляктъ	недок.—	додавати; збільшувати
прибавляник, -кмъ	с.—	збільшення; примноження
приблажняти, -няѣ, -няктъ	недок.—	обурювати
приближа/єник, -кмъ	с.—	наближення; зближення
приближати сѧ, -жаѣ сѧ, -жактъ сѧ	недок.—	наближуватися; володіти родинним правом
приближити сѧ, -жѧ сѧ, -житъ сѧ	док.—	наблизитися; наблизити; ско- ристатися родинним правом
приблюдати, -даѣ, -дактъ	недок.—	турбуватися
прибывати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	прибувати, зростати
прибыти, -бѣдѧ, -бѣдетъ	док.—	прибути; приєднатися
прибытник, -кмъ	с.—	зростання; приріст; збільшення
прибытъкъ, -омъ	ч.—	приріст; зиск, дохід
прибѣрати, -берѧ, -беретъ	док.—	взяти
прибѣганик, -кмъ	с.—	пошук захисту
прибѣгати, -гаѣ, -гактъ	недок.—	прибігати; вдаватися; шукати захисту
прибѣгнати, -нѧ, -нетъ	док.—	прибігти; вдатися; знайти захист
прибѣдити, -бѣждѧ, -бѣдитъ	док.—	заставити, приневолити
прибѣжиште, -ємъ	с.—	сховище, прихисток; притулок
привавити, -ваѣ, -внтъ	док.—	привабити; звабити
привавѣнникъ, -омъ	ч.—	винуватець
приваждати, -ждаѣ, -ждактъ	недок.—	приводити
приведеник, -кмъ	с.—	доступ
привеслати, -лаѣ, -лактъ	док.—	привести кораблем
привестель, -кмъ	ч.—	вождь
привести, -ведѧ, -ведетъ 1	док.—	привести; підвести; ввести; покликати; запросити; пожертвувати

привести, -ведѣ, -ведетъ 2	док.—	привезти
привидѣник, -къмъ	с.—	маревъ; привид
привитати, -таѣ, -тактъ	док.—	поселитися; замешкати; знайти прихисток, притулок
привлакъ, -омъ	ч.—	невід
привлачати, -чаѣ, -чактъ	недок.—	притягувати
привлачити, -чѣ, -читъ	док.—	притягти
привлѣшти, -лѣкъ, -лѣчетъ	док.—	див. привлачити
приводити, -вождѣ, -водитъ	недок.—	приводити; спричиняти; накликати; жертвувати
приврѣшти, -врѣгѣ, -врѣжетъ	док.—	кинути; підкинути
привѣзложити, -ложѣ, -житъ	док.—	покласти; звернутися
привѣкоупити, -пѣ, -питъ	док.—	приєднати; об'єднати
привѣкоупленник, -къмъ	с.—	розмноження; приєднання
привѣнити, -ндѣ, -ндетъ	док.—	прокрастися, проникнути
привѣпивати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	закликати, звертатися, апелювати
привѣтъ, -омъ	ч.—	заклик, звернення; намір; задум; готовність
привѣзаник, -къмъ	с.—	прив'язь
привѣзати, -заѣ, -зактъ	недок.—	прив'язувати
привѣзати, -важѣ, -важетъ	док.—	прив'язати
привѣждати, -ждаѣ, -ждактъ	недок.—	прибивати; прибивати цвяхами; приєднуватися
привѣздити, -гвоздѣ, -гвоздитъ	док.—	прибити; прибити цвяхами
привѣкъ, -омъ	ч.—	вождь
привѣсити, -лашѣ, -ласитъ	док.—	покликати; заговорити, промовити; додати; приєд- нати; приписати; присвятити
привѣшатати, -шаѣ, -шактъ	недок.—	кликати; говорити, промов- ляти; додавати; приєднувати; приписувати; присвячувати
привѣдати, -даѣ, -дактъ	недок.—	брати до уваги
привѣговати, -ваѣ, -вактъ	док.—	приготувати
привѣговити, -ваѣ, -битъ	док.—	див. приготувати
привѣговляти, -ваѣ, -валяктъ	недок.—	приготовляти
привѣрадъ, -омъ	ч.—	див. привѣрьник
привѣдати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	подавати
привѣдати, -дамъ, -дастъ	док.—	дати
привѣдати, -даѣ, -дактъ	недок.—	подавати; додавати
привѣбрьник, -къмъ	с.—	місце перед дверима, ворітьми; переддень
привѣроуженик, -къмъ	с.—	приєднання; участь
привѣроужити сѣ, -жѣ сѣ, -житъ сѣ	док.—	приєднатися; взяти участь

придѣжати сѧ, -жѧ сѧ, -житѣ сѧ	док.—	дотриматися; взяти участь
придѣ, -омѣ	ч.—	зиск
придѣлати, -лаѣж, -лактѣ	док.—	заробити; принести зиск
придѣти, -дѣждѧ, -дѣждетѣ	док.—	докласти
придѣяти, -дѣѣж, -дѣктѣ	недок.—	докладати
прижагати, -гаѣж, -гактѣ	недок.—	припалювати; пекти
прижизати, -заѣж, -зактѣ	недок.—	див. прижагати
прижити, -живѣж, -живетѣ	док.—	народити
прижити, -кмѣ	с.—	народження
прижѣженник, -кмѣ	с.—	опік
призирати, -раѣж, -рактѣ	недок.—	дивитися; поглядати; спостерігати
призрактѣ, -омѣ	ч.—	привид; об'явлення
призѣванник, -кмѣ	с.—	поклик; покликання; заклик
призѣ/ыватель, -кмѣ	ч.—	захисник; прохач
призѣвати, -зовѣж, -зоветѣ	док.—	покликати; викликати; назвати
призѣванник, -кмѣ	с.—	див. призѣванник
призѣвати, -ваѣж, -вактѣ	недок.—	кликати; закликати; виклика- ти; запрошувати; підбурювати
призѣрѣник, -кмѣ	с.—	увага; привид
призѣрѣти, -зѣрѣж, -зѣритѣ	док.—	подивитися; зглянутися
прижидити, -ждивѣж, -ждиветѣ	док.—	витрачати над міру, розтринькувати
прииманик, -кмѣ	с.—	прийняття; Причастя
приимати, прикмѣж, прикмѣктѣ	недок.—	приймати; одержувати; дося- гати; набувати; брати; захищати; заступатися; захоплювати; терпіти; приймати Причастя, причащатися
приим(ич)ѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)		
приисканик, -кмѣ	прикм.—	приемний; услужливий
приискати, -кмѣ	с.—	набуток; зиск
приискати, -штѣж, -штѣтѣ	док.—	здобути; знайти
приискати, -каѣж, -кактѣ	недок.—	здобувати; знаходити
приискрѣнно	присл.—	однаково; подібно
прикасати сѧ, -саѣж сѧ, -сактѣ сѧ	недок.—	доторкатися; звертатися
прикладати, -даѣж, -дактѣ	недок.—	прикладати; додавати; порівнювати
прикладѣ, -омѣ	ч.—	символ
прикладѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.—	знаменний; подібний
приклонити, -ниѣж, -нитѣ	док.—	схилити
приклѣтѣ, -кмѣ	ч.—	комірчина
приключан, -кмѣ	ч.—	пригода; випадок

приключати сѧ, -чѧѡ сѧ, -чѧктѡ сѧ	недок.—	відбуватися; траплятися; належати
приключеник, -кмѡ	с.—	див. приключачи
приключити сѧ, -чж сѧ, -читѡ сѧ	док.—	статися; трапитися; відбутися
прикосновеник, -кмѡ	с.—	доторкання
прикоснѡжити сѧ, -нж сѧ, -нѡтѡ сѧ	док.—	доторкнутися
прикрѡвѡвѡник, -кмѡ	с.—	прикриття; покривало
прикрѡвѡвати, -вѧѡж, -вѧктѡ	недок.—	прикривати; закривати
прикрыти, -рыѡж, -рыктѡ	док.—	прикрити; закрити
прикоупити, -пѧѡж, -питѡ 1	док.—	заробити; прибдати; надбати
прикоупити, -пѧѡж, -питѡ 2	док.—	приєднати
прикоупѡ, -омѡ	ч.—	зиск; користь; торгівля; обмін; торговець
прилагати, -гѧѡж, -гѧктѡ	недок.—	докладати; додавати; приєднувати; порівнювати; привірювати
прилежачи/єник, -кмѡ	с.—	старанність; турбота; наполегливість
прилежати, -жж-житѡ	недок.—	знаходитися поруч; відда- ватися; турбуватися; вимагати
прилежно/ѡ	присл.—	старанно; наполегливо; уважно
прилежнѡ, -ѧ, -о (-ѡи, -ѧѧ, -оѡ)	прикм.—	наполегливий; стараний; вірний
прилипати, -пѧѡж, -пѧктѡ	недок.—	липнути; тягнутися; приставати
прилогѡ, -омѡ	ч.—	додаток; інтриги
приложеник, -кмѡ	с.—	додаток; складчина; внесок; інтриги; приєднання; порівняння
приложити, -жж, -житѡ	док.—	додати; покласти; докласти; порівняти; виявити; наказати
приломити, -мѧѡж, -митѡ	док.—	надломити
прилоучачи, -кмѡ	ч.—	випадок, пригода; становище
прилоучати сѧ, -чѧѡж сѧ, -чѧктѡ сѧ	недок.—	відбуватися; траплятися
прилоучити сѧ, -чж сѧ, -читѡ сѧ	док.—	відбутися; трапитися; наступити
прильнѡжити, -нж, -нѡтѡ	док.—	пригорнутися; прилипнути; пристати
прильпати, -пѧѡж, -плѡтѡ	док.—	прилипнути
прильпѡтити, -пѧѡж, -питѡ	док.—	див. прильнѡжити
прильпѡтити, -пѧѡж, -питѡ	док.—	приліпити; приєднати
прильпѡтити сѧ, -пѧѧж сѧ, -пѧѧктѡ сѧ	недок.—	приставати; приєднуватися
прильпѡтѡвѡник, -кмѡ	с.—	набуток; зиск

прилѣпѣнѣ-а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	приєднаний
прилюбѣти, -блѣж, -бѣтѣ	док.-	полюбити
прилюбѣяти, -блѣжѣ, -блѣжѣтѣ	недок.-	полюбляти; любити
прилюбѣжѣник, -жѣмѣ	с.-	любов; кохання
примирѣти, -рѣж, -рѣтѣ	док.-	примирити; змиритися
примлѣвѣти, -влѣж, -вѣтѣ	док.-	звернутися; заговорити
примлѣчати, -чѣж, -чѣтѣ	док.-	замокнути; угаїти
примракѣ, -омѣ	ч.-	сутінки; темінѣ
примрѣцѣник, -жѣмѣ	с.-	затемнення
примыслѣти, -мыслѣж, -мыслѣтѣ	док.-	придумати
примышляти, -жѣмѣ	ч.-	вигадка; ідея; думка
примышляти, -лѣжѣж, -лѣжѣтѣ	недок.-	придумувати; вигадувати;
		винаходити; прагнути
примышлѣжѣник, -жѣмѣ	с.-	див. примышляти
примѣнитѣ, -нѣж, -нѣтѣ	док.-	зарахувати; дорахувати
примѣситѣ, -мѣшѣж, -мѣситѣ	док.-	домішати; домісити;
		приєднати; з'єднати
примѣтѣти сѣ, -тѣж сѣ,		
-тѣжѣтѣ сѣ	недок.-	переходити; перекидуватися
примѣшати, -шѣжѣж, -шѣжѣтѣ	недок.-	домішувати; додавати
примѣшенѣжѣ, -жѣмѣ	с.-	домішка; суміш; людське тіло
примѣтѣти сѣ, -тѣж сѣ, -тѣжѣтѣ сѣ	недок.-	появлятися
примѣжѣтитѣ, -чѣж, -чѣтѣ	док.-	придушити
примѣжитѣти, -цѣжѣж, -цѣжѣтѣ	недок.-	називати
примѣсенѣжѣ, -жѣмѣ	с.-	дар; жертва
примѣситѣ, -сѣжѣж, -сѣжѣтѣ	док.-	принести; покласти; докласти;
		дати; пожертвувати; принести
		жертву; використати; стерпіти
примѣжѣтитѣ, -нѣжѣж, -нѣжѣтѣ	док.-	схилитися; зігнутися
примѣситѣ, -нѣжѣжѣж, -нѣжѣжѣтѣ	док.-	прибити цвѣхами; проколоти
примѣжѣжитѣ, -омѣ	ч.-	князь; володар
примѣситѣ, -ношѣжѣж, -ношѣжитѣ	недок.-	приносити; давати; надавати;
		жертвувати; приносити
		жертву; подавати
примѣситѣ, -омѣ	ч.-	дар; жертва; приношення; зиск
примѣситѣ-а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	жертвовий
примѣшитѣ, -шѣжѣж, -шѣжѣтѣ	недок.-	приносити
примѣшенѣжѣ, -жѣмѣ	с.-	приношення; дар; жертва;
		Євхаристія
примѣжитѣти, -ношѣжѣжѣж, -ношѣжитѣ	док.-	заставити
примѣжитѣти, -жѣжѣжѣж, -жѣжѣжѣтѣ	недок.-	заставляти
примѣжитѣти, -вѣжѣжѣж, -вѣжитѣ	док.-	образити; скривдити
примѣжитѣти, -обѣжѣжѣжѣж, -обѣжитѣ		
-обѣжитѣтѣ	док.-	придбати; знайти; спричинити

приобрѣтати, -таѣ, -тактѣ	недок. –	набувати; знаходити; спричиняти
приобрѣтѣльникъ, -омъ	ч. –	винуватець
приобрѣтеник, -кмъ	с. –	надбання; користь
приобрѣтъникъ, -омъ	ч. –	користолобець
приобрѣтѣль, -кмъ	ч. –	див. приобретеник
приобрѣшта, -амъ	ж. –	див. приобретеник
приобрѣсти, -раштѣ, -раштитѣ	док. –	придбати
приобрѣстати сѧ, -штаѣ сѧ, -штактѣ сѧ	недок. –	залучатися; спілкуватися
приобрѣстеник, -кмъ	с. –	товариство; подружжя; участь
приобрѣстити, -штѣ, -штитѣ	док. –	залучити; почати спілкуватися
припаданик, -кмъ	с. –	припадок, приступ хвороби
припадати, -даѣ, -дактѣ	недок. –	падати, припадати на коліна; підходити; підступати
припасти, -падѣ, -падетѣ	док. –	упасти; припасти на коліна; наштовхнутися; підступити
приплатити сѧ, -плаштѣ сѧ, -платитѣ сѧ	док. –	приєднатися
приплати, -плетѣ, -плетѣтѣ	док. –	сплести
приплодѣ, -омъ	ч. –	плід; зиск
припложенник, -кмъ	с. –	див. приплодѣ
приплотѣ, -омъ	ч. –	огорожа, паркан
приповелѣвати, -ваѣ, -вактѣ	недок. –	додатково наказувати
приповѣдати, -даѣ, -дактѣ	недок. –	поклопотати; поскаржитися
приподовѣти, -бѣѣ, -бѣтѣ	недок., док. –	уподібнювати, уподібнити; порівняти, порівнювати; прирівнювати, прирівняти
припрашити, -прагѣ, -пражѣтѣ	док. –	приєднати; поєднати
припѣвати, -ваѣ, -вактѣ	недок. –	приспівувати
припати, -пѣѣ, -пѣтѣтѣ	док. –	приєднати; додати; припнути
припѣтънѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	придорожній
приравняти, -няѣ, -нитѣ	док. –	прирівняти; уподібнити
приравняти, -няѣ, -няктѣ	недок. –	прирівнювати; уподібнювати
прирѣшити, -рѣѣ, -рѣтѣтѣ	док. –	додати
прирѣстати, -рѣштѣ, -рѣштѣтѣ	недок. –	прибігати; відвідувати
прирѣстеник, -кмъ	с. –	відвідування
прирѣцати, -цаѣ, -цактѣ	недок. –	додавати
прирокѣ, -омъ	ч. –	прізвисько
прирѣкати, -каѣ, -кактѣ	недок. –	додавати; приєднувати
присадити, -саждѣ, -садитѣ	док. –	прищепити; поставити; виставити
присвоєвати, -ваѣ, -вактѣ	недок. –	присвоювати; привласнювати
присвоєвѣстити, -ваѣ, -вѣтѣ	док. –	присвоїти; привласнити

присвонти сѧ, -своѧ сѧ, -свонтъ сѧ	док.—	приєднатися
присвожники, -кмъ	с.—	приєднання; об'єднання; привласнення
присванѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	зів'янути; засохнути
приселити сѧ, -лѣ сѧ, -литъ сѧ	док.—	переселитися; поселитися; замешкати
прискрѣбѣтъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сумний, смутний
присмѣ, -омъ	ч.—	пожежа
прис(ь)но	присл.—	завжди, постійно, вічно, при- сно; істинно; відверто; сердечно
присновати, -ноуѣ, -ноуѣтъ	недок.—	тривати
приснодѣва, -ы	sing. t., ж.—	приснодіва — * <i>про Богородицю</i>
приснодѣвца, -амъ	ж.—	див. приснодѣва
присностояник, -кмъ	с.—	постійність; наполегливість
приснось, -ьмъ	ж.—	вічність
присносѣврѣстница, -амъ	ж.—	справжня, щира подруга
присносѣштѣтъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	вічний; споконвічний; завжди суций
приснѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	постійний; вічний; рідний; близький
приснѣ	присл.—	див. прис(ь)но
приспѣти, -спѣѣ, -спѣѣтъ	док.—	прийти; настати
приспавити, -вѣѣ, -вѣтъ	док.—	приставити; поставити; призначити; надати
приспавляти, -вѣѣѣ, -вѣѣѣтъ	недок.—	приспавляти; докладати; надавати
приспавники, -кмъ	с.—	докладання; призначення; керування; злагода
приспавѣ, -омъ	ч.—	див. приспавникѣ
приспавникѣ, -омъ	ч.—	управитель; господар; селянин;
приспавство, -омъ	с.—	управління
приспавиште, -емъ	с.—	гавань, пристань; сховище
приспавник, -кмъ	с.—	згода; злагода
приспавти, -спавѣ, -спавѣтъ	док.—	придійти; приступити; під- плисти; пристати; погодитися
приспавти, -спавѣ, -спавѣтъ	недок.—	погоджуватися; притримуватися
приспави, -я, -є (-ин, -ая, -єє)	прикм.—	див. приспави
приспави, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сусідній; ближній
приспави, -шѣ, -шѣтъ	док.—	злякати, перелякати
приспави, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	переляканий; страшний
приспави, -раѣѣ, -раѣѣтъ	недок.—	приєднувати; поєднувати; забезпечувати

пристронти, -роѣ, -ронть	док.—	приєднати; поєднати; забезпечити
пристѣпанник, -кмѣ	с.—	підхід; доступ
пристѣпати, -паяѣ, -пактъ	недок.—	підходити; приступати
пристѣпити, -паяѣ, -питъ	док.—	підійти; наблизитися; приступити; вступити; зійти; наступити
пристѣпленик, -кмѣ	с.—	підхід; прихід
пристѣпъ, -омъ	ч.—	доступність
присѣвъкоупити, -паяѣ, -питъ	док.—	приєднати
присѣвъкоупляти, -паяѣ, -паяктъ	недок.—	приєднувати
присѣлати, -аяѣ, -летъ	док.—	послати
присѣпъ, -омъ	ч.—	добавка; тісто
присѣдѣти, -сѣждѣ, -сѣдитъ	недок.—	знаходитися; сідати поруч
присѣсти, -саджѣ, -садетъ	док.—	належати; сісти поруч
присѣтити, -сѣштѣ, -сѣтитъ	док.—	відвідати; поглянути; доглянути
присѣштати, -штаѣ, -штактъ	недок.—	дивитися; сторожити; доглядати; відвідувати
присѣштеник, -кмѣ	с.—	відвідини; догляд
присагъ, -омъ	ч.—	див. присага
присагнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	торкнутися; досягти
присага, -амъ	ж.—	клятва, присяга
присаженик, -кмѣ 1	с.—	доторкання; досягнення
присаженик, -кмѣ 2	с.—	див. присага
присажати, -сажѣ, -сажетъ	недок.—	присягати, клястися
присажти(са), -сажѣ(са), -сажетъ(са)	док.—	доторкнутися; досягти
присѣдити, -сѣждѣ, -сѣдитъ	док.—	засудити; осудити
притваряти, -ряѣ, -ряктъ	недок.—	приєднувати; надавати; готувати
притворити, -рьѣ, -ритъ	док.—	приєднати; надати; утворити; придбати
притворъ, -омъ	ч.—	аркада; притвор — <i>*частина церкви біля входу, де мали право перебувати особи, що готувалися до св. Хрещення</i>
притѣсти, -тежѣ, -течетъ	док.—	прибігти; втекти
прити, приджѣ, придетъ	док.—	прийти; побути; добратися
притра(нь)нѣ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок)	прикм.—	страшний
притѣкнѣти са, -нѣ са, -нетъ са	док.—	зустрітися; довести
притѣкъ, -омъ 1	ч.—	ланка (ланцюга)
притѣкъ, -а, -о (-ѣни, -ая, -ок) 2	прикм.—	гострий

притѣча, -амъ	ж. –	притча, алегорія, іносказання; порівняння; зразок, взірець; прислів'я; докір
притѣчствовати, -ваѣхъ, -вактъ	недок. –	ганьбити; принижувати
притыкати, -каѣхъ, -кактъ	недок. –	звинувачувати
притѣкати, -каѣхъ, -кактъ	недок. –	добігати, прибігати
притажаник, -кмъ	с. –	зиск; користь; майно
притажати, -жѣхъ, -житъ	док. –	придбати; добути
притѣжати, -жаѣхъ, -жактъ	недок. –	мучити, катувати
притѣпляти, -пляѣхъ, -пляктъ	недок. –	притуплювати
прихаждати, -ждаѣхъ, -ждактъ	недок. –	див. приходити
приходити, -хѣждѣхъ, -хѣдитъ	недок. –	приходити; підходити
приходъ, -омъ	ч. –	прихід
приходженник, -кмъ	с. –	див. приходъ
прихытати, -таѣхъ, -тактъ	недок. –	добиватися
при(съ)цѣпити, -плѣхъ, -питъ	док. –	прищепити
причаяти, -чаѣхъ, -чактъ	недок. –	чекати
причетати, -таѣхъ, -тактъ	недок., док. –	приєднувати, приєднати; захищувати, захищати; одружуватися, одружитися
причинити, -ниѣхъ, -нитъ	док. –	приєднати; захищувати
причистити, -чѣтѣхъ, -чѣтетъ	док. –	захищати
причитати, -таѣхъ, -тактъ	недок. –	захищувати; приєднуватися; вважати
причѣтеник, -кмъ	с. –	належність; участь
причѣтъ, -омъ	ч. –	належність; чин; сан
причѣтѣнникъ, -омъ	ч. –	священик
причастити, -чаштѣхъ, -частитъ	док. –	стати учасником; взяти участь; причаститися
причастник, -кмъ	с. –	спілкування; участь; спадщина; доля; причастя
причастѣнникъ, -омъ	ч. –	приятель; учасник; причасник – *християнин, який готується до причастя або причастився
причастѣнница, -амъ	ж. –	приятелька; учасниця; причасниця – *християнка, яка готується до причастя або причастилася
причастѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	причетний
причаштаник, -кмъ	с. –	див. причастник
причаштати, -штаѣхъ, -штактъ	недок. –	приєднувати; брати участь; вживати; причашати
причаштеник, -кмъ	с. –	див. причастник

пришьльственк, -кмъ	с. —	вигнання; перебування на чужині
пришьльство, -омъ	с. —	див. пришьльственк
пришьльствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок. —	подорожувати чужиною; жити на чужині
пришьльць, -кмъ	ч. —	переселенець; пришляк; чужинець
пришьст(в)нк, -кмъ	с. —	прихід, прибуття, пришесть; присутність; перебування; вигнання
пришьсть, -ьмъ	ж. —	прихід
приязныни, -ямъ	ж. —	подруга
приязнь, -ьмъ	ж. —	приязнь; дружба; приятель
приятель, -кмъ	ч. —	приятель
приятн, прияж, прияктъ	недок. —	сприяти
прикдинити, -нѣж, -нитъ	док. —	приєднати
прилати, приимѣж, прииметъ	док. —	прийняти; одержати; придбати; нажити; набути; взяти; заступитися; охопити; заволодіти; перенести; стерпіти; вкорінитися
приятлианште, -емъ	с. —	кивот
приятник, -кмъ	с. —	прийом; дохід; страждання
приятъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. —	принятий; приємний; прийнятий; бажаний
приятънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. —	приємний; бажаний
про	прийм. —	для; через
проявити, -вѣж, -вѣтъ	док. —	показати; повідомити, оголосити
прояляти, -ляж, -ляктъ	недок. —	проявляти, виявляти
пробавити, -вѣж, -вѣтъ	док. —	продовжити
пробадати, -даж, -дактъ	недок. —	проколоти; пронизувати
пробити, -виж, -виктъ	док. —	пробити
проблѣдити сѧ, -лѣждѣ сѧ, -лѣждѣтъ сѧ	док. —	вчинити перелюб
пробостн, -бодж, -бодетъ	док. —	проколоти
проберѣзъгъ, -омъ	ч. —	світанок
пробыти, -бѣждж, -бѣждетъ	док. —	витримати; встояти
пробытнѣвъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. —	постійний; незмінний
пробытник, -кмъ	с. —	наполегливість
пробѣгнѣти, -нѣж, -нетъ	док. —	втекти
пробажати, -жажж, -жактъ	недок. —	супроводжувати; проводити
провести, -ведж, -ведетъ	док. —	провести; довести, привести
провѣдѣник, -кмъ	с. —	передбачення; промисел, провидіння

провѣдѣти, -виждѣ, -видитѣ	док.—	передбачити
провѣлачити, -чѣ, -читѣ	недок.—	протягувати; продовжувати; затягувати
провѣлѣшти, -влѣкѣ, -влѣчетѣ	док.—	протягнути; продовжити; затягнути
провѣлѣченник, -кѣмѣ	с.—	продовження
проводити, -вождѣ, -водитѣ	недок., док.—	проводити, провести; супроводжувати, супроводити
проводѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.—	похоронний
провожденник, -кѣмѣ	с.—	похорон; похоронна процесія
провѣзѣвѣштати, -штѣѣ, -штѣктѣ	недок.—	проповідувати; проголошувати; згадувати
провѣстрѣжити, -бѣѣ, -битѣ	док.—	затрубити
провѣсходити, -хѣждѣ, -хѣдитѣ	недок.—	переважати
провѣдѣти, -вѣѣмѣ, -вѣѣстѣ	недок.—	передбачувати
провѣстити, -вѣштѣ, -вѣститѣ	док.—	проголосити; оголосити
провѣштавати, -вѣѣ, -вѣктѣ	недок.—	проголошувати; звертатися
провѣштаник, -кѣмѣ	с.—	вислів
провѣштати, -штѣѣ, -штѣктѣ	недок., док.—	проголошувати, проголосити; звертатися, звернутися
провѣштеник, -кѣмѣ	с.—	промова; вислів
проглаголанник, -кѣмѣ	с.—	розгляд; пояснення
проглаголати, -лѣѣ, -лѣтѣ	док.—	промовити, заговорити, сказати; вимовити
прогласити, -глашѣ, -гласитѣ	док.—	передбачити; заспівати
прогласѣ, -омѣ	ч.—	пролог
прогнѣваник, -кѣмѣ	с.—	жорстокість; гнів; роздратованість
прогнѣвати, -вѣѣ, -вѣктѣ	недок.—	гнівити; роздратовувати; бунтувати; сердитися
прогоннѣтель, -кѣмѣ	ч.—	гнобитель; переслідувач
прогонити, -нѣѣ, -нитѣ	док.—	вигнати, прогнати; переслідувати; гнобити; обговорити; обмовити
прогонѣнникѣ, -омѣ	ч.—	див. прогоннѣтель
прогонѣнник, -кѣмѣ	с.—	вигнання; переслідування; прагнення
прогнѣнати, проженѣ, проженѣтѣ	док.—	прогнати, вигнати; помчатися
продавати, -вѣѣ, -вѣктѣ	недок.—	продавати
продажа, -амѣ	ж.—	продаж; кара; штраф
проданик, -кѣмѣ	с.—	продаж; зрада
продаѣтель, -кѣмѣ	ч.—	продавець, купець
продати, -дамѣ, -дастѣ	док.—	продати; видати; зрадити; витратити

продаяник, -кмъ	с. –	продаж; торгівля
продаяти, -даѣхъ, -дактъ	недок. –	продавати; торгувати
продлѣжати, -жаѣхъ, -жактъ	недок. –	продовжувати
продлѣженник, -кмъ	с. –	довжина; тривалість; віддаль
продлѣжити, -жѣхъ, -житъ	док. –	продовжити
продромъ, -омъ	ч. –	предтеча, провісник; Предтеча – <i>*так називають св. Йоана Хрестителя, бо він був провісником, Предтечею Месії, Ісуса Христа</i>
продряжити, -жѣхъ, -житъ	док. –	проколоти; прошити
прозвѣтеръ, -омъ	ч. –	священик, священико-служитель
прозвѣтерство, -омъ	с. –	священство
прозеленѣти, -нѣѣхъ, -нѣктъ	док. –	зазеленіти
прозирати, -раѣхъ, -рактъ	недок. –	прозрівати, ставати зрячим
прозорьнъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -ок)	прикм. –	передбачливий
прозѣвати, -зовѣхъ, -зовѣтъ	док. –	назвати; прозвати
прозрѣник, -кмъ	с. –	прозріння; передбачення; воля, намір
прозрѣти, -зрѣхъ, -зрѣтъ	недок., док. –	стати зрячим, прозріти; розгадувати, розгадати; оглядати, оглянути; передбачати, передбачити
прозѣбати, -баѣхъ, -бактъ	недок. –	проростати, кільчитися; вирощувати
прозѣбѣти, -нѣхъ, -нѣтъ	док. –	прорости, закінчитися; виростити
пронти, -ндѣхъ, -ндѣтъ	док. –	пройти; обійти; перейти; вивчити; проникнути
прокаженник, -кмъ	с. –	проказа; чаклунство
прокаженъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -ок)	прикм. –	прокажений
проказа, -амъ	ж. –	зло; злий дух; проказа
проказивъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -ок)	прикм. –	лукавий; підступний; віроломний
проказити, -кажѣхъ, -казитъ	док. –	знищити; погубити
проказылѣти, -лѣѣхъ, -лѣктъ	недок. –	бути зловмисним
проказыство, -омъ	с. –	підступність; обман; випад
прокимень, -омъ	ч. –	прокимен – <i>*стих, який співають на богослуженнях перед читанням Апостола або Паремії</i>
прокистъ, -омъ	ч. –	екзорцист
проклепати, -пакѣхъ, -пактъ	недок. –	вививати; постукувати

проклѣнати, -наѣѣ, -нактѣ	недок.—	проклѣнати; фальшиво присягати
проклѣти, -клѣнѣ, -клѣнетѣ	док.—	проклѣсти; накласти анафему; забожитися, поклястися
проклѣтник, -кмѣ	с.—	проклѣття; злий, лихий задум
прокопати, -паѣѣ, -пактѣ	док.—	прокопати; провѣртѣти; просверлити
прокрасти, -крадѣѣ, -крадетѣ	док.—	обікрасти
прокоуда, -амѣ	ж.—	загибель; розорення; осквернення
прокоудити, -коудѣѣ, -коудитѣ	док.—	знищити; пошкодити; зганьбити; осоромити; збездістити; осквернити
прокоудѣнникѣ, -омѣ	ч.—	нищитель; шкідник; безсоромник
прокоудѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	шкідливий; безсоромний
прокѣ, -омѣ	ч.—	решта, залишок
прокѣн, -аѣ, -ок	прикм.—	залишковий
проливати, -ваѣѣ, -вактѣ	недок.—	розливати; проливати
пролитѣ, -лиѣѣ, -ликтѣ	док.—	вилити, розлити; пролити
пролитник, -кмѣ	с.—	пролиття; дощ, злива
пролиняник, -кмѣ	с.—	пролиття; кровопролиття
приляти, -лѣѣѣ, -лѣктѣ	док.—	розлити, вилити
прологосѣ, -омѣ	ч.—	див. прокимѣнѣ
прологѣ, -омѣ	ч.—	пролог, передмова
проложеник, -кмѣ	с.—	додаток
прометати, -тѣѣ, -тетѣ	недок.—	метатися, кидатися; міркувати
промѣкнѣти сѣ, -нѣ сѣ, -нетѣ сѣ	док.—	оголосити, повідомити
промыкати сѣ, -каѣѣ сѣ, -кактѣ сѣ	недок.—	розголошувати, оголошувати, повідомляти
промыслити, -мышлѣѣ, -мыслитѣ	док.—	потурбуватися
промыслѣ, -омѣ	ч.—	задум; промисел (Божий); передбачення; турбота
промыслѣнникѣ, -омѣ	ч.—	наставник; опікун
промышлян, -кмѣ	ч.—	турбота
промышляти, -ляѣѣ, -ляктѣ	недок.—	розмірковувати; обдумувати
промышлякник, -кмѣ	с.—	див. промыслѣ
пронистѣ, -нѣзѣѣ, -нѣзетѣ	док.—	проколоти
проносити, -ношѣѣ, -носитѣ	недок.—	поширювати; розголошувати
пронырнѣѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	злий; гидкий; підступний; віроломний
пронырнѣти, -рыѣѣ, -ритѣ	док.—	обдурити; здобути, надбати нечесним способом

пронырик, -кмъ	с.—	підлість; обман; віроломство; підступність
проныръ, -омъ	ч.—	підлість; зло; диявол
проныръство, -омъ	с.—	див. проныръ
проображенник, -кмъ	с.—	вступ; початок; зображення; приклад; зразок
прообразити, -ражж, -разитъ	док.—	показати; зобразити
прообразованник, -кмъ	с.—	див. проображенник
пропадъ, -ьмъ	ж.—	див. безъдна
пропасть, -ьмъ	ж.—	див. безъдна
пропинати, -нажж, -нактъ	недок.—	натягувати; простелати
прописанник, -кмъ	с.—	звістка
проповѣданник, -кмъ	с.—	проповідування; проголошення; проповідь; передбачення; клопотання
проповѣдатель, -кмъ	ч.—	проповідник; провидець
проповѣдати, -дажж, -дактъ	недок.—	проповідувати; проголошувати; передбачати; клопотати
проповѣдъ, -ьмъ	ж.—	проповідь; проголошення; проповідування
проповѣдъникъ, -омъ	ч.—	проповідник
проповѣдѣтель, -кмъ	ч.—	див. проповѣдъникъ
проповѣдѣти, -вѣжж, -вѣстъ	док.—	проголосити; провідати; передбачити; віщувати
проплати, -пльж, -пльнетъ	док.—	натягнути; простелити; розп'яти
проплатник, -кмъ	с.—	розп'яття
проразити, -ражж, -разитъ	док.—	пробити; прорвати
проразоумѣвати, -важж, -вактъ	недок.—	пізнавати; розуміти
проразоумѣти, -мѣжж, -мѣктъ	док.—	пізнати; зрозуміти, збагнути
прорастеник, -кмъ	с.—	пагін; рослина
прорастѣмотреник, -кмъ	с.—	передбачення, провидіння
прорековати, -кожж, -коктъ	недок.—	передбачати, пророкувати, пророчити, віщувати
прорешти, -режж, -речетъ	док.—	передбачити, напропорочити, провістити
прореченик, -кмъ	с.—	пророкування, передбачення, пророцтво
прорицанник, -кмъ	с.—	див. прореченник
прорицати, -цажж, -цактъ	недок.—	передбачати, пророкувати, провіщати; додавати
пророковати, -кожж, -коктъ	недок.—	пророкувати
пророкъ, -омъ	ч.—	пророк, провидець; віщун

пророчица, -амъ	ж.—	пророчиця; вішунка
пророчынъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	пророчий; віщий
пророчьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. пророчынъ
пророчьскы	присл.—	по-пророчому
пророчьственн, -кмъ	с.—	пророцтво; пророчий дар
пророчьство, -омъ	с.—	див. пророчьственн
пророчьствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.—	пророкувати
просадити, -саждаж, -садитъ	док.—	розірвати; прорвати
просвѣтити, -вьштѣж, -вьтитъ	док.—	роз'яснити; прояснитися; з'явитися
просвѣтитель, -емъ	с.—	свѣтич; лампадка
просвѣтити, -вѣштѣж, -вѣтитъ	док.—	освітити; засяяти; просвітити; запалити; засвітити; поверну- ти зір; висвітити; виявити
просвѣтъ, -омъ	ч.—	світло
просвѣтълиги са, -льж са, -лиги са	док.—	засяяти
просвѣштати, -штѣж, -штѣтъ	недок.—	освітлювати; запалювати; повертати зір; виявляти; відкривати; хрестити
просвѣштеник, -кмъ	с.—	освітлення; світло; поява, об'явлення; хрещення
просинь, -кмъ	ч.—	січень
проситель, -кмъ	ч.—	жебрак
просити, прошѣж, проситъ	недок.—	просити; жебрати; прагнути; хотіти; вимагати; питати
просияти, -яж, -яктъ	док.—	засяяти
проскоумисанник, -кмъ	с.—	проскомидія — <i>*перша частина Літургії</i>
проскоупство, -омъ	с.—	продажність
прославити, -вляж, -внтъ	док.—	прославити; розгомосити
прославляти, -вляж, -вляктъ	недок.—	прославляти; розголошувати
прославленик, -кмъ	с.—	слава; прославлення, уславлення
прослоути, -кмъ	с.—	слава; звістка
прослышати, -шыж, -шнтъ	док.—	повертати слух
просльзити, -льжж, -льзитъ	док.—	заплакати; просльозитися
просмрада, -амъ	ж.—	загибель; знищення
просмрадити, -раждаж, -радитъ	док.—	зіпсувати; погубити; знищити
просмраждати, -ждаж, -ждактъ	недок.—	псувати; нищити
просмражденник, -кмъ	с.—	див. просмрада
проспѣшьство, -омъ	с.—	користь
простирати, -ражж, -рактъ	недок.—	простелати; вирівнювати; прагнути

простити, проштѣ, проститѣ	док.–	вибачити; визволити; позбавити; дозволити
просто/ѣ	присл.–	просто; лише
простовласть, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	простоволосий
простолоудинѣ, -омѣ	ч.–	мирянин
простороднѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	простолоудний, незнатного роду
простость, -ѣмѣ	ж.–	простота; скромність
пространити, -нѣ, -нитѣ	недок.–	поширювати
пространик, -кмѣ	с.–	простір; простота; щирість, відвертість
простра(нѣ)но/ѣ	присл.–	широко; вшир; відверто, широко
пространнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	широкий; просторий; відвертий, щирий
пространствѣи, -кмѣ	с.–	див. пространство
пространство, -омѣ	с.–	простір; щирість
пространяти, -нѣ, -нѣтѣ	недок.–	поширювати; відверто говорити
прострѣти, -тѣрѣ, -тѣретѣ	док.–	розстелити; простелити; по- дати; насторожитися; надати
простѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм.–	простий; щирий, відвертий; звичайний; неосвічений; прямий
простѣи, -ѣмѣ	ж.–	простота; щирість, відвертість
простѣцѣ, -кмѣ	ч.–	див. простолоудинѣ
просфора, -амѣ	ж.–	проскура, просфора – <i>*пшеничний хлѣб, з якого священик вирізує Агнѣя та частини до Літургії; Причастя</i>
просьба, -амѣ	ж.–	просьба, клопотання
просѣденник, -кмѣ	с.–	розрив; прокол
просѣсти сѣ, -сѣдѣ сѣ, -сѣдетѣ сѣ	док.–	розірватися; лопнути
просѣшти, -сѣкѣ, -сѣчетѣ	док.–	розрубати; перерубати; прорубати
просѣяти, -сѣѣ, -сѣетѣ	док.–	просіяти
протѣяник, -кмѣ	с.–	джерело
протѣврати, -рѣѣ, -рѣетѣ	недок.–	проторювати
протѣсати, -тѣшѣ, -тѣшетѣ	док.–	розсікти; протесати
протѣшти, -тѣкѣ, -тѣчетѣ	док.–	протекти
протнѣити сѣ, -вѣѣ сѣ, -вѣтѣ сѣ	недок., док.–	виявляти, виявити; упиратися, чинити опір
протнѣленник, -кмѣ	с.–	опір; неслухняність
протнѣо/ѣ	прийм.–	проти; за

противъникъ, -омъ	ч. –	супротивник; ворог
противноуѣ	присл. –	проти; інакше; протилежно
противнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	супротивний; ворожий; неслухняний; непокірний; протилежний
противъ(нь)стѣник, -кмъ	с. –	переслідування; труднощі
противньство, -омъ	с. –	протилежність; протиставлення; суперечність
противъство, -омъ	с. –	див. противъ(нь)стѣник
противѣ	присл., прийм. –	напроти; назустріч; проти; за
протлачити, -чѣ, -читъ	док. –	протоптати
протлѣкованик, -кмъ	с. –	тлумачення, пояснення
протлѣковати, -коуѣ, -коуѣтъ	док. –	витлумачити, пояснити
протрѣгати, -гаѣ, -гаѣтъ	недок. –	рвати; шарпати; проривати
протрѣгнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док. –	прорвати; розірвати; шарпнути
протрѣзати, -заѣ, -заѣтъ	недок. –	див. протрѣгати
протлѣгнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док. –	втягнути; протягнути
протлѣжно	присл. –	напружено; натужно; старанно
протлѣти, -тънѣ, -тънѣтъ	док. –	проштовхнути; розсікти
прооуѣдѣти, -вѣѣ, -вѣѣтъ	док. –	передбачити
прооупѣвати, -ваѣ, -ваѣтъ	док. –	передчасно сподіватися
прооучаєник, -кмъ	с. –	вправа
прооучати, -чаѣ, -чаѣтъ	недок. –	учити; напоумлювати, повчати
прооучити сѧ, -чѣ сѧ, -читъ сѧ	док. –	навчитися; ознайомитися
профити, -яѣ	ж. –	Паремія – *див. паремія
профитъ, -омъ	ч. –	див. пророкъ
прохладити, -хлаждѣ, -хладитъ	док. –	прохолодити; освіжити
проходити, -хождѣ, -ходитъ	недок. –	проходити; обходити; прочитувати; вникати
проходнище, -ѣѣ	с. –	прохід; перехід; стежка
проходъ, -омъ	ч. –	прохід; ходіння
проштеник, -кмъ	с. –	прощення; вибачення
процѣсти, -цѣѣтъ, -цѣѣтъ	док. –	розцвісти
процѣгати, -таѣ, -таѣтъ	недок. –	процвітати, розцвітати
прочее	присл., прийм. –	надалі; потім, згодом; та
проч(ьн)ни, -яя, -ѣѣ	прикм. –	інший; наступний; який залишився
прочистити, -чѣѣтъ, -чѣѣтъ	док. –	прочитати; порахувати
прочитаник, -кмъ	с. –	обрахунок; числення; читання
прочитати, -таѣ, -таѣтъ	недок. –	читати; рахувати
прочьныи, -ая, -ок	прикм. –	див. проч(ьн)ни

прошеник, -кмъ	с. –	просьба, прохання, клопотання; про що просять
прошнѣати сѧ, -бѧж сѧ, -бѧктъ сѧ	недок. –	проростати, сходити
прояснитѣти, -яшнѣ, -яснитѣ	док. –	засяяти, осяяти; випромінити
прояшненик, -кмъ	с. –	осяяння, осявання; випромінення
пръво	присл. –	спершу, спочатку
пръвовѣзлежа/еник, -кмъ	с. –	лежання, сидіння на найпочеснішому місці
пръвовѣзлѣганик, -кмъ	с. –	див. пръвовѣзлежа/еник
пръводѣянъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	раніше зроблений, створений, закінчений
пръвоздѧнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	першостворений
пръвонци	присл. –	див. пръво
пръвомѧченикъ, -омъ	ч. –	першомученик, первомученик
пръвомѧченица, -амъ	ж. –	першомучениця, первомучениця
пръвоотъць, -кмъ	ч. –	праотець
пръвопрѣстольникъ, -омъ	ч. –	першопрестольний, Папа
пръвородѧнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	первородний, першородний – <i>*який є від народження;</i> <i>найстарша дитина у сім'ї</i>
пръвородѣць, -кмъ	ч. –	див. пръвѣнѣць
пръвостворенъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	первозданий, первісний; одвічний
пръвок	присл. –	по-перше; спочатку; передусім; вперше
пръвъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм., числ. –	перший; первинний; давній; найвидатніший
пръвъствовати, -воуѣ, -воуѣтъ	недок. –	утримувати першість
пръвѣнѣство, -омъ	с. –	первородність; право первородності
пръвѣнѣць, -кмъ	ч. –	первісток
пръвѣнѣчѣство, -омъ	с. –	див. пръвѣнѣство
пръвѣк	присл. –	спершу, спочатку; вперше; головним чином
пръкъно, -омъ	с. –	брус; дошка
пръси, -ьмъ	pl. t., ж. –	грудь; перси
пръстенъ, -еньмъ	ч. –	перстень
пръстѣ, -омъ	ч. –	палець
пръстѣ, -ьмъ	ж. –	земля; порох, прах
пръстѣ/ѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	земний; земляний; тлінний

прѣтъ, -омъ	ч.—	кусок тканини або полотна, відріз
прѣ	прийм.—	перед; до
прѣвивати, -важъ, -вактъ	недок.—	ламати; переламувати; перебивати
прѣвити, -вижъ, -виктъ	док.—	зламати; переломити; перебити
прѣблагословенъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	найблагословенніший, преблагословенний
прѣблагъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	предобрий; преблагий
прѣблагенъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	найблагословенніший; преблагенний
прѣболе	присл.—	більше; набагато більше
прѣбрати, -боржъ, -боретъ	док.—	подолати; побороти
прѣбываник, -кмъ	с.—	перебування; життя; спосіб життя; наполегливість; упертість
прѣбывати, -важъ, -вактъ	недок.—	перебувати; бути; жити; залишатися; продовжувати; приходити
прѣбыти, -бжджъ, -бждетъ	док.—	перебути; пробути; побути; прожити; залишитися; пройти
прѣбытик, -кмъ	с.—	наполегливість; упертість
прѣбѣгнати, -нжъ, -нетъ	док.—	перебігти
прѣвеликъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	превеликий; велетенський; величний
прѣвеличавъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	самовпевнений; пихатий
прѣвести, -веджъ, -ведетъ 1	док.—	перевести
прѣвести, -везжъ, -везетъ 2	док.—	перевезти
прѣвивати, -важъ, -вактъ	недок.—	обмотувати; замотувати
прѣвнтати, -тажъ, -тактъ	док.—	переселитися; перебраться
прѣвити, -вижъ, -виктъ	док.—	замотати; обмотати
прѣвладати, -дажъ, -дактъ	недок.—	керувати, владарювати, панувати
прѣвладыка, -амъ	ч.—	верховний володар
прѣвладычествик, -кмъ	с.—	верховна влада
прѣвладычество, -омъ	с.—	див. прѣвладычествик
прѣвласти, -ладжъ, -ладетъ	недок.—	див. прѣвладати
прѣвлачтити, -чжъ, -читъ	недок.—	манити; схиляти; вабити, приваблювати
прѣвлѣшити, -лѣжжъ, -лѣчетъ	док.—	заманити; переманити; схилити, привабити
прѣводити, -вожджъ, -водитъ	недок.—	супроводжувати
прѣводженник, -кмъ	с.—	переклад

прѣвозъ, -омъ	ч. –	корабель
прѣвратити, -врашѣж, -вратитѣ	док. –	перекинути; скинути;
прѣвратѣнь, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	перетворити; використати
прѣврашѣтати, -шѣж, -шѣтѣ	недок. –	мінливий, змінний; примхливий
прѣврѣдити, -врѣждѣж, -врѣдитѣ	док. –	перекидувати; скидувати;
прѣвъздрѣшѣтати сѣ, -шѣж сѣ, -шѣтѣ сѣ	недок. –	перевертати; перевертатися;
прѣвъзнимати, -земѣж, -землетѣ	недок. –	змінюватися
прѣвъзѣити, -ѣдѣж, -ѣдетѣ	недок. –	пошкодити; провинитися
прѣвъзложити, -жѣж, -житѣ	док. –	виросувати; міцніти
прѣвъзнѣ/осенѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	приймати; гордитися, гордувати
прѣвъзнѣсти, -сѣж, -сетѣ	док. –	перевищувати
прѣвъзносити, -ношѣж, -носитѣ	недок. –	покласти; звернутися
прѣвыспрьнѣ, -ѣ, -ѣ (-ни, -ѣѣ, -ѣѣ)	прикм. –	піднесений; вивищений;
прѣвыше	присл., прийм. –	гордий, пихатий
прѣвышьнѣ, -ѣ, -ѣ (-ни, -ѣѣ, -ѣѣ)	прикм. –	возвеличити; піднести;
прѣвъѣса, -амѣ	ж. –	загордитися
прѣвъѣчьнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	возвеличувати; піднімати;
прѣвѣрада, -амѣ	ж. –	гордитися, гордувати
прѣгрѣшати, -шѣж, -шѣтѣ	недок. –	найвищий; пишномовний
прѣгрѣшенѣж, -ѣж	с. –	найвище; зверху; вгорі; над
прѣгрѣшити, -шѣж, -шитѣ	док. –	Всевишній; найвищий;
прѣгрѣшьникѣ, -омѣ	ч. –	найкращий
прѣгрѣшьнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	завіса
прѣгѣуѣ(ѣи)нѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	вічний; споконвічний, пред-вічний; непідвладний часові
прѣгѣбати, -бѣж, -бѣтѣ	недок. –	перешкода
прѣгѣни, -ѣж	ж. –	грішити; порушувати Закон
прѣгѣдѣница, -амѣ	ж. –	вина; гріх, прогрішення
прѣдѣвѣникѣ, -омѣ	ч. –	провитинися; згрішити
прѣдѣдѣникѣ, -ѣж	с. –	грішник
		грішний
		подвійний
		нагинати; згинати
		дикий гірський край
		гуслі
		зрадник
		правило; традиція; переказ;
		заповіт; запевнення;
		жертвоприношення; зрада

прѣданыникъ, -омъ	ч.—	див. прѣдавыникъ
прѣдатель, -кмъ	ч.—	див. прѣдавыникъ
прѣдати, -дамы, -дастъ	док.—	віддати; передати; довірити; визначити; призначити; змінити; зрадити; попрямувати; продати
прѣдаяник, -кмъ	с.—	див. прѣданник
прѣдаяти, -дамы, -дакъ	недок.—	віддавати; передавати; дові- ряти; визначати; призначати; жертвувати; зраджувати
прѣдвигнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	відсунути
прѣди/ѣ	присл.—	спереду, попереду; вперед; завчасу
прѣдивьнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	дивний; предивний
прѣдниканик, -кмъ	с.—	проповідь
прѣдобо	присл.—	відмінно, чудово
прѣдобрѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	чудовий, відмінний
прѣдолѣвати, -вамы, -вакъ	недок.—	долати, перемагати
прѣдолѣник, -кмъ	с.—	перемога
прѣдолѣти, -лѣмы, -лѣкъ	док.—	подолати, перемогти
прѣдрагѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	коштовний
прѣдрѣжати, -жѣ, -жѣтъ	недок.—	володіти; тримати; займати; дотримуватися
прѣдѣ	прийм.—	перед; над; понад
прѣдѣборьникъ, -омъ	ч.—	воїн першої шеренги
прѣдѣварити, -ры, -рѣтъ	док.—	випередити, обігнати
прѣдѣваряти, -рамы, -рякъ	недок.—	передувати; випереджувати, обганяти
прѣвидѣник, -кмъ	с.—	передбачення
прѣдѣводити, -вождѣ, -водитѣ	недок.—	скеровувати; надавати
прѣдѣвѣзвѣштати, -штамы, -штакъ	недок.—	проповідувати; проголошувати
прѣдѣвѣчьнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	предвічний, споконвічний
прѣдѣзнаменати, -намы, -накъ	док.—	відзначити, зазначити; одержати знамення
прѣдѣзнати, -знамы, -знакъ	недок.—	бути завчасу обізнаним
прѣдѣзрьрѣти, -зрьмы, -зрьнѣ	недок.—	бачити; передбачати, перед- бачити; оглянути перед собою
прѣдѣизводити, -вождѣ, -водитѣ	недок.—	свідчити
прѣдѣити, -идѣ, -идѣтъ	недок.—	йти попереду; перевищувати
прѣдѣлагати, -гамы, -гакъ	недок.—	класти; пропонувати; передбачати

прѣдълежати, -жж, -житъ	недок.—	лежати; знаходитися; бути призначеним
прѣдъложеник, -кмъ	с.—	пропозиція; становище; намір; мотив
прѣдъложити, -жж, -житъ	док.—	покласти; положити; надати перевагу; визначити
прѣдънести, -сж, -сетъ	док.—	принести
прѣдъплъчьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	який воює у першій шерензі
прѣдъписаник, -кмъ	с.—	приклад, зразок
прѣдъпоставити, -вльж, -внтъ	док.—	поставити; привести; запропонувати
прѣдъпослати, -съльж, -сълетъ	док.—	вислати вперед
прѣдъсловник, -кмъ	с.—	передмова, переднє слово
прѣдъставити, -вльж, -внтъ	док.—	поставити; подати; запро- понувати; віддати; зрадити
прѣдъставляти, -ляж, -ляктъ	недок.—	ставити; пропонувати; подавати
прѣдъставленник, -кмъ	с.—	подавання; пропозиція
прѣдъстати, -станж, -станетъ	док.—	постати; підійти; допомогти
прѣдъстолик, -кмъ	с.—	почесне місце за столом
прѣдъстояник, -кмъ	с.—	присутність; наявність
прѣдъстояти, -стож, -стонтъ	недок.—	бути присутнім; очолювати; бути наявним; служити; допомагати
прѣдъсѣданик, -кмъ	с.—	почесне місце
прѣдъсѣсти, -саяж, -саядетъ	док.—	зайняти, посісти почесне місце
прѣдътешти, -тежж, -течетъ	док.—	випередити, обігнати; побігти вперед
прѣдътеча, -амъ	ч.—	попередник; провісник, Предтеча — <i>*про Йоана Хрес- тителя, провісника Ісуса Христа</i>
прѣдъходити, -хождаж, -ходитъ	недок.—	іти попереду; передувати
прѣдъшьствик, -кмъ	с.—	провіщення; попередження
прѣдънь, -я, -е(-ни, -ая, -еє)	прикм.—	передній; перший; попередній; головний; найважливіший
прѣдърати, -держ, -деретъ	док.—	розірвати
прѣдѣлти, -льж, -лнтъ	док.—	розділити
прѣдѣлъ, -омъ	ч.—	кордон; межа; край; територія; єпархія
прѣдѣти, -деждаж, -деждетъ	док.—	перешкодити, завадити
прѣдѣти, -дѣжж, -дѣктъ	с.—	перешкоджати, заважати
прѣдѣяник, -кмъ	недок.—	перешкода, завада
прѣжасати, -саяж, -саяктъ	недок.—	вражати; жажати

прѣжде	присл., прийм.–	колись, давно; спершу; понад
прѣждевидѣникъ, -кмъ	с.–	пророцтво, передбачення; віщування
прѣждеосажденникъ, -кмъ	с.–	пересуд
прѣжденареченъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	вищезгаданий
прѣждесѣлъ, -омъ	ч.–	посланець; посол
прѣжди, -я, -ее	прикм.–	попередній; минулий
прѣждь, -я, -е (-ни, -я, -ее)	прикм.–	див. прѣжди
прѣзирати, -раѣ, -рактъ	недок.–	зневажати
прѣзировати, -роуѣ, -роукъ	недок.–	див. прѣзирати
прѣзоривъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	гордий, пихатий
прѣзорьно	присл.–	гордо, пихато
прѣзорьство, -омъ	с.–	гордість, пихатість
прѣзъ	прийм.–	через
прѣзърѣникъ, -кмъ	с.–	спостереження; нагляд; недогляд, прорахунок; зневага; рішення
прѣзърѣти, -рѣ, -ритъ	недок., док.–	дивитися, подивитися; залишати, залишати поза увагою; зглянутися; передбачати, передбачити
прѣсѣлъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	видатний
прѣизбытъчѣствовати сѣ, -воуѣ сѣ, -воукъ сѣ	недок.–	переповнюватися достатком
прѣизлиха	присл.–	надмірно; надто
прѣизлише	присл.–	див. прѣизлиха
прѣизноурити, -рѣ, -ритъ	док.–	обдурити
прѣимати, прѣкмаѣ, прѣкмактъ	недок.–	переймати; приймати; завойовувати
прѣимьникъ, -омъ	ч.–	наступник
прѣимѣти, -имамъ, -имеетъ	недок.–	перевищувати
прѣисподь, -я, -е (-ни, -я, -ее)	прикм.–	найбільш нижній; підземний
прѣити, -идѣ, -идетъ	док.–	перейти; переступити; пройти; промчатися; обійти; піти
прѣкланяти, -няѣ, -няктъ	недок.–	схиляти; ухилилися; відхилятися
прѣклонити, -нѣ, -нитъ	док.–	схилити; вразити; вжити; витратити
прѣклонѣникъ, -кмъ	с.–	схиляння
прѣкоглаголивъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	суперечливий; який любить перечити

прѣколоженник, -кмѣ	с. –	заперечення
прѣкопнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	протиленний
прѣкорѣчьствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок. –	заперечувати
прѣкослов(е)ник, -кмѣ	с. –	суперечність; суперечка
прѣкрасити, -крашѣж, -краситѣ	док. –	прикрасити
прѣкратити, -краштѣж, -кратитѣ	док. –	скоротити; обмежити;
		припинити
прѣкратнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	короткий; обмежений
прѣкраштати, -штаѣж, -штактѣ	недок. –	переривати; порушувати
прѣкраштеник, -кмѣ	с. –	перерва; перешкода
прѣкрижити, -жѣж, -житѣ	док. –	перехрестити; перехреститися
прѣкрѣмити, -мѣж, -митѣ	док. –	нагодувати
прѣкрѣстити, -крѣштѣж, -крѣститѣ	док. –	див. прѣкрижити
прѣкрѣштати, -штаѣж, -штактѣ	недок. –	хрестити; хреститися
прѣкрѣпѣкъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	наймогутніший; найсильніший
прѣкоуѣтити, -коуѣштѣж, -коуѣтитѣ	док. –	прикрасити; нарядити;
		вирядитися
прѣлаганик, -кмѣ	с. –	змѣна
прѣлагати, -гаѣж, -гактѣ	недок. –	перекидуватися; змѣнювати;
		перетворювати; відхилятися;
		перекладати
прѣлазити, -лажѣж, -лазитѣ	недок. –	перелізати
прѣливати, -ваѣж, -вактѣ	недок. –	переливати; заливати
прѣлнѣти сѣ, -лнѣж сѣ, -лнѣтъ сѣ	док. –	перелитися; переповнитися
прѣлнѣхѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	зайвий; безмежний
прѣлнѣштати, -штаѣж, -штактѣ	недок. –	обманювати, вводити в оману
прѣлогѣ, -омѣ	ч. –	пронос, дизентерія
прѣложеник, -кмѣ	с. –	перетворення; змѣна; переклад
прѣложити, -жѣж, -житѣ	док. –	перенести; перекласти;
		перетворити; змѣнити; вдатися
прѣломити, -мѣж, -митѣ	док. –	зломити; переломити;
		розломити
прѣломленик, -кмѣ	с. –	ламання; переломлення,
		преломлення
прѣльстити, -льштѣж, -льститѣ	док. –	обманути, ввести в оману;
		звабити; звабитися
прѣльсть, -ѣмѣ	ж. –	підступ; брехня; помилка;
		омана
прѣльстьеник, -омѣ	ч. –	звабник; брехун; віроломна
		особа
прѣльстьнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -ок)	прикм. –	оманливий; звабливий
прѣльштати, -штаѣж, -штактѣ	недок. –	обдурювати; зваблювати;
		помилитися
прѣльштеник, -кмѣ	с. –	див. прѣльсть

прѣлѣпъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	чудовий; благородний
прѣлѣсти, -лѣзж, -лѣзѣтъ	док.-	перелісти; перейти;
		переступити
прѣлѣ/атати, -гаѣж, -гактъ	недок.-	перелігати
прѣлюбити, -блѣж, -битъ	док.-	полюбити
прѣлюбодѣи, -кмъ	ч.-	перелюбник, розпусник
прѣлюбодѣнство, -омъ	с.-	див. прѣлюбодѣяник
прѣлюбодѣнца, -амъ	ж., ч.-	перелюбниця; перелюбник
прѣлюбодѣяник, -кмъ	с.-	перелюб, перелюбство
прѣлюбодѣяти, -дѣѣж, -дѣктъ	недок.-	чинити перелюб
прѣлюбы, -ѣвамъ	ж.-	див. прѣлюбодѣяник
прѣлюбѣзнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	улюблений; милий, коханий
прѣлѣжкавъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	найпідступніший;
		найгидкіший; диявол
		долати; панувати
прѣмагати, -гаѣж, -гактъ	недок.-	праматір
прѣмати, -єрьмъ	ж.-	поза
прѣмнимо	прийм.-	переступати; переходити;
прѣминовати, -ноуѣж, -ноуктъ	недок.-	проходити; минати
		переступити; перейти; пройти;
прѣминѣти, -нѣж, -нѣтъ	док.-	минути
		замовкнути; помовчати; втаїти
прѣмлѣчати, -чѣж, -читъ	док.-	
прѣмо	присл.,	напроти; супроти; перед
	прийм.-	подолати; перемогти;
прѣмошти, -могѣж, -можетъ	док.-	набратися сил
		Всемогутній
прѣмоштѣнь, -ын	прикм.-	підождати; забаритися; згаяти
прѣмоудити, -моуѣдѣж, -моудитъ	док.-	час
		рівний; прямий; подібний;
прѣмъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	ровесник
прѣмъ, -омъ	ч.-	численний; неосязний;
прѣмъногъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	незліченний
		правильно; прямо (йти, їхати)
прѣмъ	присл.-	уповноважений; зобов'язаний
прѣмѣднѣж, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	протилежний
прѣмѣнь, -я, -є (-ни, -ая, -єє)	прикм.-	змѣна; обмін
прѣмѣна, -амъ	ж.-	перетворити; змінити, замі-
прѣмѣнити, -нѣж, -нитъ	док.-	нити; обмінати; відвернутися
		див. прѣмѣна
прѣмѣнник, -кмъ	с.-	виміряти, обміряти; зважити
прѣмѣрити, -рѣж, -ритъ	док.-	перехитрити; обдурити
прѣмѣдрити, -рѣж, -ритъ	док.-	премудрість, справжня віра;
прѣмѣдрость, -ѣмъ	ж.-	знання

прѣмѣдрѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	мудрий; передбачливий; далекоглядний; хитрий; спритний
прѣмѣдрятн сѧ, -ряѣ сѧ, -ряктѣ сѧ	недок.-	мудрувати; міркувати; гордувати
прѣнемаганик, -кмѣ	с.-	безсилля; слабодухість
прѣнемагати, -гаѣѣ, -гактѣ	недок.-	знемагати; занепадати духом; бути необачним, необережним
прѣнемошти, -могѣ, -можетѣ	док.-	заслабнути; занедужати; занепасти духом
прѣнесеник, -кмѣ	с.-	перенесення
прѣнести, -сѣ, -сетѣ	док.-	перенести; змінити
прѣносити, -ношѣ, -носитѣ	недок.-	переносити; змінювати
прѣность, -омѣ	ч.-	див. прѣнесеник
прѣовидѣти, -виждѣ, -видитѣ	док.-	образити; зневажити; погордувати
прѣобладати, -даѣѣ, -дактѣ	недок.-	владарювати, панувати
прѣоблѣштити сѧ, -лѣѣѣ сѧ, -лѣѣѣтѣ сѧ	док.-	переодрягнутися; перетворитися; перевтілитися
прѣображати сѧ, -жаѣѣ сѧ, -жактѣ сѧ	недок.-	перетворюватися; перевтілюватися; приймати інший, особливий вигляд, преобразатися – <i>*про Преображення Ісуса Христа на горі Тавор</i>
прѣображенник, -кмѣ	с.-	перетворення; перевтілення; зміна; Преображення – <i>*дванадцять нерухоме господське свято на честь Преображення Ісуса Христа, яке Церква відзначає 6 серпня (за нов. стилем 19 серпня)</i>
прѣобразити, -раѣѣ, -разитѣ	док.-	перетворити; перевтілити; преобразити; преобразитися, прийняти інший, особливий вигляд
прѣобразовати сѧ, -зоѣѣѣ сѧ, -зоѣѣтѣ сѧ	недок.-	перетворитися; пристосуватися
прѣодолѣти, -лѣѣѣ, -лѣѣтѣ	док.-	подолати; перемогти
прѣодрѣжати, -жѣ, -житѣ	недок.-	володіти; тримати в руках
прѣппнаник, -кмѣ	с.-	пастка
прѣппрати, -раѣѣ, -рактѣ 1	недок.-	топати; зневажати; оскверняти

прѣпирати, -раѣ, -рактѣ 2	недок.—	умовляти; переконувати; запевняти
прѣписати, -пишѣ, -пишетѣ	док.—	переписати; приписати; привласнити
прѣпитати, -таѣ, -тактѣ	недок., док.—	годувати, нагодувати; забезпечувати, запезпечити
прѣпитѣти, -тѣѣ, -тѣктѣ	док.—	нагодувати; забезпечити
прѣплавати, -ваѣ, -вактѣ	недок.—	перепливати, пропливати
прѣпладѣник, -кмѣ	с.—	південь
прѣплоути, -пловѣ, -пловетѣ	док.—	переплисти, проплисти; переправитися
прѣплыти, -лыѣѣ, -лыветѣ	док.—	див. прѣплоути
прѣпобѣждати, -ждаѣ, -ждактѣ	недок.—	здобувати цілковиту перемогу
прѣподаяти, -даѣ, -дактѣ	недок.—	давати, надавати
прѣподобѣ, -кмѣ	с.—	святість, праведність
прѣподобѣноуѣ	присл.—	свято, праведно
прѣподобѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	святий, праведний; благочестивий; достойний
прѣподобѣствѣ, -кмѣ	с.—	святість, праведність
прѣподобѣство, -омѣ	с.—	див. прѣподобѣствѣ
прѣпоконти, -коѣ, -контѣ	док.—	заспокоїти
прѣполовити, -вѣѣ, -внтѣ	док.—	досягти половини, середини
прѣполовленик, -кмѣ	с.—	половина
прѣпоясаник, -кмѣ	с.—	набедрена пов'язка
прѣпоясати, -пояшѣ, -пояшетѣ	док.—	заперезатися, підперезатися
прѣпоясѣ, -омѣ	ч.—	пояс; ремінь
прѣпровождати, -ждаѣ, -ждактѣ	недок.—	проводити (час)
прѣпроводити, -вождѣ, -водитѣ	док.—	провести (час)
прѣпростик, -кмѣ	с.—	ширість, відвертість; простота
прѣпростоуѣ	присл.—	широ, відверто; просто
прѣпростѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	ширий, простий; відвертий
прѣпростынн, -ямѣ	ж.—	див. прѣпростик
прѣпростѣ, -ьмѣ 1	ж.—	див. прѣпростик
прѣпростѣ 2	присл.—	просто; коротко; на перший погляд
прѣпърѣник, -кмѣ	с.—	умовляння
прѣпърѣти, -пърѣ, -пъритѣ	док.—	умовити; переконати; перемогти (у диспуті); вступити у суперечку
прѣпъра, -амѣ	ж.—	див. прѣпърѣник
прѣпѣти, -поѣ, -поктѣ	недок.—	співати; торжествувати
прѣпѣтѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	славетний, преславний; незрівнянний
прѣпѣти, -пънѣ, -пънетѣ	док.—	напнути, натягнути

прѣрешти, -рекж, -речетъ	док.—	посваритися
прѣрнстати, -рнштж, -рнштетъ	недок.—	пробігати, перебігати
прѣрницати, -цажж, -цактъ	недок.—	умовляти; переконувати; суперечити; перечити
прѣровъ, -омъ	ч.—	прірва; рів; яма
прѣрѣканик, -кмъ	с.—	суперечка; сварка; відсіч
прѣрѣкати, -кажж, -кактъ	недок.—	умовляти; розмовляти; обгово- рювати; суперечити, перечити
прѣрѣковати, -коуѣж, -коуіктъ	недок.—	додавати; приєднувати
прѣсаждати, -ждажж, -ждактъ	недок.—	пересаджувати
прѣсвѣтъло	присл.—	світло; ясно; блискуче
прѣсвѣтълъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	світлий; ясний; яскравий; уславлений; пресвітлий
прѣсвѣтъльство, -омъ	с.—	сяйво, ясність; слава
прѣсвѣтъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	святійший, пресвятий
прѣселити, -лъж, -литъ	док.—	переселити; виселити; вигна- ти; переселитися; рушити
прѣсельникъ, -омъ	ч.—	переселенець; вигнанець; чужинець
прѣселник, -кмъ	с.—	переселення; вигнання
прѣсна, -амъ	ж.—	сила; міць; потуга; велич
прѣснати, -лъж, -литъ	док.—	подолати; здолати; осилити
прѣснать, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	величний; маєстатний
прѣславъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	уславлений, прославлений; знаменитий
прѣслоушаник, -кмъ	с.—	непослух, непокора
прѣслоушати, -шажж, -шактъ	недок.—	не слухатися, не підкорятися
прѣсмыкати сѧ, -кажж сѧ, -кактъ сѧ	недок.—	повзати
прѣснъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	новий; недавній
прѣспѣвати, -важж, -вактъ	недок.—	переважати; долати; виокремлюватися
прѣспѣ(я)ник, -кмъ	с.—	перевага
прѣспѣти, -пѣжж, -пѣктъ	док.—	перевищити; здолати; виокремитися
прѣспѣяти, -пѣжж, -пѣктъ	недок.—	див. прѣспѣвати
прѣставити, -важж, -витъ	док.—	перенести; переставити; по- мерти, переставитися; усунути; відмінити; змінити; визначити
прѣставляти, -валяжж, -валяктъ	недок.—	переставляти; переносити; умирати, переставлятися; змінювати; визначати
прѣставник, -кмъ	с.—	переселення; кончина; усунення
прѣстаръ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	престарілий; немічний

прѣстати, -танѣ, -танѣтъ	док. –	перестати; постати
прѣстаяти, -стѣѣ, -стѣѣтъ	недок. –	переставати; поставати
прѣстигновенник, -кмѣ	с. –	випередження
прѣстигнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док. –	випередити; переважити
прѣстизати, -зѣѣ, -зѣѣтъ	недок. –	випереджати; переважати
прѣстолѣ, -омѣ	ч. –	місце для сидіння; крісло; трон; престол
прѣстольникѣ, -омѣ	ч. –	патріарх; Папа
прѣстояник, -кмѣ	с. –	присутність; наявність; служіння;
прѣстояти, -стоѣѣ, -стоѣтъ	недок. –	стояти; бути присутнім; ' служити; допомагати
прѣстрадати, -даѣѣ, -даѣтъ	недок. –	переносити, терпіти
прѣстрадати, -раждѣѣ, -раждѣтъ	док. –	перенести, витерпіти
прѣстрашнѣ, -ѣ, -о (-ѣн, -ѣя, -ѣк)	прикм. –	переляканий; страшний
прѣстѣпати, -пѣѣ, -пѣтъ	недок. –	переступати; переходити; порушувати; відвертатися; відступати
прѣстѣпити, -пѣѣ, -пѣтъ	док. –	перейти; переступити; порушити; відступити; відвернутися
прѣстѣпленикѣ, -омѣ	ч. –	злочинець; винуватець; відступник
прѣстѣпленик, -кмѣ	с. –	порушення; вина; злочин
прѣстѣпоклѣтик, -кмѣ	с. –	лжеприсяга
прѣстѣпникѣ, -омѣ	ч. –	див. прѣстѣпленикѣ
прѣстѣпнѣ, -ѣ, -о (-ѣн, -ѣя, -ѣк)	прикм. –	злочинний; протизаконний
прѣстѣврѣшенѣ, -ѣ, -о (-ѣн, -ѣя, -ѣк)	прикм. –	найдосконаліший
прѣстѣхнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док. –	висохнути
прѣстѣданик, -кмѣ	с. –	розривання; тріскання
прѣстѣдѣти, -сѣждѣѣ, -сѣдѣтъ	недок. –	причітатися в засідці
прѣстѣкнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док. –	перерубати, розрубати
прѣстѣсти сѣ, -сѣдѣѣ сѣ, -сѣдѣтъ сѣ	док. –	розірватися; тріснути
прѣстѣшити, -сѣкѣѣ, -сѣчѣтъ	док. –	див. прѣстѣкнѣти
прѣстѣсати, -сѣжѣѣ, -сѣжѣтъ	недок. –	перехоплювати
прѣстѣштѣно	присл. –	надприродно; неймовірно
прѣстѣштѣнѣ, -ѣ, -о (-ѣн, -ѣя, -ѣк)	прикм. –	надприродний; неймовірний
прѣстѣжити, -чѣѣ, -чѣтъ	док. –	висушити
прѣстѣваряти, -рѣѣѣ, -рѣѣтъ	недок. –	змінювати; перетворювати; втїлювати
прѣтворити, -рѣѣ, -рѣтъ	док. –	змінити; перетворити; втілити; використати

прѣтешти, -текъ, -течетъ	док.—	оббігти; перебігти; пройти; минути
прѣтеченнѣ, -къ	с.—	течія
прѣтирати, -райъ, -рактъ	недок.—	перерізувати; різати
прѣтити, прѣштѣ, прѣтитъ	недок.—	погрожувати; загрожувати; докоряти; умовляти; наказувати; обурюватися; хвилюватися
прѣтроудити, -роудѣ, -роудитъ	док.—	вимучити; втомити
прѣтрѣгати, -гаѣ, -гактъ	недок.—	переривати, уривати
прѣтрѣгнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	перервати, урвати
прѣтрѣзати, -заѣ, -зактъ	недок.—	див. прѣтрѣгати
прѣтрѣпляти, -пляѣ, -пляктъ	недок.—	терпіти; переносити; присвячувати; очікувати
прѣтрѣпѣвати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	див. прѣтрѣпляти
прѣтрѣпѣннѣ, -къ	с.—	терпіння; терпеливість
прѣтрѣпѣти, -пѣѣ, -питъ	док.—	стерпіти; перенести; присвятити; витримати; залишитися
прѣтрѣбенѣ, -ѣ, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм.—	цікавий
прѣтрѣти, -тьрѣ, -тьретъ	док.—	розрізати, перерізати
прѣтъкновеник, -къ	с.—	перешкода
прѣтъкнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	спіткнутися; наткнутися
прѣтъканик, -къ	с.—	перешкода; обурення; образа
прѣтъкати, -каѣ, -кактъ	недок.—	перешкоджати; зачіпати; спотикатися; ображатися; обурюватися
прѣтъба, -амъ	ж.—	погроза
прѣтъма, -амъ	ж.—	цілковита пітьма;
прѣтъкати, -каѣ, -кактъ	недок.—	випереджати
прѣтагнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	заперезати
прѣтажа, -амъ	ж.—	упряж
прѣтажати, -жѣ, -житъ	недок.—	домовлятися, укладати угоду
прѣоудолѣти, -лѣѣ, -лѣктъ	док.—	подолати
прѣоукрастити, -крашѣ, -краситъ	док.—	прикрасити
прѣфация, -яма	ж.—	префация, вступна молитва
прѣхаждати, -ждаѣ, -ждактъ	недок.—	переходити; проходити
прѣхвалити, -лѣѣ, -литъ	недок.—	вихваляти; оспівувати
прѣхвальнѣ, -ѣ, -о (-ѣн, -ѣя, -ок)	прикм.—	достойний; славний; шановний
прѣходити, -ходѣѣ, -ходитъ	недок.—	переходити; проходити; переважати
прѣходиште, -емъ	с.—	прохід; перехід; стежка
прѣходьница, -амъ	ж.—	стара діва
прѣходьць, -къ	ч.—	човен

прѣхожденникъ, -кмъ	с. –	перехід; шлях, дорога
прѣштеник, -кмъ	с. –	погроза; кара; пімста; застереження
прѣчистъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	пречистий, найчистіший
прѣчоудити сѧ, -чоудѧ сѧ, -чоудитъ сѧ	док. –	здивуватися
прѣчьсть, -ьмъ	ж. –	щедрість; добродієність
прѣчьстьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	вельмишановний; добродієнний
прѣшьсть, -ьмъ	ж. –	перехід
прѣяхати, -ядѧ, -ядетъ	док. –	переїхати; переправитися
прѣяти, -имѧ, -иметъ	док. –	взяти; схопити; прийняти; схопити; захопити
прасти, прадѧ, прадетъ	недок. –	прости
пратати, -таѧ, -тактъ	недок. –	придушувати; перешкоджати; заборонювати
прѧтъ, -ьмъ	ч. –	саранча
прѧдънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	скелястий; кам'янистий
прѧжати сѧ, -жаѧ сѧ, -жактъ сѧ	недок. –	кидатися
прѧтник, -кмъ	с. –	пруття, різки
псалъмость, -омъ	ч. –	див. псалъмъ
псалъмъ, -омъ	ч. –	псалом – *одна зі 150 пісень, що складають Псалтир
псалъмьникъ, -омъ	ч. –	особа, яка виконує псалми; дяк
псалътырь, -кмъ (-ьмъ)	ч. (ж.) –	псалтеріон – *гебрейський музичний інструмент, різновид єгипетської арфи, під акомпонемент якого виконували псалми; Псалтир – *староза- вітна біблійна книга; бого- службова книга, що містить тексти псалмів, які організовані у певному порядку
птихія, -ямъ	ж. –	притулок; богадільня
поустити, поустѧж, поуститъ	док. –	відпустити; пустити; розвестися; покинути; послати; дозволити
поустошь, -ьмъ 1	ж. –	розбещеність
поустошь 2	присл. –	марно
поустошьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	пустий; марний
поустъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	пустий; безлюдний; покинутий; нещасний
поустыни, -ямъ	ж. –	пустеля; пустка; спустошення; загибель
поустыньникъ, -омъ	ч. –	пустельник

поустынынъ, -а, -о (-ъын, -ая, -ок)	прикм.—	пустельний; пустельницький
поустънъ, -а, -о (-ъын, -ая, -ок)	прикм.—	згубний
поуштати, -штаѣ, -штактъ	недок.—	пускати, відпускати, випускати; посилати; відправляти
поуштенница, -амъ	ж.—	відпущена, розлучена жінка
пъванник, -кмъ	с.—	надія, сподівання, уповання
пъвати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	надіятися, сподіватися, уповати; не падати духом; довіряти; покладатися
пъте/ѣньць, -емъ	ч.—	пташеня
пътиштъ, -емъ	с.—	див. пъте/ѣньць
пъ/ѣтица, -амъ	ж.—	птаха; птиця
пътичъ, -я, -е	прикм.—	пташиний
пытаник, -кмъ	с.—	дослідження; розстеження
пытати, -таѣ, -тактъ	недок.—	розстежувати; відчувати; розпитувати; бажати
пкълъ, -омъ	ч.—	смола; пекло; біс
пкъльнъ, -а, -о (-ъын, -ая, -ок)	прикм.—	пекельний
пъраник, -кмъ	с.—	зневага, зневаження
пърати, перѣ, перетъ 1	недок.—	топтати, придушувати; зневажати; прати
пърати, перѣ, перетъ 2	недок.—	витати, підноситися
пърьць, -емъ	ч.—	правник
пърѣник, -кмъ	с.—	заперечення
пърѣти, перѣ, перитъ	недок.—	заперечувати; не підкорятися; сперечатися; судитися; боротися
пърѣ, -ямъ	ж.—	спротив; заперечення; суперечка; сварка; чвари; судова справа; питання; здогад; перешкода; звіт
пъсало, -омъ	с.—	перо, різець
пъ/нсаник, -кмъ	с.—	письмо; писання; написання; запис; напис; текст; твір
пъ/нсати, пншѣ, пншетъ	недок., док.—	писати, написати; малювати, намалювати; зображувати, зобразити; показувати, показати
пъсин, -яя, -еє	прикм.—	собачий
пъстръ, -а, -о (-ъын, -ая, -ок)	прикм.—	строкатий
пъсь, -кмъ	ч.—	пес, собака
пъсьскъ, -а, -о (-ъын, -ая, -ок)	прикм.—	див. пъсин
пъсьскы	присл.—	по-собачому
пъхати, -хаѣ, -хактъ	недок.—	бити; штовхати
пъхнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	ударити; штовхнути

пышеваник, -кмъ	с. –	питання; проблеми
пыцьлѣ, -омъ	ч. –	смола
пыцьльнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	смоляний
пышеница, -амъ	ж. –	збіжжя, зерно; пшениця
пышеничнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	зерновий; пшеничний
пѣвьць, -кмъ	ч. –	співак; дяк
пѣговати, -гоуѣ, -гоуѣтъ	недок. –	піклуватися, доглядати
пѣготивѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	прокажений
пѣготы, -амъ	pl. t., ж. –	проказа; виразки
пѣгъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	див. пѣстрѣ
пѣнитти, -нѣ, -нитѣ	недок. –	пінити; пінитися
пѣник, -кмъ	с. –	спів; піснеспів; гімн; хвала
пѣны, -амъ	pl. t., ж. –	піна
пѣнажъникъ, -омъ	ч. –	мінйло – <i>*особа, що розмінювала та обмінювала гроші</i>
пѣназь, -кмъ	ж. –	монета; динарій
пѣснь, -ьмъ	ж. –	див. пѣник
пѣсньствовати, -воуѣ, -воуѣтъ	недок. –	співати
пѣстоуѣн(ьник)ѣ, -омъ	ч. –	вихователь
пѣськъ, -омъ	ч. –	пісок
пѣтель, -кмъ	ч. –	півень
пѣти, поѣ, поѣтъ	недок. –	співати; служити (Літургію); вихваляти; прославляти
пѣтик, -кмъ	с. –	спів; славоспів, піснеспів
пѣшь, -я, -ѣ (-ни, -яя, -ѣѣ)	прикм. –	піший
пѣшьць, -кмъ	ч. –	піхотинець; пішохід
падь, -ьмъ	ж. –	п'ядь
пасть, -ьмъ	ж. –	кулак
пѣта, -амъ	ж. –	п'ята
патернцѣ	присл. –	вп'яте
патерѣ, -а, -о	числ. –	п'ятеро
пѣти, пѣнѣ, -пѣнетѣ	недок. –	розтягати
патикостник, -кмъ	с. –	П'ятдесятниця – <i>*у Старому Заповіті свято на честь надання євреям Закону на 50-ий день виходу з єгипетської неволі, а також свято жнив та подяки;</i>
		П'ятдесятниця, Зіслання Святого Духа, Тройця – <i>*зіслання Святого Духа на апостолів, Богоматір на 50-ий день після Воскресіння Ісуса Христа; **християнське</i>

ПАТЬКЪ, -ОМЪ	ч.—	свято, яке Церква відзначає на честь Зіслання Св.
ПАТЬ	числ.—	Духа ПАТЬ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК) числ.— п'ятий
ПАТЬДЕСАТЬНИЦА, -АМЪ	ж.—	п'ятниця
ПЖПЪ, -ОМЪ	ч.—	п'ять
ПЖТО, -ОМЪ	с.—	див. ПАТНКОСТНИК
ПЖТЬ, -ЪМЪ	ч.—	зелений, недозрілий плід; недозріла смоква
ПЖТНИКЪ, -ОМЪ	с.—	пута, кайдани
ПЖТНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	ч.—	дорога, шлях; вулиця; напрям; прохід; подорож
ПЖТЮТРОСНЯ, -ЯМЪ	ч.—	мандрівник, подорожній
ПЖТШЬСТВНИК, -КМЪ	прикм.—	подорожній, мандрівний
ПЖТШЬСТВОВАТИ, -ВОУЖ, -ВОУЖТЬ	ж.—	див. ПЖТШЬСТВНИК
ПЖЧИНА, -АМЪ	с.—	шлях; подорож, мандрівка
	недок.—	подорожувати, мандрувати
	ж.—	море; глибина; вир

Р

РА(А)ВЪ/Ь	невідм.—	равві, раббі — *шанобливе звертання до старо-єврейських законовчителів
РАБА, -АМЪ	ж.—	раба, рабиня, невільниця; служниця; дівчина
РАБЕН	невідм.—	див. РА(А)ВЪ/Ь
РАБЕННСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	рабський, невільничий
РАБЕННИШТЬ, -КМЪ	ч.—	козачок, хлопчик-наймит
РАБОТА, -АМЪ	ж.—	рабство, неволя; служба
РАБОТАНИК, -КМЪ	с.—	див. РАБОТА
РАБОТАТИ, -ТАЖ, -ТАКТЪ	недок.—	бути рабом, невільником; служити
РАБОТИТИ, -БОШТЖ, -БОТИТЬ	недок.—	підкорювати
РАБОТНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	слуга
РАБОТНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	рабський; підлеглий
РАБЪ, -ОМЪ	ч.—	раб, невільник; підлеглий; слуга; служитель
РАБЫНИ, -ЯМЪ	ж.—	див. РАБА
РАБЬСКИ	присл.—	по-рабськи

раввоуни	невідм.—	див. ра(а)вть/ь
равънаник, -кмъ	с.—	справедливість
равъник, -кмъ	с.—	рівність; рівнодення; справедливість
равъно	присл.—	рівно, однаково
равъновѣчьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	соприсносущий
равънодоушьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	однодумний
равънообразънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	однаковий, рівний
равъночьстънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	однаково шановний
равънокъстѣствънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	однаковий за природою, суттю
равънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	рівний; плоский; однаковий; прямий; правильний
равъньство, -омъ	с.—	рівність; рівномірність; однаковість
равъненик, -кмъ	с.—	див. равъньство
ради	прийм.—	для; задля; через
радованик, -кмъ	с.—	радість; радощі
радованънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	радісний
радовати сѧ, -доуѣж сѧ, -доуѣтъ сѧ	недок.—	радіти, тішитися
радость, -ьмъ	ж.—	радість; веселощі; торжество
радостъникъ, -омъ	ч.—	той, хто несе радість
радостъно	присл.—	радісно
радостънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	радісний
радошта, -амъ	ж.—	див. радованик
радъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	радісний; веселий; охочий
ражданик, -кмъ	с.—	народження
раждати, -ждаѣ, -ждактъ	недок.—	народжувати
раждегнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	переплавити; очистити
раждеженник, -кмъ	с.—	спалах; пожежа; вогонь
раждешти, -ждегѣ, -раждетъ	док.—	запалити; розпалити; підпалити; спалахнути; розгорітися; розжарити; переплавити; очистити
раждигати, -гаѣ, -гактъ	недок.—	розпалювати; підпалювати; розжарюватися; палати
раждианник, -кмъ	с.—	вогонь; жар
раждиати, -заѣ, -зактъ	недок.—	див. раждигати
раждик, -кмъ	с.—	пагін; гілка; хмиз
ражънъ, -омъ	ч.—	рожен; кіл

разарятти, -ряѣ, -ряктѣ	недок.—	руйнувати; розоряти; знищувати; винищувати; порушувати
разбивати, -ваѣ, -вактѣ	недок.—	розбивати; дробити; стрясати
разбити, -бѣѣ, -бѣктѣ	док.—	розбити; роздробити; стрясти; пограбувати
разбон, -кмѣ	ч.—	злочин; убивство; грабунок
разбонникѣ, -омѣ	ч.—	злочинець; убивця; розбійник
разбонство, -омѣ	с.—	див. разбон
разболѣник, -кмѣ	с.—	хвороба
разболѣти(сѣ), -лѣѣ(сѣ), -лѣтѣ(сѣ)	док.—	занедужати, захворіти
разбоуяти, -яѣ, -яктѣ	док.—	загордитися
разварити, -рѣѣ, -рѣтѣ	док.—	розварити; розплавити; розпалити
разварятти, -ряѣ, -ряктѣ	недок.—	розварювати; розплавлювати; розпалювати
развелнчати сѣ, -чаѣ сѣ, -чактѣ сѣ	док.—	див. разбоуяти
развести, -ведѣ, -ведетѣ	док.—	розвести; розлучити
развлачитти, -чѣ, -читѣ	недок.—	розганяти
разводити сѣ, -вождѣ сѣ, -водитѣ сѣ	недок.—	розкриватися; розверзатися
развратити, -раштѣ, -ратитѣ	док.—	зруйнувати; знищити; зіпсувати; розбестити; відвернути
развратѣникѣ, -омѣ	ч.—	руйнівник; розпусник
развраштати, -штаѣ, -штактѣ	недок.—	руйнувати; нищити; псувати; розбещувати; відвертатися; відступати
развраштѣник, -кмѣ	с.—	зіпсуття; розбещеність; зло
разврѣзати, -заѣ, -зактѣ	недок.—	розкривати; розколювати; викидати
разврѣзенник, -кмѣ	с.—	хвилювання
разврѣсти, -врѣѣ, -врѣзетѣ	док.—	розкрити; відчинити; відкрити; розколотися; розірвати; викинути; схвилювати
разврѣшати, -врѣѣ, -врѣжетѣ	док.—	відкинути; розбити; розколотися; розкрити
развѣ	прийм., спол., присл.—	поза; за; без; окрім, опріч; лише; хіба; але; виключно
развѣвати, -ваѣ, -вактѣ	недок.—	розвівати; розвіювати
развѣтѣ, -омѣ	ч.—	хвилювання; обурення; підбурення; умовляння
развѣштавати, -ваѣ, -вактѣ	недок.—	хвилювати; обурювати; підбурювати; умовляти

разв'їштати, -штаѣ, -штактѣ	недок.—	див. разв'їштавати
разгарати сѧ, -раѣ сѧ, -рактѣ сѧ	недок.—	розгорятися
разгнїти сѧ, -ниѣ сѧ, -никтѣ сѧ	док.—	розкластися, згнїти
разгн'ївати, -ваѣ, -вактѣ	док.—	розгнївати; роздратовати; обуритися; розсердитися
разгн'ївїти, -ваѣ, -вїтѣ	док.—	див. разгн'ївати
разгонїти, -нѣ, -нїтѣ	недок.—	розганяти
разгор'їти сѧ, -рѣ сѧ, -рїтѣ сѧ	док.—	розгорїтися; спалахнути
разграбїти, -баѣ, -бїтѣ	док.—	пограбувати, розграбувати
разграблєник, -кѣ	с.—	пограбування, грабунок
разгр'їд'їти, -д'їѣ, -д'їктѣ	док.—	загордитися
разгр'їти, -р'їѣ, -р'їктѣ	недок., док.—	розїгравати, розїграти; зїгравати, зїграти; розпалювати, розпалити
разг'їнати, раждєнѣ, раждєнетѣ	док.—	розїгнати; розсїяти
разгн'їти, -нѣ, -нєтѣ	док.—	розгорнути; розкрити
раздавати, -даѣ, -дактѣ	недок.—	роздавати
раздав'їникѣ, -омѣ	ч.—	дарувальник; благочинець; особа, яка щось роздає
разданик, -кѣ	с.—	роздача, роздавання
раздаати, -даѣ, -дастѣ	док.—	роздати; дати
раздаяти, -даѣ, -дактѣ	док.—	див. раздаати
раздвїгн'їти, -нѣ, -нєтѣ	док.—	відкрити, розкрити
раздвїженник, -кѣ	с.—	відкриття; розкривання
раздїранник, -кѣ	с.—	розкол, розрив
раздїратн, -раѣ, -рактѣ	недок.—	розколювати; розривати, рвати
раздорѣ, -омѣ	ч.—	розбрат; скандал; обурення, незгода
раздрабляти, -ляѣ, -ляктѣ	недок.—	дробити, роздроблювати; розламувати
раздражати, -жаѣ, -жактѣ 1	недок.—	сердити, дратувати
раздражати, -жаѣ, -жактѣ 2	недок.—	заохочувати
раздраженник, -кѣ	с.—	дратливїсть; запальнїсть
раздражити, -жѣ, -житѣ 1	док.—	розсердити, роздратовати; обуритися
раздражити, -жѣ, -житѣ 2	док.—	заохотити
раздразнїти, -дражѣ, -дражитѣ	док.—	збити, повалити; розбити
раздробїти, -баѣ, -бїтѣ	док.—	роздробити; розламати
раздрошати, -шаѣ, -шактѣ	недок.—	руйнувати; ламати; нищити; усувати; виривати
раздрошєник, -кѣ	с.—	руйнування; загибель; усунення
раздрошїти, -шѣ, -шїтѣ	док.—	зруйнувати; поламати; зламати; розбити; знищити; розгромити; відмінити

раздроушьникъ, -омъ раздрѣшати, -шаѣ, -шаѣтъ	ч.— недок.—	руйнівник, нищитель розв'язувати; визволяти; прощати; розривати; звільня- ти, відпускати, розрішати; усувати; умирати; вирішувати
раздрѣшеник, -ѣмъ	с.—	визволення; прощення, відпущення, розрішення; усунення; розділення; віділення; вирішення
раздрѣшити, -шѣ, -шитъ	док.—	розв'язати; визволити; простити; розірвати; звільнити, відпустити, розрішити; вирішити; усунути; умерти
раздрадитель, -ѣмъ	ч.—	особа, яка щось розділює, влаштовує
раздрадити, -раждаѣ, -раднтъ	док.—	поділити; влаштувати
раздѣраник, -ѣмъ	с.—	розкол; розрив; кусок, шматок
раздѣрати, -дерѣ, -дерѣтъ	док.—	розірвати
раздѣвати, -ваѣ, -ваѣтъ	недок.—	розвіювати
раздѣлитель, -ѣмъ	ч.—	особа, яка щось розподіляє
раздѣдити, -лѣ, -литъ	док.—	розділити; поділити; відділити; виділити; відрізнити; вирізнити
раздѣлик, -ѣмъ	с.—	відмінність; різниця
раздѣльно	присл.—	окремо; точно; ясно; зрозуміло
раздѣльнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	окремий; різний; зрозумілий
раздѣляти, -ляѣ, -ляѣтъ	недок.—	розділяти; розподіляти; виділяти; відрізняти; вирізняти; воцарятися
раздѣлник, -ѣмъ	с.—	розділення; відмінність; частина; розрізнення
раздѣлко	присл.—	по-іншому; інакше
разити сѧ, -идѣ сѧ, -идѣтъ сѧ	док.—	розійтися; розбігтися
разлаѣтъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	широкий
разлаѣтити сѧ, -чаѣ сѧ, -чаѣтъ сѧ	недок.—	змінюватися
разлаѣченнѣ, -ѣмъ	с.—	розлука; відлучення
разлаѣчик, -ѣмъ	с.—	відмінність; різноманітність; зміна; протилежність
разлаѣчѣ	присл.—	по-іншому; інакше; по- різному
разлаѣчно/ѣ	присл.—	всіляко; різноманітно; суперечливо

различьнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	різний; різноманітний; відмінний; чудовий; суперечливий
различьствикъ, -кмѣ	с.-	різноманіття; відмінність; мінливість
разлияти сѧ, -лѣѣх сѧ, -лѣѣтъ сѧ	док.-	розлитися; розселитися
разложити, -жѣ, -житѣ	док.-	зруйнувати; розорити
разлѣнити сѧ, -нѣх сѧ, -нитѣ сѧ	док.-	збайдужіти; не потурбуватися; знехтувати
разлѣжа, -амѣ	ж.-	розлука; прощання
разлѣжати, -чаѣх, -чаѣтъ	недок.-	розділяти; відділяти; відокремлювати; розлучати; розходитися; покидати; відрізнятися
разлѣченикъ, -кмѣ	с.-	розділення; відокремлення; різниця, відмінність
разлѣжити, -чѣх, -читѣ	док.-	розділити; відділити; відокремити; розлучити; розійтися; покинути; відрізнити
размести, -метѣх, -метѣтъ	док.-	розкидувати; руйнувати
размоужденникъ, -кмѣ	с.-	затримка, зволікання
размыслити, -мыслих, -мыслитѣ	док.-	обдумати, обміркувати; передумати; обуритися
размысликъ, -кмѣ	с.-	вагання, сумнів
размыслѣ, -омѣ	ч.-	міркування
размыслиаи, -кмѣ	ч.-	розум; думка, гадка
размыслиати, -ляѣх, -ляѣтъ	недок.-	обмірковувати, вагатися; сумніватися
размысликникъ, -кмѣ	с.-	міркування; вагання, сумнів
размѣжити, -жѣ, -житѣ	док.-	розкрити; відімкнути; відчинити
размѣрити, -рѣх, -ритѣ	док.-	розміряти; виміряти
размѣряти, -ряѣх, -ряѣтъ	недок.-	розмірювати; вимірювати; міряти
размѣсити, -сѣх, -ситѣ	док.-	перемішати, розмішати; змішати; спантеличити; ввести в оману
размѣсьнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	окремий; відокремлений
размѣшати, -шаѣх, -шаѣтъ	недок.-	спантеличувати; вводити в оману; порушувати; розділяти; відокремлювати
размѣшенникъ, -кмѣ	с.-	сум'яття; суміш; розчин; ліки; поділ; відлучення
размѣшьнѣ, -а, -о (-ѣи, -ая, -ок)	прикм.-	змішаний
разноѹрѣти, -рѣѣх, -рѣѣтъ	док.-	загинутися, бути знищеним

разорати, -ръж, -рѣтъ	док. –	розорати, зорати
разорити, -ръж, -ритъ	док. –	зруйнувати; розбити; розорити; знищити; здолати; відкинути; відмінити; порушити; позбавити нечинний; зруйнований руйнування; розорення; знищення; загибель; усунення; відмова
разорьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	розумний; розважливий; знаючий
разоркник, -къмъ	с. –	розумно; слушно; обачно розум; пізнання; розуміння розум; мудрість; розражливість; знання; навички; розуміння; думка; дух; мислення; задум; значення
разоумивъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	мудро; слушно; ясно розумний; знаючий; знаний, відомий; очевидний; певний; вірний; надійний; духовний розуміти; бути розумним, мудрим; знати; уміти; пізна- вати; виявляти; знаходити; сприймати; спостерігати; думати; турбуватися
разоумично	присл. –	розум; знання; повчання; думка; дух; мислення; міркування; значення, смисл
разоумик, -къмъ	с. –	розуміти, зрозуміти; збагнути; дізнаватися, дізнатися; з'ясовувати, з'ясувати; усвідомлювати, усвідомити; уміти, зуміти; відчувати, відчути; чути, почути; звертати, звернути увагу; розмірковувати, розміркувати; турбуватися, потурбуватися; по-різному; нарізно, окремо; особливо
разоумъ, -омъ	ч. –	розум; мудрість; розражливість; знання; навички; розуміння; думка; дух; мислення; задум; значення
разоумно	присл. –	розумно; слушно; ясно
разоумьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	розумний; знаючий; знаний, відомий; очевидний; певний; вірний; надійний; духовний розуміти; бути розумним, мудрим; знати; уміти; пізна- вати; виявляти; знаходити; сприймати; спостерігати; думати; турбуватися
разоумѣвати, -ваѣж, -вактъ	недок. –	розум; знання; повчання; думка; дух; мислення; міркування; значення, смисл
разоумѣник, -къмъ	с. –	розуміти, зрозуміти; збагнути; дізнаватися, дізнатися; з'ясовувати, з'ясувати; усвідомлювати, усвідомити; уміти, зуміти; відчувати, відчути; чути, почути; звертати, звернути увагу; розмірковувати, розміркувати; турбуватися, потурбуватися; по-різному; нарізно, окремо; особливо
разоумѣти, -мѣѣж, -мѣктъ	недок., док. –	розуміти, зрозуміти; збагнути; дізнаватися, дізнатися; з'ясовувати, з'ясувати; усвідомлювати, усвідомити; уміти, зуміти; відчувати, відчути; чути, почути; звертати, звернути увагу; розмірковувати, розміркувати; турбуватися, потурбуватися; по-різному; нарізно, окремо; особливо
разьно	присл. –	розумно; слушно; ясно
разьноглаголати, -лъж, -летъ	док. –	розуміти, зрозуміти; збагнути; дізнаватися, дізнатися; з'ясовувати, з'ясувати; усвідомлювати, усвідомити; уміти, зуміти; відчувати, відчути; чути, почути; звертати, звернути увагу; розмірковувати, розміркувати; турбуватися, потурбуватися; по-різному; нарізно, окремо; особливо
разьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	розумний; знаючий; знаний, відомий; очевидний; певний; вірний; надійний; духовний розуміти; бути розумним, мудрим; знати; уміти; пізна- вати; виявляти; знаходити; сприймати; спостерігати; думати; турбуватися

разьньствити, -ньштвѣж, -ньствитѣ	док.—	розділити; віділити; відділитися
разьньствик, -кмѣ	с.—	різниця, відмінність
разьньство, -омѣ	с.—	див. разьньствик
разьньствовати, -воуѣж, -воукѣтѣ	недок., док.—	розрізнявати, розрізнити; відокремлювати, відокремити; наказувати, наказати; казати, сказати; вимовляти, вимовити
разьньствѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	різний; різноманітний; відмінний
ран, -кмѣ	ч.—	рай
рака, -амѣ	ж.—	могила; гробниця; рака, раква — *домовина, скринька, де зберігаються моці Святих
ракка	вигук	о нерозумний; дурню
рало, -омѣ	с.—	соха; рало
рамо, -омѣ	с.—	плече, рамено
рамѣнскѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	вірменський
рана, -амѣ	ж.—	рана; поранення; удар; побиття; тортури; біда; лихо
рано	присл.—	рано; вранці
рано, -омѣ	с.—	ранок
ранѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	ранній; ранішній; весняний
ранѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	ранений
ранѣствовати, -воуѣж, -воукѣтѣ	недок.—	ранити; бити; катувати
расвареник, -кмѣ	с.—	суперечка; сварка; чвари
расверѣпѣти, -пѣж, -пѣктѣ	док.—	бути нестримним, збудженим
расказити, -кажж, -казитѣ	док.—	порушити
раскаѣвати сѣ, -ѣѣж сѣ, -ѣѣктѣ сѣ	недок.—	розкаюватися
раскаѣник, -кмѣ	с.—	розкаєння
раскаѣти сѣ, -каѣж сѣ, -каѣктѣ сѣ	док.—	розкається, покається; засмутитися
раскврѣти, -рж, -ретѣ	док.—	розплавити
раскольнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	роздвоєний; сповнений сумнівами
раскопавати, -ѣѣж, -ѣѣктѣ	недок.—	розкопувати; викопувати; руйнувати
раскопати, -пѣж, -пѣктѣ	док.—	розкопати; викопати; зруйнувати; знищити
раскривити, -ѣѣж, -ѣѣтѣ	док.—	викривити
раскропити, -пѣж, -пѣтѣ	док.—	окропити
раскропленик, -кмѣ	с.—	окроплення

раскрѣстити, -крѣштѣ, -крѣститѣ	док.—	розп'яти
раслабѣяти сѧ, -ляѣ сѧ, -ляѣтъ сѧ	недок.—	слабнути
раслабѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣи, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	паралізований; немічний
раслабѣти, -бѣѣ, -бѣѣтъ	док.—	ослабнути; стати немічним
раслоушати, -шаѣ, -шаѣтъ	док.—	почути; послухати
распада/єннѣ, -ѣмѣ	с.—	тріщина
распадати сѧ, -даѣ сѧ, -даѣтъ сѧ	недок.—	тріскати; розвалюватися;
		розпадатися
распалина, -амѣ	с.—	див. распада/єннѣ
распалѣти сѧ, -ляѣ сѧ, -ляѣтъ сѧ	недок.—	розп'якитися; палати
распалєннѣ, -ѣмѣ	с.—	спалах; пристрасть
распасти, -сѣ, -сѣтъ	док.—	пасти; наситити
распасти сѧ, -паѣ сѧ, -паѣтъ сѧ	док.—	розвалитися; розпастися
распачати сѧ, -чаѣ сѧ, -чаѣтъ сѧ	недок.—	сумніватися, вагатися
распачєннѣ, -ѣмѣ	с.—	сумнів; вагання
распинати, -наѣ, -наѣтъ	недок.—	простеляти; розпинати
расплаштати сѧ, -штаѣ сѧ,		
-штаѣтъ сѧ	недок.—	див. распачати сѧ
расплаштєннѣ, -ѣмѣ	с.—	див. распачєннѣ
расплодѣти сѧ, -лождѣ сѧ,		
-лодѣтъ сѧ	док.—	розплодитися; розмножитися
распоуѣти сѧ, -ловѣ сѧ, -ловѣтъ сѧ	док.—	розсіятися
расподобѣти, -бѣѣ, -бѣѣтъ	док.—	пересилитися; запанувати над собою
распонѣ, -ѧмѣ	ч.—	див. распѣтѣ
распрашѣти, -шѣ, -шѣтъ	док.—	розсіяти; розкидати; розігнати
распродати, -даѣ, -даѣтъ	док.—	розпродати
распропинати, -наѣ, -наѣтъ	недок.—	розпинати
распространѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	поширити
распрострѣти, -стѣрѣ, -стѣрѣтъ	док.—	прослати; простерти
распрашѣти, -праѣ, -праѣтъ	док.—	роз'єднати; попустити; послабити
распрѣдѣти, -рѣждѣ, -рѣждѣтъ	док.—	зруйнувати; порушити
распоуѣти, -поуѣштѣ, -поуѣститѣ	док.—	пустити; розпустити
распоуѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣи, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	відпускний; розлучувальний
распуѣхати сѧ, -хаѣ сѧ, -хаѣтъ сѧ	недок.—	розлючуватися
распуѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣи, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	розп'ятий
распуѣрати, -перѣ, -перѣтъ	док.—	потоптати
распуѣрѣнѣ, -ѧ, -ѧ (-ѣи, -ѧ, -ѧ)	прикм.—	суперечливий; розкольницький
распуѣрѣннѣ, -ѣмѣ	с.—	див. распуѣра
распуѣрѣти сѧ, -пуѣрѣ сѧ,		
-пуѣрѣтъ сѧ	док.—	завагатися; засумніватися
распуѣра, -ѧмѣ	ж.—	суперечка; чвара; сварка; обмірковування

распати, -пѣж, -пѣтъ	док.—	розтягнути; розстелити; натягнути; розп'яти
распати, -кмѣ	с.—	розп'яття, хрест
распѣдѣти, -пѣждѣ, -пѣдѣтъ	док.—	розігнати; розлякати
распѣтѣ, -кмѣ	с.—	роздоріжжя; перехрестя; площа, майдан
расрамляти сѣ, -ляж сѣ, -лятъ сѣ	недок.—	соромитися, встидатися
расрѣдѣти сѣ, -срѣждѣ сѣ, -срѣдѣтъ сѣ	недок., док.—	розходитися, розійтися; не погоджуватися, не погодитися; відрізнатися, відрізнитися; відхилитися, відхилитися
расрѣдѣ, -кмѣ	с.—	суперечність; відмінність; неузгодженість
раставляти, -вляж, -влятъ	недок.—	розлучати; роз'єднувати; розкладати
растанти, -таж, -тантъ	док.—	розпустити; розправити
растачати, -чаж, -чактъ	недок.—	розсіювати; витратити; тринькати, марнувати
растятѣ, -таж, -тактъ 1	недок., док.—	розплавляти, розплавити; розпускати, розпустити; розтоплюватися, розтопитися
растятѣ, -таж, -тактъ 2	недок.—	зупинятися; застоюватися
растварятѣ, -ряж, -рякъ	недок.—	змішувати; розчиняти
растворитѣ, -рь, -ритъ	док.—	змішати; розчинити; розкрити; відкрити
растворник, -кмѣ	с.—	розчин; змішаний напій; обдарування
растесати, -тешж, -тешетъ	док.—	розрубати; стяги
растешти сѣ, -текж сѣ, -течетъ сѣ	док.—	розтектися
расти, растѣ, растетъ	недок.—	рости
раститѣ, раштѣ, раститъ	док.—	виросувати; відпускати; розмножуватися
растопитѣ, -пѣж, -питъ	док.—	розплавити; розігріти
расточитѣ, -чж, -читъ	док.—	розкидати; розсіяти; розігнати
растояти, -тож, -тонтъ	недок.—	стояти осторонь; розрізнити
растраятѣ, -ряж, -рякъ	недок.—	влаштовувати
растроитѣ, -рож, -ронтъ	док.—	влаштувати
растрошитѣ, -шж, -шитъ	док.—	витратити, розтратити
растрѣганѣ, -кмѣ	с.—	терзання; муки, катування
растрѣгати, -гаж, -гактъ	недок., док.—	розривати, розірвати; терзати, розтерзати
растрѣгнѣти, -нж, -нетъ	док.—	розірвати; розтерзати; прорвати

растрѣзаникъ, -къмъ	с. –	розривання, шматування; шмат, кусок
растрѣзати, -заяжъ, -зактъ	недок., док. –	розривати, розірвати; терзати, розтерзати; нищити, знищити; обривати, обірвати
растрѣзовати, -заяжъ, -зактъ	недок. –	розривати; терзати
растрѣкати, -рѣчжъ, -рѣчетъ	недок. –	роздряпувати
растрѣлнати, -лѣжъ, -лнтъ	док. –	влучити; роздратувати
растрѣштн, -трѣгжъ, -трѣжетъ	док. –	розірвати
растъ, -омъ	ч. –	зріст; постава
растълати, -тележъ, -телетъ	док. –	скидати; знищувати
растълнати, -лѣжъ, -лнтъ	док. –	зіпсувати; знищити; погубити
растълѣвати, -заяжъ, -зактъ	недок. –	гинути
растълѣнникъ, -къмъ	с. –	погибель, загибель
растълѣти, -лѣжъ, -лѣктъ	док. –	загинути; стліти
растънати, -нажъ, -нактъ	док. –	розколотн; розсікти
растълпнати сѧ, -плѣжъ сѧ, -пнтъ сѧ	док. –	розступитися
расоуѣти, расъплжъ, расъпетъ	док. –	розсипати; розсіяти
расоуѣтн, -къмъ	с. –	розсіяннѧ; знищеннѧ
расходити сѧ, -хожджъ сѧ, -ходнтъ сѧ	недок. –	розходитися; розсіюватися; зникати; поширюватися; розливатися;
расходъ, -омъ	ч. –	роздоріжжѧ; перехрестѧ
расхожденникъ, -къмъ	с. –	зникнення; занепад; зменшення; брак
расхытати, -тажъ, -тактъ	недок. –	розхапувати; розкрадати
расхытити, -хыштжъ, -хытитъ	док. –	захопити; розхапати; розікрасти; пограбувати
расхыштати, -штажъ, -штактъ	недок. –	грабувати; розкрадати
расхыштеникъ, -къмъ	с. –	грабунок; здобич
расцѣпнати, -плѣжъ, -пнтъ	док. –	розщепити; розсікти
расъма(ш)трати, -ряжъ, -ряктъ	недок. –	спостерігати; вивчати; судити; розмірковувати; вагатися; сум- ніватися; розрізняти; визначати
расъмотрити, -мотряжъ, -мотритъ	док. –	побачити; помітити; звернути увагу; вирішити; відрізнити; визначити
расъмотрьланвѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	обачний; допитливий
расъмотренникъ, -къмъ	с. –	розгляд; оглядини; обмірко- вування; розважливість; розрізнення; керування
расылати, -лажъ, -лактъ	недок. –	розсилати; поширювати

расыпати, -пая, -пактъ	недок.—	розсипати; розкидати;
расыпати, -пая, -плетъ	док.—	розливати; розширюватися
расѣвати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	розсипати; розкинути;
расѣдати сѣ, -даѣ сѣ, -дактъ сѣ	недок.—	розлити; розширитися
расѣкати, -каѣ, -кактъ	недок.—	розсѣвати
расѣсти сѣ, -сѣдѣ сѣ, -сѣдетъ сѣ	док.—	тріскатися; лопатися
расѣштити, -сѣѣ, -сѣчетъ	док.—	розсѣкати; розділяти
расѣяник, -кмъ	с.—	розірватися; лопнути
расѣ(я)ти, -сѣѣ, -сѣктъ	док.—	розсікти; розрубати
расѣдити, -сѣдѣ, -сѣдитъ	док.—	діаспора, розсіяння
расѣждати, -ждѣ, -ждактъ	недок.—	розсіяти; розмножитися
расѣжденик, -кмъ	с.—	розсудити; обдумати;
ратан, -кмъ	ч.—	обміркувати
ратоборыць, -кмъ	ч.—	судити; обсуджувати;
ратъ, -ѣмъ	ж.—	розрізняти; сперечатися
ратъникъ, -омъ	ч.—	думка; переконання
ратъничъскъ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	орач; землероб
ратънъ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	завойовник, ворог
раштенник, -кмъ	с.—	війна; бій; військо
раштеснѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	ворог, супротивник
раштинити, -нѣ, -нитъ	док.—	див. ратънъ
раштистити, -штѣтѣ, -штѣтетъ	док.—	ворожий
раштитаник, -кмъ	с.—	ріст; пагін, літорост; вік
раштитати, -таѣ, -тактъ	недок.—	розсікти; розрубати
рачитѣль, -кмъ	ч.—	виявити
рачитти, -чѣ, -читъ	недок.—	розрахувати; вирахувати;
рачица, -амъ	ж.—	порахувати
раширити, -риѣ, -ритъ	док.—	розрахунок
раширѣти, -рѣѣ, -рѣктъ	док.—	розподіляти
раширяти, -ряѣ, -ряктъ	недок.—	шанувальник, прихильник
ребро, -омъ	с.—	хотіти; бажати; виявляти
редъ, -омъ	ч.—	бажання
ременник, -кмъ	с.—	скарбонка, каса
ременъ, -ѣньмъ	ч.—	розширити; розширитися;
ремѣство, -омъ	с.—	відкрити; розкрити
ретъ, -ѣмъ	ж.—	зміцніти; стати могутнім
		поширювати
		ребро; бік; край
		віз
		див. ремень
		ремінъ; ремінець
		мистецтво; майстерність
		наполегливість, пильність;
		змагання; сварка

решти, рекж, речетъ

реченник, -кмъ

ривати, -ваѣѣ, -вактъ

ригеонъ, -омъ

риза, -амъ

ризьница, -амъ

ризьно, -омъ

римлянинъ, -омъ

римѣнинъ, -омъ

римляныни, -ямъ

ри/оумьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

ри/оумьскы

ринжти сѧ, -нж сѧ, -нетъ сѧ

ристати, -таѣѣ, -тактъ

риторникя, -ямъ

риторъ, -омъ

риторьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

риторьство, -омъ

рованин, -кмъ (-ямъ)

ровъ, -омъ

ровьникъ, -омъ

рогатѣць, -кмъ

рогозина, -амъ

рогъ, -омъ

родильница, -амъ

родильнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

родитель, -кмъ

родотворьць, -кмъ

родъ, -омъ

родѣствик, -кмъ

родѣство, -омъ

рожа, -амъ

рожа/ьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

рожаныць, -кмъ

рождакъ, -омъ

недок., док.— говорити, сказати; повідом-
ляти, повідомити; звинувачу-
вати, звинуватити; провіщати,
провістити; наказувати, нака-
зати; називатися, назватися

с.—

недок.—

ч.—

ж.—

ж.—

с.—

ч.—

ч.—

ж.—

прикм.—

присл.—

док.—

недок.—

ж.—

ч.—

прикм.—

с.—

ч. (ж.)—

ч.—

ч.—

ч.—

ж.—

ч.—

ж.—

прикм.—

ч.—

ч.—

ч.—

промова; вислів; назва, слово
шттовхати; наполягати
край, район

одяг; ризи; полотнище
скарбница

одяг

римлянин

див. римлянинъ

римлянка

римський; латинський

по-римськи; по-латинськи

ринутися; кинутися

бігати

риторика

ритор, оратор, промовець;

правник

риторський, ораторський

ораторство; красномовність

дарунок

рів; яма; фундамент

пропасть, провалля

рогатий, нечистий

рогожа

ріг

мати

природний

батько; родич

творець

народження; походження; рід;

плід; урожай; сім'я; поколін-

ня; плем'я; народ; порода;

природність; характер;

спорідненість

народження; природність

народження; рід, рідня

троянда

роговий

лук; лук-самостріл

родич

рожданица, -амъ	ж. —	Рожаниця — *слов'янське поганське божество
рожденик, -кмъ	с. —	народження; пологи; плід; рід; сім'я; рідня; плем'я; народ
рожденьство, -омъ	с. —	плем'я; народ
рождѣствик, -кмъ	с. —	народження
рождѣство, -омъ	с. —	народження; день народження; родослівня; плем'я; народ; Різдво — *християнське свято на честь народження Ісуса Христа, яке Церква відзначає 25 грудня (за нов. стилем 7 січня)
рождѣствѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. —	родинний; родовий
рожьць, -кмъ	ч. —	стручок
розвьнъ, -омъ	ч. —	ланцюг
розга, -амъ	ж. —	гілка
рон, -кмъ	ч. —	натовп
рокъ, -омъ	ч. —	термін; число; наказ; постанова
роса, -амъ	ж. —	роса; волога
росити, рошж, роситъ	недок. —	зрошувати; зволожувати
рота, -амъ	ж. —	клятва, присяга
ротити сѧ, роштж сѧ, ротитъ сѧ	недок. —	клястися, присягати
ротъникъ, -омъ	ч. —	змовник
роѹда, -амъ	ж. —	руда; рудник
роѹинъ, -омъ	ч. —	вересень
роѹминъ, -омъ	ч. —	див. римлянинъ
роѹмѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. —	рум'яний
роѹно, -омъ	с. —	шерсть; руно
роѹсалня, -ямъ	ж. —	див. пѧтикостня
роѹсьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. —	руський
роѹти, ровж, роветъ	недок. —	ревти, ревіти
роѹшити, -шж, -шитъ	док. —	зруйнувати; знищити
рѣватѣа, -амъ	ж. —	рвання; ломота
рѣвеникъ, -омъ	ч. —	криниця
рѣдѣти сѧ, рѣждаж сѧ, рѣдитъ сѧ	недок. —	червоніти
рѣжда, -амъ	ж. —	іржа
рѣжь, -ьмъ	ж. —	жито
рѣзати, рѣжж, рѣжетъ	недок. —	іржати
рѣпѣтанник, -кмъ	с. —	див. рѣпѣтъ
рѣпѣтати, -пѣштж, -пѣштетъ	недок. —	ремствувати, нарікати
рѣпѣтъ, -омъ	ч. —	ремствування, нарікання
рѣтъ, -омъ	ч. —	ніс (корабля)

рыба, -амъ	ж.—	риба
рыбарь, -кмъ	ч.—	рибалка
рыбарьство, -омъ	с.—	рибальство
рыбнѣтъ, -омъ	ч.—	див. рыбарь
рыбница, -амъ	ж.—	рибка
рыданик, -кмъ	с.—	ридання; старанність
рыдати, -даѣ, -дактъ	недок.—	ридати
рыждь, -я, -е	прикм.—	рудий
рыканик, -кмъ	с.—	рев, рикання
рыкати, -каѣ, -какъ	недок.—	ревіти, рикати
рыло, -омъ	с.—	мотика
рыс(ѣ)нца, -амъ	ж.—	рись
рысь, -ьмъ	ч.—	рись
рыти, рыѣ, рыктъ	недок.—	рити; розкопувати
ръвнивь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	ревний; ревнивий; сварливий;
ръвнитѣль, -кмъ	ч.—	ревнитель, поборник
ръвник, -кмъ	с.—	ревність, старанність; заздрість;
		сварливість; гнів; обурення
ръвнованик, -кмъ	с.—	старанність
ръвновати, -ноуѣ, -ноукъ	недок.—	прагнути; ревнувати; заздрити
ръвность, -ьмъ	ж.—	див. ръвник
рѣдъко	присл.—	рідко
рѣдъкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	рідкий
рѣза, -амъ	ж.—	надріз; зарубка
рѣзаник, -кмъ	с.—	див. рѣза
рѣзати, рѣжж, рѣжетъ	недок.—	різати
рѣка, -амъ	ж.—	ріка; потік; течія
рѣпник, -кмъ	с.—	реп'ях
рѣснота, -амъ	ж.—	істина, правда
рѣснотивъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. рѣснъ
рѣснотивнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. рѣснъ
рѣснъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	істинний, правдивий;
		справжній
рѣснѣ	присл.—	істинно, воістину, справді
рѣчевнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	велемовний; говіркий
рѣчь, -ьмъ	ж.—	мова; мовлення; слово; вислів;
		присуд; змова; звинувачення;
		річ; справа; дійсність;
		пригода; випадок; спосіб;
		причина; привід; пропозиція
рѣчьникъ, -омъ	ч.—	звинувач
рѣчьно, -омъ	с.—	нижній одяг
рѣчьновати, -ноуѣ, -ноукъ	недок.—	вимагати
рѣчьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	річковий

рѣшеник, -кмъ	с. –	рішення; прощення; вїдпущення
рѣшнти, -шж, -шнтъ	недок. –	розв'язувати; звільнювати; від- пускати; усувати; вирішувати
рѣяти, рѣж, рѣктъ	недок. –	натискати; штовхати
рюти, режж, реветъ	недок. –	ревіти
радѡвѣникъ, -омъ	ч. –	клирик, духовна особа
радъ, -омъ (-ѣмъ)	ч. –	ряд; порядок; послїдовнїсть; цикл; звання, ранг
радѣникъ, -омъ	ч. –	простолюдїн
ржганник, -кмъ	с. –	див. ржгъ
ржгатель, -кмъ	ч. –	хулитель
ржгати (сѧ), -гажж (сѧ), -гактъ (сѧ)	недок. –	глузувати; насміхатися; знушатися
ржготѣнъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	глузливий; образливий
ржгъ, -омъ	ч. –	глузування; знущання; наруга
ржженник, -кмъ	с. –	див. ржгъ
ржка, -амъ	ж. –	рука; обїями; гїлка
ржковать, -ѣмъ	ж. –	сніп; ручка
ржкопи/ьсаник, -кмъ	с. –	боргове зобов'язання
ржкотвореник, -кмъ	с. –	їдол
ржкотворенъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	рукотворний, створений людиною
ржчица, -амъ	ж. –	гїлочка
ржчька, -амъ	ж. –	посудина; глечик
ржчьнъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	ручний

Г

савѧамьскъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	савейський
саванитъскъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	див. савѧамьскъ
савѧоф/товъ, -а, -о	прикм. –	Саваофів, Саваотів, Господа Сил
савѧоф/тъ, -оу	sing. t., ч. –	Саваоф, Саваот – *назва- евфемїзм Бога з первїсним значенням "Господь Сил, Господь Вїйськ(небесних)"
савѣвѡвъ, -а, -о	прикм. –	Савлїв
савѣлъ, -омъ	ч. –	Савло; Савло – *перше ім'я апостола Павла

саоула, -омъ	ч.—	див. савьла
савьла, -я, -е	прикм.—	див. савьвовъ
садити, сажда, -садитъ	недок., док.—	садити, посадити; насаджувати, насадити
садоу/окен, -кмъ	ч.—	садукей — *член юдейської сек- ти, яка відкидала усну тради- цію, визнаючи лише Мойсеїв Закон
садоу/окенскъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	садукейський
садъ, -омъ	ч.—	рослина; дерево; город; сад
сакъ, -омъ	ч.—	яструб
самари/ѣ/енскъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	самаритянський
самаритѣнинъ, -омъ	ч.—	самаритянин
самарьскъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	див. самари/ѣ/енскъ
самарѣи, -кмъ	ч.—	див. самаритѣнинъ
самовѣдѣ	присл.—	очевидно, явно, помітно
самовѣдѣць, -кмъ	ч.—	очевидець, свідок
самовласть, -ьмъ	ж.—	власна воля, волевияв
самовластьнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	волевий; свавільний
самовластьць, -кмъ	ч.—	самодержець, монарх, цсар, кесар, імператор
самовольнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	добровільний, охочий; свідомий; усвідомлений; свавільний
самодръжтель, -кмъ	ч.—	див. самовластьць
самодръжьць, -кмъ	ч.—	див. самовластьць
самодѣльникъ, -омъ	ч.—	зачинатель
самонзвольнъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	добровільний
самолюбѣць, -кмъ	ч.—	самолюб, егоїст
самоприхожан, -кмъ	ч.—	перебіжчик, перекинчик
саморастын, -ая, -ок	прикм.—	дикорослий
самотворнънъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	власний
самохотъ, -ьмъ	ж.—	див. самовласть
самохотѣнъ	присл.—	добровільно
самъ, -а, -о	займ.—	сам; цей; той; єдиний; весь
самъчнн, -кмъ	ч.—	префект; управитель
сановнтъ, -а, -о (-тын, -ая, -ок)	прикм.—	знатний; сановний; родовитий
санолубѣць, -кмъ	с.—	кар'єрист
санъ, -омъ (-ьмъ)	ч.—	чин, сан
санъдалня, -ямъ	ж.—	сандаля

санѣтъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	святѣй
санѣ, -ѣмѣ	ж.—	змѣй, дракон
сапогѣ, -омѣ	ч.—	черевик; чобѣт
сап/мѣфирѣ-омѣ	ч.—	сапфир
сарѣра, -ѣ	sing. t. ж.—	Сарра — * <i>друге ім'я Сарі, дружини Авраама, присвоєне їй Богом, яке означає “мати народів”</i>
сарѣринѣ, -а, -о	прикм.—	Саррин
сасѣ, -омѣ	ч.—	саксонѣцѣ
сатѣ, -омѣ	ч.—	сат — * <i>міра рідких та сипучих тіл, яка дорівнює прибл. 12 літрам</i>
са(пѣ)фиросѣ, -омѣ	ч.—	див. сап/мѣфирѣ
сварити, -рѣж, -ритѣ	недок.—	докорятѣ; лаяти, сварити; сперечатѣся; судити; судитѣся
сварѣ, -омѣ	ч.—	сварка; суперечка; чвара; докір; осуд
сварѣлиѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	сварливѣй
сварѣннѣ, -омѣ	ч.—	сварлива особа
сварятѣ са, -рѣж са, -рѣжѣ са	недок.—	сваритѣся; сперечатѣся
сватѣба, -амѣ	ж.—	шлюб; весілля
свекрѣ, -омѣ	ж.—	свекор
свекры, -ѣвамѣ	ж.—	свекруха
сверѣпник, -кмѣ	с.—	розкіш
сверѣповатѣ, -воуѣж, -воуѣжѣ	недок.—	лютуватѣ
сверѣпомаслиѣ, -амѣ	ж.—	дике олиѣвне дереѣво
сверѣпомаслиѣнѣ, -кмѣ	ч.—	див. сверѣпомаслиѣ
сверѣпѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	лютий; дикий
сверѣпѣство, -омѣ	с.—	лють
свинниѣ, -амѣ	ж.—	свинина
свиннѣ, -ямѣ	ж.—	свинѣя
свин(ѣн)ѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	свинѣячий; свинський;
свиратѣ, -рѣж, -рѣжѣ	недок.—	гратѣ на сопілці
свирѣцѣ, -кмѣ	ч.—	сопілка
свирѣль, -ѣмѣ	ж.—	сопілка
свистаниѣ, -кмѣ	с.—	свист
свита, -амѣ	ж.—	свита, свитина; одѣя
свитатѣ, -таѣж, -таѣжѣ	недок.—	світатѣ; блищатѣ; сягатѣ
своба/ождатѣ, -ждаѣж, -ждаѣжѣ	недок.—	визволятѣ
свобода, -амѣ	ж., ч.—	свобода; вільна особа, громадянин
свободитѣль, -кмѣ	ч.—	визволитѣль
свободитѣ, -бождаѣж, -бождѣжѣ	док.—	визволитѣ, дати свободу

СВОБОДЪ, -А, -О	прикм.-	вільний; покинутий
СВОБОДЪ, -Я, -Є	прикм.-	див. СВОБОДЪ
СВОБОДЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	вільновідпущений, визволений з рабства
СВОБОДНО/Ѣ	присл.-	вільно
СВОБОДНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	див. СВОБОДЪ
СВОБОЖДЕНИКЪ, -КМЪ	с.-	визволення, звільнення
СВОИ, -Я, -К	займ.-	свій
СВОИСТВО, -ОМЪ	ж.-	властивість
СВОИСТВЕНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	властивий, притаманний
СВОИСТВЕНѢ	присл.-	властиво; особливо
СВОКВОЛЬСТВЕНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	добровільний; свавільний
СВОКПЛЕМЕНЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	одноплемінник, співвітчизник
СВРАБЕНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	сверблячий
СВЪТѢНИКЪ, -КМЪ	с.-	світло; сяйво
СВЪТѢТИ(СА), СВЪШТЖ(СА), СВЪТНТЪ(СА)	недок.-	світити; світитися; сяяти; блищати
СВѢНЕ	прийм., присл.-	поза; далеко
СВѢТЛО, -ОМЪ	с.-	світло; світильник; світло
СВѢТЛЯНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	світлич, світильник; свіча; лампа; підсвічник
СВѢТИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.-	освітлювач; той, хто несе світло, світильник
СВѢТИТИ, СВѢШТЖ, СВѢТИТЪ	недок.-	світити; освітлювати; блищати; сяяти; просвічувати; хрестити
СВѢТОДАВЬЦЪ, -КМЪ	ч.-	той, хто обдаровує світлом; джерело світла
СВѢТОЗАРЕНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	променистий; світосяйний
СВѢТЪ, -ОМЪ	ч.-	світло; сяйво; день; світанок; світ;
СВѢТЪАНИ СА, -ЛЖ СА, -ЛНТЪ СА	недок.-	сяяти
СВѢТЪЛО	присл.-	ясно; світло
СВѢТЪЛООБРАЗЕНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	променистий; ясний
СВѢТЪЛОСТЬ, -ЪМЪ	ж.-	сяйво; блиск; світло; світильник; велич; слава
СВѢТЪЛОТА, -АМЪ	ж.-	велич; слава
СВѢТЪЛЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.-	світлий; ясний; осяйний; променистий; відкритий; чіткий; блискучий; чудовий; славний; знатний; радісний

свѣтъльство, -омъ	с.-	саяво; радість
свѣтълѣ	присл.-	блискуче
свѣшта, -амъ	ж.-	світільний; свічка; факел
свѣштати, -штажъ, -штактъ	недок.-	хрестити
свѣштіло, -омъ	с.-	світло; підсвічник; лампа
свѣштѣнникъ, -омъ	ч.-	підсвічник
свѣтланште, -емъ	с.-	святилище – <i>*східна частина храму, де приноситься Безкровна Жертва Нового Заповіту, у ній можуть перебувати лише священнослужителі</i>
свѣтло, -омъ	с.-	див. свѣтланште
свѣтитель, -кмъ	ч.-	священослужитель; єпископ
свѣтительскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	священничий; єпископський
свѣтительство, -омъ	с.-	священство; святительство
свѣтити, свѣштѣ, свѣтитъ	недок., док.-	освячувати, освятити; посвячувати, посвятити; благословити, поблагословити; висвячувати, висвятити; принести, приносити жертву
свѣнтѣа, -амъ	ж.-	освячення
свѣто, -омъ	с.-	свято
свѣтомѣчєнникъ, -омъ	ч.-	святий-мученик
свѣтость, -ьмъ	ж.-	святість; таємниця, таїнство; святилище
свѣтъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	святий; блаженний; священ- ний; боговибраний, божий
свѣтъни, -ямъ	ж.-	святість; освячення; посвячення; висвячення; таїна; святилище; святиня
свѣтъба, -амъ	ж.-	висвячення; жертва
свѣтъць, -кмъ	ч.-	святий
свѣтъѣ	присл.-	свято
свѣштати, -штажъ, -штактъ	недок.-	освячувати; висвячувати; посвячувати; приносити в жертву; вшановувати
свѣштєн(ьн)икъ, -омъ	ч.-	священик; єпископ; священослужитель
свѣштєник, -кмъ	с.-	освячення; хіротонія; духов- ний сан; духовенство; свято
свѣштєнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	святий; благословенний; блаженний; висвячений
свѣштєннѣнствєнк, -кмъ	с.-	відправа (Служби Божої)

сѡаштєньскѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	прикм.- с.-	духовний; священничий священство; хіротонія; святительство
сѡаштєньство, -омѡ		
сгоннзма, -амѡ	ж.-	ділянка землі
се	частка-	ось; ну; то; все-таки; ж, же; тому
сєвастѡ, -омѡ	ч.-	цїсар, імператор; величність
сєгда	присл.-	тоді
сєдмє/орнцєѡ	присл.-	всьомє; семикратно
сєдмє/оро	числ.-	семеро
сєдмерородѡнѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	прикм.-	який має семеро дітей
сєдмє/орѡнѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	числ.-	семи видів
сєдмица, -амѡ	ж.-	тиждєнь
сєдмицєѡ	присл.-	див. сєдмє/орнцєѡ
сєдмишѡды/н	присл.-	семикратно
сєдмѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	числ.-	сьомий
сєдмь	числ.-	сім
сєдмькратнцєѡ	присл.-	див. сєдмє/орнцєѡ
сєнци	присл.-	негайно, зразу
сєкратѡ	присл.-	щойно
сєкѡра, -амѡ	ж.-	сокира
сєлико	присл.-	стїльки
сєликѡ, -а, -о	займ.-	такий
сєлитн, -лѡѡ, -литѡ	недок.-	заселяти, поселяти
сєлиштє, -ємѡ	с.-	помешкання, житло; поселення
сєло, -омѡ	с.-	поле; хутір; маєток; двір; помешкання, житло;
сєльнѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	прикм.-	польовий; дикий
сєльскѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	прикм.-	простий; невчений
сєптѡб/врѡ, -кмѡ	ч.-	вересєнь
сєптѡбрѡ, -омѡ	ч.-	див. сєптѡб/врѡ
сєрафимовѡ, -а, -о	прикм.-	сєрафимський
сєрафимѡ, -омѡ	ч.-	сєрафим – <i>*найвищий ангєльський чин</i>
сєстра, -амѡ	ж.-	сєстра
сєстрѡнѡ, -а, -о	прикм.-	сєстрин
сєстрѡнница, -амѡ	ж.-	див. сєстра
сєтьно	присл.-	цїлком; нарешті; марно
сєтьнѡ, -а, -о (-ѡн, -аѡ, -ок)	прикм.-	остаточний; останній; повний
сєоуклѡ, -омѡ	ч.-	буряк
си	частка-	ж, же; так; ну; це; наче, начебто

сига, -амъ	ж.—	кость, жереб
сидоньскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сидонський
сидонѣнинъ, -омъ	ч.—	сидонянин
сикера, -амъ	ж.—	див. сикеръ
сикеръ, -омъ	ч.—	алкогольний напій
сикъ, сика, сице	займ.—	такий
сила, -амъ	ж.—	сила, міць; могутність; велич; значення; здатність; загартованість; витривалість; подвиг; майно; багатство
силанти, -аѣ, -антиъ	недок., док.—	зміцнювати, зміцнити; надавати, надати
силица, -амъ	ж.—	сила
сило, -омъ	с.—	сильце
словати, -воуѣ, -воуктъ	недок.—	прагнути; намагатися
слость, -ьмъ	ж.—	див. силца
сильникъ, -омъ	ч.—	тиран; володар
сильно/ѣ	присл.—	сильно; могутньо
сильность, -ьмъ	ж.—	див. силца
сильнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сильний; міцний
синагога, -амъ	ж.—	синагога
синанскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	синайський
синь, -я, -е (-ни, -ая, -ее)	прикм.—	темний; мутний; синій
сионовъ, -а, -о	прикм.—	сионський; Сионів
сионьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сионський; єврейський
сирота, -амъ	ч., ж.—	сирота
сиротство, -омъ	с.—	сирітство
сиръ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	осиротілий; самотній; порожній
сирькъ, -омъ	ч.—	шовк
сирѣти, -рѣѣ, -рѣктъ	недок.—	залишатися сиротою, самотнім
сирѣчь	частка-	тобто, отже; очевидно
сице/ѣ	присл.—	так; також
сицевъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	займ.—	такий
сиць, -я, -е	займ.—	див. сикъ
сияник, -кмъ	с.—	сяйво; блиск
сияти, сияѣ, сияктъ	недок.—	сяяти; світити; блищати
скаканик, -кмъ	с.—	стрибок
скакати, скачѣ, скачетъ	недок.—	стрибати, скакати
скала, -амъ	ж.—	скала; скеля
сканѣдансати, -саѣ, -сактъ	док.—	звабити
сканѣда/ѣлъ, -омъ	ч.—	пастка; сіль; зваба
скарѣдик, -кмъ	с.—	неприємності; розчарування
скарѣдовати(сѣ), -доуѣж(сѣ), -доуктъ(сѣ)	недок.—	гидувати, бридитися

скара ^а дъ, -а, -о	прикм.-	гидкий, бридкий
скара ^а дливъ, -а, -о (- ^ы и, -а ^я , -о ^к)	прикм.-	див. скара ^а дъ
сквара, -амъ	ж.-	жертвенний запах, дим (зі спалюваних тварин)
скво/ажня, -ямъ	ж.-	отвір
сквозѣ	присл.,	
скврѣна, -амъ	прийм.-	наскрізь; через
скврѣнавъ, -а, -о (- ^ы и, -а ^я , -о ^к)	ж.-	нечистъ; бруд; пляма; скверна
скврѣнителъ, -кмъ	прикм.-	див. скврѣнъ
скврѣнити, -ниж, -нитъ	ч.-	осквернитель; мерзотник
скврѣностъ, -ьмъ	недок.-	оскверняти; спаскуджувати
скврѣнъ, -а, -о (- ^ы и, -а ^я , -о ^к)	ж.-	див. скврѣна
	прикм.-	нечистий; брудний; гидкий; безбожний
скврѣнникъ, -омъ	ч.-	див. скврѣнителъ
скврѣнолюбикъ, -кмъ	с.-	склильнiсть до скверни
скврѣнояденик, -кмъ	с.-	нечиста (заборонена Законом) їжа
скврѣннъ, -а, -о (- ^ы и, -а ^я , -о ^к)	прикм.-	див. скврѣнъ
скврѣнство, -омъ	с.-	нечистъ
скврѣнник, -кмъ	с.-	див. скврѣна
скима, -амъ	ж.-	монаший одяг; схи́ма
скинин, -ямъ	ж.-	житло; шатро; святилище
скинина, -амъ	ж.-	комар
скинопигия, -ямъ	ж.-	свято кучок
скипѣтръ, -омъ	ч.-	плем'я
слабѣти сѧ, -блѧж сѧ, -бѣтъ сѧ	недок.-	усміхатися
сковрада, -амъ	ж.-	сковорода; решітка
сковраденникъ, -омъ	ч.-	корж
скопѣти, -плѧж, -питъ	док.-	каструвати
скопецъ, -кмъ	ч.-	кастрат, скопецъ
соро/ѣ	присл.-	соро, швидко; негайно;
соровѣчнъ, -а, -о (- ^ы и, -а ^я , -о ^к)	прикм.-	незабаром; легко; завжди
сорописецъ, -кмъ	ч.-	постійний; вічний
соропоскоростъ, -ьмъ	ж.-	сорописецъ
соротѧ, -амъ	ж.-	швидкість; спритність
сортъ, -а, -о (- ^ы и, -а ^я , -о ^к)	ж.-	швидкість
сортѣпни, -кмъ	прикм.-	швидкий; раптовий; легкий
скотожитник, -кмъ	ч.-	скорпіон
скотоложствик, -кмъ	с.-	див. скотоложество
скотоложество, -омъ	с.-	див. скотоложество
	с.-	розпуста, розбещеність; скотолозтво

скотопиштѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	скотарський
скотѣ, -омѣ	ч.—	худобина; тварина; звір; осел;
скотѣ, -ѣтѣмѣ	с.—	лошак; гроші
скоченикѣ, -ѣмѣ	с.—	звірення; худобинка
скочити, -чѣ, -читѣ	док.—	стрибок
скрижалѣ, -ѣмѣ	ж.—	стрибнути
		плита; таблиця; скрижаль —
		<i>*кам'яна таблиця, на якій Бог</i>
		<i>виписав Закон</i>
скриница, -ѣмѣ	ж.—	скарбонка; гаманець; ковчег
скриня, -ѣмѣ	ж.—	ковчег
скръбѣти, -ѣмѣ, -ѣтѣ	недок.—	мучити; сумувати
скръбѣ, -ѣмѣ	ж.—	муки, тортури; смуток;
		скорбота
скръбѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	страдницький; страсний;
		скорботний; тяжкий; смутний
скръбѣникѣ, -ѣмѣ	с.—	смуток; скорбота
скръбѣти, -ѣмѣ, -ѣтѣ	недок.—	страждати; сумувати;
		співчувати
скръѣтати, -ѣштѣ, -ѣштѣтѣ	недок.—	скреготати
скръѣтаникѣ, -ѣмѣ	с.—	скрегіт
скръѣтѣ, -омѣ	ч.—	див. скръѣтаник
скръѣство, -омѣ	с.—	жарті; дотеп
скоутѣ, -омѣ	ч.—	верхній одяг
скѣлазѣ, -ѣмѣ	ч.—	монета
скѣтати сѣ, -ѣмѣ сѣ, -ѣтѣ сѣ	недок.—	кидатися; тинятися; блукати;
		поневірятися
скѣдо	присл.—	скупі; мало
скѣдостѣ, -ѣмѣ	ж.—	убогість, нестатки, нужда
скѣдота, -ѣмѣ	ж.—	див. скѣдостѣ
скѣдооумѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	слабодухий; недоумкуватий
скѣдѣ/ѣлѣ, -омѣ	ч.—	гончарна глина; черепок;
		черепиця; гончарний виріб
скѣдѣ/ѣльникѣ, -омѣ	ч.—	гончар; глиняний посуд
скѣдѣ/ѣльничѣ, -ѣ, -ѣ	прикм.—	гончарів; гончарський
скѣдѣ/ѣльнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	глиняний
скѣдѣно	присл.—	убого; скупі; мало
скѣдѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	убогий
скѣдѣникѣ, -ѣмѣ	с.—	нестатки, убогість
скѣдѣти, -ѣмѣ, -ѣтѣ	недок.—	бідніти; маліти
скѣпостѣ, -ѣмѣ	ж.—	скупість
скѣпѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм.—	скупий
скѣпѣство, -омѣ	с.—	див. скѣпостѣ
скѣмѣнѣ, -омѣ	ч.—	левеня

СКУФЪ, -ОМЪ	ч. –	скіф
СЛАБО	присл. –	слабо
СЛАБОСРЪДЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	недоумкуватий; нерозумний
СЛАБОСТЪ, -ЬМЪ	ж. –	слабість
СЛАБЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	слабий
СЛАБѢТИ, -БѢЖ, -БѢКТЪ	недок. –	слабнути; знемагати
СЛАВА, -АМЪ	ж. –	слава; честь; почесті; хвала; велич; досконалість; сйво; думка
СЛАВНТИ, -ВЛЖ, -ВНТЪ	недок. –	славити; прославляти; вшановувати; хвалити; дякувати; міркувати
СЛАВЛЕННИК, -КМЪ	с. –	прославлення, уславлення
СЛАВОСЛОВ (ЕСТВ)НИК, -КМЪ	с. –	див. СЛАВОСЛОВНИК
СЛАВОСЛОВНТИ, -ВЛЖ, -ВНТЪ	недок. –	славословити; прославляти
СЛАВОСЛОВНИК, -КМЪ	с. –	славослів'я, славослов'я, славословлення, прославлення
СЛАВНО/Ѣ	присл. –	славно; урочисто
СЛАВНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	славний; відомий; уславлений; урочистий; величний
СЛАДНТИ, СЛАДЖ, СЛАДНТЪ	недок. –	солодити
СЛАДОСТЪ, -ЬМЪ	ж. –	насолода; солодкість; блаженство
СЛАДОСТЪНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	див. СЛАДЪКЪ
СЛАДЪКО	присл. –	солодко; радісно
СЛАДЪКЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	солодкий; блаженний; приемний; смачний
СЛАДЪЦѢ	присл. –	див. СЛАДЪКО
СЛАНА, -АМЪ	ж. –	іней; паморозь
СЛАНОУТЪКЪ, -ОМЪ	ч. –	нут
СЛАНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	солоний
СЛАСТОЛЮБНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	сластолубний, ласолубний
СЛАСТОЛЮБЬЦЪ, -КМЪ	ч. –	сластолубець, ласолубець
СЛАСТЬ, -ЬМЪ	ж. –	насолода; солодкість; солодоші; прянощі; блаженство;
СЛАСТЬНО/Ѣ	присл. –	солодко; радісно
СЛАСТЬНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	див. СЛАДЪКЪ
СЛАТНА, -АМЪ	ж. –	солончак
СЛАШТЪ, -Я, -Е (-НИ, -ЯЯ, -ЄЄ)	прикм. –	сластолубний; розбещений, розпусний
СЛИНА, -АМЪ	ж. –	слина
СЛОВЕСНИК, -КМЪ	с. –	слова; мова
СЛОВЕСНЪ, -А, -О (-ТЫН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	словесний; велемовний; розумний; духовний

слово, -єсьмъ	с. –	слово; мова, мовлення; дар мови; наказ; ім'я; новина; обіцянка; обітниця; учення; книга; писання; проповідь; Святе Письмо; розрахунок; розум; значення; образ; суть; річ шанувальник слова; філолог; учений
словолюбець, -кмъ	ч. –	письменник; літописець
словописатель, -кмъ	ч. –	диспут
словопрѣтник, -кмъ	с. –	
словопрѣпирати сѧ, -раѣж сѧ, -рактъ сѧ	недок. –	дискутувати
словопрѣти сѧ, -пѣрьж сѧ, -пѣритъ сѧ	недок. –	див. словопрѣпирати сѧ
словѣнникъ, -омъ	ч. –	слов'янин
словѣнскъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	слов'янський
словѣнскы	присл. –	по-слов'янськи
слоновънъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	зі слогової кістки
слоуга, -амъ	ч., ж. –	слуга; служитель; помічник ката; дружинник
слоугованик, -кмъ	с. –	ідолопоклонництво
слоуговати, -гоуѣж, -гоуктъ	недок. –	служити; догоджати; поклонятися, визнавати
слоуженик, -кмъ	с. –	служіння; служба; дія; богослуження; Літургія; чин; посада
слоужитель, -кмъ	ч. –	служитель; слуга; священик
слоужительница, -амъ	ж. –	служниця; дияконеса
слоужити, -жѧ, -житъ	недок. –	служити; прислужувати; обслуговувати; виконувати; бути слугою, служителем; покланятися; відправляти (Божу Службу); приносити жертву
слоужитѣство, -омъ	с. –	служба
слоужьба, -амъ	ж. –	служба; турбота; обслуговування; служіння; прислуга; справа, робота; користь; допомога; культ; богослуження; Літургія; жертва; жертвоприношення
слоужьбьникъ, -омъ	ч. –	слуга; служитель
слоужьбьнъ	прикм. –	службовий; богослужбовий;
слоужьствовати, -воуѣж, -воуктъ	недок. –	виготовляти; складати
слоуѣзъ, -омъ	ч. –	сік

слоуѣти, словѣж, словѣтъ	недок.—	називатися; бути відомим
слоуѣтник, -ѣмъ	с.—	слава; прославленість
слоуѣтъба, -ѣмъ	ж.—	див. слоуѣтник
слоуѣхъ, -ѣмъ	ч.—	слух; вухо; послух, послуш-
		ність; новина; повідомлення
слоуѣшати, -шаѣж, -шаѣтъ	недок.—	слухати; слухатися;
		прислуховуватися; зважати
слѣньце, -ѣмъ	с.—	сонце
слѣньчѣ, -ѣя, -ѣе	прикм.—	сонячний
слѣньчѣмъ, -ѣа, -ѣо (-ѣын, -ѣая, -ѣок)	прикм.—	див. слѣньчѣ
слѣшанник, -ѣмъ	с.—	слухання; новина; слух
слѣшатѣль, -ѣмъ	ч.—	слухач
слѣшати, -шѣж, -шѣтъ	недок.—	слухати; проголошувати; пові-
		домляти; слухатися; прислухо-
		вуватися; випитувати; вислу-
		ховувати; називатися
слѣза, -ѣмъ	ж.—	сльоза
слѣзѣти, слѣзѣж, слѣзѣтъ	недок.—	плакати, проливати слѣози
слѣзоточѣнникъ, -ѣмъ	ч.—	той, хто проливає слѣози
слѣзѣкъ, -ѣа, -ѣо (-ѣын, -ѣая, -ѣок)	прикм.—	слизький
слѣзѣнъ, -ѣа, -ѣо (-ѣын, -ѣая, -ѣок)	прикм.—	сльозний; слѣозливий
слѣдѣти, слѣдѣжѣ, слѣдѣтъ	недок.—	стежити
слѣдованник, -ѣмъ	с.—	черга
слѣдѣ, -ѣмъ	ч.—	слід; наслідок
слѣпотѣ, -ѣмъ	ж.—	сліпота
слѣпѣ, -ѣа, -ѣо (-ѣын, -ѣая, -ѣок)	прикм.—	сліпий
слѣпѣць, -ѣмъ	ч.—	сліпий, незрячий, сліпечь
смѣняник, -ѣмъ	с.—	сміх
смѣняти сѣ, смѣѣж сѣ, смѣѣтъ сѣ	недок.—	сміятися
смокъвѣнник, -ѣмъ	с.—	смоковниці
смокъ/овѣнница, -ѣмъ	ж.—	смоковниця (дерево)
смокъ/овѣнъ, -ѣа, -ѣо (-ѣын, -ѣая, -ѣок)	прикм.—	смоковичний
смокъ/овѣня, -ѣмъ	ж.—	див. смокъ/овѣница
смокы, -ѣѣамъ	ж.—	смоки (плоди); смоковниця
		(дерево)
смрадѣ, -ѣмъ	ч.—	сморід
смрадѣнъ, -ѣа, -ѣо (-ѣын, -ѣая, -ѣок)	прикм.—	смердючий
смрѣдѣ, -ѣмъ	ч.—	смерд
смрѣдѣти, -рѣдѣжѣ, -рѣдѣтъ	недок.—	смердіти
смрѣчѣня, -ѣмъ	ж.—	див. смрѣ/ѣчѣ
смрѣ/ѣчѣ, -ѣмъ	ч.—	ялівець
смѣкати сѣ, -ѣѣж сѣ, -ѣѣкъ сѣ	недок.—	повзати; плазувати
смѣхѣ, -ѣмъ	ч.—	сміх
смѣяно, -ѣмъ	с.—	жарт, дотеп

смврна, -амъ	ж. –	смирна
снага, -амъ	ж. –	прагнення; зусилля; старанність
снажно	присл. –	старанно
снажнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	старанный
снопъ, -омъ	ч. –	сніп
сноха, -амъ	ж. –	невістка
снѣгъ, -омъ	ч. –	сніг
снѣжа/ѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	сніговий, сніжний
снѣтовъ, -а, -о	прикм. –	струплявий; гангренозний
собѣти сѧ, -бѧѣ сѧ, -бѣтъ сѧ	недок. –	бути самотнім
собѣство, -омъ	с. –	самотність
совати, -ваѣѣ, -вактъ	недок. –	переливати
содомяне, -омъ	pl. t., ч. –	мешканці Содому
содомьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	содомський
сокачни, -ямъ	ч. –	кухар
соколъ, -омъ	ч. –	сокіл
сокъ, -омъ	ч. –	сік
солнло, -омъ	с. –	миска, блюдо
соломо/оуѣнъ, -омъ	ч. –	Соломон; Соломон – *син <i>Давида, юдейський цар, який правив у 965-926 рр. до Хр.</i>
соломо/оуѣнъ, -я, -ѣ	прикм. –	Соломонів
со/ѣлоуѣнськъ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	солунський
со/ѣлоуѣняннѣ, -омъ	ч. –	солунянин, мешканець Солуня
со/ѣлоуѣняннини, -ямъ	ж. –	солунянка, мешканка Солуня
соль, -ѣмъ	ж. –	сілі; найбільша коштовність, суть, сенс
сольнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	соляний; солоний
соморьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	самарійський
соплъ, -ѣмъ	ч. –	сопілка, дуда
сопыць, -ѣмъ	ч. –	дудар, сопілкар
сорокооуѣсти, -ямъ	ж. –	сорокаденний піст
соснѣ, -ѣмъ	ж. –	сосна
со(пс)ти, сопж, сопетъ	недок. –	грати на сопілці, дуді
сотона, -амъ	ч., ж. –	сатана, диявол
сотонанѣ, -омъ	ч. –	див. сотона
сотонинѣ, -а, -о	прикм. –	сатанин, сатанинський
сотониньскъ, -а, -о (-ын, -ая, -оѣ)	прикм. –	сатанинський, диявольський
софия, -ямъ	ж. –	Софія; Мудрість
сочиво, -омъ	с. –	сочевиця
спаддаръ, -омъ	ч. –	особистий охоронець; зброносець
спекоуляторъ, -омъ	ч. –	кат

спира, -амъ	ж.—	когорта; військовий підрозділ
сподъ, -омъ	ч.—	група
спытаньнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	даремний; безпричинний
спытти	присл.—	дарма; без причини
спѣник, -кмъ	с.—	успіх
спѣти сѧ, спѣик сѧ, спѣктъ сѧ	недок.—	устигати; коритуватися
спѣхъ, -омъ	ч.—	успіхом; бути корисним
спѣшенник, -кмъ	с.—	успіх, удача; допомога;
спѣшити, -шж, -шитъ	недок.—	сприяння; старанність;
спѣшьно	присл.—	прагнення; добра воля; поспіх
спѣшьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	див. спѣхъ
спждъ, -омъ	ч.—	старатися; прагнути
сраки, -ъвамъ	ж.—	вперто; рішуче; поспішно;
срамити, -млик, -митъ	док.—	швидко
срамляти, -ляж, -ляктъ	недок.—	корисний; старанний; рішучий
срамѣти, -мѣж, -мѣктъ	недок.—	відро; посудина; мірчук
срамослов(ьств)ник, -кмъ	с.—	спідня білизна, сорочка
срамота, -амъ	ж.—	осоромити, засоромити;
срамотьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	засоромитися
срамъ, -омъ	ч.—	ганьбити, соромити;
срамно/ѣ	присл.—	соромитися; поважати
срамень, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	див. срамляти
срацини, -омъ	рl. t., ч.—	лихослів'я
с(а)рациннъскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	ганьба; безчестя; безсоромність
срациннъскы	присл.—	ганебний, срамотний;
срацица, -амъ	ж.—	безсоромний
сръбаник, -кмъ	с.—	ганьба; сором; осоромлення;
сръвъскъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	збезчещення; покірність;
сръдобольнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	повага
сръдобольство, -омъ	с.—	ганебно
сръдоболя, -ямъ	ж.—	ганебний; безсоромний;
сръдовѣдьць, -кмъ	ч.—	засоромлений; який прикривас
сръдьце, -емъ	с.—	сороміцьке місце
		сарацини
		сарацинський
		по-сарацинськи
		див. сраки
		суп
		сербський
		родинний; споріднений
		родинність; уроджений дар
		рідня, родич
		той, хто знає, розуміє серце
		серце

срѣдѣчнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.-	сердечный; сердцевый
срѣна, -амѣ	ж.-	сарна
срѣпѣ, -омѣ	ч.-	серб
срѣстѣ, -ѣмѣ	ж.-	шерсть; вовна
срѣда, -амѣ	ж.-	середина; сердцеви́на; середовище; середѣ
срѣдовично	присл.-	посередньо; легенько; злегка
срѣдовѣч(ѣств)нѣ, -ѣмѣ	с.-	середній вік
срѣдокрѣстик, -ѣмѣ	с.-	середина Великого посту
срѣпостнѣ, -ѣмѣ	с.-	див. срѣдокрѣстик
срѣдоудворнѣ, -ѣмѣ	с.-	внутрішній двір
срѣдѣнѣ, -ѣ, -ѣ (-нѣ, -ѣѣ, -ѣѣ)	прикм.-	середній; посередній
срѣдѣ	присл., прийм.-	посеред, серед
срѣмѣскѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.-	сремський
срѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.-	білий
ставило, -омѣ	с.-	вага
ставити, -ѣѣж, -ѣнѣ	недок., док.-	ставити, поставити; робити, зробити; зупиняти, зупинити; забороняти, заборонити; переривати, перервати; закінчувати, закінчити
ставляти, -ѣѣж, -ѣѣжѣ	недок.-	ставити; робити; зупиняти; забороняти; пропонувати; відкидати; показувати
ставленнѣ, -ѣмѣ	с.-	зупинка; закінчення; призначення
стадин, -ѣмѣ	ч.-	стадій – <i>*одиниця виміру віддалі, дорівнює близько 200 м.; арена; іподром</i>
стадо, -омѣ	с.-	стадо;
стактѣ, -омѣ	ч.-	алое
станнѣште, -ѣмѣ	с.-	захист; сховище
станѣ, -омѣ	ч.-	стан, табір; житло; становище
станѣма, -амѣ	ж.-	посудина; глечик
старнѣѣ, -амѣ	ж.-	літня жінка, баба
старнѣскѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.-	бабський
старостѣ, -ѣмѣ	ж.-	похилый вік; старість
старѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.-	старий; давній; дорослий; літній; основний; важливий; перший
старѣѣ, -ѣмѣ	ч.-	старець; літня особа; керівник;
старѣѣ, -ѣ, -ѣ	прикм.-	старійшина; пресвітер
		старців

старьчѣскъ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.-	див. старнчѣскъ
старѣшина, -амъ	ч.-	старшина
старѣшинна, -амъ	ч.-	старшина, володар; старѣшина; пресвитер; намісник; головний пастух
старѣшиннѣство, -омъ	с.-	старшина; становище; сан; чин; посада
старѣшиннѣствовати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.-	панувати, володарювати; керувати
старѣти сѣ, -рѣѣж сѣ, -рѣѣтъ сѣ	недок.-	старіти
статн, станѣж, станѣтъ	док.-	стати; встати; піднятися; постати; заступитися; зупини- тися; настати; встояти
стегно, -омъ	с.-	стегно
стежеръ, -омъ	ч.-	стовп; опора
стеѣя, -ѣмъ	ж.-	дах
стенаник, -кмъ	с.-	стогін
стенати, -наѣж, -наѣтъ	недок.-	стогнати; нарікати
степень, -ѣнѣмъ	ч.-	сходинка; ступінь; чин; сан
стефан(ин)ъ, -ѣ, -ѣ	прикм.-	Степанів
стихѣ/ира, -амъ	ж.-	стихира – <i>*структурний елемент богослуження</i>
стихѣ/ираръ, -омъ	ч.-	стихирар – <i>*збірник стихир; нотна церковно-богослужбова книга</i>
стихъ, -омъ	ч.-	рядок; вірш
стѣпотвореник, -кмъ	с.-	побудова вежі (Вавилонської)
стѣпоуѣстѣна, -амъ	ж.-	фортеця
стѣпъ, -омъ	ч.-	стовп; вежа
стѣпъникъ, -омъ	ч.-	стовпник
стонкъ, -омъ	ч.-	стоїк
столаъ, -омъ	ч.-	стіл; престол, трон; суд; резиденція
стольникъ, -омъ	ч.-	патріарх
стомахъ, -омъ	ч.-	шлунок
стопа, -амъ	ж.-	крок; слід
стояник, -кмъ	с.-	стояння; присутність; існування; становище
стояти, -тоѣж, -тонѣтъ	недок.-	стояти; обступати; чинити опір; залишатися; залишатися в силі; знаходитися; існувати
страдальць, -кмъ	ч.-	страдник
страданик, -кмъ	с.-	страждання; турбота

страдати, -раждж, -раждактъ	недок. –	страдати, терпіти; напружуватися; боротися; потребувати
страдьба, -амъ	ж. –	див. страданник
стража, -амъ	ж. –	сторожа; охорона; турбота, піклування
стражин, -кмъ	ч. –	сторож
стражити, -жж, -житъ	недок. –	охороняти; сторожити; турбуватися
стражь, -кмъ	ч. –	див. стражин
стражьба, -амъ	ж. –	див. стража
страна, -амъ	ж. –	сторона, край; напрям; земля; країна; околиці; чужина; народ; чужинці
странъ	присл. –	боком
страньникъ, -омъ	ч. –	чужинець; подорожний, мандрівник
страньно	присл. –	дивно
страньнолюбик, -кмъ	с. –	гостинність
страньнолюбество, -омъ	с. –	див. страньнолюбик
страньноприн/къмъць, -кмъ	ч. –	гостинна особа, хлібосол
страньнопрныатик, -кмъ	с. –	сховище, прихисток, притулок для чужинців
стран(ьн)ъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	чужий; чужинський; подорожний; мандрівний; незвичайний; дивний
страньскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	чужий; чужинський
страньство, -омъ	с. –	мандрівка чужиною; вигнання
страстоносъць, -кмъ	ч. –	страждалець; мученик; страстотерпець
страстотръпник, -кмъ	с. –	захоплення насолодами, сибаритство
страстотръпъць, -кмъ	ч. –	див. страстоносъць
страсть, -ьмъ	ж. –	страждання; муки; біль; мученицька смерть; пристрасть
страстьникъ, -омъ	ч. –	мученик; сподвижник
страстьничскъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	мученицький, мученичий
страстьно	присл. –	пристрасно
страстьнъ, -а, -о (-ън, -ая, -ок)	прикм. –	мученицький
стратигъ, -омъ	ч. –	стратиг, воєначальник; чиновник
стратилатъ, -омъ	ч. –	стратилат, воєначальник
страхованик, -кмъ	с. –	жах

страхъ, -омъ	ч. –	страх; шанування; боязнь; загроза; жах
страш(ьл)нвъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	переляканий; боязливий
страшнѣти, -шѣ, -шнѣтъ	недок. –	лякати; залякувати
страшнѣъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	страшный; жадливий; дивний; величній; достойний поваги
стрижнѣкъ, -омъ	ч. –	духовна особа, клирик
стришѣти, стрѣжѣ, -стрѣжетъ	недок. –	стригти
строн, -къмъ	ч. –	статут; порядок; лаштунок; керування; призначення; спорядження
строннѣкъ, -омъ	ч. –	підлеглий
стронно/ѣ	присл. –	належно
строннѣъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	належний; підпорядкований
стронѣтель, -къмъ	ч. –	управитель; настоятель; творець
стронѣтельство, -омъ	с. –	керування
стронѣти, -роѣжѣ, -ронѣтъ	недок. –	влаштовувати; готувати; керу- вати; вирішувати; спричиняти
стропъ, -омъ	ч. –	дах; стеля
строкнѣкъ, -къмъ	с. –	керування; призначення; вирішення; вотчина; епархія
строуѣа, -амъ	ж. –	течія; струмѣнь
строуѣна, -амъ	ж. –	струна
строупнѣвъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	прокажений; поранений
строупѣъ, -омъ	ч. –	рана; поранення; виразка; strup
строуѣсъ, -омъ	ч. –	страус
строуѣя, -ямъ	ж. –	струмѣнь
стръ/оугати, роужѣ, -роужетъ	недок. –	драпати; зішкріпувати; здирати
стрѣкъ, -омъ	ч. –	лелека; журавель; лебѣдь
стрѣпѣтаннѣкъ, -къмъ	с. –	див. стрѣпѣтельство
стрѣпѣтнѣвъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	лихий; злий; розбещений
стрѣпѣтъ, -омъ	ч. –	хибний, неправильний шлях
стрѣпѣтънѣвъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм. –	нерівний, кривий; непрохід- ний; злий; лихий; розбещений
стрѣпѣтельство, -омъ	с. –	нахабство
стрѣмѣти, -мѣжѣ, -мѣтъ	недок. –	прагнути
стрѣмленнѣкъ, -къмъ	с. –	сила; тиск; прагнення
стрѣмоглавъ	присл. –	вниз головою, стрѣмголов
стрѣмъ	присл. –	рішуче; твердо; вниз
стрѣвало, -омъ	с. –	колючка; жало

стрѣканник, -кмъ	с.—	колька; примирення
стрѣкати, -рѣчж, -рѣчетъ	недок.—	колоти; жалити
стрѣкновень, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	розтрошений; засмучений; зажурений
стрѣла, -амъ	ж.—	стріла
стрѣланти, -аѣж, -антъ	док.—	стрілити
стрѣльць, -кмъ	ч.—	лучник, стрілець
стрѣляти, -аѣж, -алятъ	недок.—	стріляти; кидати; метати
стрѣлник, -кмъ	с.—	стрілянина; кидання; метання
стрѣха, -амъ	ж.—	стріха; дах
стрѣшти, стрѣгж, стрѣжетъ	недок.—	стерегти, стежити; дотримувати
стоудень, -омъ	ч.—	грудень
стоудень, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	холодный
стоудень, -ьмъ	ж.—	холод; мороз
стоуденьць, -кмъ	ч.—	криниця; джерело; яма; прірва;
стоудовьнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	гидкий; безсоромний
стоудодѣи, -кмъ	ч.—	розпусник; педераст
стоудодѣ(я)ник, -кмъ	с.—	безсоромність; розбещеність
стоудоложьство, -омъ	с.—	див. стоудодѣ(я)ник
стоудопрнобрѣтеник, -кмъ	с.—	ганебна нажива
стоудъ, -омъ	ч.—	сором, безсоромність; мерзота
стоудьнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	гидкий; мерзотний; безсоромний
стыдость, -ьмъ	ж.—	безсоромність
стыдъкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. стоудьнь
стыдѣник, -кмъ	с.—	сором; ганьба
стыдѣти сѧ, стыжда сѧ, стыдитъ сѧ	недок.—	соромитися
стыбаник, -кмъ	с.—	соломинка, солома; стерня
стыбло, -омъ	с.—	стовбур; дерево
стыбель, -ьмъ	ж.—	див. стыбло
стыгна, -амъ	ж.—	вулиця; зала; сіни
стыса, -амъ	ж.—	стежка; шлях; стезя
стыкло, -омъ	с.—	скло
стыклъ/ѣница, -амъ	ж.—	скляна посудина; склянка; чаша
стыклъ/ѣнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	скляний
стылати, стеляж, стелетъ	недок.—	розстеляти; розстилати
стылазь, -кмъ	ч.—	монета
стѣна, -амъ	ж.—	стіна; мур; скеля; круча
стѣнь, -ьмъ	ч.—	тїнь; намет
стѣпанник, -кмъ	с.—	крок; хода
стѣпати, -паѣж, -пактъ	недок.—	ставати; ходити
стѣпнѣти, -паѣж, -питъ	док.—	наступити; настати; стати
стѣпъ, -омъ	ч.—	суд

стѣхнѣ, -кмѣ	ч. –	першоелемент; стихія
стѣхнѣ, -ямѣ	ж. –	див. стѣхнѣ
стѣхнѣ, -кмѣ	с. –	див. стѣхнѣ
соѣгобнѣ, -амѣ	ж. –	подвійна кількість; подвійна винагорода
соѣгобнѣ, -бѣжѣ, -бѣтѣ	док. –	подвоїти
соѣгоѣбѣ	присл. –	удвічі, вдвоє; подвійно
соѣгоѣбѣ, -омѣ	с. –	двоєке, подвійне народження
соѣгоѣбѣ (ѣн)ѣ, -а, -о		
(-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	подвоєний, подвійний
соѣнѣ, -я, -кѣ (-нѣ, -яѣ, -кѣ)	прикм. –	марний, даремний, суєтний
соѣкнѣ, -омѣ	с. –	сукно; волосяниця
соѣкнѣ, -ямѣ	ж. –	одяг; сукня
соѣль, -я, -ѣ	прикм. –	добрий
соѣмѣболѣ, -омѣ	ч. –	символ; Символ віри – <i>*ви-клад основ християнської віри</i>
соѣмѣнѣф/доннѣ, -ямѣ	ж. –	подвійна дуда, сопілка
соѣнѣжѣ, -нѣ, -нѣтѣ	док. –	витягти; оголити (меч)
соѣнѣнѣнѣскѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	сопілковий
соѣнѣнѣ, -ямѣ	ж. –	сопілка, дуда
соѣровѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	сирий; суворий; жорстокий
соѣровѣ	присл. –	суворо; жорстоко
соѣро, -омѣ	с. –	твердь, суша; земля
соѣорѣжѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	сухорукий
соѣроствѣ, -ѣмѣ	ж. –	сухість
соѣрѣта, -амѣ	ж. –	див. соѣроствѣ
соѣрѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -омѣ) 1	прикм. –	сухий; висохлий
соѣрѣ, -омѣ 2	ч. –	березень
соѣрѣ, -ѣвѣамѣ	ж. –	родзинки
соѣша, -амѣ	ж. –	сухість; суша
соѣшно, -омѣ	с. –	хмиз
соѣшнѣ, -шѣжѣ, -шнѣтѣ	недок. –	сушити; висушувати
соѣжѣ	присл. –	даремно, марно
соѣжѣсловнѣнѣнѣскѣ, -омѣ	ч. –	балакун, базіка
соѣжѣта, -амѣ	ж. –	марнота, суєта
соѣжѣтнѣ, -кмѣ	с. –	див. соѣжѣта
соѣжѣтнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	марнотний, суєтний; порожній
соѣжѣтнѣствнѣ, -кмѣ	с. –	див. соѣжѣта
соѣжѣоѣмнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	нерозумний; божевільний
сѣѣгло	присл. –	окремо; особливо
сѣ	прийм. –	з, із; від; разом, через; проти; на
сѣѣбезначальнѣ, -а, -о		
(-ѣн, -аѣ, -омѣ)	прикм. –	який існує без початку, споконвічний

СЪБИРАНИК, -КМЪ	с.—	збирання, збір
СЪБИРАТИ, -РАЙЖ, -РАКТЪ	недок.—	збирати; збиратися; з'єднувати; присєднувати; брати; віднімати; викликати; спонукати
СЪБИТИ, -БИЖ, -БИКТЪ	док.—	побити
СЪБЛАЖНЯТИ, -НЯЙЖ, -НЯКТЪ	недок.—	бентежити; заважати; обмежувати; турбувати; звблювати; обурювати; спокушати
СЪБЛАЖНЕНИК, -КМЪ	с.—	перешкода; помилка; гріх; обурення; непристойність; ганьба; образа
СЪБЛАЖНА, -АМЪ	ж.—	єресь
СЪБЛАЖНИТИ, -ЛАЖИЖ, -ЛАЗНИТЪ	док.—	звбити; відволокти; похит- нути; обмежити; помилитися; згрішити; звбити; обурити; образити; потурбуватися
СЪБЛАЗНЪ, -ОМЪ	ч.—	помилка; поганий вчинок; єресь; обмеження; перешкода; пошкодження; вада; зваба; спокуса; обурення; непристойність
СЪБЛАЗНЪ, -ЪМЪ	ж.—	каліцтво; падіння; пастка; зваба; приманка; непристойність
СЪБЛАЗНЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	сумнівний; невпевнений
СЪБЛИЖЕННИК, -КМЪ	с.—	поєднання
СЪБЛЮДАТИ, -ДАЙЖ, -ДАКТЪ	недок.—	зберігати; оберігати; дотримуватися; керуватися; сторожа; охорона; дотримання;
СЪБЛЮДНИК, -КМЪ	с.—	розшукати; вистежити; зберегти; дотримати; виконати; послухатися
СЪБЛЮСТИ, -ЛЮДЖ, -ЛЮДЕТЪ	док.—	розбестити
СЪБЛЖДАТИ, -БЛЖДЖ, -БЛЖДИТЪ	док.—	перелюбство, розпуста
СЪБЛЖДЕНИК, -КМЪ	с.—	боєць, вояк
СЪБОРИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	місце зборів; збори; синагога
СЪБОРИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	збори; собор; нарада; рада; синод; Літургія; святкування; свято; сонм; товариство; громадське місце; збірник
СЪБОРЪ, -ОМЪ	ч.—	синаксар, Житія — *збірник Житій Святих; проповідник

СЪБОРНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	соборний; спільний; громадський; зібраний; загальний, католицький
СЪБОРЬСКЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	соборний, визначений собором
СЪБОСТИ, -БОДЖ, -БОДЕТЬ	док.-	проколоти
СЪБЕРЫСАТИ, -БРЫШЖ, -БРЫШЕТЪ	док.-	зідрати; змити
СЪБЫВАТИ СА, -БАВЖ СА, -ВАКТЪ СА	недок.-	відбуватися; траплятися; виконуватися; збуватися
СЪБЫТИ СА, -БЖДЖ СА, -БЖДЕТЬ СА	док.-	відбутися; трапитися; послужити; сповнитися; збутися;
СЪБЫТНИК, -КМЪ	с.-	подія; випадок
СЪБЪРАННИК, -КМЪ	с.-	забезпечення; витрати; засоби; збори; святкування; свято; хвилювання; обурення
СЪБЪРАТИ, -БЕРЖ, -БЕРЕТЪ	док.-	зібрати; зібратися; змовитися; взяти; відняти; вибрати; підбадьорити; підбадьоритися
СЪБАБИ, -ОМЪ	рl. t., ч.-	Швабія
СЪБАДА, -АМЪ	ж.-	сварка; чвара
СЪБАДАНВЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.-	сварливий; чванливий; брехливий
СЪБАДЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.-	сварлива особа; інтригант
СЪБАДЬНИЦА, -АМЪ	ж.-	сварлива жінка; інтригантка
СЪБАЖДАТИ, -ЖДАЖ, -ЖДАКТЪ	недок.-	сварити
СЪБАЖДВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок.-	див. СЪБАЖДАТИ
СЪБАЛЪМЪ, -ОМЪ	ч.-	грудка; кулька
СЪВЕСТИ, -ВЕДЖ, -ВЕДЕТЬ	док.-	звести; спустити; наблизити; поєднати
СЪВНАВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ	недок.-	згортати
СЪВНАДЪТИ, -ВНЖДЖ, -ВНАДІТЬ	недок.-	дивитися, спостерігати
СЪВНАТИ, -ВНЖ, -ВНАКТЪ	док.-	згорнути
СЪВНАТНИК, -КМЪ	с.-	збентеження, сум'яття
СЪВНАТЪКЪ, -ОМЪ	ч.-	згорток; книга
СЪВЛАСТИ, -ВЛАЖДЖ, -ВЛАДІТЬ	недок.-	володіти; опановувати
СЪВЛАЧЕНИК, -КМЪ	с.-	скидання; роздягання
СЪВЛАЧІТИ, -ЧЖ, -ЧИТЬ	недок.-	скидати; роздягати
СЪВЛЪШТИ, -ВЛЪЖЖ, -ВЛЪЧЕТЪ	док.-	зняти; роздягти; позбавити; пограбувати
СЪВЛЪШТЕНИК, -КМЪ	с.-	див. СЪВЛАЧЕНИК
СЪВОДИТИ, -ВОДЖЖ, -ВОДІТЬ	недок.-	спускати; зводити; брати шлюб
СЪВОДЬНИЦА, -АМЪ	ж.-	актриса
СЪВОНИ(НК)Ъ, -ОМЪ	ч.-	соратник
СЪВРАТИТИ, -РАШТЖ, -РАТИТЬ	док.-	повернути; відвести; відхилити; відвернути;

сѣвраштати, -штаѣ, -штактѣ	недок.—	розбестити; розкласти; спростувати повертатися; відвертатися; спокушати
сѣвраштеник, -кмѣ	с.—	натовп; зборище
сѣверѣстник, -кмѣ	с.—	шлюб
сѣверѣстѣ, -омѣ	ч.—	див. сѣверѣстник
сѣверѣстѣ, -я, -е	прикм.—	відповідний; рівноцінний
сѣверѣстѣнникѣ, -омѣ	ч.—	ровесник
сѣверѣстѣнница, -амѣ	ж.—	подруга; ровесниця
сѣверѣховати, -хоуѣ, -хоуѣтѣ	док.—	удосконалювати
сѣверѣшати, -шаѣ, -шактѣ	недок.—	вдосконалювати; виконувати; впроваджувати; реалізовувати; робити; творити; виправляти; удосконалювати; стримувати- ся; пристосовуватися
сѣверѣшенник, -кмѣ	с.—	досконалість; звершення; виконання; реалізація; зрілість; закінчення; удосконалення; досконалість; виправлення
сѣверѣшено/ѣ	присл.—	досконало; повністю; цілком
сѣверѣшенѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.—	досконалий; повний; ціло- витий; дорослий; найвищий; упорядкований; освічений
сѣверѣшитель, -кмѣ	ч.—	виконавець; творець
сѣверѣшительно	присл.—	цілковито
сѣверѣшити, -шаѣ, -шитѣ	док.—	зробити; створити; виконати; закінчити; завершити; удосконалити; освятити; виправити; покращати; пристосувати; влаштувати
сѣверѣшити, -врѣѣ, -врѣжетѣ	док.—	скинути; відкинути
сѣвѣздѣнѣжѣти, -нѣ, -нетѣ	док.—	зрушити; припідняти
сѣвѣздрѣжѣнникѣ, -омѣ	ч.—	сподвижник
сѣвѣзнічѣнникѣ, -омѣ	ч.—	цілеспрямована особа
сѣвѣкоупити, -паѣ, -питѣ	док.—	зібрати; сполучити; об'єднати; нагромадити
сѣвѣкоупляти, -паѣ, -паяктѣ	недок.—	збирати; сполучати; об'єднувати; нагромаджувати
сѣвѣкоупленник, -кмѣ	с.—	сполучення; зібрання; збори; об'єднання
сѣвѣнѣти, -нѣѣ, -нѣетѣ	док.—	увійти; вступити; сполучити
сѣвѣпрашаник, -кмѣ	с.—	суперечка

сѣвъпрашати сѧ, -шаѡ сѧ, -шактѣ сѧ	недок.– ч.–	сперечатися дискутант
сѣвъпросѣникѣ, -омѣ	док.–	(разом) воскреснути; воскресити
сѣвъскръсѣжити, -нѣ, -нетѣ	док.–	див. сѣвъскръсѣжити
сѣвъставити, -ваѡ, -витѣ	недок.–	(разом) красти, викрадати
сѣвъсхѣтати, -таѡ, -тактѣ	док.–	(разом) викрасти, викрасти
сѣвъсхѣтити, -хѣштѣ, -хѣтитѣ	прикм.–	який приходить з небес, згори
сѣвъшѣнь, -я, -є (-ни, -яя, -єє)	док.–	зварити; розварити
сѣвърѣѣти, -вѣрѣ, -вѣрѣтѣ	ж.–	свідчення, свідоцтво; совість
сѣвъѣдинѣ, -ямѣ	с.–	знання; свідчення; совість; погляд; вигляд
сѣвъѣдѣник, -кмѣ	недок.–	свідчити
сѣвъѣдѣтелевати, -люѡ, -люктѣ	ч.–	свідок; мученик; учитель, наставник; вождь
сѣвъѣдѣтельствѣ, -кмѣ	с.–	див. сѣвъѣдѣник
сѣвъѣдѣтельство, -омѣ	с.–	свідчення, свідоцтво; контроль; репутація
сѣвъѣдѣтельствовати, -воѡѡ, -воѡктѣ	недок.–	свідчити; підтверджувати; схвалювати; оголошувати; наполягати
сѣвъѣдѣти, -вѣмѣ, -вѣстѣ	недок.–	знати; усвідомлювати; розу- міти; визнавати; уміти; могли
сѣвъѣсити, -вѣшѣ, -вѣситѣ	док.–	спустити
сѣвъѣстѣ, -кмѣ	ч.–	свідок, очевидець
сѣвъѣствованик, -кмѣ	с.–	свідчення, свідоцтво
сѣвъѣстовати, -тоѡѡ, -тоѡктѣ	недок.–	див. сѣвъѣстововати
сѣвъѣстововати, -воѡѡ, -воѡктѣ	недок.–	свідчити
сѣвъѣститѣ, -кмѣ	ч.–	див. сѣвъѣстѣ
сѣвъѣстѣ, -ьмѣ	ж.–	совість; свідомість; новина; вістка; свідчення
сѣвъѣстѣница, -амѣ	ж.–	преторська палата
сѣвъѣстѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	совісний; свідомий
сѣвъѣстѣствованик, -кмѣ	с.–	див. сѣвъѣствованик
сѣвъѣстѣствовати, -воѡѡ, -воѡктѣ	недок.–	підтверджувати; свідчити; провіщати; проповідувати
сѣвъѣтѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	совісний, совісливий; розважливий
сѣвъѣтовати, -воѡѡ, -воѡктѣ	недок.–	радити; радитися; свідчити; хотіти, мати намір
сѣвъѣтѣ, -омѣ	ч.–	рада, нарада; вказівка; угода; збори; задум, план, промисел;

СЪВѢТЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	розважливість; мудрість; погляд, думка радник; порадник; спільник; дружина
СЪВѢТЪСТВОВАТИ, -ВОУЖЪ, -ВОУКТЪ	недок.—	проголошувати; проповідати
СЪВѢШТАВАТИ, -БАЖЪ, -БАКТЪ	недок.—	радити; радитися; домовляти- ся; замишляти зле; міркувати, розмірковувати; задумувати домовленість, угода
СЪВѢШТАНИК, -КМЪ СЪВѢШТАТИ (СА), -ШТАЖЪ (СА), -ШТАКТЪ (СА)	с.— недок., док.—	радити, порадити; домовлятися, домовитися; задумувати, задумати; змовлятися, змовитися; розмірковувати, розміркувати; погоджуватися, погодитися
СЪВѢШТЕВАТИ, -БАЖЪ, -БАКТЪ	недок.—	радитися
СЪВѢШТЕННИК, -КМЪ	с.—	угода, домовленість; згода
СЪВѢШАТИ, -ШАЖЪ, -ШАКТЪ	недок.—	спускати
СЪВАЗАНИК, -КМЪ	с.—	зв'язування; поєднання, сполучення
СЪВАЗАТИ, -ВАЖЖЪ, -ВАЖЕТЪ	док.—	зв'язати; перев'язати; зав'язати; ув'язнити
СЪВАЗАТИ, -ЗАЖЪ, -ЗАКТЪ	недок.—	зв'язувати; перев'язувати; зав'язувати; ув'язнювати
СЪВАЗОВАТИ, -ЗОУЖЪ, -ЗОУКТЪ	недок.—	зв'язувати
СЪВАЗЪНЬ, -КМЪ	ч.—	в'язень
СЪГАРАТИ, -РАЖЪ, -РАКТЪ	недок.—	догоряти; згоряти; спалювати
СЪГЛАГОЛАТИ, -АЖЪ, -ЛЕТЪ	док.—	зачепити; заговорити
СЪГЛАСНИК, -КМЪ	с.—	суголосося; гармонія; антифон
СЪГЛАСЬНО	присл.—	згідно, відповідно; одностайно
СЪГЛАСЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	який говорить тією ж мовою; згідний; одностайний; приголосний (звук)
СЪГЛАШАТИ, -ШАЖЪ, -ШАКТЪ	недок.—	погоджуватися; бути суголосним; відповідати
СЪГЛАДНИК, -КМЪ	с.—	споглядання; видіння
СЪГЛАДАТИ, -ДАЖЪ, -ДАКТЪ	док.—	оглянути; поглянути; подивитися; впізнати; приглянутися; зауважити; зрозуміти; обміркувати
СЪГНИЛЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	гнилий
СЪГНИТИ, -ГНИЖЪ, -ГНИКТЪ	док.—	згнити
СЪГНИТИК, -КМЪ	с.—	гниття; гниль

сѣгнѣвати, -ваѣ, -вактѣ	док.—	розсердити, розгнівати
сѣгодити сѣ, -гожаѣ сѣ, -годитѣ сѣ	док.—	трапитися
сѣгорѣти, -рѣ, -ритѣ	док.—	згоріти, вигоріти
сѣготовати, -ваѣ, -вактѣ	док.—	приготувати
сѣготовити, -ваѣ, -витѣ	док.—	див. сѣготовати
сѣгражданнѣ, -омѣ	ч.—	співвітчизник
сѣгра/омадити, -мажаѣ, -мадитѣ	док.—	зібрати; нагромадити
сѣгра/омаждати, -жаѣ, -жактѣ	недок.—	збирати; нагромаджувати
сѣгра/омажденик, -кмѣ	с.—	нагромадження
сѣгрѣбити сѣ, -бѣѣ сѣ, -битѣ сѣ	док.—	згорбитися; зігнути
сѣгрѣждати сѣ, -жаѣ сѣ, -жактѣ сѣ	недок.—	морщитися
сѣгрѣвати, -ваѣ, -вактѣ	недок.—	зігрівати, гріти
сѣгрѣзити, -рѣжѣ, -рѣзитѣ	док.—	упасти
сѣгрѣшати, -шаѣ, -шактѣ	недок.—	грішити
сѣгрѣшеник, -кмѣ	с.—	гріх; згішення; поганий вчинок
сѣгрѣшити, -шѣ, -шитѣ	док.—	згрішити
сѣгрѣ(я)ти, -рѣжѣ, -рѣктѣ	недок., док.—	гріти, зігріти
сѣгѣвати, -бѣѣ, -бѣктѣ	док.—	зігнути; нагнути
сѣгѣнати, сѣженѣ, сѣженѣтѣ	док.—	зібрати; вигнати, прогнати
сѣгѣнѣти, -нѣ, -нѣтѣ	док.—	згорнути; нагнути; нагнутися; нахилитися
сѣдвинѣти, -нѣ, -нѣтѣ	док.—	зрушити
сѣдѣлѣвати, -ваѣ, -вактѣ	недок.—	долати; перемагати
сѣдо/елѣти, -лѣѣ, -лѣктѣ	док.—	здолати; перемагати
сѣдостоянѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	гідний, достойний, належний
сѣдравнѣ, -кмѣ	с.—	здоров'я
сѣдрѣво	присл.—	здорово, корисно
сѣдравовати, -воѣжѣ, -воѣктѣ	недок.—	бути здоровим
сѣдравѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	здоровий
сѣдравѣствовати, -воѣжѣ, -воѣктѣ	недок.—	див. сѣдравовати
сѣдробити, -бѣѣ, -битѣ	док.—	накришити, подробити
сѣдроѣженнѣ, -кмѣ	с.—	товариство
сѣдроѣжити, -жѣ, -житѣ	док.—	здружити, сприятелюватися
сѣдроѣжѣба, -амѣ	ж.—	див. сѣдроѣженнѣ
сѣдрѣгнѣти, -нѣ, -нѣтѣ	док.—	відрізати; вирізати; здрігнути; злякатися
сѣдрѣжаннѣ, -кмѣ	с.—	стриманість; терпеливість
сѣдрѣжати, -жѣ, -житѣ	недок.—	тримати; володіти, панувати; ховати, приховувати; зберігати; утримувати; дотримуватися
сѣдрѣжати, -чаѣ, -чактѣ	недок.—	терзати, мучити
сѣдрѣжити, -чѣ, -читѣ	док.—	стерзати, вимучити, замучити

сѣдѣханикъ, -къмъ	с. –	одноставність
сѣдѣвати, -ваѣхъ, -вактъ	недок. –	робити; творити; виконувати; заподіювати
сѣдѣнство, -омъ	с. –	сприяння; допомога
сѣдѣнствовати, -воуѣхъ, -воуктъ	недок. –	сприяти; допомагати
сѣдѣнствѣнникъ, -омъ	ч. –	співробітник; помічник
сѣдѣланник, -къмъ	с. –	будова; будівля
сѣдѣлати, -лаѣхъ, -лактъ	док. –	закінчити роботу, зробити; почати; приготувати; трапитися; спричинити
сѣдѣлитель, -къмъ	ч. –	творець
сѣдѣлительнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -окъ)	прикм. –	творчий
сѣдѣловати, -лоуѣхъ, -лоуктъ	недок. –	робити, чинити
сѣдѣляти(сѣ), -ляѣхъ(сѣ), -ляктъ(сѣ)	недок. –	ділитися; брати участь
сѣдѣяник, -къмъ	с. –	поведінка; вчинок
сѣдѣ(я)ти, -дѣѣхъ, -дѣктъ	недок., док. –	робити, зробити; чинити, вчинити; причиняти, причинити; трапитися, траплятися; появлятися, явитися
сѣжагати, -гаѣхъ, -гактъ	недок. –	спалювати
сѣжалити, -ляѣхъ, -литъ	док. –	змилюватися
сѣжеженник, -къмъ	с. –	спалення; цілоspалення
сѣжешти, -жегѣхъ, -жежетъ	док. –	спалити; розпалити, розкласти (вогонь); загорітися
сѣжигати, -гаѣхъ, -гактъ	недок. –	спалювати
сѣжнѣвати, -ѣаѣхъ, -ѣактъ	недок. –	див. сѣжигати
сѣжнмати, -маѣхъ, -мактъ	недок. –	зміцнювати; посилювати
сѣжати, -жѣмѣхъ, -жѣметъ	док. –	придушити; побороти, здолати; заставити мовчати
сѣзвѣзд(ен)ник, -къмъ	с. –	сузір'я; розташування зірок
сѣзздоу/и	присл. –	позаду; ззаду
сѣззѣда	присл. –	див. сѣзздоу
сѣзнданник, -къмъ	с. –	освіта; навчання; творення
сѣзндати, -даѣхъ, -дактъ	недок. –	будувати; творити; робити
сѣзнрати, -раѣхъ, -рактъ	недок. –	оглядати; спостерігати; споглядати
сѣзорити, -риѣхъ, -ритъ	док. –	зробити зрілим
сѣзръно, -омъ	с. –	ядро
сѣзывать, -зовѣхъ, -зовѣтъ	док. –	кликати; закликати
сѣзывать, -ваѣхъ, -вактъ	недок. –	кликати; закликати

СЪЗЪДАННИК, -КМЪ	с. –	будівництво; будівля; створіння; будова; істота; речовина, матеріал
СЪЗЪДАТЕЛЪ, -КМЪ	ч. –	творець
СЪЗЪДАТИ, -ЗНЖДЖ, -ЗНЖДИТЬ	док. –	побудувати; зміцнити; створити; зробити
СЪЗЪРѢТИ, -РѢЖ, -РѢЖТЬ	док. –	дозріти
СЪНЗЪБРАНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	разом обраний, вибраний
СЪКАЗАНИК, -КМЪ	с. –	пояснення; гомілія – <i>*церковне повчання, проповідь у простій формі; проповідь; оповідь; повідомлення; свідчення, свідоцтво; заклик; наказ; умова; передбачення</i>
СЪКАЗАТЕЛЪ, -КМЪ	ч. –	тлумач; проповідник
СЪКАЗАТИ, -КАЖЖ, -КАЖЕТЪ	недок., док. –	казати, сказати; пояснювати, пояснити; тлумачити, витлумачити; перекладати, перекласти; позначати, позначити; додавати, додати; нагадувати, нагадати; повідомити, повідомляти; показувати, показати; називати, назвати; порівнювати, порівняти; передбачати, передбачити
СЪКАЗОВАТИ, -ЗОУЖ, -ЗОУЖТЬ	недок. –	пояснювати; витлумачувати; перекладати; позначати; говорити, розповідати; повідомляти; проголошувати
СЪКЛАСТИ, -КЛАДЖ, -КЛАДЕТЬ	док. –	покласти; положити
СЪКЛОНИТИ СѦ, -НЖ СѦ, -НИТЬ СѦ	док. –	вивищитися; возвеличитися
СЪКЛАѢСТИТИ, -КЛАѢШТЖ, -КЛАѢСТИТЬ	док. –	стиснути; зімкнути; замучити
СЪКЛАѢШТАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЪ	недок. –	стискати; змикати; мучити, катувати
СЪКЛЮЧАТИ СѦ, -ЧАЖ СѦ, -ЧАКТЪ СѦ	недок. –	годитися, відповідати
СЪКЛЮЧИТИ, -ЧЖ, -ЧИТЬ	док. –	стиснути; зімкнути; з'єднатися
СЪКОНЪЧАВАТИ(СѦ), -ВАЖ(СѦ), -ВАКТЪ(СѦ)	недок. –	закінчувати; закінчуватися; умирати; гинути; нищити, знищувати; виконувати; завершувати; відбуватися
СЪКОНЪЧАННИК, -КМЪ	с. –	закінчення; кінець; смерть, кончина; винонання

СЪКОНЬЧАТИ, -ЧАѢ, -ЧАКТЪ	док.—	закінчити; закінчитися; минути; померти; загинути; покінчити; вигубити, знищити; прийняти мученичу смерть; витратити; виконати; залишитися
СЪКОНЬЧЕВАТИ, -ВАѢ, -ВАКТЪ	недок.—	знищувати; перетравлювати; поглинати
СЪКОНЬЧІТИ, -ЧѢ, -ЧІТЪ	док.—	закінчити; виконати
СЪКРАТИТИ, -КРАШТѢ, -КРАТИТЪ	док.—	скоротити
СЪКРАШТАТИ, -ШТАѢ, -ШТАКТЪ	недок.—	скорочувати
СЪКРОВНИШЕ, -ЕМЪ	с.—	тайник, криївка; комора; склад; стодола; скарб
СЪКРОВЪ, -ОМЪ	ч.—	тайник, криївка
СЪКРОВЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	таємний; таємничий, сокровенний
СЪКРОУШАТИ, -ШАѢ, -ШАКТЪ	недок.—	дробити, подрібнювати; ламати; трошити; розчаро- вувати; мучити; чахнути; з'язувати; зобов'язувати
СЪКРОУШЕНИК, -КМЪ	с.—	руйнування; загибель; пригніченість; смиренність, покірність; поранення; рана; ущелина
СЪКРОУШИТИ, -ШѢ, -ШИТЪ	док.—	роздробити; зламати; пригнітити; вимучити; зв'язати; зобов'язати
СЪКРЪЕНО	присл.—	таємно; таємничо; сокровенно
СЪКРЪЕАНИК, -КМЪ	с.—	скарб
СЪКРЪЕАТИ, -ВАѢ, -ВАКТЪ	недок.—	приховувати; ховати; ховатися; закривати; відмовлятися
СЪКРЫТИ, -РЫѢ, -РЫКТЪ	док.—	приховати; сховати, сховатися; закрити; відхилити; відмовитися
СЪКОУПИТИ, -ПѢ, -ПИТЪ	док.—	зібрати; об'єднати; змішати; скласти; зробити
СЪКОУПЛЕНИК, -КМЪ	с.—	об'єднання; єдність
СЪКЫДАТИ, -ДАѢ, -ДАКТЪ	док.—	викинути; усунути
СЪКЖТАТИ, -КЖШТѢ, -КЖШТЕТЪ	док.—	придушити; примирити; заспокоїти
СЪЛАГАТИ, -ГАѢ, -ГАКТЪ	недок.—	поєднувати; складати; домовлятися; погоджуватися
СЪЛАЗИТИ, -ЛАЖЖ, -ЛАЗИТЪ	недок.—	спускатися; злізати; сходити
СЪЛАЗЪ, -ОМЪ	ч.—	спуск; сходження

СЪЛАМАТИ, -МАѢ, -МАКЪТЪ	недок.—	ламати; розбивати; мучити; засмучувати
СЪЛАТИ, -ЛѢ, -ЛЕТЪ	недок.—	посилати; слати
СЪЛЕЖАТИ, -ЖѢ, -ЖИТЪ	недок.—	лежати; відпочивати; хворіти; спочивати
СЪЛНІКЪСТВОВАТИ, -ВОУѢ, -ВОУКЪТЪ	недок.—	радіти; торжествувати
СЪЛНИ, -ЛНѢ, -ЛНИКЪТЪ	док.—	злити; відлити; виплавити
СЪЛНИК, -КМЪ	с.—	суть; іпостась; особа
СЪЛНИЧНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	цільнохарактерна особа
СЪЛНИЧНО	присл.—	по суті; єдиносущно
СЪЛНЯТИ, -ЛѢѢ, -ЛѢКЪТЪ	док.—	відлити; виплавити; поєднатися
СЪЛОГЪ, -ОМЪ	ч.—	слово
СЪЛОЖЕННИК, -КМЪ	с.—	сполучення; складання; зв'язок (статевий); свідомість; начало; збір; подібність; відповідність
СЪЛОЖИТИ, -ЖѢ, -ЖИТЪ	док.—	скласти; створити; змовитися; погодитися; зрівняти; покрити (витрати), відшкодувати; розрахуватися; зняти; відкласти
СЪЛОЖЕНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	складений; складний; розпусний, перелюбодійний
СЪЛОМИТИ, -МАѢ, -МИТЪ	док.—	зломити; розломити; розбити
СЪЛОМЛЕННИК, -КМЪ	с.—	знищення
СЪЛОУЧАН, -КМЪ	ч.—	випадок; випадковість
СЪЛОУЧАТИ СѦ, -ЧАѢ СѦ, -ЧАКЪТЪ СѦ	недок.—	траплятися; відбуватися; випадково перебувати, зустрічатися, бути присутнім; влаштувати
СЪЛОУЧИТИ СѦ, -ЧѢ СѦ, -ЧИТЪ СѦ	док.—	трапитися; випадково бути, зустрітися, потрапити; влаштувати
СЪЛЪ, -ОМЪ	ч.—	посланець; вісник; посол; посольство; ангел; апостол
СЪЛЪГАТИ, -ЛѢЖѢ, -ЛѢЖЕТЪ	док.—	збрехати; вигадати; прикинутися; обдурити; оббрехати; відмовити; зрадити; згрішити; розчаруватися; позбавити посольство
СЪЛЪСТВО, -ОМЪ	с.—	зігнути; скрутити; засмутити
СЪЛАШТИ, -ЛАКѢ, -ЛАЧЕТЪ	док.—	згинати; скручувати; засмучувати
СЪЛАЦАТИ, -ЦАѢ, -ЦАКЪТЪ	недок.—	

сѣлѣкъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	зігнутий; скручений; кульгавий; паралізований; засмучений
сѣлѣчнѣти, -чѣ, -чнѣтъ	док. –	зігнути; скрутити; з'єднати; сполучити
сѣма/о(ш)трѣти, -рѣѣ, -рѣѣтъ	недок. –	дивитися; спостерігати; стежити; ждати; брати до уваги; турбуватися
сѣмести, -метѣ, -метѣтъ	док. –	змести; згребти; усунути
сѣметнѣше, -ѣмѣ	с. –	смітник; гноївка
сѣметѣ, -ѣмѣ	ж. –	сміття; гній
сѣметѣннѣкъ, -омѣ	ч. –	викидень
сѣмнлнѣти сѣ, -лѣѣ сѣ, -лнѣтъ сѣ	док. –	змилюватися, змилюватися; сподобатися
сѣмнрнѣти, -рѣѣ, -рнѣтъ	док. –	примирити, примиритися; змиритися
сѣмнрѣти, -рѣѣ, -рѣѣтъ	недок. –	примиряти, примирятися; змирятися
сѣмнрннѣкъ, -ѣмѣ	с. –	мир; перемир'я
сѣмлѣѣти, -мелѣѣ, -мелѣѣтъ	док. –	змолоти; розмолоти
сѣмолнѣти сѣ, -лѣѣ сѣ, -лнѣтъ сѣ	недок. –	молитися (спільно, разом)
сѣмолтрнѣти, -рѣѣ, -рнѣтъ	недок., док. –	дивитися, подивитися; помічати, помітити; спостерігати, спостерегти; звернути, звертати увагу; обговорювати, обговорити; довідуватися, довідатися; міркувати, поміркувати; дотримуватися, дотриматися; турбуватися, потурбуватися
сѣмолтрнѣѣ(ѣн)ѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	великодушний; ласкавий; уважний
сѣмолтрнѣѣво	присл. –	передбачливо, завбачливо
сѣмолтрнѣѣно	присл. –	уважно; старанно
сѣмолтрнѣѣѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	стараний; уважний
сѣмолтрнѣѣннѣкъ, -ѣмѣ	с. –	погляд; увага; прагнення; розсуд; турбота; міркування; опіка; намір, план; уважність; ласкавість; промисел
сѣмолтрнѣѣннѣти сѣ, -нѣѣ сѣ, -нѣѣтъ сѣ	док. –	замерзнути
сѣмолтрнѣѣннѣти, -нѣѣ, -нѣѣтъ	док. –	стемніти; стьмяніти
сѣмолтрнѣѣѣѣѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	смертний
сѣмолтрнѣѣѣѣѣѣѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	смертоносний, смертельний

сѣмрътъ, -ѣмъ	ж. –	смерть
сѣмрътъ (въ) ствѣк, -кмъ	с. –	смертність, підвладність смерті
сѣмрътънь, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	смертний; смертельний; мертвий
сѣмыслѣти, -мышлѣ, -мыслѣтъ	недок., док. –	думати, подумати; слушно міркувати; бути розумним
сѣмыслъ, -омъ	ч. –	розум; смисл; мудрість; розуміння; знання; значення; задум; намір; думка; дух; мета; придатність
сѣмыслънь, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	розумний, обдарований розумом; мудрий; духовний; зрозумілий
сѣмышлѣти, -лѣж, -лѣжтъ	недок. –	думати; розмірковувати
сѣмышлѣнник, -кмъ	с. –	думка
сѣмѣжати, -жѣж, -жѣжтъ	недок. –	заплющувати, закривати
сѣмѣжити, -жѣ, -житъ	док. –	заплющити; закрити
сѣмѣник, -кмъ	с. –	сміливість, відвага; відчайдушність
сѣмѣра, -амъ	ж. –	належна ціна
сѣмѣрити, -ряж, -ритъ	док. –	виміряти; зважити; примирити; принизити; пригнітити; замучити
сѣмѣрь/єнникъ, -омъ	ч. –	тлумач; провісник, провидець
сѣмѣряти, -ряж, -ряжтъ	недок. –	міряти; важити; принижувати; мучити; гнітити
сѣмѣренник, -кмъ	с. –	приниження; покора, смиренність; страждання, муки; співчуття
сѣмѣрь/єно	присл. –	смирно, покірно
сѣмѣрь/єномѣдростик, -кмъ	с. –	смиренність
сѣмѣренъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	низький; принижений; покірний, смиренний; замучений, закатований; пригнічений; ласкавий
сѣмѣсити, -мѣшж, -мѣситъ	док. –	змішати; з'єднати; поєднати
сѣмѣти, -мѣж, -мѣжтъ	недок. –	насмілюватися; могли
сѣмѣшати, -шѣж, -шѣжтъ	недок. –	змішувати; з'єднувати; поєднувати
сѣмѣшенник, -кмъ	с. –	поєднання; змішування; суміш; тісто
сѣмѣшьнь, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	змішаний

СЪМАСТН, -МАТЪ, -МАТЕТЬ	док.—	зрушити; потрясти; схвилювати; збунтувати; перелякати; схвилювати; засмутити; збентежити
СЪМАТАТИ, -ТАЖ, -ТАКТЪ	недок.—	зрушувати; схвилювати; засмучувати
СЪМАТЕНИК, -КМЪ	с.—	вагання, сум'яття, бентежність
СЪМЪДРЬСТВОВАТИ, -ВОУЖ, -ВОУЖЪ	недок.—	бути однимцем
СЪМЪЖИТИ, -МЪЖИТЪ, -МЪЖИТЬ	док.—	зрушити; страсти; обурити; злякати; спонукати; ввести в сум'яття, збентежити
СЪМЪЖЪНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	збентежений, бентежний, неспокійний
СЪМЪЖШТАНИК, -КМЪ	с.—	сум'яття, бентежність
СЪМЪЖШАТИ, -ШТАЖ, -ШТАКТЪ	недок.—	зрушувати; стрясати; обурювати; лякати; спонукати; бентежити
СЪМЪЖШТЕНИК, -КМЪ	с.—	рух; хвилювання; неспокій, сум'яття
СЪНАБЪДЪНИК, -КМЪ	с.—	набуток; придбання; прибуток; збереження; дотримання
СЪНАБЪДЪТИ, -БЪЖДЪ, -БЪДИТЬ	док.—	зберегти; дотримати; виконати
СЪНАСАДЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	співспадкоємець
СЪНЕСТИ, -СЖ, -СЕТЪ	док.—	знести; перенести
СЪНИМАТИ, -НЕМАЖ, -НЕМАЕТЪ	недок.—	поєднувати; збиратися
СЪНИСКАНИК, -КМЪ	с.—	прибуток; майно; витрати
СЪНИСКАТИ, -КАЖ, -КАКТЪ	недок., док.—	придбати; набувати, набути
СЪНИТИ, -НДЖ, -НДЕТЬ	док.—	зійти; спуститися; випасти; піти; прийти; зійтися, зібрати- ся; схопитися; об'єднатися
СЪНИТИК, -КМЪ	с.—	сходження; зішестя; поєднання; зустріч
СЪНИЧАВЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	поганий; розбещений
СЪНИЧЕСТВО, -ОМЪ	с.—	розпуста
СЪНИК, -КМЪ	с.—	сон
СЪНОРИТИ, -РЖ, -РИТЬ	док.—	звалити, повалити; скинути
СЪНОУЗНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	вершник, комонний
СЪНОУЗЪНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	кінний, комонний
СЪНОУЗЪЦЬ, -КМЪ	ч.—	див. СЪНОУЗЪНИКЪ
СЪНЪ, -ОМЪ	ч.—	сон; видіння
СЪНЪМИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	збори, сонмище; синагога; синедріон; Літургія
СЪНЪНЪ, -ОМЪ	ч.—	див. СЪНЪМИШТЕ
СЪНЪМЪНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	учасник зборів

СЪНЬМСТВО, -ОМЪ	с. –	збори
СЪНЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	сонний
СЪНѢДАТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок. –	їсти, з'їдати
СЪНѢНИК, -КМЪ	с. –	їжа, харчі
СЪНѢДЪ, -ЪМЪ	ж. –	див. СЪНѢНИК
СЪНѢДЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	їстивний
СЪНѢСТИ, -НѢМЪ, -НѢСТЪ	док. –	з'їсти, проковтнути
СЪНАТИ, -НЪМЪ, -НЪМЕТЪ	док. –	зняти; поєднатися; зібратися; зійтися
СЪНАТИК, -КМЪ	с. –	поєднання; об'єднання; збори; синедріон; свято
СЪОБРАЗОВАТИ СЪ, -ЗОУЖ СЪ, -ЗОУКЪ СЪ	недок. –	уподібнюватися
СЪОБРАЗЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	подібний; однаковий; співставний
СЪОБШГЪНИКЪ, -ОМЪ	ч. –	співучасник
СЪПАДАТИ, -ДАЖ, -ДАКТЪ	недок. –	падати
СЪПАДЕНИК, -КМЪ	с. –	падіння
СЪПАНИК, -КМЪ	с. –	див. СЪНЪ
СЪПАСАТИ, -САЖ, -САКТЪ	недок. –	зберігати; дотримуватися; рятувати; виліковувати
СЪПАСЕННИК, -КМЪ	с. –	порятунок; ізбавлення
СЪПАСИТЕЛЬ, -КМЪ	ч. –	Спаситель, Ізбавитель (про Ісуса Христа); рятувальник
СЪПАСИТЕЛЬНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	рятувальний, ізбавительний
СЪПАСОВЪ, -А, -О	прикм. –	Спасителів, Ізбавителів
СЪПАСТВА, -АМЪ	ж. –	див. СЪПАСЕННИК
СЪПАСТИ, -ПАДЪ, -ПАДЕТЬ 1	док. –	упасти; випасти; загинути
СЪПАСТИ, -СЪ, -СЕТЪ 2	док. –	зберегти; дотримати; врятувати; ізбавити; вилікувати
СЪПАСЪ, -ОМЪ	ч. –	Спаситель, Ізбавитель; охоронець; порятунок; ізбавлення
СЪПАСЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	див. СЪПАСИТЕЛЬНЪ
СЪПАТИ, -ПАЖ, -ПНТЪ	недок. –	спати
СЪПИСАНИК, -КМЪ	с. –	опис; твір
СЪПИСАТИ, -САЖ, -САКТЪ	недок. –	описувати
СЪПЛЕМЕННИКЪ, -ОМЪ	ч. –	одноплемінник, співвітчизник
СЪПЛЕСКАНИК, -КМЪ	с. –	виліплення, ліплення; створення
СЪПЛЕСКАТИ, -КАЖ, -КАКТЪ	док. –	зліпити, виліпити; створити
СЪПЛЕСТИ, -ЛЕТЪ, -ЛЕТЕТЪ	док. –	сплести, виплести; взяти
СЪПЛЕТЪСТВО, -ОМЪ	с. –	попід руку балаканина

СЪПЛИТАТИ, -ТАЯЖ, -ТАКТЪ	недок.—	сплітати, виплітати
СЪПЛАЪЗАТИ (СА), -ЗАЯЖ (СА), -ЗАКТЪ (СА)	недок.—	показувати язика, облизуватися
СЪПЛАЪЗНИЖТИ СА, -НИЖ СА, -НЕТЪ СА	док.—	сповзти; скотитися
СЪПЛАЪНИННИКЪ, -ОМЪ	ч.—	особа, що разом перебувала в ув'язненні
СЪПЛАСАТИ, -ПЛАШЖ, -ПЛАШЕТЪ	док.—	затанцювати
СЪПОБРАТИ, -РЯЖ, -РЕТЪ	док.—	спільно, разом поборотися
СЪПОВЕДАННИК, -КМЪ	с.—	розповідь; опис; сповідування (віри)
СЪПОВЕДАТИ, -ДАЯЖ, -ДАКТЪ	недок., док.—	розповідати, розповісти
СЪПОВЕДОВАТИ, -ДОУЯЖ, -ДОУКЕТЪ	недок.—	розповідати
СЪПОВЕДЪТИ, -ВЪЕМЪ, -ВЪЕСТЪ	док.—	розповісти; описати
СЪПОГРЕТИ, -РЕБЖ, -БЕТЪ	док.—	разом поховати
СЪПОДВИЗАТИ СА, -ЗАЯЖ СА, -ЗАКТЪ СА	недок.—	прагнути
СЪПОДОБИТИ, -БАЯЖ, -БИТЪ	док.—	уподібнити; пристосувати; удостоїти, визнати достойним, гідним; заслужити, сподо- битися; забажати, забагнути
СЪПОДОБЛЯТИ, -ЛЯЯЖ, -ЛЯКТЪ	недок.—	удостоювати, визнавати достойним, гідним
СЪПОДОБЛАННИК, -КМЪ	с.—	порівняння; уподібнення; удостоювання, удостоєння
СЪПОДОБЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	наслідувач
СЪПОДРОУГЪ, -ОМЪ	ч.—	приятель, друг
СЪПОЖИТИ, -ЖИВЕЖ, -ЖИВЕТЪ	док.—	пожити разом, спільно
СЪПОЗНАВАТИ СА, -БАЯЖ СА, -БАКТЪ СА	недок.—	дозволити комусь упізнати себе
СЪПОЗНАТИ, -ЗНАЯЖ, -ЗНАКТЪ	док.—	див. СЪПОЗНАВАТИ СА
СЪПОМАГАТИ, -ГАЯЖ, -ГАКТЪ	недок.—	сприяти
СЪПОНА, -АМЪ	ж.—	перепона, перешкода; затримка
СЪПОСАДИТИ, -САЖДЖ, -САДИТЪ	док.—	посадити разом
СЪПОСЛОУШЕСТВОВАТИ, -ВОУЯЖ, -ВОУКЕТЪ	недок.—	разом, спільно свідчити
СЪПОСПЕШЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	помічник; співробітник
СЪПОСПЕШЕСТВОВАТИ, -ВОУЯЖ, -ВОУКЕТЪ	недок.—	сприяти; допомагати
СЪПОСПЕЯТИ, -ПЪЯЖ, -ПЪКЕТЪ	недок.—	див. СЪПОСПЕШЕСТВОВАТИ
СЪПОСТИГНИЖТИ, -НИЖ, -НЕТЪ	док.—	досягнути; догнати
СЪПОСТРАДАТИ, -РАЖДЖ, -РАЖДЕТЪ	док.—	разом постраждати
СЪПОХВАЛИТИ, -АЯЖ, -ЛИТЪ	док.—	разом, спільно похвалити

съпраздънствовать, -воуѣж, -воуѣтъ	недок. –	разом, спільно святкувати, торжествувати
съпринимникъ, -омъ	ч. –	співучасник, спільник
съприспосоушствовать, -воуѣж, -воуѣтъ	недок. –	разом, спільно свідчити
съприсножштѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	який разом, спільно споконовічний, соприсносуший
съпринчисти, -чѣтѣж, -чѣтетъ	док. –	разом, спільно зарахувати
съпринчѣстникъ, -омъ	ч. –	співучасник; співробітник; компаньйон; співпричасник, той, хто разом причащається
съпринчѣстѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	щасливий; блаженний
съприншальць, -кмъ	ч. –	прибулець, приходень
съпровождати, -ждаѣж, -ждактъ	недок. –	супроводжувати; відпровождувати
съпровести, -ведѣж, -ведетъ	док. –	провести; відпроводити
съпроста	присл. –	цілком, цілковито; повністю; майже
съпросьникъ, -омъ	ч. –	той, хто сперечається; полеміст
съпротивляти сѧ, -ляѣж сѧ, -ляктъ сѧ	недок. –	чинити спротив; опиратися
съпротивникъ, -омъ	ч. –	супротивник, ворог; той, хто сперечається
съпротивѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	супротивний; ворожий; сварливий; суперечливий
съпрѣва	присл. –	спершу, спочатку
съпрѣвѣж	присл. –	давно, раніше, колись
съпрѣбывати, -ваѣж, -вактъ	недок. –	разом, спільно перебувати
съпрѣднѣ	присл. –	спершу, спочатку; спереду, попереду
съпрѣмляти сѧ, -ляѣж сѧ, -ляктъ сѧ	недок. –	рівнятися; прирівнюватися
съпрѣстольнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	який разом, спільно сидить на престолі
съпрѣтати, -таѣж, -тактъ	недок., док. –	утискати; пригнічувати, при- гнітити; придушувати, приду- шити; замотати, замотувати
съпрашати сѧ, -прагж сѧ, -пражетъ сѧ	док. –	поєднатися; женитися
съпрѣжъ, -омъ	ч. –	упряж, пара

съпрѣжѣнѣ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм.-	запряжений, запряжений у парі
съпоустити, -поустѣж, -поуститѣ	док.-	послати; зіслати; ниспослати; спустися
съпоустеник, -кмѣ	с.-	зіслання; ниспослання
съпърѣти сѧ, -рѣж сѧ, -ритѣ сѧ	док.-	посперечатися; посваритися
съпѣ/исати, -пишѣж, -пишетѣ	док.-	написати; описати; скласти (угоду)
съпѣти, -поѣж, -покетѣ	док.-	заспівати
съпати, -пѣж, -пѣнетѣ	док.-	зв'язати; поєднати
сърадовати сѧ, -доуѣж сѧ, -доуѣтѣ сѧ	недок.-	співрадіти, разом радіти, тішитися
съразоумѣник, -кмѣ	с.-	порозуміння; пізнання, знання
съразоумѣти, -мѣж, -мѣктѣ	док.-	порозумітися; пізнати; дізнатися
съраспати, -пѣж, -пѣнетѣ	док.-	разом розп'яти
сърасрѣдити сѧ, -срѣждѣж сѧ, -срѣдитѣ сѧ	док.-	посперечатися; посваритися
съринѣти, -нѣж, -нетѣ	док.-	скинути; повалити
съринстати, -риштѣж, -риштѣтѣ	док.-	збігти; стекти; збігтися
сърицати, -цаѣж, -цактѣ	недок.-	домовлятися; рахувати
съродѣникѣ, -омѣ	ч.-	родич
съродѣство, -омѣ	с.-	спорідненість; родинність
сърокоѣ, -омѣ	ч.-	ухвала; наказ
сърѣзаник, -кмѣ	с.-	зріз; розріз
сърѣсти, -раштѣж, -раштѣтѣ	док.-	зустріти; зустрітися; збитися; справитися; трапитися
сърѣтаник, -кмѣ	с.-	напряж
сърѣтати, -таѣж, -тактѣ	недок.-	зустрічати; зустрічатися; справлятися
сърѣтеник, -кмѣ	с.-	зустріч; Стрітення – <i>*Празник Господнього Стрітення, який Церква відзначає 2 лютого (за нов. стилем 15 лютого), через 40 днів від Різдва Христа, на честь принесення Ісуса-немовляти до єрусалимського храму, та зустрічі з Симеоном-праведником, який упізнав у дитині Месію, пророкував його мученичу смерть та страждання Богородиці; напрям; пристріт, зараза</i>

СЪРАШТА, -АМЪ	ж. —	зустріч; пристріт, зараза; майбутнє; доля
СЪСАДИТИ, -САЖАЖ, -САДИТЬ	док. —	зсадити
СЪСАТИ, -СЪСЖ, -СЪСЕТЪ	недок. —	ссати, смоктати
СЪСЕАНТИ, -АЖ, -АНТЪ	док. —	переселитися (вниз)
СЪСЛАЖДАТИ СЯ, -ЖДАЖ СЯ, -ЖДАКТЪ СЯ	недок. —	насолоджуватися; милуватися, любуватися
СЪСТАВНИТИ, -ВАЖ, -ВИТЬ	док. —	скласти; створити; побудувати; влаштувати; втілити; показати; довести
СЪСТАВЛЯТИ, -ЛЯЖ, -ЛЯКТЪ	недок. —	складати; творити; будувати; влаштовувати; втілювати; показувати; доводити
СЪСТАВАКНИК, -КМЪ	с. —	збори; істота; іпостась; рекомендація
СЪСТАВЪ, -ОМЪ	ч. —	натовп; зборище; організм, тіло; суть; стихія
СЪСТАВЬНИКЪ, -ОМЪ	ч. —	заступник, захисник; рекомендаційний лист
СЪСТАРѢНИК, -КМЪ	с. —	старіння
СЪСТАРѢТИ СЯ, -РѢЖ СЯ, -РѢКТЪ СЯ	док. —	постаріти; постарітися
СЪСТАТИ СЯ, -СТАНЖ СЯ, -СТАНЕТЪ СЯ	док. —	зійтися; зібратися; вистачити
СЪТИГНЖТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док. —	застати; досягти
СЪСТОЛЬНИКЪ, -ОМЪ	ч. —	учасник собора; засідатель
СЪСТОЯНИК, -КМЪ	с. —	стан; наполегливість; постійність
СЪСТОЯТИ (СЯ), -СТОЖ (СЯ), -СТОНТЬ (СЯ)	недок. —	перебувати; зобов'язуватися; складатися; залишатися; стояти з кимось
СЪСТРАСТЬНИКЪ, -ОМЪ	ч. —	співстраждаець, хто стараждає з кимось
СЪСТРОНТИ, -РОЖ, -РОНТЬ	док. —	примирити; приготувати; влаштувати; підтвердити; схвалити
СЪСТРѢАНТИ, -АЖ, -АНТЪ	док. —	застріляти
СЪСТРѢЯТИ, -ЛЯЖ, -ЛЯКТЪ	недок. —	стріляти
СЪСТЖПАТИ, -ПАЖ, -ПАКТЪ	недок. —	відступати; сходити
СЪСТЖПИТИ СЯ, -ПАЖ СЯ, -ПИТЬ СЯ	док. —	відступитися; поступитися; зійти
СЪСЪ, -ОМЪ	ч. —	грудь, перса
СЪСЪПАТИ, -ПАЖ, -ПИТЬ	док. —	приспати; заснути
СЪСЪХНЖТИ СЯ, -НЖ СЯ, -НЕТЪ СЯ	док. —	зсохнутися; висохнути

съсьць, -къмъ	ч.—	див. съсь
съсѣдати сѧ, -даѡ сѧ, -дакътъ сѧ	недок.—	зсідатися, згортатися; застивати
съсѣдникъ, -омъ	ч.—	той, хто сидить поруч, сусід
съсѣдѣти, -сѣждѧ, -сѣдитъ	недок.—	сидіти поруч; сусідити
съсѣкати, -каѡ, -какътъ	недок.—	стинати, зрубувати
съсѣсти сѧ, -сѧждѧ сѧ, -сѧдетъ сѧ	док.—	зсістися, згорнутися; застигнути
съсѣшти, -сѣкъ, -сѣчетъ	док.—	стяти, зрубати
съсждити, -сѧждѧ, -сждитъ	док.—	розсудити
съсждати, -ждаѡ, -ждакътъ	недок.—	приготовляти
съсж/оудъ, -омъ	ч.—	знаряддя; предмет; музичний інструмент; майно; посудина; скарбниця; стодола; водойма
съсжмьнѣти сѧ, -нѡ сѧ, -нетъ сѧ	недок.—	уважно спостерігати, стежити
съсжштѣнъ, -ѧ, -о (-ын, -ѧя, -оѧ)	прикм.—	Єдиносущий
сѣтварь, -ьмъ	ж.—	будова; будівля; справа
сѣтваряти, -ряѡ, -рякътъ	недок.—	робити, діяти; творити; допускати; перетворювати; траплятися; святкувати
сѣтворити, -рьѡ, -ритъ	док.—	зробити; подіяти; створити; попрацювати; приготувати; допустити; перетворити; трапитися; викликати; спричинити; спорядити; влаштувати; відсвяткувати; виконати; надати; поставитися
сѣтворникъ, -къмъ	с.—	створення, сотворення; виконання; втілення; проведення; вчинок; істота, створіння; влаштування; стан
сѣтврѣдити, -рѣждѧ, -рѣдитъ	док.—	закріпити, скріпити
сѣтепатити, -паѡ, -пантъ	док.—	зігріти
сѣтешти сѧ, -текѡ сѧ, -течетъ сѧ	док.—	збігтися; зібратися; стектися; трапитися
сѣтеченик, -къмъ	с.—	натовп, зібрання
сѣтискати, -каѡ, -какътъ	недок.—	стискати; закривати
сѣтиснѣти, -нѡ, -нетъ	док.—	стиснути; закрити
сѣтицати сѧ, -тиѡ сѧ, -тичетъ сѧ	док.—	збігтися; зійтися
сѣтлѣшти, -тлѡкъ, -тлѣчетъ	док.—	розбити; роздробити; стерти
сѣто	числ.—	сто
сѣтократицеѡ	присл.—	стократ; в стократ
сѣтолѣтънъ, -ѧ, -о (-ын, -ѧя, -оѧ)	прикм.—	столітній
сѣторница, -амъ	ж.—	сотня

сѣторицеѣж	присл.–	сторицею
сѣтрѣпѣникъ, -кмѣ	с.–	покірність; терпіння; наполегливість
сѣтрѣпѣти, -пѣж, -питѣ	док.–	витримати; перенести; стерпіти; дозволити; встояти; вичекати, зачекати
сѣтрѣ/ѣти, -тѣрѣж, -тѣретѣ	док.–	розламати; роздробити; зруйнувати; винищити; розгромити; зіпсуватися; втомити; вимучити
сѣтрѣбѣти, -бѣж, -бѣтѣ	док.–	вичистити, очистити; обмити, підготувати тіло небіжчика до поховання
сѣтрѣсати, -сѣж, -сѣтѣ	недок.–	стрясати; струшувати; стирати; знищувати
сѣтрѣсти, -сѣж, -сетѣ	док.–	стрясти; струсити; змести, стерти; знищити
сѣтѣ, -омѣ	ч.–	вощина, соти
сѣтѣкати, -тѣкѣж, -тѣчетѣ	док.–	звіритися, повідомити; передати
сѣтѣкѣжѣти сѣ, -нѣж сѣ, -нетѣ сѣ	док.–	закритися; зачинитися; дійти; досягти
сѣтѣкати, -каѣж, -каѣтѣ	недок.–	зв'язувати; поєднувати
сѣтѣлѣникъ, -кмѣ	с.–	стління; тлінність; пошкодження
сѣтѣлѣти, -лѣж, -лѣтѣ	док.–	стліти; зруйнуватися
сѣтѣникъ, -омѣ	ч.–	центуріон, сотник
сѣтѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	числ.–	сотий
сѣтѣреникъ, -кмѣ	с.–	знищення, винищення; розорення; плундрування; розчарування
сѣтѣлѣсѣникъ, -омѣ	ч.–	той, хто творить одне тіло
сѣтѣлѣжѣти, -нѣж, -нетѣ	док.–	стягнути; затягнути; стати покірним; зміцнити
сѣтѣжаѣвати, -ѣѣж, -ѣѣтѣ	недок.–	тримати, утримувати
сѣтѣжаникъ, -кмѣ	с.–	придбання; здобуття; майно; поле; користолюбність
сѣтѣжати, -жѣж, -житѣ	недок., док.–	набувати, набути; придбати; утримувати, утримати; володі- ти, заволодіти; робити, зробити
сѣтѣжаникъ, -кмѣ	с.–	суперечка; сварка; допитування; звіт, звітування
сѣтѣжати(сѣ), -ѣѣж(сѣ), -ѣѣтѣ(сѣ)	недок.–	вивчати; випробовувати; сперечатися; сваритися;

СЪТЪЖАНИК, -КМЪ	С.-	дивуватися; вимагати;
СЪТЪЖАТИ, -ЖАЖ, -ЖАКТЪ	недок.-	вираховувати; досягати
		утиски, гноблення
		тиснути, давити;
		перешкоджати; турбувати;
		мучитися; занепадати духом;
		обурюватися
СЪТЪЖЕНИК, -КМЪ	С.-	муки, катування; страждання;
		терзання; пригнічення; кволість
СЪТЪЖЕНО	присл.-	щільно
СЪТЪЖИТИ, -ЖЖ, -ЖИТЪ	док.-	стиснути; закрити;
		пригнітити; перешкодити;
		стурбувати; замучити;
		занепасти духом; обуритися
СЪОУЧЕНИКЪ, -ОМЪ	Ч.-	той, хто разом учився
СЪХЪ, -ЪМЪ	Ж.-	хмиз
СЪХНЪТИ(СА), -НЖ(СА), -НЕТЪ(СА)	недок., док.-	сохнути, засохнути; висихати,
		висохнути
СЪХОДАТАН, -КМЪ	Ч.-	наглядач; спостерігач
СЪХОДИТИ(СА), -ХОЖДЖ(СА), -ХОДИТЪ(СА)	недок.-	сходити; спускатися; падати;
		стікати; іти; відправлятися;
		приходити; сходитися,
		збиратися; зустрічатися
СЪХОДЪ, -ОМЪ	Ч.-	поблажливість; статевий
		зв'язок
СЪХОДЬНИКЪ, -ОМЪ	Ч.-	див. СЪХОДАТАН
СЪХОЖДЕННИК, -КМЪ	С.-	сходження; поблажливість;
		збори; збирання, збір
СЪХРАНИТИ, -НЖ, -НИТЪ	док.-	оберегти; зберегти; врятувати;
		встерегти; зберегтися;
		залишитися; дотримати;
		покласти; закарбувати в
		пам'яті; похоронити;
		прийняти; вмістити
СЪХРАНЬНИКЪ, -ОМЪ	Ч.-	охоронець; виконавець
СЪХРАНЬНО	присл.-	надійно
СЪХРАНЯТИ, -НЯЖ, -НЯКТЪ	недок.-	охороняти; зберігати;
		дотримувати
СЪХРАННИК, -КМЪ	С.-	дотримання; турбота; увага;
		збереження; уникання; майно,
		власність
СЪЦЪНИТИ, -НЖ, -НИТЪ	док.-	оцінити
СЪЦЪНЕНИК, -КМЪ	С.-	оцінювання, оцінка

СЪЧЕТАВАТИ, -ВАЅ, -ВАКТЪ	недок. –	приєднувати
СЪЧЕТАНИК, -КМЪ	с. –	товариство; шлюб
СЪЧЕТАТИ, -ТАЅ, -ТАКТЪ	недок., док. –	поєднувати; поєднати; приєднувати; приєднати; зараховувати; зарахувати
СЪЧИННИТИ, -НИЅ, -НИТЪ	док. –	створити, витворити
СЪЧИННИК, -КМЪ	с. –	твір, витвір
СЪЧНИСТИ, -ЧЪТЪ, -ЧЪТИТЪ	док. –	приєднати
СЪЧНИТАТИ, -ТАЅ, -ТАКТЪ	недок. –	рахувати; читати
СЪЧАСТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	блаженний; щасливий
СЪЧАСТЪНЪ	присл. –	блаженно; щасливо
СЪШТИ, -ШИЅ, -ШИКТЪ	док. –	пошити, зшити
СЪШЪЛЬЦЬ, -КМЪ	с. –	прибулець; чужинець
СЪШЪСТ(В)НИК, -КМЪ	с. –	зішестя; Зішестя – *див. ПАТНИКОСТИК
СЪКСТЪСТВЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	який є такий самий за природою, суттю
СЪЖЗА, -АМЪ	ж. –	кайдани, ланцюг
СЪЖЗТИ, -ЖЖЪ, -ЖЗНЪ	док. –	звукити
СЪ(В)ЖЗЪ, -ОМЪ	ч. –	кайдани; зв'язок; союз
СЫЗВЪЅТОВАТИ, -ВОЅИ, -ВОЅИТЪ	недок. –	разом свідчити
СЫНОВОЅСТВНИК, -КМЪ	с. –	визнання синами Божими
СЫНОВЪ, -ЪМЪ	ж. –	племінниця
СЫНОВЪ, -ОМЪ	ч. –	племінник
СЫНОВЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	синівський
СЫНОВЪЦЬ, -КМЪ	ч. –	див. СЫНОВЪ
СЫНОПОЛОЖЕНИК, -КМЪ	с. –	усиновлення
СЫНЪ, -ЪМЪ 1	ч. –	син; нащадок; дитя
СЫНЪ, -ОМЪ 2	ч. –	вежа
СЫНЪКЪ, -ОМЪ	ч. –	див. СЫНЪ1
СЫНЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	вежовий
СЫПАТИ, -ПАЅ, -ПАЕТЪ	недок. –	сипати
СЫРШТЕ, -ЕМЪ	с. –	шлунок
СЫРОВЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	див. сырЪ 2
СЫРОПОЅСТЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	сиропусний
СЫРЪ, -ОМЪ 1	ч. –	сир
СЫРЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК) 2	прикм. –	сирий; свіжий
СЫРЪНЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	див. СЫРОПОЅСТЪНЪ
СЫТОСТЬ, -ЪМЪ	ж. –	ситість
СЫТЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм. –	ситий
СЫТЪ, -ЪМЪ	ж. –	див. СЫТОСТЬ
СЪ, СИ, СЕ	займ. –	цей; той; (саме) той

сѣде	присл., част., спол.—	тут; сюди; зараз; тепер; віднині; внаслідок; тому; ось
сѣж(д)е	займ.—	той же
сѣреброуиниць, -кмъ	ч.—	ювелір; карбувальник по сріблу
сѣребролюбик, -кмъ	с.—	грошоловність; користоловність
сѣребролюбѣство, -кмъ	с.—	див. сѣребролюбик
сѣребролюбѣць, -кмъ	с.—	див. сѣребролюбик
сѣребрьникъ, -омъ	ч.—	грошолоб
сѣребрьнъ	ч.—	срібняк, срібна монета; динарій
сѣ	прикм.—	срібний
сѣверовъ, -а, -о	частка	ну ж; ось
сѣверъ, -омъ	прикм.—	північний
сѣверьнини, -ая, -ее	ч.—	північ; північний вітер
сѣверьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	північний
сѣдалиште, -емъ	прикм.—	див. сѣверьнини
	с.—	лавка, крісло; трон; кафедра; засідання, рада
сѣдало, -омъ	с.—	лавка, крісло; резиденція
сѣданник, -кмъ	с.—	сидіння; лавка, крісло
сѣдати(сѣ), -даж(сѣ), -дактъ(сѣ)	недок.—	сідати; тріскатися
сѣдєсь, -омъ	ч.—	трон
сѣдальна, -амъ	ж.—	сідален — <i>*структурний елемент богослуження</i>
сѣдально, -омъ	с.—	див. сѣдальна
сѣдальнъ, -омъ	ч.—	див. сѣдальна
сѣдинавъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сивий, сивуватий
сѣдны, -амъ	рl. t., ж.—	сивина
сѣдъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	сивий
сѣдѣник, -кмъ	с.—	сидіння
сѣдѣти, -ждѣ, -дитъ	недок.—	сидіти; засідати; бенкетувати; панувати; перебувати; мешкати; залишатися; чекати
сѣкнѣти, -нѣ, -нетъ	док.—	вколоти; вжалити; вкусити
сѣменитъ, -а, -о	прикм.—	насіінний; багатий насінням
сѣменословѣць, -кмъ	ч.—	балакун, базіка
сѣмня, -ямъ	ж.—	сім'я, челядь
сѣмо	присл.—	сюди
сѣма, -емъмъ	с.—	насііння; посів; сперма; нащадок; плем'я, рід
сѣно, -омъ	с.—	трава; сіно
сѣножать, -ьмъ	ж.—	сіножать; луг
сѣнь, -ьмъ I	ж.—	тінь

сѣнь, -ѣмъ 2	ж. –	житло; шатро; святилище, скинія
сѣн(ь)ъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) 1	прикм. –	трав'яний
сѣньнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) 2	прикм. –	тінистий
сѣра, -амъ	ж. –	нафта; сірка
сѣрь, -ѣмъ	ч., ж. –	руда
сѣсти, садж, садеть	док. –	сісти; зайняти місце; розташуватися; оселитися; залишитися
сѣтва, -амъ	ж. –	сівба; посів
сѣтити, сѣштж, сѣтитъ	недок., док. –	відвідувати, відвідати; навідуватися, навідатися
сѣтник, -кмъ	с. –	посів; засіяне поле
сѣтованник, -кмъ	с. –	тута, смуток; скорбота
сѣтовати, -тоуѣж, -тоуѣтъ	недок. –	сумувати, тужити
сѣтъ, -ѣмъ	ж. –	сіть, пастка; приманка
сѣтънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	смутний; скорботний
сѣшти, сѣкж, сѣчетъ	недок. –	сікти; рубати; косити
сѣчиво, -омъ	с. –	сокира
сѣчь, -кмъ	ч. –	січа, битва; лихо
сѣчь, -ѣмъ	ж. –	див. сѣчь
сѣче/ьнъ, -омъ	ч. –	лютий
сѣчыца, -амъ	ч. –	кат
сѣчыць, -кмъ	ч. –	див. сѣчыца
сѣ(я)ник, -кмъ	с. –	прорість, вруно; поле засіяне злаками
сѣ(я)ти, сѣжж, сѣктъ	недок., док. –	сіяти, засіяти; плодоносити; родити, зродити
сажнь, -ѣмъ	ч. –	сажень
сакнжти, -нж, -нетъ	док. –	висохнути; вичерпатися
сж/обота, -амъ	ж. –	субота; тиждень
сжботъ, -омъ	ч. –	див. сж/обота
сж/оботънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	суботний
сжботъство, -омъ	с. –	суботний відпочинок; святкувати суботу
сжгласник, -кмъ	с. –	антифон
сжгражданникъ, -омъ	ч. –	співвітчизник
сждневъ, -а, -о	прикм. –	який здатний судити, оцінювати
сждин, -ямъ	ч. –	суддя
сждиннъ, -а, -о	прикм. –	суддів
сждинскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	суддівський
сжди(ан)ште, -ѣмъ	с. –	суд; приміщення суду, преторій; судилище; суперечка; ув'язнення

сҗДИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	див. сҗДНИ
сҗДИТИ,сҗЖДЖ, сҗДИТЬ	недок.—	судити; розсуджувати; виносити вирок, присуд; приймати ухвалу; панувати; засуджувати; судитися; захищати; розуміти; задумати; хотіти
сҗДИШТЕ, -ЕМЪ	с.—	див. сҗДН(АН)ШТЕ
сҗДОУ/Ъ	присл.—	обабіч; туди-сюди
сҗДЪ, -ОМЪ 1	ч.—	суд; судова палата; судова влада; судовий процес; винесення вирока, присуда; суперечка; сварка; вирок, присуд; кара, покарання; право; справедливість; висновок; судження; міркування
сҗДЪ, -ОМЪ 2	ч.—	знаряддя; член, частина тіла; посуд, посудина; кровоносна судина; сухожилля
сҗДЪ 3	присл.—	досі
сҗДЪБА, -АМЪ	ж.—	вирок, присуд; ухвала; право; справедливість; закон; наказ
сҗДЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	судовий; судний (день)
сҗЖДЕННИК, -КМЪ	с.—	судова ухвала
сҗЖИТЕЛЬ, -КМЪ	ч.—	співвітчизник
сҗ/ЪЖИТНИК, -КМЪ	с.—	товариство; співжиття; подружжя
сҗКАТЬ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	суковатий; нерівний
сҗКЪ, -ОМЪ	ч.—	тріска; сучок
сҗМРАКЪ, -ОМЪ	ч.—	пітьма, темінь; тьма
сҗ/ЪМЫНЪНИК, -КМЪ	с.—	спостереження; передбачення; обговорення; пересуд; упередження; сумнів, вагання; страх, боязнь; богобоязнь, богобійність
сҗМЫНЪНЫНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	невизначений, непевний; сумнівний
сҗ/ЪМЫНЪТИ СМ, -НЫЖ СМ, -НИТЬ СМ	недок.—	сумніватися; вагатися; підозрівати; дотримуватися; оберегатися, остерігатися; боятися
сҗПОСТАТЬ, -ОМЪ	ч.—	ворог, ворог, супостат
сҗПОСТАТЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	ворожий
сҗПРОТИВНИТИ СМ, -ВЛЫЖ СМ, -ВИТЬ СМ	недок.—	супротивитися; суперечити
сҗПРОТИВНИК, -КМЪ	с.—	упертість; бунт; переслідування

сжпротивовѣтрикъ, -къмъ	с. –	зустрічний вітер
сжпротивъ	присл. –	проти; напроти
сжпротивыникъ, -омъ	ч. –	див. сжпостатъ
сжпротивынь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	суперечливий; ворожий; зустрічний
сжпротивьство, -омъ	с. –	протилежність; протиставлення
сжпрѣга, -амъ	ж. –	дружина; жінка
сжпрѣгъ, -омъ	ч. –	запряжка, ярмо; приятель, друг; подружжя; шлюб
сжпрѣжник, -къмъ	с. –	запряжка
сжпрѣжъникъ, -омъ	ч. –	друг, приятель; компаньйон
сжпрѣзь, -ьмъ	ж. –	див. сжпрѣжник
сжпъръ, -къмъ	ч. –	суперник; супротивник; ворог
сжпъръ, -омъ	ч. –	див. сжпъръ
сжпъръникъ, -омъ	ч. –	див. сжпостатъ
сжсѣда, -амъ	ж. –	сусідка
сж/ъсѣдъ, -омъ	ч. –	сусід
сжсѣдыни, -ямъ	ж. –	див. сжсѣда
сжштик, -къмъ	с. –	суть; буття
сжштънь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	суттєвий, істотний
сжштѣствик, -къмъ	с. –	присутність
сжштѣство, -омъ	с. –	буття; суть; сутність, природа; присутність
сжштѣствьно	присл. –	суттєво
сжштѣствьнь, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	див. сжштънь
сжчыць, -къмъ	ч. –	сучок; тріска; гілка
сѹдаръ, -къмъ	ч. –	хустка
сѹкамн/ѣна, -амъ	ж. –	шовковниця
сѹкома/орня, -ямъ	ж. –	смоковниця
сѹнагогъ, -омъ	ч. –	настоятель синагоги
сѹринскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	сирійський
сѹринъ, -омъ	ч. –	сирієць
сѹрофунниксаныни, -ямъ	ж. –	сирофінікійка
сѹръ, -омъ	ч. –	див. сѹринъ
сѹрьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	див. сѹринскъ
сѹрѣннъ, -омъ	ч. –	див. сѹринъ
сѹхемьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	сихемський, шехемський

Т

та	присл., спол.– так; потім
таверѣна, -амъ	ж.– нічліжка, караван-сарай, гостинний двір
таже	присл., спол.– потім, після того; однаково, так само; подібно
тан	присл.– таємно; тихо; без відома
таньѣна, -амъ	ж.– тайнство; таємниця
таньѣнникъ, -омъ	ч.– втаємничена особа
таньѣно, -омъ	с.– див. таньѣна
танлиште, -емъ	с.– таємне місце; комора
танна, -амъ	ж.– сховище; таємниця; тайнство; тиха молитва
танно, -омъ 1	ж.– див. танна
танно 2	присл.– таємно; таємничо; містично
таннъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.– прихований; утаєний; таємний; таємничий; містичний
танньственк, -кмъ	с.– див. танньство
танньство, -омъ	с.– тайнство
таннѣ	присл.– див. танно 2
тантн, таѣ, тантъ	недок.– приховувати; таїти; таїтися; критися
таканник, -кмъ	с.– біг, кар'єр
такѡ	присл., спол., частка– так; так же, так само; подібно; наче, начебто; стільки; як; ось; все-таки; тобто; тут; чому ж;
таковѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	займ.– див. такъ
таковѣсь, -я, -е	займ.– такий
також(а)е	присл.– так же, подібно; також
такъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	займ.– такий, такий же, однаковий; подібний
такъж(а)е	займ.– див. такъ
таланѣтъ, -омъ	ч.– талант, грошова одиниця у стародавній Греції та Римі, яка дорівнювала 6000 драхм
таланѣтъскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.– який вартує талант; який важить талант
таланѣа коѣмы	арамейська глоса буквально 'дівчино встань'
тамо	присл.– там; туди
тамож(а)е	присл.– туди, туди ж

ТАРЪСНАДСКЪ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	тарсійський
ТАРЪСЪН, -кмъ	ч.-	тарсянин
ТАРЪСЪ/ЯНИНЪ, -омъ	ч.-	див. ТАРЪСЪН
ТАТВА, -амъ	ж.-	крадіжка, злочинство
ТАТЬ, -ьмъ	ч.-	злочинець
ТАТЬБА, -амъ	ж.-	див. ТАТВА
ТАТЬБЕНА, -амъ	ж.-	див. ТАТВА
ТАТЬБЪНЪ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	крадений; злочійський
ТАТЬБЪНЪ	присл.-	по-злочійськи
ТАЧЕ	присл., спол.-	потім; після; також; і; і так; і тому
ТАЯТИ, ТАЖ, ТАКТЪ	недок.-	топитися, розтоплюватися; розчинятися
ТВАРЬ, -ьмъ	ж.-	витвір, творіння; створіння; істота; діяльність; вчинок, справа; стихія; природа; небесне тіло; суть; подоба, вигляд
ТВАРЯТИ, -ряжъ, -ряктъ	недок.-	творити
ТЕОН, -я, -к	займ.-	твій
ТЕОРИТЕЛЬ, -кмъ	ч.-	творець, сотворитель
ТЕОРИТИ, -ряжъ, -ритъ	недок.-	робити; виконувати; творити; виготовляти; утворювати; будувати; засновувати; готувати; діяти; влаштовувати; святкувати, відзначати; перетворювати; траплятися; відбуватися; спричиняти; призначати; приймати; видавати себе за когось, притворюватися; збиратися; купувати; породжувати; примушувати; вигадувати; вважати
ТВОРЪ, -омъ	ч.-	витвір, творіння; пухлина
ТВОРЬЦЪ, -кмъ	ч.-	творець; зачинатель; письменник; діяч, виконавець
ТВОРЬЦЪ, -я, -е	прикм.-	творців
ТВОРКНИК, -кмъ	с.-	твір, витвір, створіння
ТВЕРЪДИТИ, -рѣжджъ, -рѣднтъ	недок.-	зміцнювати; утверджувати; створювати; засновувати; забезпечувати
ТВЕРЪДО	присл.-	твердо, непохитно; надійно, певно; правильно; напевно
ТВЕРЪДОСТАВНО	присл.-	непорушно, непохитно, надійно; чесно

ТВЕРДОСТАНИК, -КМЪ	с.—	непохитність, твердість; постійність
ТВЕРДОСТАНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	непохитна особа
ТВЕРДОСТАНИО	присл.—	непохитно; точно; могутньо
ТВЕРДОСТАНИЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	непохитний; могутній
ТВЕРДОСТОЯНИК, -КМЪ	с.—	надійність; стан, становище
ТВЕРДОСТОЯНИО	присл.—	надійно, непохитно
ТВЕРДОСТОЯТИ, -СТОЯЖ, -СТОЯТЪ	недок.—	твердо, непохитно стояти
ТВЕРДОСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	твердість; надійність, непохитність; чесність
ТВЕРДЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	твердий, надійний; постійний, непохитний; зміцнений; безпечний; сильний, могутній; суворий
ТВЕРДЫНИ, -ЯМЪ	ж.—	тюрма; ув'язнення; твердиня, фортеця; твердість; постійність
ТВЕРДЬ, -ЬМЪ	ж.—	опора, підпора; твердиня, фортеця; тюрма; твердість; непохитність
ТВЕРДѢ	присл.—	надійно; міцно; старанно, ретельно
ТВЕРДѢЛЬ, -ЬМЪ	ж.—	небосхил, твердь
ТЕКЪТОНОВЪ, -А, -О	прикм.—	теслин, теслі; столярів
ТЕКЪТОНЪ, -ОМЪ	ч.—	тесля; столяр
ТЕЛНЦА, -АМЪ	ж.—	ягня
ТЕЛЬЦЬ, -КМЪ	ч.—	теля; дитя; тілець — <i>*золотий бичок, якого ізраїльтяни відлили біля гори Синай та поклонялись йому, мов богові, втративши надію на повернення Мойсея</i>
ТЕЛЬЧЬ, -Я, -Е	прикм.—	телячий
ТЕЛА, -АТЬМЪ	с.—	теля
ТЕНЕГО, -ОМЪ	с.—	сіть, тенета
ТЕПЕНИК, -КМЪ	с.—	бичування
ТЕПЛО, -ОМЪ	с.—	тепло
ТЕПЛОСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	див. ТЕПЛО
ТЕПЛОТА, -АМЪ 1	ж.—	тепло; спека; жар
ТЕПЛОТА, -АМЪ 2	ж.—	старанність
ТЕ/ОПЛЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК) 1	прикм.—	теплий; гарячий
ТЕ/ОПЛЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК) 2	прикм.—	старанний
ТЕ/ОПЛѢ	присл.—	тепло
ТЕРЪ, -ОМЪ	ч.—	судова палата, преторій
ТЕСАТИ, ТЕШЖ, ТЕШЕТЪ	недок.—	тесати

ТЕСЛА, -АМЪ	ж.—	сокира
ТЕТИ, ТЕПЪ, ТЕПЕТЪ	недок.—	бичувати, шмагати, бити
ТЕТРАДЪ, -ЪМЪ	ж.—	зшиток, чотири листки пергаменту, зшиті разом
ТЕТРАРХЪ, -ОМЪ	ч.—	тетрарх
ТЕТЬКА, -АМЪ	ж.—	тітка; літня жінка
ТЕШТИ, ТЕКЪ, ТЕЧЕТЪ	недок.—	текти, плисти; протікати; розпливатися; бігти; поспішати; передувати; просити допомоги; прагнути
ТЕЧА, -АМЪ	ж.—	бігун
ТЕЧЕННИК, -КМЪ	с.—	течія; струмись; здатність пересуватися, бігти; дорога, шлях; прагнення; зусилля
ТИ	спол., частка-	і; але; та; все ж, все-таки, все ж таки; же; отже; ось, нумо
ТИМ'ЕННИК, -КМЪ	с.—	болото, багно
ТИ/ЪМ'ЕН(ЪН)Ъ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	болотистий, багnistий; брудний
ТИНА, -АМЪ	ж.—	див. ТИМ'ЕННИК
ТИНАВЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	див. ТИ/ЪМ'ЕН(ЪН)Ъ
ТИНЬ, -ЪМЪ	ж.—	ремінь
ТИНЬМЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	див. ТИ/ЪМ'ЕН(ЪН)Ъ
ТИСА, -АМЪ	ж.—	тис; кедр
ТИСНИК, -КМЪ	с.—	кедри
ТИТОВЪ, -А, -О	прикм.—	Титів
ТИТ'ЛА, -АМЪ	ж.—	напис; заголовок; глава; титло
ТИТ'ЛАЪ, -ОМЪ	ч.—	див. ТИТ'ЛА
ТИХО	присл.—	тихо; лагідно; покірно; привітно; спокійно
ТИХОСТЬ, -ЪМЪ	ж.—	м'якість; покірність; привіт- ність; ввічливість; тиша; спокій
ТИХОТА, -АМЪ	ж.—	тиша; м'якість
ТИХЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	тихий; спокійний; мирний; м'який; привітний; ввічливий
ТИШНА, -АМЪ	ж.—	тиша; спокій
ТИШТИ, ТИШЪ, ТИШТЪ	недок.—	заспокоювати
ТА'КНИЖТИ, -НЪ, -НЕТЪ	док.—	штовхнути; ударити; постукати
ТА'КОВАННИК, -КМЪ	с.—	пояснення, тлумачення
ТА'КОВАТИ, -КОУЪ, -КОУЕТЪ	недок.—	пояснювати, тлумачити
ТА'КЪ, -ОМЪ	ч.—	перекладач; тлумач; пояснення, тлумачення
ТА'ПА, -АМЪ	ж.—	натовп
ТА'СТЪ, -А, -О (-ЪН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	товстий, повний

тлѣшга, -амѣ	ж.—	товща; товщина; верства
тлѣцаник, -кмѣ	с.—	землі, яку переорює плуг
тлѣцати, -цаѣѣ, -цактѣ	с.—	стук, стукіт
тлѣшти, тлѣжж, тлѣчетѣ	недок.—	стукати
то	недок.—	бити; стукати; розбивати
	спол., частка—	і; отже; але, однак; то; тоді; потім; все ж; ж;
то/ѣг(ѣ)да	присл.,	
	частка—	тоді, у той час; одного разу; колись
то/ѣг(ѣ)даж(д)е	присл., спол.—	зразу ж; тоді ж, негайно
тож(д)е	присл., спол.,	
	частка—	також; однаково, так само; і; але, однак; все-таки
тожденменитѣ, -а, -о	прикм.—	однойменний
тожденменник, -кмѣ	с.—	однойменність
тсзем(а)ѣць, -кмѣ	ч.—	туземець, місцевий мешканець
тонжде	присл.—	там; де
тократѣ	присл.—	тоді; недавно
токѣ, -омѣ 1	ч.—	течія; витікання
токѣ, -омѣ 2	ч.—	тік
толи	спол.—	також; як і; тому; однак; все-таки
		такі
толико	присл.—	стільки; надто; тільки; все-таки
толикож(д)е	присл.—	стільки ж разів; декілька
толикѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	займ.—	такий
толикѣж(д)е	займ.—	стільки ж; надто численний
толь	присл.—	так; так багато; настільки
томитѣль, -кмѣ	ч.—	гнобитель, тиран
томити, -мѣж, -митѣ	недок.—	гнобити, утискати; мучити
томленник, -кмѣ	с.—	гноблення, утиски; муки
топазносѣ, -омѣ	ч.—	топаз
топаннзѣ, -омѣ	ч.—	див. топазносѣ
топанъни, -кмѣ	ч.—	див. топазносѣ
топанъник, -кмѣ	с.—	див. топазносѣ
топорниште, -емѣ	с.—	топорище
точенник, -кмѣ	с.—	див. токѣ 2
точнѣло, -омѣ	с.—	виноробний прес
точнѣльничѣ, -омѣ	ч.—	див. точнѣло
точнѣтва, -амѣ	ж.—	урожай (винограду)
точнѣти, точж, точнѣтѣ 1	недок.—	точити (рідину); проливати
точнѣти, точж, точнѣтѣ 2	недок.—	мчати, бігти
тояга, -амѣ	ж.—	палиця, коштур
тоягѣ, -омѣ	ч.—	див. тояга

травити, -вѣжъ, -вѣтъ	недок. – ж. –	пожирати; їсти
тра/ѣпежа, -амъ	недок. –	стіл; трапеза, бенкет; їжа
тратити, траштѣж, траштѣтъ	недок. –	знищувати; губити
трепати сѧ, -плѣж сѧ, -плѣтъ сѧ	недок. –	махати, тріпотіти
трепатити, -пештѣж, -пештѣтъ	недок. –	дрижати; тріпотіти; боятися
трепетивъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. – ч. –	дрижачий
трепетъ, -омъ	прикм. –	трепет; страх
трепетынъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)		страшний, жадливий;
		дрижачий; боязливий
третин, -ия, -ик	числ. –	третій
третн(и)цѣж	присл. –	втретє; тричі
третн(и)ци	присл. –	див. третн(и)цѣж
третичъ	присл. –	втретє
третик(к)	присл. –	втретє; по-третє
трѣбожство, -омъ	с. –	трѣбожжѧ; віра в трѣх богів
трѣволъ, -омъ	ч. –	будяк
трѣдѣсѧтъ	числ. –	тридцѧтъ
трѣднѣвно	присл. –	післязавтра; через три дні
трѣднѣвнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	післязавтрашній; триденний
трѣзна, -амъ	ж. –	нагорода
трѣзнъ, -ьмъ	ж. –	дизентерія
трѣзь, -я, -к	прикм. –	трирічний
трѣнменьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	трирічний
трикровникъ, -омъ	ч. –	триповерховий будинок;
		третій поверх
трикровнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	триповерховий
трилицынъ, -ын	прикм. –	Триєдиний; який перебуває у
		трѣх особах (Бог)
триреченъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	трикратний
трисѧтънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм. –	який має три мірки
трисѣставнъ-ын	прикм. –	див. трилицынъ
тришьды/и	присл. –	тричі; три на
три/ьшти	присл. –	див. тришьды/и
трик, три	числ. –	три
триѣдинъ, -ын	прикм. –	див. трилицынъ
триъзычникъ, -омъ	ч. –	тримовник, пилатник – *церков-
		ні діячі, які вважали достойни-
		ми для використання в Церкві
		лише три мови – старовірсь-
		ку, грецьку, латинську, бо,
		мовляв, цими мовами було
		виконано напис на хресті «Ісус
		Назарян, цар юдейський», на
		якому розп'яли Христа

трнпостасѣнъ, -ѣн	прикм. –	див. трнлчѣнъ
трон, -я, -к	числ. –	трое
троннѣ, -а, -о	числ. –	троякий
тронца, -а	sing. t., ж. –	Тройця, Трійця – <i>*Пресвята Тройця, один Бог у трьох особах: Отець, Син, Святий Дух</i>
трончѣнъ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	потрійний
тропарь, -кѣ	ч. –	тропар – <i>*структурний елемент богослужень</i>
троскотати, -тѣж, -тѣктѣ	недок. –	ламати; тріскатися
троскотѣ, -омѣ	ч. –	трава; пірій
трошити, -шѣ, -шитѣ	недок. –	марнувати, розтринькувати; пропадати
троудити, троудѣж, троудитѣ	недок., док. –	мучити, вимучити; катувати, закатувати; обтяжувати, обтяжити; страждати, вистраждати; долати, подолати; утомлюватися, утомитися; трудитися, потрудитися; боротися, поборотися
троудѣ, -омѣ	ч. –	страждання, муки; зусилля; старання; боротьба; праця; виріб; зиск;
троудѣнникѣ, -омѣ	ч. –	боєць; трудівник
троудѣнѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	тяжкий; утомливий; утомлений
троудѣнник, -кѣ	с. –	праця
троудѣдати, -жѣдѣж, -жѣдѣктѣ	недок. –	мучити, катувати; втомлювати; обтяжувати; прагнути; працювати; боротися; битися; змагатися
троупник, -кѣ	с. –	трупи
троупѣ, -омѣ	ч. –	руп
троутн, тровѣж, тровѣтѣ	недок. –	годувати
трѣгѣ, -омѣ	ч. –	ринковий майдан; майдан, площа
трѣжншѣ, -емѣ	с. –	див. трѣгѣ
трѣжѣнникѣ, -омѣ	ч. –	мінйло
трѣжѣство, -омѣ	с. –	торжество
трѣзаник, -кѣ	с. –	вигук, оклик, зойк
трѣзати, -зѣж, -зѣктѣ	недок. –	рвати; терзати, мучитися
трѣло, -омѣ	с. –	товкач
трѣнник, -кѣ	с. –	терен, терня
трѣновѣ, -а, -о (-ѣн, -ая, -ок)	прикм. –	терновий
трѣнѣ, -омѣ	ч. –	тернина; колючка; терен

трѣнѣнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	див. трѣновѣ
трѣпѣливо	присл.-	терпяче
трѣпѣливѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	терпячий
трѣпѣливѣствовикъ, -къ	с.-	терпеливѣсть; поблажливѣсть; непохитнѣсть
трѣпѣливо	присл.-	див. трѣпѣливо
трѣпѣльствовикъ, -къ	с.-	див. трѣпѣливѣствовикъ
трѣпѣльство, -омъ	с.-	див. трѣпѣливѣствовикъ
трѣпѣльствовати, -воуѣжъ, -воуѣтъ	недок.-	бути терпеливимъ, поблажливымъ, непохитнимъ
трѣпѣникъ, -къ	с.-	терпіння; непохитнѣсть; мужнѣсть; терпимѣсть; страждання; поблажливѣсть; надія; очікування
трѣпѣньо	присл.-	див. трѣпѣливо
трѣпѣти, -пѣжъ, -пѣтъ	недок.-	терпѣти, зносити; бути поблажливымъ, терпимимъ; бути впертимъ, непохитнимъ, довготерпеливимъ; перечікувати; зволикати; бути переслѣдуванимъ; сподіватися, уповати; бути вірнимъ
трѣстикъ, -къ	с.-	очерет; очеретина; соломину; ганчірка; стерня
трѣсть, -ѣмъ	ж.-	тростина; очерет; очеретина; мірка (з тростини або очеретини); перо, ручка, паличка (для писання)
трѣстьнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	тростиновий; очеретяний
трѣѣти, трѣжъ, трѣретъ	недок.-	терти; дробити, розбивати, ламати
трѣтоѣръ, -омъ	ч.-	пекло
трѣтоѣрьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	пекельний
трѣтраникъ, -къ	с.-	нарікання
трѣтрати, -ръ, -ретъ	недок.-	нарікати
трѣтъ, -омъ	ч.-	хвіст
трѣтъ, -ѣмъ	ж.-	див. трѣтъ
трѣхѣтъ, -ѣмъ	ч.-	дрібна монета
трѣвѣзначальнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	тричі споконвічний
трѣвѣажнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.-	тричі блаженний, благословенний, прѣблаженний, прѣблагословенний
трѣвѣрачикъ, -къ	с.-	третій шлюб

трѣ/ава, -амъ	ж.—	трава; рослина; зелень
трѣ/авьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	трав'янистий; рослинний
трѣвьнъ, -омъ	ч.—	травень
трѣзати, трѣжж, трѣжетъ	недок.—	рвати; терзати
трѣзвеник, -кмъ	с.—	поміркованість, стримання, скромність
трѣзвиги сѧ, -вѧж сѧ, -вигъ сѧ	недок.—	бути помікованим, стриманим, скромним; утримуватися
трѣзв(ь)нъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	помікований, стриманий, скромний
трѣзвьннкъ, -омъ	ч.—	помікована, стримана, скромна особа
трѣзвьница, -ам	ж.—	помікована, стримана, скромна жінка
трѣмъ, -омъ	ч.—	вежа
трѣснъ, -омъ	ч.—	бахрома; тороки
трѣснжти, -нж, -нетъ	док.—	тріснути; вдарити
трѣште, -емъ	с.—	судилище
трѣштъ, -ьмъ	ж.—	див. трѣште
трѣшти, трѣжж, трѣжетъ	недок.—	див. трѣзати
трѣсавица, -амъ	ж.—	лихоманка, пропасниця, гарячка
трѣсти, -сѧ, -сетъ	недок.—	трясти; дрижати
трѣсѧка, -амъ	ж.—	див. трѣсавица
трѣба, -амъ	ж.—	сурма
трѣвиги, -вѧж, -вигъ	недок.—	сурмити
трѣвѧ, -ямъ	ж.—	див. трѣба
трѣвленик, -кмъ	с.—	звук сурми
трѣвьннкъ, -омъ	ч.—	сурмач
трѣдънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	хворий
трѣсѧ, -омъ	ч.—	землетрус; буря; шторм
трѣтъ, -омъ	ч.—	натовп; ряд
тоу	присл., частка—	там; тут; тоді; надалі, в майбутньому; ось; так; потім
тоуж(а)е	присл.—	там, там же; водночас
тоуждерожденик, -кмъ	с.—	крайни, земляки
тоундеже	присл.—	одночасно; разом з тим
тоунжде	присл.—	там же
тоукъ, -омъ	ч.—	жир, тук; жирність; щедрість; врожайність
тоулъ, -омъ	ч.—	сагайдак
тоумбазнонъ, -омъ	ч.—	топаз
тоуне	присл.—	безплатно; даром; дешево; даремно, дарма

тоумпанзность, -омъ	ч.—	див. тоумбазнонъ
тоуръ, -омъ	ч.—	тур; бик
тоучьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	жирний, тучний; плодовитий, родючий; щедрый; міцний, могутній
тъ, та, то	займ.—	той, сам; саме той; той же
тъж(а)е, таж(а)е, тож(а)е	займ.—	той же; такий же; саме той
тъзнънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	однойменний
тъканник, -кмъ	с.—	тканина
тъкати, тѣкж, тѣчетъ	недок.—	штѣвахати; проштовхувати; ткати
тъкнжти, -нж, -нетъ	док.—	торкнутися; штовхнути; проштовхнути; ударити
тъкто(мо)	присл.,	
	частка—	якщо не
тъкъмо/а/оу	присл., спол.,	
	частка—	лише, тільки; крім, окрім; все-таки; хоча; ось; саме; вже; зовсім
тъность, -ьмъ	ж.—	м'якість, тонкість
тънѣко	присл.—	тонко; точно
тънѣкость, -ьмъ	ж.—	див. тъность
тънѣкъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	м'який; тонкий; дрібний
тъштаник, -кмъ	с.—	покvapність; старанність; прагнення; задум; намір; бажання
тъштати са, -штж са, -штитъ са	недок.—	спішити; старатися; прагнути
тъштеглашенник, -кмъ	с.—	марнослів'я, балаканина
тъштеславник, -кмъ	с.—	марнослав'я
тъштеславънъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	марнославний
тъштета, -амъ	ж.—	школа, втрата; марнота
тъштетьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	марний, пустий
тъштнѣъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) 1	прикм.—	швидкий; старанний
тъштнѣъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) 2	прикм.—	слабодухий
тъштъ, -я, -е (-ни, -ая, -ее)	прикм.—	пустий; марний; голодний; спраглий; немічний
тъштъно	присл.—	покvapно, швидко; старанно, ревно; охоче; жадібно
тъчнѣж	присл., спол.,	
	частка—	тільки, лише, лиш; крім, окрім, опріч; зважаючи; все-таки; ось; саме; зовсім не; уже не
тъчьникъ, -омъ	ч.—	ровесник

тѣчно	присл.–	однаково; подібно
тѣчноуѣчнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	такий же споконвічний
тѣчнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	однаковий; подібний
ты	займ.–	ти
тыкы, -ѣвамъ	ж.–	диня
тылѣ, -омѣ	ч.–	спина
тыса/жштѣи, -амѣ	числ.–	тисяча
тыса/жштѣннкѣ, -омѣ	ч.–	тисяцький
тыса/жштѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	тисячолітній
тыти, тыѣ, тыктѣ	недок.–	набирати, нагулювати жир, повніти
тылитель, -кмѣ	ч.–	нищитель
тылти, тыѣ, тылтиѣ	недок.–	псувати, нищити, винищувати, плондрувати
тыло, -омѣ	с.–	грунт, суша, твердь, земля
тылѣннкѣ, -кмѣ	с.–	загибель; тлінність
тылѣннѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	тлінний, смертний
тылѣти, -лѣѣ, -лѣктѣ	недок.–	тліти; гинути; псуватися
тыѣ, -ямѣ	ж.–	руйнування; тлінність; загибель; іржа
тьма, -амѣ 1	ж.–	тьма, пітьма
тьма, -амѣ 2	числ.–	десять тисяч; дуже багато, сила-силенна
тьмѣница, -амѣ	ж.–	в'язниця, тюрма, темниця
тьмѣнчѣннкѣ, -омѣ	ч.–	в'язень
тьмѣнчѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	тюремний
тьмѣно	присл.–	темно, неясно
тьмѣность, -ѣмѣ	ж.–	див. тьма 1
тьмѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	темний
тьстѣ, -ѣмѣ	ч.–	тесть
тьстѣнѣ, -ѣ, -ѣ	прикм.–	тестів
тьшта, -амѣ	ж.–	теща; тітка
тѣ/ѣ	частка-	ж, же; ось
тѣ/ѣже	спол.–	і, й
тѣлесѣннкѣ, -омѣ	ч.–	ілітон – *прямокутний кусок лляного полотна, у який загортають антимінс
тѣлесѣно	присл.–	тілом, фізично, матеріально
тѣлесѣнѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	тілесний, фізичний, матеріальний; природний
тѣлесѣско/ы	присл.–	див. тѣлесѣно
тѣлесѣскѣ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.–	див. тѣлесѣнѣ
тѣло, -ѣсмѣ	с.–	тіло; природа; особа, людина; речовина; форма, вигляд;

тѣлопѣ/исаник, -ѣмѣ	с. –	зовнішність; ікона; стовп;
тѣльствѣник, -ѣмѣ	с. –	картина, зображення,
тѣмн(же)	присл., спол. –	скульптура; вік; покоління
тѣмѣ	присл., спол.,	напис на стовпі
	частка –	суть, природа; іпостась
		тому
		тому, через, тому що, бо; то;
		же; а; таким чином; звідти
тѣмѣже	присл., спол.,	
	частка –	тому, через; то; же; а; ось;
		таким чином; звідти; так же,
		також, так само
тѣмѣ, -єнѣмѣ	с. –	тім'я
тѣбрати, -ряжѣ, -ряжѣтѣ	недок. –	прагнути; шукати
тѣбскѣ, -омѣ	ч. –	див. тѣчнолѣ
тѣбснитѣ, тѣбшижѣ, тѣбснитѣ	недок. –	тиснути; гнітити; мучити
тѣбснѣ, -ѣ, -о (-ѣнѣ, -ѣя, -оѣ)	прикм. –	тісний; вузький; гнітючий;
		тужливий
тѣбштѣтитѣ, -штѣжѣ, -штѣтитѣ	недок. –	витискати; видавлювати,
		вичавлювати
тѣбшеник, -ѣмѣ	с. –	утіха; розрада
тѣбштитѣ, -шѣжѣ, -штитѣ	недок. –	вести; показувати шлях;
		повчати; заохочувати
тѣлгарѣ, -ѣмѣ	ч. –	робітник, слуга; землероб
тѣлго, тѣлжесѣ	с. –	ремінѣ
тѣлгостѣ, -ѣмѣ	ж. –	тягар, гніт; вага; труднощі;
		повага; вагомість; достоїнство
тѣлготѣ, -ѣмѣ	ж. –	див. тѣлгостѣ
тѣлготѣтитѣ, -готѣжѣ, -готѣтитѣ	недок. –	обтяжувати; гнітити
тѣлготѣнѣ, -ѣ, -о (-ѣнѣ, -ѣя, -оѣ)	прикм. –	тяжкий; обтяжливий; гнітючий
тѣлгѣчитѣ, -чѣжѣ, -читѣ	недок. –	див. тѣлготѣтитѣ
тѣлжѣ, -ѣмѣ	ж. –	сварка, суперечка; судовий
		процес; бій
тѣлжѣ, -ѣмѣ	ж. –	див. тѣлжѣ
тѣлжѣ/еник, -ѣмѣ	с. –	робота; справа; майно, маєток;
		поле
тѣлжарѣ, -ѣмѣ	ч. –	див. тѣлгарѣ
тѣлжѣтѣлѣ, -ѣмѣ	ч. –	див. тѣлгарѣ
тѣлжѣтитѣ, -жѣжѣ, -житѣ	недок. –	тягнути; працювати
тѣлжѣстѣ, -ѣмѣ	ж. –	див. тѣлгостѣ
тѣлжитѣ, -жѣжѣ, -житѣ	недок. –	спрямовувати погляд;
		прагнути; тягнутися
тѣлжѣбѣнникѣ, -омѣ	ч. –	боєць, вояк; борець; забіяка

ТАЖЬКО	присл.–	тяжко, важко, обтяжливо
ТАЖЬКОСРЪДЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	безсердечний, жорстокий
ТАЖЬКЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	тяжкий, важкий; вагомий, важливий; хижий; жорстокий
ТАЖЬЦѢ	присл.–	див. ТАЖЬКО
ТАСАТИ, ТАЖЖ, ТАЖЕТЪ	недок., док.–	досліджувати, дослідити; випитувати, випитати; сперечатися, посперечатися; заставляти, заставити
ТАТИ, ТЪНЪ, ТЪНЕТЪ	недок.–	розтинати; сікти
ТАТИВА, -АМЪ	ж.–	тятива
ТАГА, -АМЪ	ж.–	труднощі, ускладнення; пригніченість; туга; мука
ТАДОУ/Ѣ	присл.–	туди; звідти
ТАДѢЖДЕ	присл.–	туди ж; звідти ж
ТАЖЕННИК, -КМЪ	с.–	див. ТАГА
ТАЖНИ, -ЯЯ, -ЄЄ	прикм.–	гнітючий; обтяжливий
ТАЖИТИ, -ЖЖ, -ЖИТЪ	недок.–	страждати; поневірятися, бідувати; мучитися; тужити; бути пригніченим; скаржитися, нарікати; наполягати; благати
ТАЖЬБЪНѢ	присл.–	важно, важко
ТАЖЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	гнітючий; болісний, нестерпний; тяжкий; смутний
ТАЖА, -АМЪ	ж.–	дощ, злива, гроза; сніг
ТАЖЬНЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.–	дощовий
ТУМЪПАНЪ, -ОМЪ	ч.–	тимпан, барабан
ТОУПАНЪ, -ЪМЪ	ч.–	див. ТУМЪПАНЪ

ОУ

оу 1

присл., прийм.,	
частка–	вже; біля; від; у, в; з, із; між, серед; для; через; проти, проти; протягом
вигук–	о; ой; ох
док.–	вилікувати, зцілити
с.–	вбивство
недок.–	убивати; бити; карати; шмагати; винищувати

оу 2

ОУБАЛОВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ
ОУБЕАННИК, -КМЪ
ОУБЕВАТИ, -ВАЖ, -ВАКТЪ

ОҮБИНСТВИК, -КМЪ	с.—	див. ОҮБИВАННИК
ОҮБИНСТВО, -ОМЪ	с.—	див. ОҮБИВАННИК
ОҮБИНСТВЪНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.—	смертельний, смертоносний; убивчий
ОҮБИНИЦА, -АМЪ	ч., ж.—	убивця, душолюб
ОҮБИТЕЛЬНИЧЬСКЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.—	душолюбський
ОҮБИТИ, -БИЯЖ, -БИКТЪ	док.—	убити, умертвити, стратити; побити; відшмагати; покарати; винищити
ОҮБИТНИК, -КМЪ	с.—	див. ОҮБИВАННИК
ОҮБИЯТИ, -БИЯЖ, -БИЯКТЪ	недок.—	убивати; бити; карати; винищувати
ОҮБИКНИК, -КМЪ	с.—	убивство; бичування; битва
ОҮБЛАГОВОЛИТИ, -ЛЫЖ, -ЛИТЪ	док.—	виявляти схильність, прихильність, симпатію
ОҮБЛАЖИТИ, -ЖЖ, -ЖИТЪ	док.—	вихвалити; ошчасливити; зрадіти
ОҮБО	спол., частка—	отже; тому; ж, же
ОҮБОГЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.—	убогий, бідний
ОҮБОЖСТВО, -ОМЪ	с.—	убогість, бідність
ОҮБОИ, -КМЪ	ч.—	убивство
ОҮБОЯТИ СЯ, -БОЯЖ СЯ, -БОИТЪ СЯ	док.—	побоятися; помирніти
ОҮБРОУСЪ, -ОМЪ	ч.—	хустка; рушник; покривало
ОҮБЪДИТИ, -БЪДЯЖ, -БЪДИТЪ	док.—	умовити; переконати; наказати
ОҮВИДѢТИ, -ВИДЯЖ, -ВИДИТЪ	док.—	побачити, помітити, запримітити; довідатися
ОҮВЫ	вигук	о лихо; о горе
ОҮВЪДѢТИ, -ВѢМЪ, -ВѢСТЪ	док.—	довідатися, узнати
ОҮВАДАТИ, -ДАЯЖ, -ДАКТЪ	недок.—	в'янути; в'ялити; сушити; перемагати
ОҮВАДИТИ, -ВАЖДЯЖ, -ВАДИТЪ	док.—	зів'янути; зв'ялити; висушити; перемогти
ОҮВАСИТИ, -ВАЗЖ, -ВАЗЕТЪ	док.—	зав'язати; прикрасити, увінчати
ОҮГАЖДАТИ, -ЖДАЯЖ, -ЖДАКТЪ	недок.—	догоджати; служити
ОҮГАСИЯТИ, -ИЯ, -ИЕТЪ	док.—	погаснути, згаснути
ОҮГНѢТАТИ, -ТАЯЖ, -ТАКТЪ	недок.—	тиснути; пригнічувати, утискати
ОҮГОБЪЖЕНИК, -КМЪ	с.—	урожай; урожайність, родючість; збагачення
ОҮГОБЪЗИТИ, -БЪЖЖ, -БЪЗИТЪ	док.—	вродити, зродити; збагатити, збагатитися
ОҮГОДИТИ, -ГОЖДЯЖ, -ГОДИТЪ	док.—	догодити; послужити

оумъ, -омъ	ч.—	розум; розважливість; передбачливість
оумьнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	розумний; розважливий; передбачливий; розумовий
оумѣти, -мѣѣ, -мѣктъ	недок.—	уміти; розуміти; знати
оумакнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	м'якнути, зм'ягчитися, зм'ягчитися
оуничнѣженнѣ, -кмъ	с.—	приниження, зневага; знищення
оуность, -ьмъ	ж.—	юність, молодість
оунывати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	сумувати, журитися, тужити; турбуватися
оунылъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	смутний, зажурений
оуныник, -кмъ	с.—	сум, смуток, туга, журба
оуныти, -ныѣ, -ныктъ	док.—	засумувати, засмутитися, затужити
оуныць, -кмъ	ч.—	теля; бичок
оупнтанъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)	прикм.—	вгодований, тучний, жирний
оуподобити, -бѣѣ, -битъ	док.—	уподібнити, уподібнитися; сподобити; порівняти
оупоѣваннѣ, -кмъ	с.—	надія, сподівання, уповання; очікування
оуповати, -ваѣ, -вактъ	недок.—	сподіватися, надіятися, уповати; очікувати
оуслышати, -шѣ, -шитъ	док.—	почути; узнати, довідатися; сповнити; проголосити; назватися
оусмарь, -кмъ	ч.—	див. <i>хлѣводѣлѣ</i>
оуспѣхъ, -омъ	ч.—	успіх
оусрамляти сѣ, -ляѣ сѣ, -ляктъ сѣ	недок.—	соромитися, стидатися
оуста, -омъ	pl. t., с.—	губи, уста
оустрокннѣ, -кмъ	с.—	порядок, стрій; влаштування, облаштування
оустрьмнѣти сѣ, -мѣѣ сѣ, -мнѣтъ сѣ	недок.—	кидатися; прямувати
оуснѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	заснути; померти
оусѣпеннѣ, -кмъ	с.—	засипання; сон; кончина; день кончини; Успіння — <i>*христи- янське свято, яке Церква відзначає 15 серпня (за нов. стилем 28 серпня), нагадуючи про день кончини Богородиці</i>
оусырѣти, -рѣѣ, -рѣктъ	док.—	звурдитися, зісітися
оусѣкнѣти, -нѣ, -нѣтъ	док.—	відрубати; відсікти
оутанѣти, -таѣ, -танѣтъ	док.—	приховати, сховати, утаїти

оҮТОЛНТИ, -ЛЖ, -ЛИТЪ	док.—	заспокоїти; переконати, умо- вити; утамувати; затамувати
оҮТРИК, -КМЪ	с.—	світанок, ранок
оҮТРО, -ОМЪ	с.—	див. оҮТРИК
оҮТѢШЕННИК, -КМЪ	с.—	розрада; втіха; співчуття
оҮТАГНЖТИ, -НЖ, -НЕТЪ	док.—	досягти; перевершити
оҮХО, оҮШЕСЬМЪ	с.—	вухо
оҮШНДЪ, -ОМЪ	ч.—	втікач
оҮШНДЪ, -ЬМЪ	ч.—	див. оҮШНДЪ
оҮШТЕДРИТИ, -РИЖ, -РИТЪ	док.—	обдарувати; винагородити; помилувати; змилюватися
оҮКДИНЕНЪ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.—	самотний; усамітнений

Ф

факоҮДЪ, -ОМЪ	ч.—	начальник, управитель; настоятель
фалия, -ЯМЪ	ж.—	їжа, харчі
фарнжъ, -КМЪ	ч.—	кінь
фарисеѢи, -КМЪ	ч.—	фарисей – <i>*член релігійної групи в Юдаїзмі (2 ст. до Хр.– 2ст. по Хр.), яка відзначалася ревним дотриманням Мойсее- вого Закону, дріб'язковим виконанням правил зовнішньо- го благочестя та фанатич- ною ворожістю до язичників; лицемір</i>
фарисенскъ, -А, -О (-ЪИ, -АЯ, -ОК)	прикм.—	фарисейський
фарисенскы	присл.—	по-фарисейськи
фарисеовъ, -А, -О	прикм.—	фарисеїв
фелонъ, -ОМЪ	ч.—	фелон – <i>*культова одяжка священника</i>
философия, -АМЪ	ж.—	філософія
философъ, -ОМЪ	ч.—	філософ; Філософ – <i>*прізви- щева назва св. Кирила (Константина), молодшого брата Мефодія</i>
фнмнянъ, -ОМЪ	ч.—	див. тѢМНЯНЪ
финникъ, -ОМЪ	ч.—	фінік; фінікова пальма
форъ, -ОМЪ	ч.—	дар; данина, податок

Х

хааҗга, -амъ	ж.—	огорожа, пліт; вулиця
хамъ, -омъ	ч.—	Хам — * <i>один з трьох синів Ноя</i>
харизмъ, -омъ	ч.—	харизм, харизма — * <i>надзвичайні дари Св. Духа</i>
херовъ, -ьмъ	ч.—	див. хероу/овимъ
херовьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	див. хероу/овимьскъ
хероу/овимъ, -омъ	ч.—	херувим — * <i>один з дев'яти ангельських чинів</i>
хероу/овимьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	херувимський
херъсонъ, -омъ	ч.—	Херсонес
херъсоньскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	херсонеський
херъсонянинъ, -омъ	ч.—	херсонесець, мешканець Херсонеса
хетитеянинъ, -омъ	ч.—	хетт
хетътѣискъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	хеттський
хиник(ъс)ъ, -омъ	ч.—	хінік, мірка
хитонъ, -омъ	ч.—	спідня одежа; хітон, туніка
хладъ, -омъ	ч.—	прохолода; свіжість; холод
хладьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	прохолодний; холодний; свіжий
хлакъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	неодружений
хламу/нда, -амъ	ж.—	верхня одежа; плащ
хлапъ, -омъ	ч.—	раб, слуга
хлѣмъ, -омъ	ч.—	пагорб, горб
хлѣбъ, -омъ	ч.—	хліб, паляниця, корж, шматок хліба; Євхаристія; їжа; майно
хлѣвина, -амъ	ж.—	будинок, будівля; житло; келія, комірчина; прихисток; скарбниця
хлѣводѣля, -ямъ	ч.—	ремісник, який шив намети
хлѣвъ, -омъ	ч.—	хлів, стодола
хлабевъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	цікавий, допитливий; надокучливий
хлабъ, -ьмъ	ж.—	водопад, поріг; потік
хлаѣпати, -паяѣ, -пактъ	недок.—	просити милостиню, жебрати
хоботъ, -омъ	ч.—	хвіст
ходатан, -кмъ	ч.—	посередник; посланець;
ходатанство, -омъ	с.—	прохач; помічник; захисник посередництво; прохання; сприяння
ходатанствовати, -воуѣѣ, -воуѣтъ	недок.—	бути посередником; просити; сприяти

ХОДАТАНТИ, -ТАЖ, -ТАКТЪ	док.—	стати посередником; попросити; посприяти
ХОДАТАНЦА, -АМЪ	ж.—	посередниця; помічниця
ХОДАТАЯТИ, -ТАЖ, -ТАКТЪ	недок.—	див. ХОДАТАНСТВОВАТИ
ХОДИТИ, ХОЖДАЖ, ХОДНТЬ	недок.—	ходити, крокувати, рухатися; обходити; приходити; іти; від- ступати; проходити, минати; мандрувати; втручатися; меш- кати, перебувати; одягатися
ХОДЪ, -ОМЪ	ч.—	хода; біг; рух, пересування
ХОЖДЕНИК, -КМЪ	с.—	хода; мандрування; поведінка; життєвий уклад
ХОРЪ/ЕПИСКОПЪ, -ОМЪ	ч.—	хорєпископ, провінційний єпископ
ХОРЪ, -ОМЪ	ч.—	північний захід
ХОРЖГЫ, -ЪВАМЪ	ж.—	жезл
ХОТЬ, -ЬМЪ 1	ж.—	прихить, забаганка
ХОТЬ, -ЬМЪ 2	ч., ж.—	коханець, коханка
ХОТЕНИК, -КМЪ	с.—	бажання; воля; готовність; прагнення; похить; насолода; прохання
ХОТѢТИ, ХОШТЖ, ХОШТЕТЬ	недок.—	хотіти, бажати; погоджуватися; виявляти бажання; прагнути; прихильно ставитися; пробувати; шукати; вимагати; мати намір, готуватися; починати; могти; дозволяти, допускати
ХРАБРОСТЬ, -ЬМЪ	ж.—	військова справа
ХРАБРЪ, -ОМЪ 1	ч.—	вояк; герой
ХРАБРЪ, -А, -О (-ЪИН, -АЯ, -ОК) 2	прикм.—	хоробрий, мужній; войовничий
ХРАБРЬСКИ	присл.—	хоробро, мужньо; по- войовничому
ХРАБРЬСТВО, -ОМЪ	с.—	геройський вчинок, поведінка
ХРАМИНА, -АМЪ	ж.—	будинок, житло; родина, сім'я; храм; святилище;
ХРАМЪ, -ОМЪ	ч.—	будинок, будівля; храм, святи- лище; житло, помешкання, приміщення; родичі, сім'я
ХРАНИЛИЩЕ, -ЕМЪ	с.—	сховище; притулок, пристановище, захисток; склад, комора, стодола; амулет
ХРАНИЛО, -ОМЪ	с.—	вуздечка, намордник
ХРАНИЛЬНИЦА, -АМЪ	ж.—	стодола, комора, склад

хранитѣа, -амъ	ж. –	амулет
хранитель, -кмъ	ч. –	охоронецъ, сторож
хранити, -нѣж, -нитъ	недок. –	берегти, охороняти, захищати; стерегти; остерігатися; ховати, приховувати, зберігати; дотримуватися; стежити безпечно
хранѣно	присл. –	ховати, приховувати
хранятѣи, -нѣж, -нѣктъ	недок. –	захист, охорона; пильність, обачність; дотримання
хранникъ, -кмъ	с. –	міцно спати, храпіти
храпати, -пѣж, -плетъ	недок. –	хребет, спина
хрѣбъ, -омъ	ч. –	миро
хризма, -амъ	ж. –	христорецъ, безбожник, ворог Христа
хри/ѣсто(со)боръць, -кмъ	ч. –	Христів, Христосів
хри/ѣст(ос)ов(ѣн)ъ, -а, -о	прикм. –	
хри/ѣсто(со)любѣвъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	який любить Христа, христолубний, богобійний
хри/ѣсто(со)любѣвънъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	
хри/ѣсто(со)любѣць, -кмъ	ч. –	див. хри/ѣсто(со)любѣвъ
хри/ѣсто(со)ненавидѣнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	який ненавидить Христа, безбожник
хри/ѣсто(со)оубиство, -омъ	с. –	убивство Христа
хри/ѣст(ос)ъ, -а	sing. t., ч. –	Христос, Помазаник, Месія
хришталъ, -омъ	с. –	кришталъ
хромота, -амъ	ж. –	кульгавість; параліч, каліцтво
хромъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	кульгавий; спаралізований; скалічений
хромъць, -кмъ	ч. –	кульгавий; паралітик
хроу/сталь, -кмъ	ч. –	див. хришталъ
хроу/стальнъ, -а, -о (-ѣи, -аѣ, -оѣ)	прикм. –	кришталевий
х/кръвати, -омъ	pl. t., ч. –	Хорватія
хръзанъ, -омъ	ч. –	батіг
хръ/исостомъ, -омъ	ч. –	Золотоуст, Златоуст – *Йоан Золотоуст(347-407), уродженецъ Антіохіі, архієпископ Царгороду, неперевершений оратор; до наших днів збереглися 800 його проповідей, книга про священство та листи; Золо-

тоуст, Златоуст – * збірник
текстів релігійного характе-
ру, більшість з яких нале-
жить Йоанові Золотоусту

хрѣстіяньнѣскъ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	див. крѣстіяньнѣскъ
хрѣ/нѣтъ, -омѣ	ч.–	див. хрѣнѣ
хрѣстѣ, -омѣ	ч.–	саранча; гусинь
хоудоба, -амѣ	ж.–	слабість, кволість; безсилля
хоудовѣрьнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	який має слабку віру, слабовірний
хоудосн(ѣн)ѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	слабкий, кволий; безсильний
хоудость, -ѣмѣ	ж.–	див. хоудоба
хоудооум(ѣн)ѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	недоумкуватий; безглуздий
хоудѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	незначний, непомітний; малий; убогий; слабкий
хоудѣ	присл.–	мало, трохи; зле
хоудла, -амѣ	ж.–	образа, сварка, обмова, хула; зіпсуття; богохульство, ересь; ганьба, сором; звинувачення
хоудлти, -лѣж, -лѣтъ	недок.–	обмовляти, оббріхувати, хулити; лихословити, проклинати; ображати; богохулити; зневажати
хоудловати, -лоуѣж, -лоуѣтъ	недок.–	див. хоудлти
хоудлоубнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	який любить нарікати, богохульний
хоудльнѣ, -омѣ	ч.–	богохульник, єретик
хоудльно	присл.–	образливо; зле, погано; ганебно
хоудльнѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -оѣ)	прикм.–	образливий; поганий; злий; ганебний; богохульний
хоудльство, -омѣ	с.–	див. хоудла
хоуд(ѣств)овати, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.–	хулити, обмовляти; богохули- ти; звинувачувати; скаржитися
хоуднзѣ, -омѣ	ч.–	мірка хінікс
хѣж/за, -амѣ	ж.–	келія, комірчина
хѣзнна, -амѣ	ж.–	див. хѣжа
хѣзѣ, -омѣ	ч.–	див. хѣжа
хѣзыница, -амѣ	ж.–	див. хѣжа
хѣтро/ѣ	присл.–	старанно; по-справжньому; правильно
хѣтрость, -ѣмѣ	ж.–	кмітливість, дотепність; ста- ранність; мудрість; майстер-

хытросѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	ність; ремесло; освіченність, знання, наука; хитрість, лукавство; доказ, свідчення
хытрѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	див. хытрѣ
хытрыѣ, -кмѣ	ч.—	освічений; розумний, мудрий; старанний; досвідчений, майстерний, творчий
хыштеник, -кмѣ	с.—	мудрець, філософ; художник, творець, майстер; ремісник
хыштѣннѣ, -омѣ	ч.—	пограбування; здобич, украдена річ
хыштѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	розбійник, грабіжник; загарбник
хѣдогѣ, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	грабіжницький; хижий
хѣдожѣннѣ, -омѣ	ч.—	розумний, освічений
хѣдожѣнь, -а, -о (-ѣн, -аѣ, -ок)	прикм.—	творець, зачинатель; будівничий
хѣдожѣстѣннѣ, -кмѣ	с.—	мистецький
хѣдожѣство, -омѣ	с.—	уміння, майстерність; мистецтво; витвір
		мудрість, розум, розважливість; майстерність, мистецтво; учення, наука; знання; спосіб; доказ, свідчення; підступ хитрість
хѣпати, -пѣѣ, -пѣѣѣ	недок.—	хапати, ловити

Ѡ

Ѡ	вигук-	о, ох, ах; ой лихо
Ѡѣ	вигук-	ох; ох який
Ѡсѣнна	вигук-	див. Ѡсѣнна
Ѡсѣмѣ	числ.—	див. Ѡсѣмѣ
Ѡѣ	прийм.—	див. Ѡѣѣ

щ

щедритель, -кѣтъ
щедрити, -рижъ, -ритъ

щедровати, -роуѣжъ, -роуѣтъ

щедрость, -ѣмъ
щедрота, -амъ

щедротѣствовикъ, -кѣмъ

щедрѣ, -а, -о (-ѣин, -аѣ, -ок)

щедрѣствовикъ, -кѣмъ
щедрѣство, -омъ
щедрѣствовати, -воуѣжъ, -воуѣтъ

щедрѣ
щедрѣникъ, -кѣмъ
щеньць, -кѣмъ
щитъ, -омъ
щюла, -амъ
щюудъ, -ѣмъ

щюуждекрѣмьница, -амъ

щюуждеплеменьникъ, -омъ
щюуждъ, -ѣ, -е (-ин, -ѣѣ, -еѣ)

щюуждѣскы
щюадѣно
щюадѣти, щюадѣжъ, щюадѣтъ

ч.—
недок.—

недок.—

ж.—
ж.—

с.—

прикм.—

с.—
с.—
недок.—

присл.—

с.—
ч.—
ч.—
ж.—
ж.—

ж.—

ч.—
прикм.—

присл.—
присл.—
недок.—

щедрый дарувальник
дарувати, щедро наділяти;
виявляти милосердя
співчувати
щедрість; благодать
щедрість; милосердя,
співчуття; благодать
щедрість, великодушність;
милосердя
щедрый; милосердний,
співчутливий
див. щедротѣствовикъ
див. щедрость
виявляти милосердя,
співчувати
щедро
див. щедрость
левеня
щит
одяг
мораль, поведінка, звичай,
природа
пристанище для чужинців,
утікачів; нічліжка; лічниця
чужинець
чужий; інакший;
чужинецький; ворожий;
по-чужому
ощадно
ощаджувати; остерігатися,
берегти; стежити; захищати;
стримувати; збирати

Ц

цариградъ, -омъ	ч.—	Царгород, Константинополь
царь, -кмъ	ч.—	цар
царьствникъ, -кмъ	с.—	царство
царьство, -омъ	с.—	див. царьственк
цасаръ, -омъ	ч.—	див. цѣсаръ
цванити, -лѣжъ, -лѣтъ	недок.—	квиліти, скиглити; плакати
цвисти, цвѣтъ, цвѣтетъ	недок.—	цвісти
цвѣтило, -омъ	с.—	луг
цвѣтникъ, -кмъ	с.—	квіти, цвіт
цвѣтоноснъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	квітковий; Квітна неділя – <i>*християнське свято, яке Церква відзначає за тиждень до Великодня на честь в'їзду Ісуса Христа в Єрусалим</i>
цвѣтъ, -омъ	ч.—	квітка, суцвіття; лілея; гілка
цвѣтънъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	квітучий, цвітучий
цвѣтъць, -кмъ	ч.—	квітка
цвѣтъчанъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	розквітлий
цвѣтъникъ, -кмъ	с.—	див. цвѣтник
цвинтръ, -омъ	ч.—	цвинтар
циръкънъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	богослужбовий; святий
циръкы, -ѣвамъ	ж.—	Церква; церква, храм
црѣкъвнштѣ, -ѣмъ	ж.—	поганський храм, капище
црѣкъвнштнъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	церковний, храмовий
црѣкъвница, -амъ	ж.—	церковця; дзвінниця
црѣкъвъникъ, -омъ	ч.—	церковнослужитель, клирик
црѣкъвънъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	церковний; храмовий; богослужбовий
црѣкы, -ѣвамъ	ж.—	Церква; (церковна) община, громада; храм, церква, каплиця
црьноризыць, -кмъ	ч.—	див. црьноризыць
цѣ	спол.—	хоча; все-таки
цѣвъница, -амъ	ж.—	струнний музичний інструмент; ліра; смичок
цѣглъ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	єдиний
цѣланти, -лѣжъ, -лѣтъ	недок.—	зціляти, лікувати
цѣлованикъ, -кмъ 1	с.—	цілування, поцілунок; вітання
цѣлованикъ, -кмъ 2	с.—	зцілення
цѣломѣдрникъ, -кмъ	с.—	розсудливість, обачність
цѣлѣ, -а, -о (-ынъ, -ая, -окъ)	прикм.—	цілий, неушкоджений, здоровий; непорочний

цѣна, -амъ
 цѣсаревъ, -а, -о
 цѣсарница, -амъ
 цѣсаръ, -омъ
 цѣсарьскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 цѣсарьственн, -кмъ
 цѣсарьство, -омъ
 цѣсарьствовати, -воуѣж, -воуѣтъ
 цѣста, -амъ
 цѣта, -амъ

ж.-
 прикм.-
 ж.-
 ч.-
 прикм.-
 с.-
 с.-
 недок.-
 ж.-
 ж.-
 плата; вартість; ціна
 цісарів, кесарів
 імператриця, цариця
 імператор, цісар, кесар, цар
 цісарський, царський
 див. цѣсарьство
 імперія, царство; володіння;
 влада, сила
 царювати, правити,
 володарювати; панувати
 вулиця, дорога, шлях
 дрібна монета

Ч

чародѣи, -кмъ
 часъ, -омъ
 часъць, -кмъ
 чаша, -амъ
 чаяник, -кмъ
 чаяти, чаѣж, чактъ
 челадинъ, -омъ
 челадь, -ьмъ
 чеворницеж
 чеврьтовластьникъ, -омъ
 чеврьтовластьствовати,
 -воуѣж, -воуѣтъ
 чеврьтъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 чеврьтъкъ, -омъ
 четыре, -и, -и
 чини, -я, -к
 чинити, -нѣж, -нитъ
 чинъ, -ьмъ
 число, -омъ
 числа, -єньмъ
 чн/ьсти, чьтѣж, чьтѣтъ
 чнстина, -амъ
 чнстити, чнштѣж, чнститъ
 чнстъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

ч.-
 ч.-
 ч.-
 ж.-
 с.-
 недок.-
 ч.-
 ж.-
 присл.-
 ч.-
 недок.-
 числ.-
 ч.-
 числ.-
 займ.-
 недок.-
 ч.-
 с.-
 с.-
 недок.-
 ж.-
 недок.-
 прикм.-
 чарівник, ворожит
 час, часина
 хвилинка
 чаша
 сподівання, надія; чекання
 турбуватися; надіятися, чекати
 слуга, раб
 челядь, прислуга
 вчетверте
 четверовласник, тетрарх
 правити четвертиною царства
 четвертий
 четвер
 чотири
 чий
 чинити, діяти, робити;
 розповідати
 порядок; статут; обряд
 число; рахунок; кількість
 див. число
 рахувати; читати; поважати
 щирість, правдивість
 чистити
 чистий, непорочний

чловѣколюб(ств)ник, -кмъ	с.—	людинолюбство, чоловіколюбіє; милосердя
чловѣколюбьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок) прикм.—		людинолюбний, милосердний
чловѣколюбьць, -кмъ	ч.—	людинолюбець
чловѣкъ, -омъ	ч.—	людина
чловѣчь, -я, -є (-ин, -ая, -ее)	прикм.—	див. чловѣчьскъ
чадо, -омъ	с.—	чадо, дитя
чадородник, -кмъ	с.—	дітонародження, дітородність
чадьце, -емъ	с.—	дитятко
часть, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	прикм.—	тісний; густий; частий
часть, -ьмъ	ж.—	частина, доля
чашта, -амъ	ж.—	гущавина, хащі, густий ліс

Ш

шаръ, -омъ	ч.—	фарба, барвник
шарьчин, -ямъ	ч.—	маляр
шесть, -а, -о (-ын, -ая, -ок)	числ.—	шостий
шесть	числ.—	шість
шипъкъ, -омъ	ч.—	дика троянда; колючка
шня, -ямъ	ж.—	шия
шлѣмъ, -омъ	ч.—	шолом
шоуи, -я, -є	прикм.—	лівий
шоуица, -амъ	ж.—	лівиця, ліва рука
шоумъ, -омъ	ч.—	шум, гамір; буря
шьпътати, -пъчж, -пъчетъ	недок.—	шептати; нашіптувати, намовляти, підбурювати
шьпътъ, -омъ	ч.—	шепіт
шьпътъникъ, -омъ	ч.—	шептун; підбурювач
шьствовать, -воуѣж, -воуѣтъ	недок.—	йти, прямувати, крокувати
шатаник, -кмъ	с.—	пиха; відважність, сміливість; хвилювання

Ю

югъ, -омъ
юдъ, -омъ
юже
юница, -амъ
юность, -ьмъ
юноша, -амъ
юнъ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок)
юньць, -кмъ
ютро, -омъ
ютръни, -яя, -ее
ютрѣ

ч.— південь
ч.— див. оудъ
присл.— див. оуже
ж.— телиця
ж.— юність, молодість
ч.— юнак
прикм.— юний, молодий
ч.— ягня, теля
с.— світанок, ранок
прикм.— світанковий, ранковий
присл.— вранці

Я

явити(сѧ), -вльж(сѧ), -внтъ(сѧ) док.—
являти(сѧ), -ляж(сѧ), -ляктъ(сѧ) недок.—
явлкник, -кмъ
явѣ
ягньць, -кмъ
яденик, -кмъ
ядъ, -омъ
ядъ, -ьмъ
ядьца, -амъ
яже
язва, -амъ
язвина, -амъ
язвити, -вльж, -внтъ
язъ
янце, -емъ
яко
ямо(же)
ярина, -амъ
яръсть, -ьмъ
яръ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок) 1
яръ, -а, -о (-ъин, -ая, -ок) 2

док.— явити, явитися, показати,
показатися
недок.— являти, являтися, показувати,
показуватися
с.— поява, появлення
присл.— явно
ч.— див. агньць
с.— див. ядъ
ч.— отрута
ж.— їжа, наїдки, харч
ч.— ненажера
займ.— див. ниже
ж.— виразка, рана, струп; проказа
ж.— нора
недок.— ранили, калічити; бити
займ.— див. азъ 1
с.— яйце
спол., частка- що, щоб; бо; як; неначе, немов
присл.— куди
ж.— вовна
ж.— гнів, лють
прикм.— сердитий, лютий
прикм.— весняний

ясни, -ьмъ
 ясти, ямъ, ястъ
 ячьменьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 ячьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 яхати, ядѣ, ядетъ
 яште

pl. t., ж.- ясла
 недок.- їсти
 прикм.- ячмінний
 прикм.- див. ячьменьнъ
 недок.- їхати; возити, возитися
 спол.- якщо, коли

К

к(г)да
 кдиннакъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 кдиначе
 кдиномыслик, -кмъ
 кдинородьнъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)
 кдиночадь, -я, -є (-ни, -яя, -ее)
 кдинъ, -а, -о
 кдинъде
 кдва
 кже
 кзеро, -омъ
 кн
 кле/ѣн, -кмъ
 клень, -еньмъ
 клнко
 клнкъ, -а, -о
 клннъ, -омъ
 клѣ
 кматн, кмляж, кмлетъ
 ксе
 кстьство, -омъ
 ктеръ, -а, -о
 кша
 кште

спол., присл.- див. егда
 прикм.- однаковий
 спол., присл.- до того; тільки, ще раз
 с.- згода, злагода, єдиноисліє
 прикм.- єдинорідний, єдиний
 прикм.- див. кдинородьнъ
 числ.- один
 присл.- в одному місці
 присл.- ледве, ледь; можливо, мабуть
 займ.- див. нже
 с.- озеро
 присл.- так; напевно
 ч.- єлей; олія
 ч.- олень
 присл.- скільки; багато
 займ.- хто, що, який
 ч.- див. єллинъ
 присл.- ледве
 недок.- див. нматн
 вигук- ось, на; глянь
 с.- природа, суть; буття
 займ.- якийсь, котрийсь; інший
 присл., спол.- якби
 присл.- ще, іще; доки

Ж

ЖГЛЪ, -ОМЪ	ч.—	кут
ЖГЛЪ, -КМЪ	ч.—	жар, жаринка
ЖДА, -АМЪ	ж.—	вудка
ЖДИЦА, -АМЪ	ж.—	див. ЖДА
ЖДОЛЪ, -ОМЪ	ч.—	долина; яр, балка
ЖДОЛЪ, -ЪМЪ	ж.—	див. ЖДОЛЪ
ЖДОЛНК, -КМЪ	с.—	див. ЖДОЛЪ
ЖДОУ/Ъ	присл.—	де, куди, звідки
ЖЖЕ, -ЕМЪ	с.—	див. ЖЗА
ЖЖИКА, -АМЪ	ч., ж.—	родич, родичка
ЖЗА, -АМЪ	ж.—	пута, кайдани; союз
ЖЗИЛНШТЕ, -ЕМЪ	с.—	тюрма, в'язниця
ЖЗЪКЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	вузький
ЖЗЬНИЦА, -АМЪ	ж.—	див. ЖЗИЛНШТЕ
ЖПОЛЫ	присл.—	навпіл
ЖРОДИВЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	божевільний, юродивий
ЖРОДЪ, -ОМЪ	ч.—	юродивий, блазень
ЖСЪ, -ОМЪ	ч.—	вус; борода
ЖСЪНИЦА, -АМЪ	ж.—	гусинь
ЖТРОБА, -АМЪ	ж.—	живіт, утроба
ЖТРЬ	присл.—	всередину
ЖТРЬЖДОУ	присл.—	зсередини
ЖХАНИК, -КМЪ	с.—	запах, аромат; нюх

И

ИДРО	присл.—	швидко; негайно
ИЗА, -АМЪ	ж.—	хвороба; рана, поранення
ИЗЫКЪ, -ОМЪ	ч.—	язик; мова; плем'я, народ
ИЗЫЧЬНИКЪ, -ОМЪ	ч.—	язичник, поганин
ИЗЫЧЬНИЦА, -АМЪ	ж.—	язичниця, поганка
ИЗЫЧЬСКЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	язичницький, поганський;
		безбожницький
ИЗЬВЪСТНЕТЪ, -А, -О (-ЫН, -АЯ, -ОК)	прикм.—	хворий, немічний
ИЛТИ, ИМЪ, ИМЕТЪ	док.—	взяти; схопити
ИЛТИК, -КМЪ	с.—	взяття; схоплення; полон

ѡтро, -омъ
ѡтры, -ѡвамъ
ѡтъникъ, -омъ
ѡчаникъ, -кмъ

с.— печінка
ж.— ятрівка, братова дружина
ч.— в'язень
с.— стогін

Ψ

ѡлъмосъ, -омъ
ѡлъмъ, -омъ
ѡлътырь, -кмъ

ч.— див. ѡлъмъ
ч.— псалм, псалом – **одна зі 150 пісень Псалтиря*
ч.— псалтир – **староєврейський струнний музичний інструмент, різновид єгипетської арфи; Псалтир – *збірник псалмів, старозаповітна книга*
ч.— виконавець псалмів
прикм.— псаломний

ѡлъмъникъ, -омъ
ѡлъмъскъ, -а, -о (-ын, -ая, -ок)

V

ѡпокритъ, -омъ
ѡпостась, -ьмъ
ѡсопъ, -омъ

ч.— лицемір, облудник
ж.— суть, вигляд, іпостась; істота
ч.— ісоп, гісоп – **пахуча рослина, з якої виготовляли кропила*

ІЗ ТОПОНІМІЇ СВЯТОГО ПИСЬМА

авининия, -ѡ	ж. –	Авеліна – <i>*столиця римської тетрархії</i>
азотъ, -а	ч. –	Азот – <i>*одне з п'яти головних філістимлянських міст, розташоване на березі Середземного моря на віддалі 35 км від Гази</i>
алексан(ъ)дрія, -ѡ	ж. –	Олександрія – <i>*місто, засноване Олександром Македонським у Єгипті близько 333 р. до Хр.</i>
амонъ, -а	ч. –	Край аммонітян – <i>*країна аммонітян, яку вони заснували у Зайорданні у II тис. до Хр. після виходу зі Сирійсько-Аравійської пустелі.</i>
амѣѣнополъ, -и	ж. –	Амфіполь – <i>*місто в Македонії, розташоване у європейській частині Туреччини, у гірлі ріки Стримон; колишня столиця Східної Македонії</i>
анатѣотѣъ, -а	ч. –	Анафот – <i>*місто, розташоване за 4 км південніше Єрусалиму, яке належало левитам; у А. народився пророк Єремія</i>
ан(ъ)тѣнохія, -нѡ	ж. –	Антиохія – <i>*місто (сучасна назва Антек'я), розташовано за 483 км на північ від Єрусалиму, на кордоні між Туреччиною та Сирією; засновано бл.300 р. до Хр., тривалий час було столицею Сирії</i>
антипатрида, -ѡ	ж. –	Антипатрида – <i>*місто в Юдеї, яке заснував цар Ірод на честь батька між містами Кесарією та Єрусалимом на віддалі 25 км від Яффи</i>
аполонія, -ѡ	ж. –	Аполонія – <i>*місто в Македонії (провінція Мігдонія), розташоване між Амфіполем та Солунем</i>
аравія, -ѡ	ж. –	Аравія – <i>*Аравійський півострів</i>
арамъ, -а	ч. –	Арамея – <i>*І. власна назва кількох держав на півдні Сирії, зокрема Дамаського царства; II. країна, розташована на схід від Йордану, що була заселена семітськими племенами</i>
арван(д)а, -ѡ	ж. –	Арвана – <i>*ріка в Сирії</i>
ариматѣея, -ѡ	ж. –	Ариматея – <i>*місто в Палестині, з якого, за свідченнями євангелістів, походить Йосип Ариматейський, що клопотав перед Пилатом, щоб той дозволив поховати тіло Ісуса Христа</i>
арменія, -ѡ	ж. –	Вірменія
асаронъ, -а	ч. –	Асарон – <i>*місцевість у Палестині</i>
асія, -ѡ	ж. –	Асія – <i>*романська провінція у західній частині Малої Азії (сучасна Туреччина), де були розташовані геліністичні міста-держави</i>
аскалонъ, -а	ч. –	Аскалон – <i>*одне з п'яти головних філістимлянських міст, розташоване на</i>

		східному березі Середземного моря між Газою та Азотом, що в Палестині
асирія, -ѡ	ж.-	Асирія – *стародавня імперія, яка у добу розквіту займала площу 160 тис.кв.км: від південного Курдистану та Вірменських гір на півночі до Перської затоки на півдні, від Тигру на заході до Мідійського царства на сході. Асирію заселяли іранські та семітські народи. Асирійці розгромили царства Ізраїля та Юди, після чого почалося вигнання євреїв з рідної землі
ахана, -ѡ	ж.-	Ахая – *спочатку невелика країна у північній частині грецького Пелопонеса, згодом, за римського правління, – весь Пелопонес
ахорська дьєрь	ж.-	Долина Ахор – *Долина Смутку, розташована неподалік Єрихону
адтинни, -ъ	pl.t.,ж.-	Афіни – *древня столиця Аттики
берь, -и	ж.-	Бероя – *місто в Македонії, неподалік Солуня (сучасна Греція), де проповідував св. Павло
баввоулонъ, -а	ч.-	Вавилон – *місто на ріці Єфрат, за 80 км від сучасного Багдада
басанъ, -а	ч.-	Башан – *горбиста місцевість на схід від Йордану
белъспонъ, -а	ч.-	Ваал-Цефон – *стоянка ізраїльтян на березі Червоного моря, де й знаходилося капище Ваала
бндъсанда, -ы	ж.-	Витсаїда – *місто на узбережжі Галилейського озера, біля Капернаума і Хорозина
биръсавик	невідм.-	Версавія – *первісно назва криниці, біля якої жили Авраам, а згодом – Ісаак. Пізніше на цьому місці (33 км від Хеврона) було засновано однойменне місто
битфѡання, -ѡ	ж.-	Витанія – *1) поселення на південному сході Оливної гори, поблизу Єрусалима, в якому жив Лазар, котрого воскресив Ісус Христос; 2) місцевість у Зайорданні, де проповідував Йоан Хреститель
битѡєзда, -ы	ж.-	Вітесда – *єрусалимські купелі, що знаходилися поблизу Овчих воріт
битъфагини, -ѡ	ж.-	Витфагія – *невелике поселення на південно-західному схилі Оливної гори
битѡфлєємъ, -а	ч.-	Вифлєєм – *1) місто, розташоване у землях коліна Завулону; 2) місто, розташоване на юдейському нагір'ї за 8 км на південний захід від Єрусалима. Тут народився Ісус Христос, тут Йому поклонилися пастухи та східні мудреці

внѣоуѣнѣ, -ѣ	ж.-	Витінія – <i>*римська провінція у південно-західній частині Малої Азії</i>
голѣготѣа, -ѣ	ж.-	Голгофа – <i>*дослівно Черепне Місце; узгір'я, розташоване на північний захід від Єрусалима, де розіп'яли Ісуса Христа</i>
гомора, -ѣ	pl.t.,c.-	Гомора – <i>*одне з найдавніших міст Палестини, яке розташовувалося, очевидно, там, де нині південна частина Мертвого моря. Разом із Содомою, Цебоймом та Адмою Гомора утворювала Содомське П'ятиграддя. Гомора, як і все П'ятиграддя, було вражене вогнем з небес і провалилось під землю</i>
дальматѣнѣ, -ѣ	ж.-	Далматія – <i>*частина сучасної Хорватії на побережжі Адріатичного моря, тут проповідував Євангеліє св. апостол Тит, учень св.Павла</i>
дамаскѣ, -а	ч.-	Дамаск – <i>*столиця давньої Сирії</i>
данѣ, -а	ч.-	Дан – <i>*місто, розташоване на півночі Ізраїля, біля підніжжя гори Ливану</i>
декаполь, -и	ж.-	Десятимістя – <i>*спілка десятиох елінізованих міст у північній Переї (Дамаск, Філадельфія, Рафана, Гіппос, Діон, Пелла, Гераса, Каната, Гадера, Скитополь), яка проіснувало до III ст. по Хр.</i>
дєрвѣ, -а	ч.-	Дерба – <i>*місто в Лікаонії (Мала Азія)</i>
єгѣпѣтѣ, -а	ч.-	Єгипет
єдємѣ, -а	ч.-	Едем – <i>*за книгою Буття, місцевість в Азії, де самим Богом-Отцем був насаджений Едемський сад (Рай); тут спершу жили Адам та Єва</i>
єдомѣ, -а	ч.-	Едом – <i>*гориста місцевість на південь від Мертвого моря, яку населяли нащадки Ісава</i>
єл(л)ада, -ѣ	ж.-	Стродавня Греція
єленонѣ	невідм., ч.-	Елеон – <i>*Оливна гора, яка знаходиться на сході від Єрусалима</i>
єлимѣ, -а	ч.-	Елім – <i>*назва місцевості, між Меррою та пустелею Сип, де ізраїльтяни мали одну зі стоянок по виході з Єгипту</i>
єманоуѣсѣ, -а	ч.-	Емаус – <i>*невелике поселення на північний захід від Єрусалима</i>
єн(н)онѣ, -а	ч.-	Енон – <i>*місцевість у Палестині, де хрестив Йоан Хреститель</i>
єрѣмагадонѣ, -а	ч.-	Армагедон – <i>*1) місто у підніжжі гори Кармель, відоме кривавими битвами та як місце смерті Осії. 2) назва місця, згадуваного в Одкровенні</i>

ерѣмоунѣ, -а	ч. –	Хермон – <i>*гора на ливансько-сирійському пограниччі, висота якої 2750 м</i>
етамѣ	невідм. –	Етам – <i>*1) скеля, у печерах якої жив Самсон. Е., очевидно, знаходилася на території коліна Юди; 2) поселення на території коліна Симеона, відоме ще й під назвою Ефер</i>
етѣнопія, -ѣ	ж. –	Ефіопія – <i>*старозавітна назва Судану</i>
ефѣѣсѣ, -а	ч. –	Ефес – <i>*місто в Асії (нині західна Туреччина), розташоване за 50 км від Смирни у гирлі ріки Каїстрі</i>
ефра(н)тѣ, -а 1	ч. –	Ефрат – <i>*перша назва Вифлиса</i>
ефра(н)тѣ, -а 2		Ефрат – <i>*одна з найбільших річок Месопотамії</i>
ефремѣ, -а	ч. –	Ефрем – <i>*містечко, розташоване на північ від Єрусалима, на краю пустелі, в якій Ісус Христос постив 40 днів після охрещення Його Йоаном Хрестителем</i>
еоупатѣскѣ кран		Хавіла-край – <i>*земля, що, за книгою Буття, межувала з Раєм</i>
завѣлѣонѣ кран		Завулон – <i>*частина Ханаанської землі (між Галилейським озером та Середземним морем), яка належала коліну Завулѣна</i>
змурѣна, -ѣ	ж. –	Смирна – <i>*іонійське місто неподалік від Ефесу</i>
идѣумѣя, -ѣ	ж. –	Ідумѣя – <i>*зрецький відповідник давньо-єврейської назви едомѣ</i>
изс(д)ра(в)нѣ, -ѣ	ч. –	Ізраїльське царство – <i>*північна частина царства Соломона, яке виникло за царювання його сина Раваома після розпаду єдиної держави на північне царство – Ізраїльське та південне – Юдейське</i>
иконія, -ѣ	ж. –	Іконія – <i>*столиця давньої Лакаонії, що в Малій Азії, яка лежала на шляху між Ефесом та західним берегом півострова. У часи ап. Павла місто належало до римської провінції Галатії. Сучасна назва міста Конья (Туреччина)</i>
иліопѣль, -н	ж. –	Іліопѣль (Геліопѣль, Сонцеград) – <i>*одне з найдавніших міст світу, що знаходилося в Гесемській країні, в кількох кілометрах на північний захід від сучасного Каїра.</i>
иліурікѣ, -а	ч. –	Іліурік – <i>*римська назва східного узбережжя Адріатичного моря (територія сучасних Хорватії, Чорногорії, Боснії і Герцеговини)</i>
іопія, -ѣ	ж. –	Іопія (Яффа) – <i>*єдина природна гавань на сучасному ізраїльському узбережжі. Сучасна Яффа – передмістя Тель-Авіва</i>

нокрѣданъ, -а	ч. –	Йордан – <i>*найбільша ізраїльська ріка</i>
испанія, -ѡ	ж. –	Іспанія
италія, -ѡ	ж. –	Італія
итталія, -ѡ	ж. –	Атталія – <i>*портове місто на південному побережжі Малої Азії. Сучасне турецьке місто Анталія</i>
итюрія, -ѡ	ж. –	Ітурія – <i>*область, розташована на схід від Йордану між Великим Гермоном і Дамаском. За часів Ісуса Христа Ітурія називалась одна з п'яти провінцій, на які римляни поділили Басан</i>
июудея, -ѡ	ж. –	Юдея – <i>*історична область у південній Палестині, яке населяли коліна Юди та Веніа- міна. Після розпаду царства Соломона Юдеєю почали називати Південне царство, столицею якого був Єрусалим</i>
икраполь, -и	ж. –	Гіераполь – <i>*місто в Малій Азії, руїни якого у часи Ісуса Христа служили притулком для прокажених</i>
икриха, -ы	ж. –	Єрихон – <i>*місто в Юдеї, розташоване на 250 м нижче від рівня моря на захід від Йордану, за 8 км від узбережжя Мертвого моря</i>
икрихо, -а	с. –	див. икриха
икрихонъ, -а	ч. –	див. икриха
икрихъ, -а	ч. –	див. икриха
икроусаолнимъ, -а	ч. –	Єрусалим – <i>*столиця перших ізраїльських царів, згодом – південного (Юдейського) царства. Місто розташоване на Юдейському нагір'ї (770 м над рівнем моря)</i>
кана	невідм. –	Кана – <i>*село в Галилеї, де на весіллі Ісус Христос перетворив воду на вино. Кана – батьківщина Нафанаїла, одного з 12 апостолів</i>
кападокія, -ѡ	ж. –	Кападокія – <i>*римська провінція на сході Малої Азії</i>
капферънаоумъ, -а	ч. –	Капернаум – <i>*місто на південно-західному березі Генезаретського озера в Галилеї</i>
карнатнаримъ, -а	ч. –	Каріат-Іарим – <i>*місто, розташоване на схід від Єрусалима</i>
кенъхрея, -ѡ	ж. –	Кенхреї – <i>*східний порт Корінфа, одного з найбільших міст античної Греції</i>
кесарія, ->	ж. –	Кесарія – <i>*портове місто в Палестині, на східному березі Середземного моря, засноване Іродом Великим та назване ним на честь римського імператора Августа Цезаря</i>
киликія, -ѡ	ж. –	Кілікія – <i>*область на півдні Малої Азії. Головне місто К. – Тарс – батьківщина ап. Павла</i>

КЛАВЪДА, -ы	ж.-	Клавда – *невеликий острів на південь від Криту, який згадує ап. Павло. Сучасна назва о. Гоцца
КЛАВЪДЪ, -а	ч.-	див. Клавъда
КНИДЪ, -а	ч.-	Кнід – *карійське місто на півострові Кнід
КОРЕН(Ъ)ТЪДЪ, -а	ч.-	Коринф – *античне грецьке місто, що знаходилося на перешийку між Егейським й Адріатичним морями та з'єднувало півострів Пелопонес з материковою Грецією
КРИДЪ, -а	ч.-	див. КРИТЪ
КРИТЪ, -а	ч.-	Крит – *острів у Середземному морі
КУНПРЪ, -а	ч.-	Кіпр – *острів у Середземному морі
КУРНИИЯ, -ья	ж.-	Кирена – *грецьке місто на північному побережжі Африки (сучасна Лівія). Уродження Кирени, Симеона, заставили допогти нести Ісусові Христові хрест
ЛАОУДИКІЯ, -ья	ж.-	Лаодікея – *місто в Лікійській долині (сучасна Туреччина), яке в новозаповітню добу належало до римської провінції Асія
ЛАСЕН, -я	ч.-	Ласея – *місто на південному березі о. Крит
ЛИВАНЪ, -а	ч.-	Ливан – *гірський хребет на кордоні між Юдеєю та Сирією
ЛЪБЪНОК МЪСТО		див.ГОЛЬГОТА
ЛУДА, -ы	ж.-	Лідда (Лод) – *місто, розташоване за 16 км на південний схід від Яффи
ЛУКАОНИЯ, -ья	ж.-	Лікаонія – *область Малої Азії
ЛУКИЯ, -ья	ж.-	Лікія – *невелика гориста країна на південному заході Малої Азії, де проповідував ап.Павло
ЛУРИКЪ, -а	ч.-	див.илурикъ
ЛУСТРА, -ы	ж.-	Лістра – *місто в римській провінції Галатії, розташоване неподалік від сучасного Турецького міста Конья
МАГ(Ъ)ДАОНИЯ, -ья	ж.-	Мігдол – *стародавнє місто, що розташовувалося між східним та північним Єгиптом
МАГЪДАЛАМЪ	невідм.-	Магадалам – *місцевість на південно-західному узбережжі Генезаретського озера
МАКЕДОНИЯ, -ья	ж.-	Македонія – *область у північній Греції, головне місто М. – Солунь (Фесалоніки).
МАМЪЕРІЯ, -ья	ж.-	Мамре – *місцевість поблизу Хеврона
МЕЖДОУРЪЧНИК, -я	с.-	Межіріччя, Месопотамія – *земля між ріками Тигр та Єфрат, що була цетром кількох цивілізацій – шумерської, асирійської, вавилонської. Найвідоміші міста Межіріччя – Ур, Вавилон, Ніневія

МЕЛЕТНИ, -Я	ч.—	Мальта — <i>*острів у центральній частині Середземного моря, розташований між Сицилією та північним побережжям Африки</i>
МЕРЪРА, -Ы	ж.—	Мера — <i>*джерело, що згадується у кн. Вихід, вода якого була непридатна для пиття</i>
МЕСОПОТАМНЯ, -НЬА	ж.—	див. МЕЖДОУРЪЧНИК
МЕСОХЪ, -А	ч.—	Мешех — <i>*земля між Чорним та Каспійським морями, яку заселяли нащадки шостого сина Яфета, одне з вірменських племен</i>
МИЛНТЪ, -А	ч.—	Мілет — <i>*порт на західному побережжі Малої Азії</i>
МИТОУЛННЪ, -А	ч.—	Мітилена — <i>*одне з найвідоміших портових міст на грецькому острові Лесбос, розташованого неподалік від західного узбережжя Малої Азії</i>
МОАВЪ, -А	ч.—	Моав — <i>*країна, населена однойменним племенем, що розташовувалася на схід від Мертвого моря</i>
МУРА, -Ы	ж.—	Мири — <i>*портове місто в Лікій, на південному заході Малої Азії (сучасна Туреччина)</i>
МУСИЯ, -ЬА	ж.—	Мисія — <i>*область на північному заході Малої Азії, що входила до складу римської провінції Асії (сучасна Туреччина)</i>
НАЗАРЕЪТЪ, -А	ч.—	Назарет — <i>*місто в Галилеї, де після повернення з Єгипту жила пресвята Родина — Марія з Ісусом та Йосип</i>
НАНДЪ	невідм.—	Нод — <i>*країна, до якої подався Каїн після братовбивства. Н. була розташована на схід від Едема</i>
НАННЪ	невідм.—	Наїн — <i>*місто в Галилеї, розташоване неподалік від Назарету, де Ісус Христос воскресив сина вдови</i>
НЕАПОЛЬ, -И	ж.—	Неаполь — <i>*порт міста Філіпи в Македонії (сучасна Греція)</i>
НЕВЪТАЛИМЛЯ ЗЕМЛЯ	ж.—	Край Нафталі — <i>*частина Галилеї, яка належала племені Нафталі</i>
НИКОПОЛЬ, -И	ж.—	Нікополь — <i>*місто в Македонії (сучасна Греція)</i>
НИНЕВЪГНЯ, -ЬА	ж.—	Ніневія — <i>*одне з найдавніших асирійських міст, засноване у V тис. до Хр.</i>
ОНЪ	невідм.—	див. ПНОПОЛЬ
ОФАНЗЪ, -А	ч.—	Офір — <i>*країна, відома величезними покладами золота. Припускають, що вона розташовувалася на півдні Аравійського півострова або в східній Африці (сучасне Самалі)</i>
ПАЗФЪ, -А	ч.—	Пафос — <i>*місто на південному заході острова Крит</i>

пфамн(ъ)филия, -ѡ	ж. –	Памфілія – <i>*область на південному заході Малої Азії (сучасна Туреччина)</i>
памньфъ, -а	ч. –	див. пазфъ
патары, -ъ	pl.t., ж. –	Патара – <i>*місто на лікійському побережжі (Мала Азія)</i>
патомъ, -а	ч. –	Патмос – <i>*острів у Егейському морі неподалік від західного узбережжя Малої Азії</i>
перъгамъ, -а	ч. –	Пергам – <i>*одне з найбільших міст римської провінції Асія (захід сучасної Туреччини)</i>
перъгня, -ѡ	ж. –	Пергія – <i>*місто в Памфілії, розташоване неподалік від міста Анталія (сучасна Туреччина)</i>
перъгъ, -а	ч. –	див. перъгня
писидия, -няѡ	ж. –	Писидія – <i>*гориста місцевість у південній частині Малої Азії</i>
понътъ, -а	ч. –	Понт – <i>*1) давня назва Чорного моря; 2) південне узбережжя Чорного моря; 3) римська провінція, до складу якої, окрім чорноморського узбережжя, ще й належала частина північного узбережжя Малої Азії</i>
потноли, -ъ	pl.t., ч. –	див. потиоль
потнолъ, -а	ч. –	Путиола – <i>*портове місто, розташоване неподалік сучасного Неаполя (Італія). Сучасна назва – Поццуолі</i>
равня, -ѡ	ж. –	див. аравия
рама, -ы	ж. –	Рама – <i>*1) пагорб, розташований за 8 км на північ від Єрусалима; 2) пагорб, розташований за 19 км на північний захід від Єрусалима. Припускають, що у цій місцевості народився пророк Самуїл; 3) місто в Палестині, розташоване на північ від Єрусалима</i>
рамесня, -ѡ	ж. –	Рамсес (Пер-Рамсес) – <i>*єгипетське місто у східній частині дельти Ніла, в якому був палац фараона Рамзеса II</i>
ригнонъ, -а	ч. –	див. Ригня
ригня, -ѡ	ж. –	Регія – <i>*порт у Мессинському проливі, на півночі Апенінського півострова (сучасна назва Реджо ді Калабрія)</i>
ригъ, -а	ч. –	див. Ригня
римъ, -а	ч. –	Рим – <i>*столиця римської імперії; засновано в 753 р. до Хр.</i>
роумъ, -а	ч. –	див. Римъ
родъ, -а	ч. –	Родос – <i>*1) острів у Егейському морі; 2) місто на острові Родос</i>
роуѣнмовъ краи		Рувимова земля – <i>*область на схід від Мертвого моря, яка належала племені Рувима</i>

роум'ѣхъ, -а	ч. –	див. Римъ
сава	невідм. –	Сева – <i>*країна на південному сході Аравійського півострова (сучасний Ємен)</i>
сава, -ы	ж. –	див. Сава
салаѣмина, -ы	ж. –	Саламіна – <i>*торгове місто на східному узбережжі Кіпра</i>
салимъ, -а	ч. –	Салим (Шалем) – <i>*1) місцевість, розташована на захід від Йордану, де проповідував та хрестив Йоан Хреститель; 2) древня назва Єрусалима, яка побутувала за часів царя Мелхеседека</i>
сал(ъ)мина, -ы	ж. –	див. салаѣмина
сал(ъ)миння, -ѡ	ж. –	Салмона – <i>*мис на острові Крит</i>
самареня, -ѡ	ж. –	Самарія (Шомрон) – <i>*столиця Північного, або Ізраїльського царства</i>
самофракня, -ѡ	ж. –	Самотракія – <i>*острів у Егейському морі за 50 км від фракійського узбережжя</i>
самъ, -а	ч. –	Самос – <i>*острів у Егейському морі поблизу берегів Лідії у Малій Азії</i>
саревпфѣта, -ы	ж. –	Сарепта (Царфат) – <i>*маленьке містечко, в якому пророк Ілля воскресив сина вдови, що надала йому пристановище</i>
саронъ, -а	ч. –	Сарон (Шарон) – <i>*ізраїльська прибережна рівнина, яка простяглася на 80 км від Іопії (Яффи) до Кесарії</i>
сарѣднія, -ѡ	ж. –	Сарди – <i>*місто в римській провінції Асія (сучасна Туреччина)</i>
севарь, -я	ч. –	див. Єниннаръ
сеннарская земля		Шінеар-край (Сеннар, Шінеар) – <i>*область Месопотамії, розташована на південь від Тигра і Єфрата</i>
селевкня, -ѡ	ж. –	Селевкія – <i>*місто в Сирії</i>
селоуѣ, -я	ч. –	див. солоуѣ
сельвѣнникя, -ѡ	ж. –	див. Селевкня
сеннинара земля		див. Єниннаръ
сенниннаръ, -а	ж. –	Шінсар-край – <i>*припускають, що Ш.-к. – це область Вавилонії</i>
сидонъ, -а	ч. –	Сидон (Цидон) – <i>*фінікійське (ханаанське) портове місто на узбережжі сучасного Ливана, яке було засновано у 3 тис. до Хр.</i>
сиккима, -ы	ж. –	Сихем (Шехем) – <i>*ханаанське місто, важливий релігійний та політичний центр Ізраїля. С. розташований у гірській частині краю Єфрема (Самарія), поблизу гори Гаразим</i>

силооуамъ, -а	ч.-	Силоам (Шилоах) – *криниця, а згодом один з головних резервуарів питтєвої води в Єрусалимі
синна, -ы	ж.-	див. Сннан
синнан, -я	ч.-	Синай – *гора в Аравії, на Синайському півострові. На горі Синай Бог дав Мойсєєві Десять Заповідей.
синнан, -ѣ	ж.-	див. синнан, -я
синнъ, -а	ч.-	Син, Син-пустеля – *пустеля в Аравії, розташована між Єлімом та Синаєм
сионъ, -а	ч.-	Сион (Ціон) – *гора, завойована царем Давидом у племені євусай, де згодом було засновано Єрусалим
сиракоуси, -ъ	pl.t., ч.-	Сиракузи – *місто на острові Сицилія
сиракоусъ, -а	ч.-	див. Сиракоуси
сиракоусы, -ъ	pl.t., ж.-	див. Сиракоуси
сирвня, -ѣ	ж.-	Сирія – *в епоху Старого Заповіту С. називалася країна, розташована на північ та північний схід від Ізраїля і заселена арамеями, зі столицею Дамаском. У новозаповітні часи С. – римська провінція зі столицею Антіохією
сѣньцєградъ, -а	ч.-	див. налополь
содома, -ъ	pl.t., с.-	див. содома, -ы
содома, -ы	ж.-	Содома – *одне з найдавніших міст Палєстини, головне місто Содомського П'ятиграддя. За гріхи Содома разом з іншими містами П'ятиграддя була знищена. Місцевість, де стояла Содома, нині, очевидно, покрита водами Мертвого моря
сооукхотъ, -а	ч.-	Суккоти (Сокхоф, Суккот) – *1) місто в Єгипті, де ізраїльтяни при виході з Єгипту зробили першу стоянку; 2) місто у долині ріки Йордан на території, заселеній коліном Гада
солнштѣнок море		Мертве море (Солоне озеро)
солнштѣская дѣбрь		Соляна долина – *долина на південно-східному узбережжі Мертвого моря, земля якої пересичена сіллю
соломоуѣнъ, -а	ч.-	Цалмон – *гора в Самарії, поблизу міста Сихем
солуѣнъ, -а	ч.-	Солунь – *головне місто Македонії (територія сучасної Греції)
соманъ, -а	ч.-	Шунам (Сунем, Шунем) – *місто на півночі Ізраїля (сучасна назва Солам)
соурн(рно)я, -ѣ	ж.-	див. сирвня
соурь	невідм.-	Шур – *пустеля на південному заході Синайського півострова, через яку пролягав торговий шлях в Єгипет

своухаръ, -я	ч. –	Сихар – *самарянське місто, розташоване поблизу Криниці Якова
своуҳемъ, -а	ч. –	див. сивкима
тавеоръ, -а	ч. –	див. фаворъ
таръ(си)съ, -а	ч. –	Таршіш – *далека країна (або місто), куди мав намір втекти пророк Йона, коли хотів послухатися наказу Бога йти в Ніневію. Висловлюють припущення, що Т. – це Тарсес у Іспанії
таръасъ, -а	ч. –	Тарс – *головне місто Кілікії, батьківщина ап. Павла
тиверн(яд)а, -ы	ж. –	Тиверіада – *головне місто Галилеї, розташоване на березі Галилейського озера. Т. була заснована та названа Іродом Антипою на честь римського імператора Тиберія.
тигръ, -а	ч. –	Тигр (Хиддекел) – *ріка в Месопотамії, що бере початок у горах східної частини Малої Азії. У кн. Буття про Т. говориться як про одну з чотирьох рік Едема
трояда, -ы	ж. –	Трояда – *портове місто на північному сході Малої Азії, розташоване на відстані 16 км від древньої Трої (сучасна Туреччина)
твоуъръ, -а	ч. –	Тир (Цор) – *портове місто-державна на узбережжі Лівану
хни, -я	ч. –	Хиос – *острів у Егейському морі
ховалъ, -а	ч. –	Хова – *місцевість, розташована на північ від Дамаску, куди Авраам прогнав кривдників Лота – царя Кедорлаомера зі спільниками
хоразинъ(-а)	невідм.,	Хоразин – *місто на березі Галилейського озера
хорнвъ, -а	ч. –	Хорив (Хорев) – *інша власна назва гори Синай. Дет. див. синан
шпнж	невідм. –	див. нопня
шрданъ, -а	ч. –	див. норданъ
фаворъ, -а	ч. –	Фавор, Тавор – *гора в Палестині висотою 550 м, яка височить над Ездрілонською рівниною. Ф. ототожнюють із «високою горою», на якій апостоли Петро, Іван та Яків були свідками Преображення Ісуса Христа
филадельфия, -ы	ж. –	Філадельфія – *місто в римській провінції Асія (сучасне турецьке місто Алашахир). Філадельфійським християнам було адресовано одне із послань Церквам, які містить кн. Одкровення

**СПИСОК СКОРОЧЕНИХ НАПИСАНЬ
У СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ТЕКСТАХ
X-XII СТ.**

А

аѣ	аленлоуя
аѣн	аленлоуя
аѣл	аленлоуя
аѣля	аленлоуя
аѣм	аминь/ъ
аѣнин	аминь/ъ
аѣн	аминь/ъ
аѣнъ	аминь/ъ
аѣнь	аминь/ъ
.а.мѣнк-ъ	прѣвомѣченник-ъ
.а.мѣнц-а	прѣвомѣчениц-а
агѣъ	ангелъ
агѣлъ	ангелъ
агѣлъ	ангелъ
анѣклъ	ангелъ
ангѣлскъ	ангельскъ
аѣъ	апостолъ
аѣлъ	апостолъ
аѣолъ	апостолъ
аѣлъ	апостолъ
аѣтолъ	апостолъ
аѣлскъ	апостольскъ
аѣлѣскъ	апостольскъ
апоѣкъ	апостольскъ
архаѣглъ	архангелъ
архаѣлъ	архангелъ
архѣлъ	архангелъ
архнеѣпъ	архнепискоупъ
архѣпъ	архнепискоупъ
арѣпъ	архнепискоупъ
арѣпъ	архнепискоупъ

Б

ѣ	богородица
ѣа	бога
ѣѣн	богови
ѣѣъ	богъ
безаѣнне	безаконник
безѣнне	безаконник
безѣновати	безаконьновати
вѣѣ	боже
вѣѣст-	божьствѣн-ъ

ѣѣн
ѣѣгъ
ѣѣгѣн
ѣѣгѣл
ѣѣси
ѣѣня
ѣѣу
ѣѣъ

бозн
благъ
благословити
благодателю
благословесити
братни
богѣ
богъ

В

ѣѣка	владыка
ѣѣкахъ	владыкахъ
ѣѣъ	вѣторьникъ
ѣѣъ	вѣм-а
ѣѣр	вѣторьникъ
ѣѣзгл-	вѣглагол-ати
ѣѣк	вѣ коньць
ѣѣ оно ѣ	ѣѣ оно вѣмѣ
ѣѣт	ѣѣ танж

Г

ѣѣа	господа, господина
ѣѣн	господѣн,
	господиновн
ѣѣнъ	господинъ
ѣѣъ	господь
ѣѣд-а	госпожд-а
ѣѣн	трѣти-н
ѣѣтн	глаголати
ѣѣа-	глагола-ти
ѣѣе-	глаголе-тъ
ѣѣнвъ	глаголивъ
ѣѣс-ъ	глас-ъ
ѣѣ-ъ	глагол-ъ
ѣѣннѣ-ъ	глагольннѣ
ѣѣ-ъ	глагол-ъ
ѣѣа	глагола
ѣѣоу	господиноу
ѣѣъ	господинъ
ѣѣъ	господьнъ
ѣѣк-ъ	господѣск-ъ
ѣѣѣ	трици

гѣнѣ
гѣ
гѣ

господинѣ
господинѣ
господѣ

Д

дабѣдѣ
дабѣ
дадѣвѣ
дадѣовѣ
дадѣ
даба
дабѣовѣ
дабѣчскѣ
дадѣ
дан
данѣнѣ-а
данѣ-
данѣвно
данѣвѣнѣ
данѣ-ѣ
данѣа
данѣа
данѣевѣ-
данѣ
данѣяѣѣ

давидѣ
давидѣ
давидѣовѣ
давидѣовѣ
давидѣ
дабѣва
давидѣовѣ
дабѣвичѣскѣ
давидѣ
данѣяконѣ
до конѣнѣ-а
данѣнѣ-ѣ
доуѣховѣвно
доуѣховѣнѣ
доуѣхѣ-ѣ
дабѣвенѣца
доуѣша
доуѣшевѣнѣ-ѣ
данѣнѣ
данѣяконѣ

Е

евѣ
евѣа
евѣанѣнѣтѣ
евѣанѣтѣ
евѣпѣ-
евѣ
евѣтѣликѣ

евѣанѣгѣеликѣ
евѣанѣгѣеликѣ
евѣанѣгѣелинѣтѣ
евѣанѣгѣелинѣтѣ
евѣпѣскоуѣопѣ-ѣ
евѣтѣ
евѣанѣгѣеликѣ

Ж

жѣзѣлѣ

жѣзѣлѣ

З

зѣнѣ

изѣдранѣнѣ-ѣ

И

изѣлѣнтѣ-нѣ
изѣлѣвѣ
изѣлѣнтѣскѣ
изѣлѣтѣнѣ
изѣлѣ
изѣлѣѣтѣе
илѣнтѣнѣ
илѣ
илѣ-я
илѣнѣнѣ
илѣрѣ
иноѣшѣ
инѣнѣ

изѣранѣнтѣѣнѣ-нѣнѣ-ѣ
изѣдранѣлѣвѣ
изѣдранѣнтѣскѣ
изѣранѣнтѣѣнѣ-нѣнѣ-ѣ
изѣдранѣлѣ
изѣранѣнтѣѣнѣ-нѣнѣ-ѣ
изѣранѣнтѣѣнѣ-нѣнѣ-ѣ
изѣдранѣлѣ
изѣдранѣнѣ-я
илѣмѣѣна
илѣмѣ рекѣ
иноѣдоуѣшѣно
исѣоуѣсѣ
назѣрянѣнѣнѣ царѣ
ноуѣденѣскѣнѣ
илѣмѣ рекѣ
исѣкрѣ
исѣоуѣсѣ-оуѣ
исѣоуѣсѣ-омѣ
хѣристѣ- омѣ
исѣоуѣсѣ
исѣоуѣса хѣриста
илѣяковѣлѣ

илѣмѣ
илѣкѣ
илѣ-оуѣ
илѣхѣ-омѣ

илѣѣ
илѣа
илѣяѣкѣвѣлѣ

К

канѣнѣ
канѣдѣ
канѣдѣ
канѣѣ
канѣлѣ
канѣстѣтѣнѣ
канѣстѣлѣ
канѣстѣ
канѣстѣянѣнѣскѣ
канѣтѣсѣ
канѣѣ

канѣонѣ
канѣдѣнѣсѣмѣа
канѣдѣнѣсѣмѣа
канѣнѣѣѣ
канѣрѣстѣнѣтѣлѣ
канѣрѣстѣтѣнѣ
канѣрѣстѣнѣтѣлѣ
канѣрѣстѣ
канѣрѣстѣянѣнѣскѣ
канѣрѣстѣнѣнѣ
канѣнѣѣѣ

М

маѣа
маѣрѣ
маѣдрѣ

маѣрѣѣѣѣ
маѣрѣѣѣѣ
маѣдрѣѣ

мѣ
мѣнникъ
мѣсрдѣ
мѣтвѣ
мѣтвѣ
мѣнкѣ
мѣцѣ
мѣнь
мѣрѣ
мѣтѣ
мѣць
мѣтѣръ
мѣтѣ
мѣтрѣнь
мѣтѣ
мѣкѣ
мѣнѣ
мѣтлѣ
мѣтѣ
мѣць
мѣ
мѣтѣ
мѣтѣпоу
мѣтѣпоунѣ
мѣтѣ

нѣ и ѣ
нѣ о
нѣ с-е
нѣ ск-ъ
нѣ скы
нѣ ѣтъ
нѣ ѣ-я
нѣ
нѣ ѣсто
нѣ ѣт-ъ
нѣ ниц-а
нѣ

ОБАЏТА-ТИ
ОКЋО

МЖЧЕНИКЪ
МОЛЕНИК
МНОЛОСРЪДЪ
МОЛНТВ-А
МОЛНТВЪНЪ
МЖЧЕНИКЪ
МЖЧЕНИЦ-А
МАТЕРЪНЪ
МАТИ БОЖЯ
МНОЛОСТЪ
МЪСАЦЪ
МАТЕРЪЪ
МАТИ
МАТЕРЪНЪ
МЖЧЕНИЦ-А
МЖЧЕНИКЪ
МЪСАЧЪНЪ
МЖЧИТЕЛЪ
МЖЧЕНИЦ-А
МЪСАЦЪ
МЖЖЪ
МАСОПОУСТЪНЪ
МАСОПОУСТЪ
МАСОПОУСТЪНЪ
МЖКА

N

НЕВЕСЬН-Ъ
НЕБО
НЕВЕС-Е
НЕВЕСЬСК-Ъ
НЕВЕСЬСКИ
НЕВЕСЬН-Ъ
НЕДѢЛЯ
НЕ КСТЪ
НЕЧИСТО
НЕЧИСТ-Ъ
ПАТЬДЕСАТЪНИЦ-А
НОВАБОРЪ

ОБОГАЩА-ТИ ОКТОБРЬ

ѿѣшт-икъ
 оѣти
 оѣтити
 оѣтити
 оѣти
 оѣти

паѣ
паѣ
паѣ
паѣ
патрѣ
пахѣ
пѣлѣ
пгѣ-мѣ
пѣ-а
пѣн
плѣмѣ
плѣтрѣ
подѣнѣснѣ
понѣ
поиѣ
поѣ
пѣжѣ
пѣ-ѣ
праѣѣ-ѣ
прѣдѣ
приснодѣ-а
присѣѣ-ѣ
прѣкѣ
прогѣла
проглаѣнѣнѣ
проѣкѣ
прѣдѣ-нѣнѣ
прѣдѣно
прѣдѣнѣ-ѣ
прѣдѣѣѣѣѣ-ѣ
прѣркѣ-ѣ
прѣсѣѣѣѣ-ѣ
прѣтѣлѣ-ѣ
прѣчѣ-а
прѣѣѣѣѣѣѣ-ѣ
прѣчѣѣ

ОСВАШТЕН-НИ
ОСВАТИТИ
ОСВАШТАТИ
ОТЬЧЕ
ОТЬЦ-Ь

II

па́кы
 па́матъ
 пас́ха
 па́матъ
 па́триархъ
 пас́ха
 па́въл-ъ
 по́глаголе-мъ
 паск-а
 па́кы
 псалъм-ъ
 псалътыр-ъ
 подъне́весън-ъ
 по́недѣльникъ
 по́недѣльникъ
 по́съланик
 па́пежъ
 поп-ъ
 прао́уѣц-ъ
 пра́вда
 прѣснодѣ́ва
 прѣсва́т-ъ
 про́кимвѣнъ
 про́глаголати
 про́глаголан-ик
 про́кимвѣнъ
 прѣ́подоб-ик
 прѣ́подобно
 прѣ́подобън-ъ
 прѣ́подобьств-о
 проро́к-ъ
 проро́чств-о
 прѣ́сто́л-ъ
 прѣ́дѣте́ч-а
 прѣ́чист-ъ
 поро́чьнъ

пръчѣствѣ-нк
пѣтъ
пѣе
пѣр
прѣвомѣк-ъ
прѣвомѣнцѣ-а
прѣвомѣн-ъ
прѣвомѣцѣ-а
прѣвѣлѣн-ъ
прѣвѣлѣствѣ-нк
прѣвоглѣнѣ-ъ
прѣмѣствѣ-ъ
прѣмѣтѣ-ъ
прѣпн-ти
прѣслѣн-ъ
прѣстѣн-ти
прѣтъ-ъ
прѣѣствѣ-ъ
прѣѣтѣн-ъ
пѣа
пѣлтр-ъ
пѣм-ъ
пѣн
пѣн
пѣѣ
пѣѣ-ъ
пѣѣ
пѣѣ
пѣѣ
пѣѣ

пророчѣств-ни
 паматъ
 паче
 причастно
 прѣвомѣченик-ъ
 прѣвомѣчениц-а
 прѣвомѣченик-ъ
 прѣвомѣчениц-а
 прѣвлажен-ъ
 прѣвладычѣств-ни
 прѣвоглаголив-ъ
 прѣмногостив-ъ
 прѣмногостив-ъ
 прѣстѣпи-ти
 прѣславн-ъ
 прѣстави-ти
 прѣсват-ъ
 прѣчист-ъ
 прѣчѣств-ъ
 псалмъ
 псалътыр-ь
 псалъмъск-ъ
 пьсан-ъ
 пѣнникъ
 пѣснь
 пѣсѣк-ъ
 пѣвѣц-ь
 платѣкъ
 платѣкъ

p

РЕЧЕ

G

свдѣ-нѣ
свдѣ-нѣ
снобѣ-о
снобѣ-ь
снѣ-тъ
спнѣ-тъ
спсѣн-нѣ
спсѣн-тъ

СЪВЪДѢН-НИ
 СЪВЪДѢЛ-Ь
 СЫНОВЬСТВ-О
 СЫНОВЬН-Ь
 СЫН-Ъ
 СЪПАСЬН-Ъ
 СПАСЕН-НИ
 СЪПАСЬН-Ъ

спѣ-ти
спѣ-ъ
сѣм-ому
сѣ-ъ
сыроїос
сѣи
їж
сѣбѣ

тѣ да
тѣ е
тѣ о
тѣ о
трисѣ-ъ
троѣ
троѣ
трѣ
трѣ-ъ
тѣ
тѣ

1. $\bar{X}$
 2. $\bar{X}_B$
 3. $\bar{X}_{H-}^{\sim}$
 4. $\bar{X}_{-}^{\sim}$
 5. $\bar{X}_{\text{ОБОРЬЦЫ}}$
 6. $\bar{X}_{\text{ОВЫН-}}^{\sim}$
 7. $\bar{X}_P$
 8. $\bar{X}_{\text{ТОС-}}^{\sim}$
 9. $\bar{X}_{-}^{\sim}$
 10. $\bar{X}_C$
 11. $\bar{X}_{\text{ОВ-}}^{\sim}$
 12. $\bar{X}_{-}^{\sim}$
 13. $\bar{X}_{-}^{\sim}$
 14. $\bar{X}_{-}^{\sim}$

ॐ

СЪПАС-ТИ
СЪПАС-Ъ
СВАТ-ОМОУ
СЪВЪТ-Ъ
СЫРОПОУСТЫНЪ
СЪДНЛНА
СЖБОТА
СЖБОТА

T

ТОГЪДА
ТАЖЕ
ТАКО
ТЕЛО
ТРИСВАТ-Ъ
ТРОПАРЬ
ТРОНЦА
ТРОНЦА
ТРИСВАТ-Ъ
ТЪЖДЕ
ТАЖЬК-Ъ

X

христ(ос)ъ
христо(ос)овъ
христо(ос)овн-ъ
христо(ос)ов-ъ
христ(ос)оворыць
христо(ос)овн-ъ
христ(ос)ъ
христ(ос)-ъ
христ(ос)ъ
христ(ос)ъ
христо(ос)ов-ъ
христ(ос)-ъ
христ(ос)-ъ
христ(ос)-ъ

w

ОТЪ

црнгрѣа
црнградъ
црк-ы
црк-ъ
цркѣнк-ъ
цркѣн-ъ
цртѣ-о
црь

чк-ъ

Ц

царнградъ
царнградъ
црѣк-ы
црѣкѣн-ъ
црѣкѣнн-ъ
црѣкѣн-ъ
царѣств-о
цѣсар-ь, цар-ь

Ч

чловѣк-ъ

члѣк-ъ
члѣч-ъ
члк-ъ
чѣк-ъ

члѣ
чл
члм-ъ
члтр-ъ
чл-ъ

чловѣк-ъ
чловѣч-ъ
чловѣк-ъ
чловѣчѣск-ъ

Чл

члѣмъ
члѣмъ
члѣмос-ъ
члѣтыр-ъ
члѣмъ

СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКА ПАРАДИГМАТИКА В ТАБЛИЦЯХ

Відмінювання іменників

Давня основа		*j-основа	*jā-основа	*jō-основа	*jo-основа	*и-основа
Число	Відмінки	ЖЕНА,-АМЪ Ж ВОКРОДА,-АМЪ Ч	ЗЕМЛЯ,-ЯМЪ Ж СОКАЧНИ,-ЯМЪ Ч	ДРОУГЪ,-ОМЪ Ч СЕЛО,-ОМЪ С	КОНЪ,-КМЪ Ч ПОЛКЪ,-КМЪ С	СЫНЪ,-ЪМЪ Ч
Одн.	Н.	ЖЕН-А	ЗЕМА-Я	ДРОУГ-Ъ	КОН-Ъ	СЫН-Ъ
	Р.	ЖЕН-Ы	ЗЕМА-А	ДРОУГ-А	КОН-Я	СЫН-ОУ
	Д.	ЖЕН-Ъ	ЗЕМА-И	ДРОУГ-ОУ	КОН-Ю	СЫН-ОВИ
	З.	ЖЕН-Ѧ	ЗЕМА-Ѧ	ДРОУГ-Ъ	КОН-Ъ	СЫН-Ъ
	О.	ЖЕН-ОѦ	ЗЕМА-ЕѦ	ДРОУГ-ОМЪ	КОН-КМЪ	СЫН-ЪМЪ
Дв.	М.	ЖЕН-Ъ	ЗЕМА-И	ДРОУЗ-Ъ	КОН-И	СЫН-ОУ
	К.	ЖЕН-О	ЗЕМА-Е	ДРОУЖ-Е	КОН-Ю	СЫН-ОУ
	Н.-З.-К.	ЖЕН-Ъ	ЗЕМА-И	ДРОУГ-А	КОН-Я	СЫН-Ы
	Р.-М.	ЖЕН-ОУ	ЗЕМА-Ю	ДРОУГ-ОУ	КОН-Ю	СЫН-ОУ
	Д.-О.	ЖЕН-АМА	ЗЕМА-ЯМА	ДРОУГ-ОМА	КОН-КМА	СЫН-ЪМА
Мн.	Н.	ЖЕН-Ы	ЗЕМА-А	ДРОУЗ-И	КОН-И	СЫН-ОВЕ
	Р.	ЖЕН-Ъ	ЗЕМА-Ъ	ДРОУГ-Ъ	КОН-Ъ	СЫН-ОВЪ
	Д.	ЖЕН-АМЪ	ЗЕМА-ЯМЪ	ДРОУГ-ОМЪ	КОН-КМЪ	СЫН-ЪМЪ
	З.	ЖЕН-Ы	ЗЕМА-А	ДРОУГ-Ы	КОН-А	СЫН-Ы
	О.	ЖЕН-АМИ	ЗЕМА-ЯМИ	ДРОУГ-Ы	КОН-И	СЫН-ЪМИ
	М.	ЖЕН-АХЪ	ЗЕМА-ЯХЪ	ДРОУЗ-ЪХЪ	КОН-ИХЪ	СЫН-ЪХЪ
	К.	ЖЕН-Ы	ЗЕМА-А	ДРОУЗ-И	КОН-И	СЫН-ОВЕ

Відмінювання іменників (продовження)

Давня основа	*і-основа		*й-основа	сверъ-ь, ѡ-ь, ѡ-ь	*ш-основа	*л-основа	*с-основа	*с-основа	*с-основа
	Відмі- ноє	соль-ь, ѡ-ь, ж гостъ-ь, ѡ-ь, ч							
Одн.	Н.	соль-ь	сверъ-ь	сверъ-ь	им-ь	им-ь	слов-ь	сверъ-ь	мат-ь
	Р.	соль-и	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь
	Д.	соль-и	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь
	З.	соль-ь	сверъ-ь-ь	сверъ-ь-ь	им-ь	им-ь	слов-ь	сверъ-ь-ь	матер-ь
	О.	соль-ь, ѡ-ь, ж (гост-ь, ѡ-ь)	сверъ-ь-и, ѡ-ь, ж	сверъ-ь-и, ѡ-ь, ж	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь, ж	матер-ь, ѡ-ь, ж
	М.	соль-и	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь
	К.	соль-и	сверъ-ь	сверъ-ь	им-ь	им-ь	слов-ь	сверъ-ь	матер-ь
Дв.	Н.-З.- К.	соль-и	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь
	Р.-М.	соль-ь, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	матер-ь
	Д.-О.	соль-ь, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	матер-ь
Мн.	Н.	соль-и (гост-и)	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь
	Р.	соль-ь, ѡ-ь	сверъ-ь-ь	сверъ-ь-ь	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-ь	матер-ь
	Д.	соль-ь, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	матер-ь
	З.	соль-и	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь
	О.	соль-ь, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	матер-ь
	М.	соль-ь, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и, ѡ-ь	матер-ь
	К.	соль-и (гост-и)	сверъ-ь-и	сверъ-ь-и	имен-ь	имен-ь	словес-ь	сверъ-ь-и	матер-ь

Займенник

Розряд	Безродові										Неособово-безродові	
	Особові										Зворотний	
Відмінок	азъ	ты	вѣ	яю	ѡа	мы	вѣ	вы	чѣто	чѣто	Питально-відносні	
Н.	мене	тебе	наю	нама	ѡаю	насъ	насъ	васъ	кого	чьто		
Р.	мнѣ, ми	тебѣ, ти	намѣ	намѣ	ѡамѣ	намѣ, ны	намѣ, ны	вамѣ, вы	себѣ, си	чѣ/ѡо(го)		
Д.	мѣ, мене	тѣ, тебе	на, наю	на, наю	ѡа	ны, насъ	ны, насъ	вы, васъ	кого	чьто		
З.	мѣ, мене	тѣ, тебе	намѣ	намѣ	ѡамѣ	намѣ	намѣ	вамѣ	себѣ, се	чьто		
О.	мѣ, мене	тѣ, тебе	намѣ	намѣ	ѡамѣ	намѣ	намѣ	вамѣ	себѣ, се	чьто		
М.	мѣ, мене	тѣ, тебе	намѣ	намѣ	ѡамѣ	намѣ	намѣ	вамѣ	себѣ, се	чьто		

Число		Родові									
Відмінок		тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
Одн.	Н.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Р.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Д.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	З.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	О.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	М.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Н.-З.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Р.-М.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Д.-О.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Мн.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Н.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Р.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	Д.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	З.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	О.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того
	М.	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того	тѣ	того

Прикметник

Короткі прикметники

Група		Тверда			М'яка		
Рід		Чоловічий	Жіночий	Середній	Чоловічий	Жіночий	Середній
Число Одн.	Відмінок	нов-ъ	нов-а	нов-о	снн-ъ	снн-я	снн-к
	Н.	нов-ъ	нов-а	нов-о	снн-ъ	снн-я	снн-к
	Р.	нов-а	нов-ы	нов-а	снн-я	снн-а	снн-я
	Д.	нов-оу	нов-ѣ	нов-оу	снн-ю	снн-и	снн-ю
	З.	нов-ъ	нов-ж	нов-о	снн-ъ	снн-ьж	снн-к
	О.	нов-омъ	нов-омж	нов-омъ	снн-емъ	снн-емж	снн-емъ
	М.	нов-ѣ	нов-ѣ	нов-ѣ	снн-и	снн-и	снн-и
Дв.	Н-З.	нов-а	нов-ѣ	нов-ѣ	снн-я	снн-и	снн-и
	Р-М.	нов-оу	нов-оу	нов-оу	снн-ю	снн-ю	снн-ю
	Д-О.	нов-ама	нов-ама	нов-ама	снн-ема	снн-яма	снн-ема
Мн.	Н.	нов-и	нов-ы	нов-а	снн-и	снн-а	снн-я
	Р.	нов-ъ	нов-ъ	нов-ъ	снн-ъ	снн-ъ	снн-ъ
	Д.	нов-омъ	нов-амъ	нов-омъ	снн-емъ	снн-ямъ	снн-емъ
	З.	нов-ы	нов-ы	нов-а	снн-а	снн-а	снн-я
	О.	нов-ы	нов-амн	нов-ы	снн-и	снн-ямн	снн-и
	М.	нов-ѣхъ	нов-ахъ	нов-ѣхъ	снн-ихъ	снн-яхъ	снн-ихъ

Повні прикметники

Група		Тверда			М'яка		
Рід		Чоловічий	Жіночий	Середній	Чоловічий	Жіночий	Середній
Число	Відміно к	нов-ын	нов-ая	нов-ок	син-ин	син-ая	син-ек
Одн.	Н.	нов-ын	нов-ая	нов-ок	син-ин	син-ая	син-ек
	Р.	нов-акго	нов-ыла	нов-акго	син-якго	син-ыла	син-якго
	Д.	нов-оукмоу	нов-ѣн	нов-оукмоу	син-юкмоу	син-ин	син-юкмоу
	З.	нов-ын	нов-жик	нов-ок	син-ин	син-жик	син-ек
	О.	нов-ынамъ	нов-онк	нов-ынамъ	син-ынамъ	син-екк	син-ынамъ
	М.	нов-ѣкамъ	нов-ѣн	нов-ѣкамъ	син-нecamъ	син-ин	син-екамъ
Дв.	Н.-З.	нов-ая	нов-ѣн	нов-ѣн	син-яя	син-ин	син-ин
	Р.-М.	нов-оуто	нов-оуто	нов-оуто	син-юю	син-юю	син-юю
	Д.-О.	нов-ылама	нов-ылама	нов-ылама	син-ылама	син-ылама	син-ылама
Мн.	Н.	нов-ин	нов-ыла	нов-ая	син-ин	син-ыла	син-яя
	Р.	нов-ынухъ	нов-ынухъ	нов-ынухъ	син-ынухъ	син-ынухъ	син-ынухъ
	Д.	нов-ынамъ	нов-ынамъ	нов-ынамъ	син-ынамъ	син-ыламъ	син-ыламъ
	З.	нов-ыла	нов-ыла	нов-ая	син-ыла	син-ыла	син-яя
	О.	нов-ыланн	нов-ыланн	нов-ыланн	син-ыланн	син-ыланн	син-ыланн
	М.	нов-ынухъ	нов-ынухъ	нов-ынухъ	син-ынухъ	син-ынухъ	син-ынухъ

Дієслово

Теперішній та майбутні часи

Час		Теперішній			Майбутній		
Клас	I-III класи	IV-клас	V-клас	Простий	Складений	Передмайбутній	
Число	несє-ть	хвалн-ть	хвалн-ть	вмгн, кс-ть	вмгн, бхдє-ть	дати	
Осн.	нес-ж	хвал-ж	хвал-ж	кс-мь	бхд-ж	бхд-ж дати, -а, -о	
	несє-шн	хвалн-шн	хвалн-шн	кс-н	бхдє-шн	бхдє-шн дати, -а, -о	
	несє-ть	хвалн-ть	хвалн-ть	кс-ть	бхдє-ть	бхдє-ть дати, -а, -о	
Дв.	несє-вѣ	хвалн-вѣ	хвалн-вѣ	кс-вѣ	бхдє-вѣ	бхдє-вѣ дати, -ѣ	
	несє-та	хвалн-та	хвалн-та	кс-та	бхдє-та	бхдє-та дати, -ѣ, -ѣ	
	несє-те	хвалн-те	хвалн-те	кс-те	бхдє-те	бхдє-те дати, -ѣ, -ѣ	
Мн.	несє-мѣ	хвалн-мѣ	хвалн-мѣ	кс-мѣ	бхдє-мѣ	бхдє-мѣ дати, -а, -ы	
	несє-те	хвалн-те	хвалн-те	кс-те	бхдє-те	бхдє-те дати, -а, -ы	
	несѣ-ть	хвала-ть	хвала-ть	сѣ-ть	бхдѣ-ть	бхдѣ-ть дати, -а, -ы	

Минулі часи

Час		Аорист		Новий сигматичний $n(\text{ʒ})$ -ти	Имперфект	Перфект	Плюскомперфект
		Простий	Сигматичний				
Число Одн.	Особа	$n(\text{ʒ})$ -ти	зна-ти, бы-ти	$n(\text{ʒ})$ -ти	$n(\text{ʒ})$ -ти, зна-ти	да-ти	да-ти
	1.	на-ѣ	знахъ, быхъ	наохъ	наѣахъ, знаахъ	$\text{даахъ, -а, -о ксамъ}$	$\text{даахъ, -а, -о бѣахъ}$
	2.	на-е	зна, бы	нае	наѣаш-е, знааш-е	даахъ, -а, -о кси	$\text{даахъ, -а, -о бѣаше}$
Дв.	3.	на-е	зна, бы	нае	наѣаш-е, знааш-е	$\text{даахъ, -а, -о кстѣ}$	$\text{даахъ, -а, -о бѣаше}$
	1.	нао-вѣ	знахъ-вѣ, быхъ-вѣ	наохъ-вѣ	$\text{наѣахъ-вѣ, знаахъ-вѣ}$	$\text{дааа, -ѣ, -ѣ ксебѣ}$	дааа, -ѣ, -ѣ
	2.	нае-та	знас-та, быс-та	наос-та	$\text{наѣаше-та, знааше-та}$	дааа, -ѣ, -ѣ кста	$\text{дааа, -ѣ, -ѣ бѣашета}$
Мн.	3.	нае-те	знас-те, быс-те	наос-те	$\text{наѣаше-те, знааше-те}$	дааа, -ѣ, -ѣ ксте	$\text{дааа, -ѣ, -ѣ бѣашете}$
	1.	нао-мѣ	знахъ-мѣ, быхъ-мѣ	наохъ-мѣ	$\text{наѣахъ-мѣ, знаахъ-мѣ}$	$\text{дааа, -а, -ы ксамъ}$	$\text{дааа, -а, -ы бѣахомъ}$
	2.	нае-те	знас-те, быс-те	наос-те	$\text{наѣаше-те, знааше-те}$	дааа, -а, -ы ксте	$\text{дааа, -а, -ы бѣашете}$
	3.	на-ж	знаш-а, быш-а	наош-а	$\text{наѣахъ-ж, знаахъ-ж}$	$\text{дааа, -а, -ы сжѣтъ}$	$\text{дааа, -а, -ы бѣахъж}$

Дісприкметники теперішнього часу активного стану

Рід	чоловічий		жіночий		середній
Число	Відміно к	местн, несж, несє-ть	местн, несж, несє-ть	местн, несж, несє-ть	местн, несж, несє-ть
Одн.	Н.	нес-ы	несжшт-н	нес-ы	несжшт-н
	Р.	несжшт-а	несжшт-а	несжшт-а	несжшт-а
	Д.	несжшт-оу	несжшт-н	несжшт-оу	несжшт-оу
	З.	несжшт-ь	несжшт-ж	несжшт-е	несжшт-е
	О.	несжшт-емь	несжшт-емж	несжшт-емь	несжшт-емь
	М.	несжшт-н	несжшт-н	несжшт-н	несжшт-н
Дв.	Н.-З.	несжшт-а	несжшт-н	несжшт-н	несжшт-н
	Р.-М.	несжшт-оу	несжшт-оу	несжшт-оу	несжшт-оу
	Д.-О	несжшт-ема	несжшт-ама	несжшт-ема	несжшт-ема
Мн.	Н.	несжшт-е	несжшт-а	несжшт-а	несжшт-а
	Р.	несжшт-ь	несжшт-ь	несжшт-ь	несжшт-ь
	Д.	несжшт-емь	несжшт-ама	несжшт-емь	несжшт-емь
	З.	несжшт-а	несжшт-а	несжшт-а	несжшт-а
	О.	несжшт-н	несжшт-ама	несжшт-н	несжшт-н
	М.	несжшт-нухъ	несжшт-ахъ	несжшт-нухъ	несжшт-нухъ

Дієприкметники минулого часу активного стану

Рід		чоловічий		жіночий		середній	
Число	Відміно к	нес-ти		нес-ти		нес-ти	
Одн.	Н.	нес-ъ		несъш-и		нес-ъ	
	Р.	несъш-а		несъш-а		несъш-а	
	Д.	несъш-оу		несъш-и		несъш-оу	
	З.	несъш-ъ		несъш-ж		несъш-е	
Дв.	О.	несъш-емь		несъш-евж		несъш-емь	
	М.	несъш-и		несъш-и		несъш-и	
	Н.-З.	несъш-а		несъш-и		несъш-и	
	Р.-М.	несъш-оу		несъш-оу		несъш-оу	
Мн.	Д.-О.	несъш-ема		несъш-ама		несъш-ема	
	Н.	несъш-е		несъш-а		несъш-а	
	Р.	несъш-ъ		несъш-ъ		несъш-ъ	
	Д.	несъш-емъ		несъш-амъ		несъш-емъ	
	З.	несъш-а		несъш-а		несъш-а	
	О.	несъш-и		несъш-амн		несъш-и	
	М.	несъш-нхъ		несъш-охъ		несъш-нхъ	

Довідкова література

Любомир Белей, Олег Белей

Старослов'янсько-український словник

Художній редактор

Лада Маруняк

Технічний редактор

Іван Бабічук

Підп. до друку 7.05.2001. Формат 60х84/16.

Папір офс. Офс. друк. Ум-друк. арк. 19,3. Ум. фарбовідб. 19,8.

Обл.-вид. арк. 10,9. Вид. № 15. Зам.

Монастир Монахів Студитського Уставу

Видавничий відділ "Свічадо"

79008, а/с 808, Львів, вул. Винниченка, 22

тел./факс 74-23-09

e-mail: svichado@mail.lviv.ua

URL: www.svichado.lviv.ua

